ΧΡ. Β. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
& ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 57 - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 3242.460

★ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
Ἡ Ἑλλὰς εἶναι δημοκρατικ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΝΟΣ Β ΚΟΚΚΑΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Θ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ — ΑΘΗΝΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 4
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΡΙΤΗ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α (ΚΑΤΟΧΗΣ) ΦΥΛ. 1-44 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β ΑΡΙΘ 966 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ 300

ΕΠΤΑ ΕΤΗ ΘΥΣΙΩΝ

Χωρὶς νὰ διαπραγματευθῇ μὲ κανένα, χωρὶς νὰ παζαρεύσῃ τίποτε, χωρὶς νὰ διερωτηθῇ διὰ τὴν ἔκβασιν, χαρούμενος, ὑπερήφανος καὶ ἀποφασιστικὸς, ἐρρίπτετο πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν ὡσὰν σήμερον εἰς τὴν δίνην τοῦ μεγάλου πολέμου ὁ λαὸς αὐτὸς τῶν αἰωνίων ἐφήβων. Κανεὶς δὲν εἶχε φροντίσει νὰ τὸν πληροφορήσῃ διὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀγῶνος. Τὸ καθεστὼς, ποὺ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη ἐπίεζε τὰ στήθη του μὲ τὴν χαμέρπειάν του, ἐπιθήκιζεν ἀηδῶς τοὺς δύο μανιακοὺς τῆς κοσμοκρατορίας, ἀπέσυρεν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τὴν διδασκαλίαν τοῦ «Ἐπιταφίου» τοῦ Περικλέους — τοῦ αἰωνίου αὐτοῦ ὕμνου πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν — καὶ ἀπηγόρευε τὸν παραμικρὸν ὑπαινιγμὸν εἰς βάρος τῶν δύο ἀπαισίων ἰνδαλμάτων του καὶ τῆς «κοσμοθεωρίας» των.

Κανεὶς ἀπὸ τοὺς «ἡγέτας» τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν ἐπίστευεν εἰς τὸ ἐνδεχόμενον νίκης. Μόνον ἡ ἀνώνυμος μᾶζα εἶχε τὴν βεβαιότητά της. Καὶ ἔδωσεν ὄχι ἁπλῶς μίαν νίκην. Ἔδωσε τὴν πρώτην κατὰ ξηρὰν νίκην τῶν ἡνωμένων ἐθνῶν. Συνέθλιψεν εἰς τὰς νευρώδεις χεῖρας της τὸν θρῦλον ἑνὸς ἀηττήτου ἄξονος. Ἀνέτρεψεν ὁλόκληρον τὸ στρατηγικὸν πρόγραμμά του. Ἐφώτισε τὰς ψυχὰς τῶν ὑποδουλωμένων λαῶν τῆς Εὐρώπης μὲ τὸ γλυκὺ φέγγος τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ὑπερηφανείας διότι κάπου εὑρέθησαν ἄνθρωποι διὰ νὰ ἐξευτελίσουν τὰ σιδηρόφρακτα κτήνη τοῦ φασισμοῦ. Ἡ ὑπέροχος ἀνάτασις τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἔσχισε σὰν ἐκτυφλωτικὴ ἀστραπὴ τὸ πυκνὸν σκότος τῆς ἀπογνώσεως, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε βυθισθῆ ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης.

Συγκρίσεις μὲ τὸ παρὸν καὶ μεταμέλειαι δὲν ἔχουν θέσιν. Διότι αὐτό, ποὺ ἔγινε πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν εἶναι ἀσύγκριτον καὶ μοναδικόν. Δὲν ὑπάρχει ὅμοιόν του εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν. Καὶ ὅποιος σήμερα, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς τραγικῆς πείρας τῶν γεγονότων, ποὺ διέρρευσαν, ἀναλογίζεται καὶ ἄλλας ἀπαντήσεις στὸ φοβερὸν ἐρώτημα τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ τοῦ κόσμου τὰ ἐπιχειρήματα. Καὶ ὡς ἄτομον νὰ εἶναι δικαιωμένος. Εὑρίσκεται ὅμως ἔξω ἀπὸ τὸν βιολογικὸν καὶ τὸν ψυχολογικὸν τόνον τῆς φυλῆς αὐτῆς, ποὺ θὰ ἦτο δεκαπλασία ἐὰν ἡ ἄπτερος λογικὴ ἐδέσποζε τοῦ ψυχισμοῦ της. Τὴν νίκην μόνον ἠθέλησεν ἄπτερον. Ἡ γῆ αὐτὴ γεννᾷ ἐφήβους. Καὶ ἔχει τὸ μοναδικὸν προσὸν νὰ τοὺς κρατῇ ἐφήβους ἕως ὅτου ἐπανέλθουν εἰς τὰς ἀγκάλας της.

★

Ἐκάμφθη κάποτε τὸ ἔθνος εἰς τὴν ἐκ παρατάξεως μάχην. Καὶ ἐπέπεσαν ἐναντίον του τρεῖς δυνάσται. Αἱ πόλεις του, τὰ χωρία του, οἱ κάμποι του ἐγέμισαν ἀπὸ «κατακτητάς», ποὺ ἡμιλλῶντο ποῖος νὰ ἐπιδείξῃ μεγαλυτέραν ἀπανθρωπίαν. Καὶ ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἀνοίχθηκαν τόσοι τάφοι· καὶ δὲν ἐκάησαν τόσα σπίτια καὶ δὲν διηρπάγησαν τόσα ἀγαθά.

Ἐπηκολούθησαν τὴν πτῶσιν του ἔτη φοβερά. Ἦλθαν στιγμαὶ, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ μάχη τῶν ἡνωμένων ἐθνῶν ἐφαίνετο χαμένη. Ὁ λαὸς αὐτὸς, ἐν τούτοις, ἐρρίφθη ἐκ νέου χαρούμενος, ὑπερήφανος καὶ ἀποφασιστικὸς εἰς τὴν δίνην τῆς ὁλοψύχου ἀντιστάσεως κατὰ τῶν κατακτητῶν. Καὶ ἔγραψεν ἕνα νέον ἔπος, ποὺ θὰ ἦτο ἐφάμιλλον τοῦ πρώτου εἰς ἁγίαν ἀνάτασιν, ἂν περὶ τὰ τέλη του δὲν τὸ ἐμόλυναν μερικῶν καπήλων αἱ παράφρονες φιλοδοξίαι.

Ἡ ἀντίστασις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μὲ τὸν καθολικὸν χαρακτῆρα της, ἀποτελεῖ τὴν ὡραιοτέραν ἔκφανσιν τοῦ δυναμισμοῦ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τῆς βαθυτάτης πίστεώς της εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ἔθνους. Ὅσοι τὴν ἀντιμετωπίζουν σήμερον μὲ τὴν καχυποψίαν τὴν μεταδεκεμβριανὴν καὶ θέλουν νὰ λέγωνται «ἐθνικόφρονες», διαπράττουν ἐγκληματικὸν σφάλμα. Λησμονοῦν ὅτι αἱ χιλιάδες τῶν μαζῶν, ποὺ ἐκινητοποιήθησαν κατὰ τοῦ κατακτητοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους μόνον καὶ τῆς ἐλευθερίας του ἐκινητοποιήθησαν.

Ποτὲ ἄλλοτε τοῦ ἔθνους ἡ ἰδέα δὲν ἦτο ρωμαλεωτέρα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ, ὅσον κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς ἀντιστάσεως, ὁπότε εἶχαν συντριβῆ ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ δείγματα τῆς ὑπάρξεώς του (κράτος, στρατὸς, κυβέρνησις κλπ.) καὶ εἶχεν ἀφεθῆ ὁ λαὸς μόνος του νὰ διαφεντέψῃ τὰς τύχας του. Χάριν αὐτοῦ καὶ ὄχι χάριν τῆς δεκεμβριανῆς «λαοκρατίας» ἔπεφτε σὰν θερισμένο στάχυ ὁ ἀγωνιστὴς ἐνώπιον τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἀποσπάσματος· χάριν αὐτοῦ καὶ ὄχι χάριν τοῦ ἀνατολικοῦ συνασπισμοῦ ἐκοκκίνιζε τοὺς δρόμους μὲ τὸ πολύτιμον αἷμα του ὁ φοιτητὴς καὶ ὁ ἐργάτης καὶ ἡ κοπέλλα τοῦ λαοῦ· χάριν αὐτοῦ καὶ ὄχι χάριν τῶν δούλων τοῦ Δημητρὼφ ἐρρίπτετο μὲ λύσσαν εἰς τὴν μάχην ὁ ἀντάρτης· χάριν αὐτοῦ καὶ ὄχι χάριν τοῦ κοινωνικοῦ μηδενισμοῦ ἀγωνιοῦσε κάθε λεπτὸν ὁ μαχητὴς τοῦ μυστικοῦ πολέμου μέσα εἰς τὰς πόλεις. Εἶναι τὸ ἐκλεκτότερον τμῆμα τοῦ ἔθνους ὅσοι ἠγωνίσθησαν κατὰ τοῦ κατακτητοῦ. Καὶ τὸ ὑγιέστερον.

★

Ὅταν ἀνέτειλεν, ἐπὶ τέλους, ὁ ἥλιος τῆς ἐλευθερίας, τάφους καὶ ἐρείπια ἐφώτισεν. Ἐπὶ ἄλλα τριάμισυ χρόνια ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐμάχετο. «Καταστρέφετε τὰ πάντα!», τοῦ ἔλεγαν οἱ σύμμαχοι. (Πόσον σύμφωνοι — ἀλήθεια — ἦσαν τότε εἰς τὰς συστάσεις των πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν καὶ εἰς τοὺς ὕμνους των πρὸς αὐτόν!) Καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς — αἰωνίως ἔφηβος — ἀνετίνασσε γεφύρας, κατέστρεφε σιδηροδρομικὰς γραμμὰς, ἐφόνευεν ἐχθρούς. Καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐτουφέκιζαν ἀθώους καὶ ἔκαιαν σπίτια καὶ ἀπεγύμνωναν τὸν τόπον. Καὶ ἡ Ἑλλὰς εἶχε μεταβληθῆ εἰς ἕνα ἀπέραντον πεδίον μάχης. Διατί; Διὰ νὰ ἀπασχολοῦνται εἰς αὐτὸ μερικαὶ ἐχθρικαὶ μεραρχίαι καὶ νὰ μὴ σταλοῦν εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἢ εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον (ὅπου θὰ ἐφόνευον Ρώσους ἢ Ἀγγλοσάξωνας).

Μίαν ἡμέραν οἱ ἐχθροὶ μᾶς ἐγκατέλειψαν. Καὶ ἦλθεν ἡ πολυπόθητος ἐλευθερία. Καὶ ἐχάσαμεν ἡμεῖς ὅλην τὴν σημασίαν μας ὡς παρενοχλητῶν τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ μεγάλοι φίλοι μας — νικηταὶ πλέον — ἐχωρίσθησαν, ἐντὸς ὀλίγου, εἰς δύο στρατόπεδα. Δὲν τοὺς ἐχωρίσαμεν ἡμεῖς καὶ θὰ ἐδικαιούμεθα νὰ διεκδικήσωμεν ἴσην φιλίαν καὶ ἴσην συμπάθειαν καὶ πρὸ παντὸς ἴσον ἀνδρισμὸν καὶ ἀπὸ τοὺς μὲν καὶ ἀπὸ τοὺς δέ. Καὶ ἴσην ὑποστήριξιν τῶν δικαίων μας ἐκ μέρους των. Ἐγίναμεν, ἐν τούτοις, αἰφνιδίως ἐνοχλητικοὶ πτωχοὶ συγγενεῖς. Πτωχοὶ εἴμεθα πάντοτε καὶ ἡ τετραετία τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀντιστάσεως μᾶς ἔκαμε παμπτώχους. Ἐνοχλητικοὶ ὅμως; Ἡ ἐκπλήρωσις ἠθικοῦ χρέους ἀπέναντι ἑνὸς μικροῦ μάρτυρος λαοῦ, ἀποτελεῖ ἐνόχλησιν;

Ἔτσι φαίνεται. Διότι ξαφνικὰ ἤρχισαν ὅλοι νὰ μᾶς εὑρίσκουν ἐλαττώματα. Τοὺς ὑπεβάλαμεν ὡρισμένας — ἐλαχίστας — ἐθνικὰς διεκδικήσεις. Καὶ μᾶς εἶπαν οἱ δυτικοὶ φίλοι μας ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα λογικοὶ καὶ νὰ μὴ ζητοῦμεν οὔτε τὴν Β. Ἤπειρον, ποὺ, κατοικουμένην ἀπὸ Ἕλληνας, τετράκις τὴν ἐποτίσαμεν μὲ τὸ αἷμα μας, οὔτε στρατηγικὴν βελτίωσιν τῶν συνόρων μας πρὸς τὴν Βουλγαρίαν, ἀπὸ ὅπου τρὶς μᾶς ἐπετέθησαν οἱ Βούλγαροι ἐντὸς τριάντα ἐτῶν. Διότι, μᾶς εἶπαν, δὲν πρέπει νὰ ὀξυνθοῦν αἱ σχέσεις μας μὲ τοὺς ἀνατολικούς. Καὶ μᾶς εἶπαν οἱ ἀνατολικοὶ ὅτι εἴμεθα ἰμπεριαλισταί. Μάλιστα, ἐμεῖς. (Δὲν εἴχαμε κάμει, βλέπετε, κανένα σύμφωνον φιλίας καὶ ἀμοιβαίας βοηθείας μὲ τὴν Γερμανίαν διὰ νὰ πάρωμεν τὴν μισὴν Πολωνίαν ἢ τὴν Δοβρουτσᾶν, ὁπότε δὲν θὰ εἴμεθα ἰμπεριαλισταί). Καὶ ὄχι μόνον ἰμπεριαλισταὶ ἀλλὰ καὶ μοναρχοφασίσται. Μάλιστα, ἐμεῖς. Ἐγίναμεν ἔτσι ξαφνικά, μόλις ἐλευθερωθήκαμεν.

Καὶ ἐξαπέλυσαν ἐναντίον μας οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀνατολικῶν τοὺς σκύλακάς των, ποὺ ἦσαν ἀνέκαθεν οἱ δημοκρατικώτεροι λαοὶ τοῦ κόσμου — τοὺς δύο ἐξ αὐτῶν ὁ ἀκραιφνὴς δημοκρατισμός των τοὺς εἶχε κάμει ἀηδεῖς ὑπηρέτας τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Ἰταλῶν — ὄχι μόνον διὰ νὰ μᾶς ὑβρίζουν καὶ νὰ μᾶς προπηλακίζουν αὐτοὶ ἐν ὀνόματι τῆς ἀτυχοῦς δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ διεκδικοῦν ἐδάφη μας, ἐπισήμως ἢ ἡμιεπισήμως, καὶ ἐν ὀνόματι πάντοτε τοῦ ἀντιϊμπεριαλισμοῦ: τὴν Θράκην, τὴν Μακεδονίαν, τὴν Ἤπειρον! Πόσον ἔχουν χάσει τὴν σημασίαν των αἱ λέξεις εἰς τὸν μεταπολεμικὸν κόσμον...

★

Ὁ πόλεμος, ποὺ ἤρχισε πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν, δὲν ἔχει τελειώσει ἀκόμη διὰ τοὺς Ἕλληνας. Εὑρίσκεται σήμερον εἰς τὴν τρίτην φάσιν του. Ἡ πρώτη ἦτο ἡ ἀποθέωσις. Ἡ δευτέρα, τὸ ὁλοκαύτωμα. Ἡ σημερινή, εἶναι ἡ φάσις τῆς ἐπιβιώσεως. Ἐσωτερικοὶ καὶ ἐξωτερικοὶ ἐχθροὶ ἀπειλοῦν σήμερον τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἔθνους. Οἱ ἐξωτερικοὶ ἐχθροί του εἶναι γνωστοί. Οἱ ἐσωτερικοί, ἐντοπίζονται. Καὶ ἀπὸ αὐτούς, οἱ συνειδητοὶ εἶναι ἐλάχιστοι. Οἱ περισσότεροι ἢ δὲν ἔχουν συνείδησιν τοῦ ρόλου, τὸν ὁποῖον ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει διαδραματίζουν, ἢ δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν καὶ τὴν δυνατότητα νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν τανάλιαν τῆς προδοσίας.

Αὐτὸ ἰσχύει δι' ὅσους κρατοῦν τὰ ὅπλα ἢ καθοδηγοῦν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τὸν ἐγκληματικὸν καὶ προδοτικὸν ἀγῶνα τῶν ἐνόπλων. Ἡ ἄλλη, ἡ μεγάλη μᾶζα τῶν ἀριστερῶν, παρ' ὅλην τὴν δυσάρεστον πεῖραν τῆς τελευταίας διετίας, γνωρίζει ὅτι δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀποτελῇ ἰδανικὸν κανενὸς δημοκρατικοῦ Ἕλληνος ἡ ἐξαθλίωσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μὲ τὰς συστηματικὰς καταστροφὰς συγκοινωνιῶν, ἐσοδειῶν καὶ χωρίων· κανενὸς κοινωνικοῦ ἀναμορφωτοῦ, ὁ διαμελισμὸς τῆς χώρας του μεταξὺ δοσιλόγων καὶ ληστρικῶν ἐθνῶν· κανενὸς τιμίου ἀνθρώπου, ἡ παράτασις τῆς σημερινῆς ἀλληλοσφαγῆς, θύματα τῆς ὁποίας εἶναι τέκνα τῆς πολυπαθοῦς αὐτῆς φυλῆς. Ποῖος δημοκρατικὸς, ποῖος σοσιαλιστής, ποῖος κομμουνιστής — τίμιος καὶ ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ ἀπέναντι τῆς ἰδεολογίας του — δέχεται νὰ χάσῃ ἡ Ἑλλὰς τὴν Θράκην, τὴν Μακεδονίαν, τὴν Ἤπειρον; Οὐδείς. Αὐτή, ἐν τούτοις, θὰ εἶναι ἡ συνέπεια ἐπιτυχίας τυχὸν τοῦ συμμοριακοῦ ἀγῶνος ὑπὸ τὴν σημερινήν του μορφήν.

★

Ζοῦμεν εἰς ἕνα τόπον, ποὺ εἶναι ὁ ὡραιότερος τῆς γῆς. Μόνον ὅποιος ἔχει ξενιτευθῆ μπορεῖ ν' ἀντιληφθῇ τὴν ἀνεκτίμητη ὀμορφιά του. Βουνά, κάμποι, θάλασσες, οὐρανός, ὅλα μὲ τὴν ἁπαλότητά τους, μὲ τὶς αἰθέριες γραμμές των, μὲ τὸ ὑπέροχο φῶς των, καλοῦν τὸν ἄνθρωπον διὰ τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης καὶ τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς. Μετεβάλαμεν, ἐν τούτοις, τὸν τόπον αὐτὸν εἰς κόλασιν. Ποτὲ ἄλλοτε ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶχε πέσει ἐδῶ τόσον χαμηλά. Μᾶς ἐχώρισαν καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν πάθη. Ἀλλὰ τὸ ἐμφύλιον μῖσος ποτὲ δὲν ἤγγισε τὰς σημερινὰς κορυφάς. Ὁ φόνος, ἡ καταστροφή, τὸ ἔγκλημα, ἦτο ἐξαίρεσις τότε. Τώρα ἔγινε κανών. Κάποια βασικὴ διαστροφὴ τοῦ ψυχισμοῦ μας ἔχει συντελεσθῆ. Καὶ ἂν συνεχισθῇ ἡ κατάστασις αὐτή, δὲν θὰ μείνῃ τίποτε ὄρθιον, οὔτε ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς ζωῆς, οὔτε ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρώπου.

Πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐξεκίνησε διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὰ ἄστρα. Καὶ ἔφθασε. Ἀγαποῦσε τότε τὸν ἑαυτόν του καὶ ἂς ἔμπαινεν εἰς ἕνα δρόμον, ποὺ ἦτο γεμᾶτος θυσίες. Σήμερα φαίνεται νὰ ἔχῃ χάσει τὴν ἐξιδανικευμένην αὐτὴν φιλαυτίαν του. Κανένα κοινωνικὸν καθεστὼς δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεμελιωθῇ ἐπάνω εἰς τάφους, εἰς ἐρείπια καὶ εἰς ἀκρωτηριασμούς. Καμμία πολιτικὴ θεωρία δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ ν' ἀποδώσῃ καρποὺς μὲ τὴν τυραννίαν καὶ τὴν βίαν. Καμμία ἰδεολογία δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀνθήσῃ ὑπὸ τὸ καῦμα τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀπεχθείας τῶν πολλῶν.

Ἂς διδαχθῶμεν ἀπὸ τὴν φοβερὰν πεῖραν τῆς ἑπταετίας αὐτῆς. Ἂς ἀγαπήσωμεν πάλιν τοὺς ἑαυτούς μας καὶ τὸν τόπον μας, διότι τὸ ἀξίζουν. Κανένα νέο χέρι δὲν πρέπει νὰ ὁπλισθῇ κατὰ τοῦ ἔθνους. Παράτασις τῆς σημερινῆς τραγωδίας ἰσοδυναμεῖ μὲ αὐτοκτονίαν καὶ ἔγκλημα κατὰ τοῦ συνόλου. Ἀγαθὸν κανένα δὲν πρόκειται νὰ προκύψῃ ἀπὸ αὐτήν. Ἐκεῖνοι, ποὺ σήμερα ἐμφανίζονται ὡς προασπισταὶ τῶν ἐλευθεριῶν μας, θὰ ἐπιπέσουν αὔριον ὡς γῦπες κατὰ τῆς χώρας μας διὰ νὰ πραγματοποιήσουν — «διὰ φιλικῶν συνεννοήσεων» μὲ τοὺς μισθοφόρους των ἀρχηγοὺς τῆς ἀνταρσίας — τὰς ἐδαφικάς των εἰς βάρος μας διεκδικήσεις, τὰς ὁποίας οὐδέποτε ἀπέκρυψαν. Καὶ τότε κάθε τίμιος ἀριστερὸς συναισθανόμενος τὸ μέγεθος τῆς ἀπάτης, τῆς ὁποίας ἔπεσε θῦμα, καὶ τοῦ ἐγκλήματος, τὸ ὁποῖον διέπραξε, μόνον εἰς τὴν αὐτοχειρίαν θὰ εὕρῃ λύτρωσιν. Ἡ ἐλευθερία, ἡ δημοκρατία, ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ἡ ἀνεξαρτησία, ἡ πρόοδος, ἠμποροῦν μὲ χιλίους τρόπους νὰ ἐξασφαλισθοῦν. Μὲ τὴν ἀνταρσίαν, εἶναι ἀδύνατον.

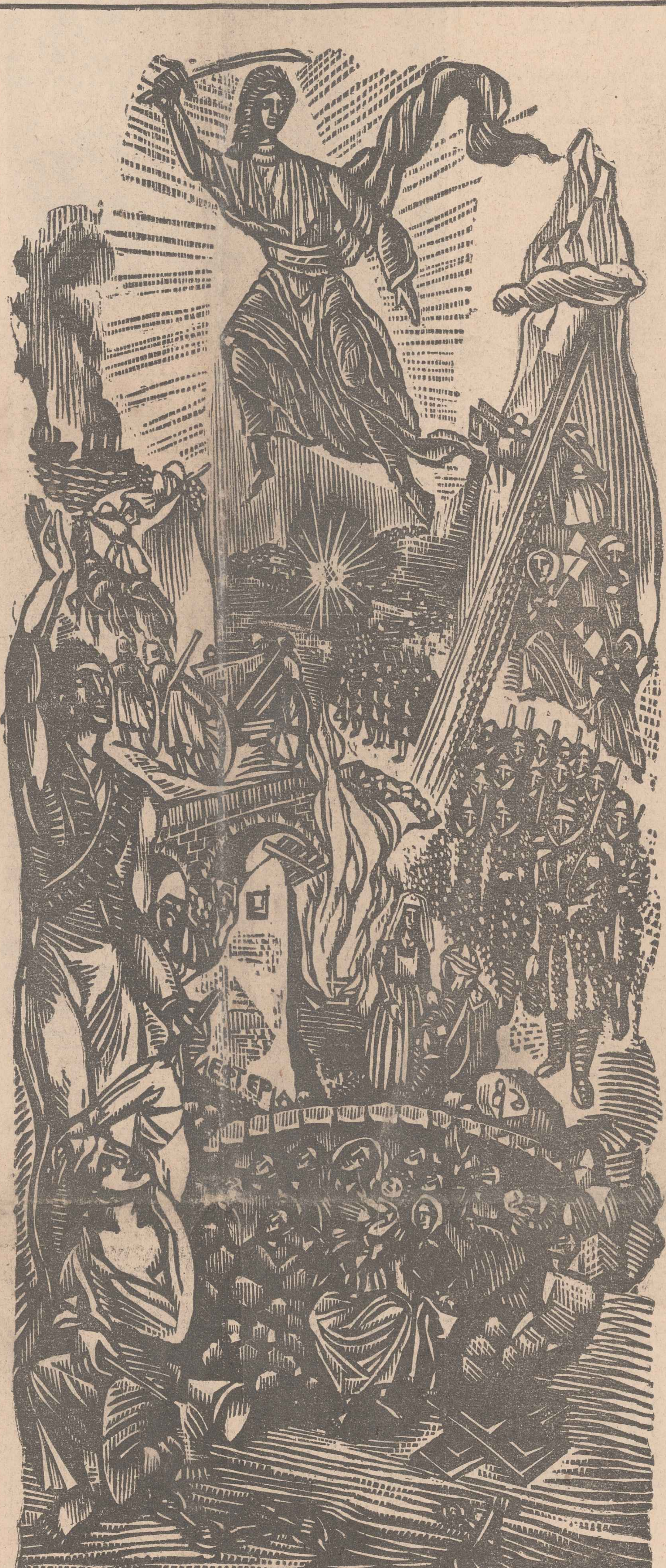

— Μητέρα, μεγαλόψυχη στὸν πόνο καὶ στὴ δόξα
κι' ἂν τὸ κρυφὸ μυστήριο ζοῦν πάντα τὰ παιδιά σου
μὲ λογισμὸ καὶ μ' ὄνειρο... τί χάρ' ἔχουν τὰ μάτια...
Τὰ μάτια τοῦτα νὰ σ' ἰδοῦν...

ΔΙΟΝ. ΣΟΛΩΜΟΣ
«Ἐλεύθεροι πολιορκημένοι»

(Ξυλογραφία τοῦ κ. Σπ. Βασιλείου διὰ τὴν «Ἐλευθερίαν»)

ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑΙ

Ἀναμνήσεις τῆς Κατοχῆς

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς, ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ὑπῆρξε κέντρον τονώσεως τῆς Ἀντιστάσεως καὶ ἀνακουφίσεως τῆς ὀδύνης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Σαμποτέρ, ἀντάρται, μέλη μυστικῶν ὀργανώσεων, μητέρες καὶ ἀδελφαὶ διέσχιζαν διαρκῶς τὸ κατῶφλι της. Ἀπὸ τὴν σκοπιάν του αὐτήν, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Δαμασκηνὸς ἦτο εἰς θέσιν νὰ σχηματίσῃ πλουσίαν εἰκόνα τῆς Ἀντιστάσεως καὶ τοῦ Μαρτυρίου ἑνὸς ἥρωος λαοῦ. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν εἶναι ἀπὸ τοὺς ἁρμοδιωτέρους διὰ νὰ ἀναβιώσῃ μὲ τὰς ἀμναμνήσεις του μερικὰς στιγμὰς τῆς ἡρωϊκῆς αὐτῆς περιόδου, ποὺ ἤρχισε μὲ τὴν ἡμερομηνίαν, τὴν ἐπέτειον τῆς ὁποίας τιμᾷ σήμερον ὁλόκληρον τὸ ἔθνος.

Ὁ Μακαριώτατος, ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν παράκλησιν, εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ ἀφηγηθῇ εἰς συντάκτην τῆς «Ἐλευθερίας» μερικὰ περιστατικὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

— Εἶναι τόσον πληθωρικὰ — εἶπεν — ὥστε δὲν ἠξεύρει κανεὶς ἀπὸ ποῦ νὰ ἀρχίσῃ καὶ ποῦ νὰ τελειώσῃ. Κάθε ἡμέρα, κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμή, ἦσαν γεμᾶται ἀπὸ πράξεις ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὸ σύνολόν του ἀνθίστατο κατὰ τῆς δουλείας ἡρωϊκῶς καὶ εἰς τὴν καθολικήν του αὐτὴν ἀντίστασιν, ἡ ὁποία τόσον συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὀφείλεται βαρὺς φόρος τιμῆς. Κάθε οἰκογένεια ἑλληνικὴ ἐθεώρει καθῆκον καὶ τιμήν της νὰ εἰσφέρῃ τὸ μερίδιον τῆς θυσίας της εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας. Ἐνθυμοῦμαι μὲ ζωηρὰν ἀκόμη συγκίνησιν τὴν μητέρα ἐκείνην ἡ ὁποία, ὅταν κατὰ θλιβερὸν καθῆκον τῆς ἀνεκοίνωσα τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐνεργειῶν μου νὰ σώσω ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τὸν υἱόν της, ὕψωσε τὰς χεῖρας καὶ ἀνεφώνησεν: «Εἶναι τιμή μου!» Πρέπει νὰ τονισθῇ καὶ νὰ ἐξαρθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν Ἀντίστασιν διεξήγαγεν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὸ σύνολόν του.

Μεγαλειώδης ἐκδήλωσις Ἀντιστάσεως καὶ Θυσίας, ἡ ὁποία ἔδωσεν εἰς τὸν ὑπόδουλον ἀλλὰ μαχόμενον λαὸν τὴν πρώτην του νίκην ἐναντίον τῶν κατακτητῶν, τὴν ὁποίαν ὁ Μακαριώτατος ἐνθυμεῖται ζωηρότατα, εἶναι ἡ μάχη ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως. Ἡ ἀφήγησίς του ἀποκαλύπτει ἀγνώστους πτυχὰς τῆς ὑποθέσεως.

— Ὁ κόσμος ἀνησυχοῦσε, λέγει, καὶ πολλοὶ Ἕλληνες ἤρχοντο νὰ μὲ ἐρωτήσουν τί θὰ κάμουν τὰ κορίτσια τους διὰ νὰ τὰ σώσουν ἀπὸ τοὺς Γερμανούς. Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις εἶχεν ἀποφασισθῆ ἀπὸ τὰς ἀρχὰς κατοχῆς καὶ κατὰ τὰς πληροφορίας μου τὰ σχετικὰ διατάγματα ἦσαν ἕτοιμα. Ἡ ἀπὸ πολλοῦ σοβοῦσα ἀντίδρασις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπεκορυφώθη τὸ πρωῒ τῆς 5ης Μαρτίου 1943 εἰς μεγάλας διαδηλώσεις καὶ συγκρούσεις τοῦ λαοῦ πρὸς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς κατοχῆς, μὲ πολλὰ θύματα. Ὁ τότε δήμαρχος Ἀθηνῶν μὲ ἐκάλεσε τὸ πρωῒ εἰς τὸ τηλέφωνον καὶ ἀφοῦ μὲ ἐβεβαίωσεν ὅτι κατὰ τὰς πληροφορίας του ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις δὲν ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ, ἐπρότεινε νὰ ἐκδοθῇ κοινὸν ἀνακοινωθὲν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ Δημάρχου πρὸς τὸν λαὸν μὲ τὴν διαβεβαίωσιν αὐτήν. Ἠρνήθην, διότι αἱ ἰδικαί μου πληροφορίαι ἔλεγον ἀντίθετα. Τὴν 1ην μ. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας μὲ ἐκάλεσεν εἰς τὸ τηλέφωνον ὁ Ἰταλὸς πληρεξούσιος Γκίζι καὶ μοῦ ἐζήτησε νὰ παρέμβω διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀνακοινωθέντος, τὸ ὁποῖον θὰ συνίστα τὴν παῦσιν τῆς αἱματοχυσίας, καὶ προέτασσε τὸ ἐπιχείρημα ὅτι κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον εἶναι δικαίωμα τῆς κατοχῆς νὰ ἐνεργῇ ἐπιστράτευσιν. Τοῦ ἀπήντησα ὅτι «ἂν ἴσχυε τὸ διεθνὲς δίκαιον δὲν θὰ εὑρίσκεσθε ἐδῶ», καὶ ἡ συζήτησις ἔληξε.

Τὴν 6.30΄ μ. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Γερμανὸς πληρεξούσιος Ἄλτεμπουργκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν γερμανικὴν πρεσβείαν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον. Εἰς τὴν συνάντησιν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε δραματική, παρίστατο καὶ ὁ Γκίζι. Ὁ Ἄλτεμπουργκ ἦτο ἐξηγριωμένος καὶ ὡμίλει εἰς τόνον αὐστηρὸν πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον. Τοῦ εἶπεν ὅτι τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐλάμβανον χώραν εἰς τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν ἀπετέλουν ἐπανάστασιν, ὅτι καθ' ὅλας τὰς πληροφορίας του ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως ἦτο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἠπείλησε νὰ τὸν συλλάβῃ. Ὁ κ. Δαμασκηνὸς περιωρίσθη νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἀπάντησιν: «Στὸ χωριό μου λὲν ὅτι δὲν ἱδρώνει τὸ αὐτί μας ἀπὸ φοβέρες».

— Ὁ Ἄλτεμπουργκ — συνεχίζει ἀφηγούμενος ὁ Μακαριώτατος — ἤλλαξε τότε τόνον. Προσεπάθησε νὰ μὲ πείσῃ ὅτι ἡ ἐπιστράτευσις δὲν ἦτο τίποτε τὸ τρομερόν, διότι δὲν ἐπρόκειτο ὅλοι οἱ ἐπιστρατευθησόμενοι νὰ σταλοῦν εἰς τὸ μέτωπον, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν θὰ εἰργάζοντο εἰς ἐργοστάσια καὶ μάλιστα τῶν Ἀθηνῶν ἢ τῆς Θεσσαλονίκης. «Γιὰ μᾶς, ἀπήντησα εἰς τὸν Ἄλτεμπουργκ, κάνει τὸ ἴδιο, διότι οἱ Ἕλληνες θὰ γίνουν συνεργοὶ εἰς ἕνα πόλεμον διεξαγόμενον ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος». Εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν λέξεων αὐτῶν ὁ Ἄλτεμπουργκ ἔγινε πάλιν ἐκτὸς ἑαυτοῦ. Ὡμίλει ὑψηλοφώνως καὶ ἐκτύπα τὰ χέρια του εἰς τὸ τραπέζι, φωνάζων ὅτι τὸ διεθνὲς δίκαιον τοῦ παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ ἐπιστράτευσιν. Κατόπιν μετέβη εἰς παρακείμενον δωμάτιον, ὅπου ἐτηλεφώνησε, καὶ ἐπανῆλθε διὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν προσπάθειαν νὰ μὲ πείσῃ νὰ παρέμβω. Αὐτὸ ἐγίνετο συνεχῶς μέχρι τῆς 11ης νυκτερινῆς, ὁπότε ἦλθεν εἰς τὴν γερμανικὴν πρεσβείαν ἡ πληροφορία ὅτι ἀπήργησαν οἱ ἐργάται τύπου καὶ οἱ συντάκται. Ἐπωφελήθην

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΧΑΪΔΑΡΙ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ κ. Θ. ΣΟΦΟΥΛΗ

Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Σοφούλης εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν δημοσίευσιν ἀφηγήσεώς του πρὸς συντάκτην τῆς «Ἐλευθερίας», περὶ τῆς συλλήψεως καὶ τῆς τετραμήνου ἐγκαθειρξεώς του εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Χαϊδαρίου:

«Μὲ ξύπνησαν στὶς 2 τὸ πρωΐ. Ὁ θόρυβος ποὺ ἔκαναν ἀνεστάτωσε ὁλόκληρη τὴν πολυκατοικία. Μὲ ὑπεχρέωσαν νὰ καθήσω σὲ μιὰ πολυθρόνα, μὲ τὶς πυτζάμες, καὶ ὕστερα ἄρχισαν γενικὴ ἔρευνα. Δὲν ἄφησαν τίποτε ποὺ νὰ μὴν ψάξουν. Τὰ βιβλία μου σελίδα πρὸς σελίδα. Ἀπὸ τὰ συρτάρια μου δὲν ἄφησαν χαρτάκι ποὺ νὰ μὴ διαβάσουν. Κατόπιν ἦρθε ἡ σειρὰ τῶν ρούχων. Τρομερὴ ἀνησυχία μὲ κατέλαβε. Στὸ κάτω δεξὶ τσεπάκι τοῦ γιλέκου μου εἶχα ἕνα σημείωμα κάποιας ἀγγλικῆς μυστικῆς ὑπηρεσίας, γιὰ πληροφορίες ποὺ ζητοῦσε τὸ Κάϊρο. Εἶχα τύχη ὅμως. Ἔψαξε τὰ τρία τσεπάκια ὁ Γερμανὸς καὶ πέταξε τὸ γιλέκο. Βαρέθηκε φαίνεται.

Ἀφοῦ τέλειωσε ἡ ἔρευνα μ' ἄφησαν νὰ ντυθῶ καὶ μὲ ὡδήγησαν στὰ ΕΣ—ΕΣ στὴν ὁδὸν Μέρλιν. Μ' ἔκλεισαν σ' ἕνα μπουντρούμι καὶ τὰ χαράματα μὲ μετέφεραν στὸ Χαϊδάρι.

Ἔμεινα τέσσερις μῆνες ἐκεῖ, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Μαΐου ἕως τὰς 13 Σεπτεμβρίου 44. Οὔτε μοῦ εἶπαν γιατὶ μὲ συνέλαβαν, οὔτε μοῦ ἔδωσαν καμμίαν ἐξήγησιν ὅταν μὲ ἀπηλευθέρωσαν. Ἕνα πρωῒ ἦλθεν ὁ φύλακας καὶ μοῦ εἶπε νὰ ἑτοιμασθῶ γιατὶ φεύγω. Τὸν ρώτησα: «Πῶς αὐτό;»

«Δὲν ξέρω, μοῦ ἀπήντησε, πρέπει νὰ φύγῃς καὶ γρήγορα».

«Μ' αὐτὸ μοιάζει μὲ ἔξωσι. Ἔτσι στὰ καλὰ καθούμενα;»

Κι' ἐνῷ περίμενα τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ γιὰ νὰ δώσω τ' ἄπλυτά μου, μὲ παρέλαβε ἕνα γερμανικὸ αὐτοκίνητο καὶ μὲ ξανάφερε στὴν ὁδὸν Μέρλιν. Ἀνέβηκα εἰς τὸ τελευταῖον πάτωμα καὶ ἐπειδὴ τὸ χαρτὶ τῆς ἀπολύσεως δὲν ἦταν ἕτοιμο μὲ κατέβασαν πάλι σὲ μπουντρούμι. Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ὧρες ἑτοιμάσθηκε τὸ χαρτί.

Ἔ, βέβαια, κάτι θάξεραν ποὺ μὲ συνέλαβαν.

Στὸ Χαϊδάρι μ' εἶχαν σ' ἕνα δωμάτιο μόνον. Ἡ μεγάλη ἐνόχλησις ἦταν οἱ κορηοί. Χιλιάδες εἶχε τὸ κρεββάτι. Ἔτσι ἀναγκάσθηκα νὰ κοιμᾶμαι στὸ πάτωμα, πάνω σὲ μιὰ κουβέρτα, μὲ προσκέφαλο ἕνα κουτὶ ἀπὸ δέμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ἀπὸ τὸ σπίτι μοῦ εἶχαν στείλει μιὰ σαὶζ—λὸγκ, ἀλλὰ μετὰ δυὸ—τρεῖς ἡμέρες τὴν πῆραν οἱ Γερμανοί. Ὅλο ἔλεγαν ὅτι θὰ μοῦ τὴν ξαναφέρουν, ποτὲ ὅμως δὲν τὴν ξαναεῖδα.

Μοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ἔχω καὶ ἐφημερίδες ἀπ' αὐτές, βέβαια, τὶς δικές τους. Κάπου—κάπου ἔπαιρνα καὶ κανένα σημείωμα κρυμμένο μέσα στὰ τρόφιμα, ποὺ μοῦ ἔστελναν ἀπὸ τὸ σπίτι. Τὴν ἀπόβασιν στὴν Νορμανδία τὴν ἔμαθα ἀπὸ ἕναν κρατούμενον τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν Γερμανῶν. Ἐνῷ ἔκανα τὸν περίπατό μου σ' ἕνα μικρὸ χῶρο κλεισμένο μὲ συρματοπλέγματα — κάθε ἡμέρα μισὴ ὥρα — τὸν εἶδα νὰ τρέχῃ. Δὲν καταλάβαινα τί τοῦ συμβαίνει. Πλησίασε πρὸς τὸ συρματόπλεγμα. Ὅταν ἔφθασε κοντά μου, ἔκαμε πὼς παραπάτησε καὶ ἔπεσε χάμω. Ἄφησε μιὰ ἐφημερίδα, ποὺ μόλις ὁ φρουρός μου γύρισε τὴν πλάτη, ἔσκυψα καὶ τὴν πῆρα. Ἀπὸ τὶς δικές τους ἦταν, ἀλλὰ φρέσκια. Οἱ ἄλλες ἐρχόταν πολὺ μπαγιάτικες.

Γνώρισα καὶ τὸν Σομάνα, Σιμάνα, πῶς τὸν λένε; Μιὰ ἡμέρα ἄκουσα θόρυβο ἀπὸ πολλὲς μπότες, πρὸς τὸ μέρος τοῦ δωματίου μου. Κατάλαβα ὅτι ἦταν γιὰ μένα καὶ περίμενα ὄρθιος ν' ἀνοίξῃ ἡ θύρα, γιὰ νὰ μὴν ἀναγκασθῶ νὰ σηκωθῶ ὅταν θὰ ἔμπαιναν μέσα. Ὅταν ξεκλείδωσαν τὰ λουκέτα — χρειαζόταν κάνα δυὸ λεπτὰ κάθε φορὰ γι' αὐτὸ τὸ ξεκλείδωμα — παρουσιάσθηκε στὴν ἀνοιχτὴ θύρα αὐτὸς ὁ Σαμάνα. Τὸν κύτταξα καλὰ στὰ μάτια, δὲν μοῦπε λέξι, χαιρέτησε στρατιωτικὰ καὶ ἔφυγε. Ποῦ νὰ βρίσκεται τώρα;

Ἡ ἀγωνία στὸ Χαϊδάρι ἦταν τὸ προσκλητήριο. Γινόταν τὸ διάλεγμα γιὰ τὴ δουλειὰ καὶ γιὰ τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα. Ὅταν ἀκουγόταν πέντε κτίστες, τέσσαρες μαραγκοί, τὰ πράγματα ἦσαν καλά. Ὅταν φώναζαν ὀνόματα πάγωνε ἡ καρδιά σου. Ἤξερες γιὰ ποῦ τοὺς πήγαιναν. Καὶ ἡ ἡμέρα γινόταν μαύρη. Ἦταν ἡ πιὸ τρομερὴ καὶ ἀπάνθρωπος ἐπιλογή. Τὸ μεγαλύτερον στίγμα σ' αὐτὸν τὸν πόλεμον.

Ποτὲ δὲν μπόρεσα ν' ἀντιληφθῶ γιατὶ οἱ Γερμανοὶ ζητοῦσαν ἀπὸ τοὺς κρατουμένους νὰ τραγουδᾶνε καὶ τοὺς ἦταν ἀδιάφορον τί τραγούδια τραγουδοῦσαν. Στὸ συσσίτιο, στὴν καθαριότητα, στὴ δουλειά, παντοῦ τραγοῦδι. Καὶ τὰ περισσότερα τραγούδια ἔβριζαν τοὺς Γερμανοὺς καὶ ἦσαν καθαρὰ ἐπαναστατικά. Ἐπίσης εἶχαν μιὰ πολὺ ἁπλῆ μέθοδο γιὰ νὰ δείχνουν σ' ἕναν κρατούμενο ὅτι ἔπρεπε ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ κάποιος μέρος. Τὸν κλωτσοῦσαν. Αὐτὸ συνέβαινε καὶ ὅταν ἕνας φρουρὸς τὸν καλοῦσε γιὰ νὰ τοῦ μιλήσῃ. Ἀφοῦ τοῦ ἔλεγε ὅ,τι ἤθελε νὰ τοῦ πῇ, τὸν κλωτσοῦσε γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ ὅτι ἡ συνομιλία τέλειωσε. Γερμανικὴ κουλτοῦρα. Καλύτερα νὰ ἔλειπε.

Παρακολουθοῦσα τὴ ζωὴ τοῦ στρατοπέδου ὅσο μοῦ ἐπέτρεπεν ἡ ἀπομόνωσίς μου. Ἔτρωγα ἀπὸ τὸ ἴδιο συσσίτιον. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ πέρασα καὶ ἐγὼ τὴν ἴδια ταλαιπωρία ποὺ ὑπέστησαν χιλιάδες Ἕλληνες».

ΠΙΝΔΟΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Στρατιωτικὴ προσωπικότης, ἡ ὁποία ἔπαιξε ἡγετικὸν καὶ ὑπεύθυνον ρόλον εἰς τὴν Μάχην τῆς Πίνδου, ἔγραψε διὰ τὴν «Ἐλευθερίαν» τὴν κατωτέρω ἀποκαλυπτικὴν ἀνάλυσιν τῶν φάσεων τῆς μεγάλης μάχης. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ὅπου ἔρχονται εἰς φῶς τὰ πραγματικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησαν τὸν θρῦλον τῆς Πίνδου.

— Τὸ ἐν Ἀλβανίᾳ ἰταλικὸν Ἐκστρατευτικὸν Σῶμα, ἀποβιβασθὲν εἰς Ἀλβανίαν τὸ Πάσχα τοῦ 1939, εἶναι ἕτοιμον διὰ τὰς κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιχειρήσεις τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1940.

— Αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται μελετηθεῖσαι καὶ ἀποφασισθεῖσαι ἐν Ρώμῃ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἁρμοδίους παράγοντας, ἀνετέθησαν ὅπως διεξαχθῶσιν εἰς τὸν στρατηγὸν Πράσκα.

— Ἡ Ἀνωτάτη Διοίκησις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀποβάσεως εἰς Ἀλβανίαν τοῦ ἰταλικοῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος ἐργάζεται πῶς νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν εἰσβολήν.

Τὰ διάφορα σχέδιά της, προβλέποντα κατ' ἀρχὰς ὑποχωρητικὸν ἑλιγμὸν ἔναντι τῶν προχωρούντων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας Ἰταλῶν, ἐξελίσσονται διηνεκῶς ἐπὶ τὰ βελτίω. Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1940 ἰσχύει τὸ σχέδιον τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τῆς μεθορίου.

— Εἶναι τοῦτο μία μεγάλη πρόοδος ἐν σχέσει μὲ τὰ προηγούμενα σχέδια καὶ ἐπετεύχθη ἰδία χάρις εἰς τὰς μελέτας, τοὺς κόπους καὶ τὴν ἐπιμονὴν τῆς ἐχούσης τὴν μέριμναν ἐπὶ τῆς ἀλβανικῆς μεθορίου τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας Στρατιωτικῆς Διοικήσεως (Β΄ Σ. Στρατοῦ).

— Ἡ ἐπιτευχθεῖσα συνεχὴς γραμμὴ πυρὸς ἐπὶ τοῦ διαδρόμου τῆς Καστοριᾶς διὰ τῶν κατασκευασθέντων μπετονὲ πολυβολείων, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἀντιαρματικὴν ἄμυναν αὐτοῦ, ἡ ἀνάλογος ὀχύρωσις ἐπὶ τοῦ Καλπακίου, καλύπτουσα τὴν πρὸς τὰ Ἰωάννινα κατεύθυνσιν, δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διὰ τῆς Πίνδου, κειμένης μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὀχυρώσεων, ὑπερκέρασιν αὐτῶν.

— Ἡ ἐπιτευχθεῖσα πρόοδος εἰς τὸ κατὰ Σεπτέμβριον 1940 ἰσχῦον σχέδιον τοῦ Γεν. Στρατηγείου, τῆς ἀμύνης δηλονότι ἐπὶ τῆς μεθορίου καὶ τῆς μὴ διενεργείας ὑποχωρητικοῦ ἑλιγμοῦ δὲν ἦτο πλήρης.

— Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις τῶν Ἰωαννίνων εἶχε τὴν εὐχέρειαν ἐκ τοῦ σχεδίου τούτου νὰ ἑλιχθῇ ὑποχωρητικῶς κατὰ τὴν κρίσιν της, μέχρις Ἀράχθου.

Τοῦτο εἶναι φανερὸν ὅτι ἀπετέλει κίνδυνον διὰ τὰς ἐπὶ τῆς Πίνδου ἐπιχειρήσεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπῆρχε συντονιστὴς τῶν ἐπιχειρήσεων Πίνδου καὶ Ἰωαννίνων, πρᾶγμα ὅπερ δὲν προεβλέπετο.

— Ἕνεκα τούτου, αἱ δύο Στρατιωτικαὶ Διοικήσεις Δυτικῆς Μακεδονίας (Β΄ Σ. Στρατοῦ) καὶ Ἠπείρου (VIII Μεραρχία) συναντηθεῖσαι ἐν Μετσόβῳ συνεφώνησαν ὅπως τοιοῦτος ἑλιγμὸς μέχρις Ἀράχθου μὴ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ τῆς Στρατ. Διοικήσεως Ἠπείρου, ἐνῷ συγχρόνως ἡ Στρατ. Διοίκησις Μακεδονίας κάμῃ τὸ πᾶν νὰ ἀνακαταλάβῃ τὴν τυχὸν ἀπολεσθεῖσαν περιοχὴν τῆς Πίνδου.

— Ἡ Στρατ. Δ)σις τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας ἐπεθύμει καὶ κάτι πολὺ καλύτερον.

Ἀντὶ τῆς ἀμύνης, τὴν ἀνάληψιν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν.

Εἰργάζετο πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν.

— Ἤδη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Τρίτου Δεκαημέρου τοῦ 8)βρίου 1940 ἡ ἀγρύπνως παρακολουθουμένη διάταξις τοῦ ἰταλικοῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος ἤρξατο κατερχομένη πρὸς τὴν ἑλληνικὴν μεθόριον, πρᾶγμα ὅπερ ἐδείκνυεν ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπέκειντο ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἡμερῶν.

— Ἐχομένη ἀπὸ τὴν ἰδέαν, ἣν πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἀποκρυσταλλώσει ἡ Στρατ. Διοίκησις Δυτικῆς Μακεδονίας (Β΄ Σ. Στρατοῦ) ὅτι ἡ ἀνάγκη θὰ ἐπέβαλλεν εἰς τοὺς Ἰταλοὺς νὰ διέλθωσι διὰ τῆς Πίνδου πρὸς ὑπερκέρασιν τῶν ὀχυρώσεων, δι' ἃς τόσον ὑπερβολικὰ ἐξεφράσθη ὁ Μουσσολίνι εἰς λόγον του τὸν Ἰούνιον 1941, ἀποκαλέσας αὐτὰς «Γραμμὴν Μεταξᾶ», ἐφρόνει ὅτι οὐ μόνον ἔδει νὰ καταληφθῇ ἡ Πίνδος καὶ ἡ περιοχὴ αὐτῆς Κερασόβου πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς ὑπερκερωτικῆς αὐτῆς ἐνεργείας τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' ὅτι ἡ κατάληψίς της ἐπεβάλλετο ἐπίσης ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς βάσις ἐξορμήσεως κατὰ τοῦ πλευροῦ τοῦ ἐχθροῦ προσβάλλοντος εἴτε τὴν τοποθεσίαν Καλπακίου, εἴτε τὴν περιοχὴν Καστοριᾶς.

— Οὕτω τὴν 25 Ὀκτωβρίου ὑποβάλλει εἰς τὴν προϊσταμένην αὐτῆς Διοίκησιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 2722 ὑπόμνημά της, ἔνθα προτείνει τὴν ἔναρξιν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν ἅμα τῇ εἰσβολῇ τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἀκόμη ἅμα τῇ ἐνάρξει βομβαρδισμῶν ἐπὶ τῶν ζωτικῶν σημείων καὶ κόμβων συγκοινωνιῶν τῆς χώρας. Διὰ τὰς ἐπιθετικὰς αὐτὰς ἐνεργείας προτείνει καὶ τὰ μέσα ἅτινα ὑπῆρχον καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἅπαν τὸ ἔθνος μὲ πιασμένη τὴν ἀναπνοὴ σκέπτεται πῶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀπόφασίν του νὰ ἀμυνθῇ κατὰ τοῦ εἰσβολέως τὸ ὑπόμνημα τοῦτο προτείνει ἐπιθετικὰς ἐνεργείας καὶ μὲ πεποίθησιν προεξοφλεῖ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἀναγράφει: «Μία ἐπιθετικὴ ἐνέργεια ὡς ἄνω θὰ ἔχῃ τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

α) Θὰ αἰφνιδιάσῃ τὸν ἐχθρόν, ὅστις νομίζει ὅτι θὰ δεχθῶμεν παθητικῶς τὴν ἐπίθεσίν του...

β) Θὰ τονώσῃ τὸ ἠθικὸν τῶν ἡμετέρων στρατευμάτων, ὧν τὸ ἐπιθετικὸν πνεῦμα εἶναι ἤδη ἀνεπτυγμένον.

γ) Θὰ ἔχῃ σημαντι-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ

Ἡ ζωὴ τῆς πόλεως

ΤΟ «ΘΑΥΜΑ»

Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ δημιούργησε τὸ θαῦμα τῆς Ἀλβανίας; Ἀκούω τὶς στερεότυπες φράσεις, μὲ τὶς ὁποῖες συνθέτουν τὸν ἐνθουσιώδη πανηγυρικό τους οἱ ῥήτορες τῆς ἡμέρας:

— Τὸ ἡρωϊκὸν πνεῦμα τῆς φυλῆς!

— Ὁ ἔμφυτος καὶ ἁγνὸς πατριωτισμὸς τοῦ Ἕλληνος!

— Τὸ παράδειγμα τῶν ἀρχαίων μας προγόνων καὶ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21!

Σύμφωνοι. Ὅμως ὅλες αὐτὲς οἱ διαπιστώσεις δὲν εἶναι αἰτίες. Εἶναι ἀποτέλεσμα. Ἀποτέλεσμα τῆς ψυχικῆς ἰδιότητος τοῦ Ἕλληνος ποὺ λέγεται μὲ μιὰ λέξι: «Φιλότιμο». Σ' αὐτὸ τὸ ρωμέϊκο φιλότιμο, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου μεγάλες δόσεις σαρκασμοῦ καὶ εἰρωνείας δαπανῶνται ἐπιπολαίως, ὀφείλουμε ν' ἀναζητήσουμε καὶ τὸ θαῦμα τῆς Ἀλβανίας καὶ τὸ θαῦμα τοῦ 21 καὶ τὸ θαῦμα τοῦ Μαραθῶνος καὶ ὅλα τὰ θαύματα ποὺ ἔχουν θαμπώσει τὰ ἔκπληκτα μάτια τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς ἱστορίας ἀπὸ τ' ἀρχαῖα χρόνια ὡς σήμερα. Ὁ Ἕλλην εἶναι ἐκ φύσεως ἄνθρωπος καλός, ἀγαθός, εὐγενικός, αἰσθηματικός, φιλειρηνικὸς καὶ ποτὲ φιλοπόλεμος. Φτάνει νὰ μὴν τοῦ «πατήσῃς τὸν κάλο», ὅπου φαίνεται ὅτι ἑδρεύει τὸ φιλότιμό του. Ὅταν θὰ συμβῇ αὐτό, ὁ ἀμνὸς μεταβάλλεται σὲ λεοντάρι.

Ἔτσι ἔγινε καὶ τότε, στὶς 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Ὁ μακαρίτης Μπενίτο, στηριζόμενος στὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια τῶν λογχῶν του, ἔκανε τὸ μοιραῖο λάθος νὰ πατήσῃ τὸν κάλο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὸν ἔθιξε σ' αὐτὴ τὴ μικρή, ἀλλὰ τόσο εὐθικτη χορδή, ποὺ λέγεται φιλότιμο. Καὶ τότε, αὐτὸς ὁ μικρὸς σὲ ἀριθμὸ λαός, ποὺ τὸν ἔβλεπε σὰν ἕνα σμῆνος ἀπὸ κουνούπια στὸν ὁρίζοντα τοῦ Ἰμπέρο, χωρὶς ἀεροπλάνα, χωρὶς τάνκς, χωρὶς σύγχρονο ὁπλισμό, χωρὶς κάλτσες ἀκόμα, ξεχύθηκε στοὺς δρόμους μὲ μιὰ στεντόρεια κραυγή:

— Στὴ Ρώμη!

Καὶ ἔγινε τὸ θαῦμα: Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τῆς ζυγαριᾶς τὰ ἀεροπλάνα. Τὰ μηχανοκίνητα. Τὰ τάνκς. Τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια λόγχες. Τὰ φτερὰ τῶν καπέλλων. Τὸ γόητρο τῆς μεγάλης αὐτοκρατορίας. Τὸ ψεύτικο μεγαλεῖο τῆς Ρώμης. Τὸ δέος τοῦ φοβεροῦ συνεταίρου, μὲ τὶς ἀτελείωτες στρατιές του. Οἱ πρῶτοι θρίαμβοι τοῦ ἄξονος. Ἡ ἀριθμητική. Καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὸ φιλότιμο. Αὐτὴ ἡ ἄϋλη καὶ ἀόρατη ψυχικὴ οὐσία, ποὺ δὲν μετριέται μὲ ἀριθμητικὰ δεδομένα. Ποὺ δὲν τὴν λαμβάνουν ὑπ' ὄψι τους οὔτε τὰ ἐπιτελεῖα, οὔτε ἡ διπλωματία, οὔτε ἡ στατιστική. Καὶ νίκησε τὸ φιλότιμο. Μὲ μιὰ κραυγή: «Ἀέρα!». Γιατὶ ἕνας ἀέρας εἶναι τὸ φιλότιμο. Ἕνας ἀέρας ποὺ γίνεται σίφουνας καὶ συνεπαίρνει τὰ πάντα καὶ συντρίβει μεραρχίες κι' ἐξατμίζει αὐτοκρατορίες καὶ ξεσχίζει στρατηγικοὺς χάρτες καὶ κονιορτοποιεῖ μεγαλεπήβολα σχέδια καὶ στραβώνει ἐκείνους, ποὺ νομίζουν πὼς ἔχουν τὰ μάτια τους ἀνοιχτά...

Νά ποῦ ὀφείλεται τὸ θαῦμα τῆς Ἀλβανίας καὶ τὸ θαῦμα τῶν ὀχυρῶν καὶ ὅλα τὰ θαύματα ποὺ ἔχει δημιουργήσει αὐτὴ ἡ μικρὴ φυλή, ποὺ κατοικεῖ σ' ἕναν ξερὸ βράχο τῆς Εὐρώπης καὶ τρέφεται μὲ ψωμὶ κι' ἐλιά.

— Γιὰ ἕνα φιλότιμο ζῇ ὁ ἄνθρωπος! λέει κάπου κάπου ὁ Ἕλλην.

Πολὺ περισσότερο ἕνας λαός.

EGO

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Πρὸς τοὺς ἐξ ἐνοικιάσεων καὶ πάσης ἄλλης αἰτίας ὀφείλοντας πρὸς κατοικοῦντας ἐν ἀλλοδαπῇ.

Ὑπενθυμίζομεν διὰ τελευταίαν φορὰν ὅτι κατ' ἄρθρ. 13 Α. Ν. 1704)1939 «περὶ τροποποιήσεως ... νόμων περὶ προστασίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος» αἱ ἐκ πάσης αἰτίας καταβλητέαι ἐν Ἑλλάδι ὀφειλαὶ πρὸς ἐγκατεστημένους ἐπαγγελματικῶς μονίμως ἐν ἀλλοδαπῇ ἢ κατοίκους ἀλλοδαπῆς, ἤτοι καὶ αἱ ἐξ ἐνοικίων ἑκάστοτε ὀφειλαὶ πρὸς αὐτοὺς ἐξοφλοῦνται ὑποχρεωτικῶς διὰ καταθέσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ εἰς δεσμευμένον λογαριασμὸν παρὰ Τραπέζῃ ἐξουσιοδοτημένῃ ἢ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιούχου, ἐξ ἧς οὗτος ἄδεια τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος δύναται νὰ ἀποσύρῃ, ἄλλως αἱ γενόμεναι καταβολαὶ δὲν συνεπάγονται ἐξόφλησιν. Πάντες οἱ συνεργήσαντες εἰς τοιαύτην καταστρατήγησιν τοῦ νόμου (δικαιοῦχοι ἢ ὀφειλέται καὶ πληρεξούσιοι αὐτῶν, συνεργοὶ κλπ.) κατ' ἄρθρ. 14 ἰδίου νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 2 Α. Ν. 710 τῆς 7)12)1945 τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν ἀπὸ δύο μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν, μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ τοῦ διπλασίου μέχρι τοῦ δεκαπλασίου τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς παραβάσεως καὶ αὐτοδικαίως στεροῦνται τῆς προστασίας τοῦ ἐνοικιοστασίου, τοῦ εἰσαγωγικοῦ δικαιώματος κλπ., δύναται δὲ καὶ ἐκτόπισις νὰ ἐπιβληθῇ. Εἰς ἰδιώτας συντελοῦντας εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοιούτων παραβάσεων, μετὰ τὴν ἀμετάκλητον καταδίκην τῶν ὑπαιτίων, παρέχεται ἀμοιβὴ 5% τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς παραβάσεως.

Προκειμένου περὶ ἐνοικίων προσκαλοῦνται οἱ ὑπόχρεοι ὅπως συμμορφωθῶσι πρὸς τὰ ἀνωτέρω καὶ ἐν ταὐτῷ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος (Τμῆμα Καταθέσεων Ἰδιωτῶν) μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1947 ὑπεύθυνον δήλωσιν ἐν ᾗ θὰ καθορίζωνται:

α) τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰδιοκτήτου ἢ ὁπωσδήποτε δικαιούχου,

β) ἡ τοποθεσία τοῦ ἀκινήτου, ὁδὸς καὶ ἀριθμός,

γ) τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1944 μέχρι 30 Σ)βρίου 1947 ἐνοίκια (βάσει τοῦ κατ' Ὀκτώβριον 1940 βασικοῦ τοιούτου) ὡς καὶ τὰ νῦν εἰσπραττόμενα μηνιαίως.

δ) ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐνδεχομένως διετέθη μέρος τῶν ἐνοικίων ὡς καὶ τὸ ὄνομα τῆς Τραπέζης παρ' ᾗ εὑρίσκονται κατατεθειμένα.

Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς ἄνω προθεσμίας, (τῆς ὁποίας παράτασιν δύναται νὰ χορηγήσῃ δι' ἀποχρῶντας λόγους ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος), θέλει ἀσκηθῇ ποινικὴ δίωξις τῶν παραβατῶν βάσει καὶ τῶν ἀνὰ χεῖρας ἡμῶν καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος σχετικῶν στοιχείων ἐν οἷς καὶ οἱ συνταχθέντες ἀλφαβητικοὶ πίνακες βάσει τῶν φορολογικῶν καταλόγων οἰκοδομῶν ἀπὸ τῶν προπολεμικῶν ἐτῶν μέχρι σήμερον.

Διευκρινίζεται ὅτι οἱ ὀφειλέται μισθωταὶ δύνανται νὰ καταθέσωσι τὰ ὀφειλόμενα ἐνοίκια εἰς τὸν νόμιμον πληρεξούσιον τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δικαιούχου ἔναντι ἀποδείξεως βεβαιούσης ὅτι εἰσεπράχθη ὑπὸ τούτου τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν πρὸς κατάθεσιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δικαιούχου παρὰ Τραπέζῃ συμφώνως τῷ Νόμῳ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1947.

Ἡ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ Δημοσίας Τάξεως Ὑπηρεσία Προστασίας Ἐθνικοῦ Νομίσματος

ΟΔΟΝΤΩΝ

ἐξαγωγαί, θεραπεῖαι, προσθῆκαι χρυσῶν μεταλλικῶν καὶ ὀδοντοστοιχιῶν εἰς τιμὰς λαϊκὰς «ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ» Πατησίων — Χαλκοκονδύλη 20.

Συμφώνως τῷ ἄρθ. 6 § 1 Α.Ν. 1092)1938

Ἐκδότης: Ἐκδόσεις «Ἐλευθερία» Α. Ε.
Γραφεῖα: Ὁδὸς Καραγεώργη Σερβίας 4α

Διευθυντής: Πάνος Β. Κόκκας
Κατοικία: Ὁδὸς Λυκαβηττοῦ ἀριθ. 7
Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: Βασίλειος Ι. Ἀραγιάννης, Ἀμμοχώστου 24, Ν. Σμύρνη.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

Ὥρα 7 Ἔναρξις—Ἑωθινὸν — Τὸ πρῶτον ἀνακοινωθὲν τοῦ πολέμου — Κανονιοβολισμοὶ —Κωδωνοκρουσίαι— Ἀκάθιστος Ὕμνος. 7.15 Εἰδήσεις. 7.30 Ἐμβατήρια καὶ θούρια. 8 Ἱστορικὸν χρονικόν. 8.10 Ἐθνικὰ ἑλληνικὰ τραγούδια. 8.30 Ἀπαγγελία ποιημάτων ἐμπνευσμένων ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔπος 1940—41. 8.40 Μουσικὴ διὰ μπάντα. 9 Ἐθνικὰ τραγούδια. 9.20 Ὁμιλία. 9.30 Ἐμβατήρια. 10 Μετάδοσις τῆς δοξολογίας. 10.30 Περιγραφὴ τῆς παρελάσεως ἀπὸ τὸν χῶρον τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. 12.30 Κρητικὰ τραγούδια. 12.45 Δωδεκανησιακὰ τραγούδια 1 Ἐμβατήρια. 1.15 Εἰδήσεις. 1.10 Πατριωτικὰ τραγούδια. 1.45 Ἀπαγγελία ποιημάτων. 1.50 Συμφωνικὰ ἔργα. 2.15 Εἰδήσεις. 2.30 «Ἀδούλωτοι σκλάβοι στὴν Βόρειον Ἤπειρο». Πατριωτικὴ σκηνή. 3.10 Ἐμβατήρια. 3.20 Ὁμιλία. 3.30 Τραγούδια τοῦ πολέμου. 5 Τραγούδια. 5.20 Ἐμβατήρια. 5.30 Διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος. 5.45 Ἐκπομπὴ γαλλική. 6 Μετάδοσις τῆς πανηγυρικῆς ἑορτῆς τῆς Ἀκαδημίας. 7 Νοτιοαφρικανικὴ ἐκπομπή. 7.15 Ἐμβατήρια. 7.30 Ἐκπομπὴ διὰ τὴν Βουλγαρίαν. 7.45 Ἐκπομπὴ διὰ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν. 8 Μουσική. 8.15 Εἰδήσεις. 8.30 Ἑλληνικὴ ραψῳδία. 8.45 Δημοτικὰ τραγούδια. 9.15 Ἡ Ὥρα τῆς Βορείου Ἑλλάδος. 9.30 Ἐκπομπὴ ἀπὸ τὴν Ἀμερικήν. 9.45 Μουσική. 10 «Ἡ Ἑλλὰς» τοῦ Σέλλεϋ. 11 Δημοτικὰ τραγούδια. 11.15 Εἰδήσεις. 11.30 Μουσική. 12 Ἐμβατήρια. 12.30 Εἰδήσεις.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Ἁγ. Μαρκέλλα—Βοτανικοῦ, ἑώρτασαν τὴν ἐπέτειον τῆς ἐθνικῆς μας ἑορτῆς προχθὲς Κυριακήν, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ κατηχητὴς κ. Παναγιώτης Ξυνὸς ἐξάρας τὴν σημασίαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Ἡ ὡραία αὐτὴ τελετὴ ἔληξε μὲ τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Εἰς ἕνα ὡραῖον τόμον ἐκ 400 πυκνοτυπωμένων σελίδων ἐκυκλοφόρησε κατ' αὐτὰς τὸ νέον βιβλίον τοῦ κ. Μάρκου Τσούρη, καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, μὲ τὸν τίτλον «Ὀργάνωση παιδείας καὶ λειτουργία σχολείων».

— Ἐκυκλοφόρησε τὸ 5ον τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου τῆς μηνιαίας ἐπιθεωρήσεως «Οἰκονομία καὶ Δίκαιον Ἐργασίας» μὲ ἐνδιαφέρουσαν ὡς πάντοτε ὕλην ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ἐργασίας.

Ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησεν εἰς λίαν ἐπιμελημένην ἔκδοσιν τὸ 2ον τεῦχος (Μαΐου—Αὐγούστου 1947) τοῦ περιοδικοῦ «Κρητικὰ Χρονικά», τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἐκδιδόμενον εἰς τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης μὲ σκοπὸν τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς φιλολογίας τῆς μεγαλονήσου. Τὸ τεῦχος τοῦτο, μὲ 240 σελίδας καὶ 10 πίνακας ἐκτὸς κειμένου, περιέχει ἀξιολόγους ἐπιστημονικὰς μελέτας καὶ βιβλιοκρισίας.

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐξελισσόμενον Δίκαιον», ἐξεδόθη παρὰ τοῦ ἐν Πάτραις δικηγόρου κ. Γεωργίου Δ. Θέμελη, βιβλίον περιέχον 14 διατριβὰς ἐπὶ πρωτοτύπων θεμάτων τοῦ Ἀστικοῦ καὶ Ποινικοῦ Δικαίου.

ΤΡΑΚΤΕΡ «ΖΕΤΟΡ» Ντῆζελ ἀκαθάρτου πετρελαίου, 25 πραγματικῶν ἵππων μετὰ δυΐνων ἀρότρων, ἄμεσος ἢ ταχεῖα παράδοσις. Πετρελαιομηχαναὶ ΣΛΑΒΙΑ Ντῆζελ 5—27 ἵππων ΓΟΥΪΛΣΩΝ ὁριζόντιοι Ντῆζελ 23 — 300 ἵπ. ΚΑΛΕΝΜΠΕΡΓΚ θαλάσσης Ντῆζελ 36—300 ἵππων βαρέος τύπου 320—360 στροφῶν ἀμεσοφόρτωτοι. Ἀποκλειστικοὶ ἀντιπρόσωποι Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀλκαμένους 76, τηλ. 82-827, Ἀθῆναι.

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΑΛΙΚΗΣ (Θέατρον Τέχνης): «Ἦταν ὅλοι τους παιδιά μου».
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ: «Δουλειές [illegible]κάνικες».
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ (Πειραιῶς): «Πέρσαι».
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ (Ρέξ): «Σβῦσε τὸ φῶς»
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ (Λογοθετίδης): «Ἕνας ἥρως μὲ παντόφλες»
ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ: Ἑορτασμὸς 28ης Ὀκτωβρίου.
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: «Γελᾶτε χωρ[illegible]

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΑΤΤΙΚΟΝ: Μπεντέλια.
ΑΠΟΛΛΩΝ: Πές πὼς μ' ἀγαπᾷ
ΑΣΤΟΡ: Μεγάλες προσδοκίες
ΑΣΤΥ: Στὴν κόψη τοῦ ξυραφιοῦ
ΒΡΕΤΑΝΙΑ: Στὸ περιθώριο [illegible]
ΕΣΠΕΡΟΣ: Χίμαιρες.
ΙΝΤΕΑΛ: Φλεγόμενο Μαρόκο.
ΚΡΟΝΟΣ: Παιδιὰ τῆς Ἀθήνας
ΜΟΝΤΙΑΛ: Ἀρχόντισσα τῆς ζούγκλας
ΟΡΦΕΥΣ: Σεχραζάτ.
ΠΑΛΛΑΣ: Μαῦρος καθρέπτης.
ΠΑΝΘΕΟΝ: Παιδιὰ τῆς Ἀθήνας
ΡΕΞ: Πριγκήπισσα καὶ πειρατής
ΣΙΝΕΑΚ: Ἐπίκαιρα γεγονότα
ΤΙΤΑΝΙΑ: Σεχραζάτ.
ΣΤΑΡ: Μπεντέλια.

Β' Προβολῆς.

ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ: Ὁδὸς Μαντελὲν 13.
ΑΛΑΣΚΑ: Ἄγγελοι καὶ δαίμονες.
ΑΡΗΣ: Ματωμένα χέρια.
ΑΣΤΗΡ: Βιρτζίνια.
ΑΤΘΙΣ: Λόφος τῆς συμφορᾶς.
ΓΡΑΝΑΔΑ: Θηλυκὸς σατανᾶς.
ΓΚΡΕΚΑ: Φανταστικὴ συμφωνία
ΕΔΕΜ: Ἥρθες ἀργά.
ΕΤΟΥΑΛ: Κίτρινη κόλασις.
ΗΡΩΔΕΙΟΝ: Ἡ Κρήτη στὶς φλόγες
ΘΗΣΕΥΣ: Κορβέτα Κ. 225.
ΙΡΙΣ: Κορίτσια τοῦ Πάουερ.
ΚΟΣΜΟΣ: Πειρασμὸς ἡδονῆς.
ΚΡΟΝΟΣ: Κοιλὰς τοῦ ἡλίου.
ΚΡΥΣΤΑΛ: Μεγάλη στιγμή.
ΜΟΝ ΣΙΝΕ: Πόνος τῆς ἀγάπης
Ν. ΕΛΛΑΣ: Θρῦλοι τῆς Βαγδάτης
Ν. ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ: Μαῦρος δράκος
ΟΡΦΕΥΣ: Πῦρ.
ΠΑΛΛΑΣ: Ἐξιλέωσις.
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ: Ὁ λυτρωτής.
ΡΕΟ: Ἀκόμα πιὸ ψηλά.
ΣΠΟΡΤΙΓΚ: Μαργαριτάρι τοῦ Νότου.

(Πειραιῶς)

ΑΛΚΑΖΑΡ: Ζορὼ καὶ ἡ λεγεών του.
ΑΠΟΛΛΩΝ: Ἄγγελοι καὶ δαίμονες.
ΒΑΛΚΑΝΙΑ: Ὑπερφυσικὴ μπεμπέκα.
ΕΚΛΑΙΡ: Σταυροδρόμι τῆς Σαγκάης.
ΚΑΠΙΤΟΛ: Ταρζὰν καὶ ἡ γυναῖκα λεοπάρδαλις.
ΚΡΥΣΤΑΛ: Σαμποτέρ.
ΛΟΥΞ: Χόνγκυ—Τόνγκ.
ΟΡΦΕΥΣ: Κόλασις μαύρου χρυσοῦ.
ΠΑΛΛΑΣ: Μεγάλη ἀγάπη.
ΠΑΛΛΑΣ (Ταμπ.): Σύγκρουσις τιτάνων.
ΡΕΞ: Ἐξπρὲς Βομβάης.
ΣΠΛΕΝΤΙΤ: Μυστικὸ τῆς ὄπερας.
ΧΑΪ ΛΑΪΦ: Θρῦλοι τῆς Βαγδάτης.

Η ΒΙΟΜΗΧ. ΣΧΟΛΗ

Τὰ μαθήματα τοῦ Β' καὶ Γ' ἔτους τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχ. Σπουδῶν ἄρχονται ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Τετάρτης 29 τρέχοντος.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Γεννήσεις 47 (ἄρρ. 23, θήλ. 24), Γάμοι 8. Θάνατοι 32. (ἄρρ. 18, θήλ. 14). Νοσήματα: Φυματίωσις 7. Καρκῖνος 6, Καρδιακὰ 6, Διάφορα 13.

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

28 Ὀκτωβρίου

Γερολυμάτος Σμὰτς 2, Πατεράκης Βύρωνος — Διον. Ἀρεοπαγίτου, Κουβέλης Ψαρρῶν 43, Λεμὸς Ἐλ. Βενιζέλου Ὁμόνοια, Σαφὸς Θεμιστοκλέους 80, Βαφίας Θερμοπυλῶν — Λεωνίδου, Φράγκος πλατ. Μεταξουργείου, Χρήστου 28ης Ὀκτωβρίου 174, Παπαϊωάννου Ἀχαρνῶν 110, Τσοπανάκης Ἐρατοσθένους 27, Ἰατρόπουλος συν. Δουργούτη Τ.Κ. 44, Σκουλικάρης Κηφισσίας 186 Ἐρ. Στ. Τσαφίστα Βουλιαγμένης 169.

ΟΙ «ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ»

Ἐκυκλοφόρησεν εἰς τρίτην ἔκδοσιν τὸ γνωστὸν ἔργον τοῦ κ. Μανώλη Κανελλῆ «Οἱ Βούλγαροι» καὶ πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ 1947

Ὅλα τὰ σπίτια ἐφέτος εἶναι καινούργια καὶ παραδοτέα

Ἐπὶ πλέον μερικὰ ἀπὸ τὰ σπίτια θὰ ἔχουν καί:

ΠΛΗΡΗ ΕΠΙΠΛΩΣΙΝ

ΔΗΛΑΔΗ:

Ὅλα τὰ ἔπιπλα
Ὅλα τὰ σκεύη
Χαλιὰ καὶ κουρτίνες
Ψυγεῖα καὶ ραδιόφωνα

Ὅλα καινούργια, ἐξαιρετικά, ἀμεταχείριστα

Θὰ παίρνετε δηλαδὴ ἕνα σπίτι ἕτοιμον γιὰ νὰ μπῆτε μέσα καὶ νὰ κατοικήσετε, ἢ νὰ τὸ δώσετε προῖκα στὸ παιδί σας, ἢ νὰ τὸ ἐνοικιάσετε μὲ ἐνοίκιον ποὺ θὰ σᾶς λύῃ τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς.

Ἡ παροῦσα ἀγγελία δημοσιεύεται μόνον κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν.

Ἡ κ. Βάσω Μανωλίδου, συνομιλοῦσα μετὰ τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ συγγραφέως Μάξουελ Ἄντερσον εἰς Νέαν Ὑόρκην. Ὡς γνωστόν, εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἄντερσον «Ἰωάννα τῆς Λωρραίνης», τὸ ὁποῖον θὰ ἀναβιβασθῇ προσεχῶς εἰς τὸ «Ρέξ», θὰ πρωταγωνιστήσῃ ἡ ἐκλεκτὴ Ἑλληνὶς καλλιτέχνις.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡ. 349

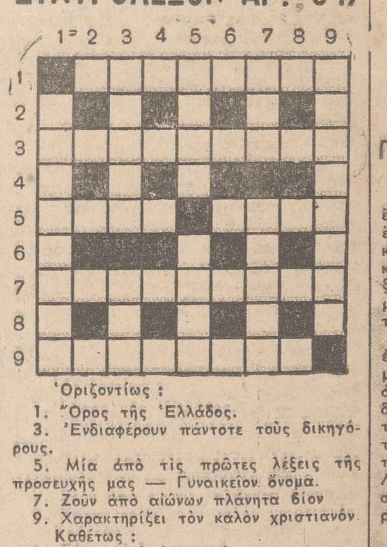

Ὁριζοντίως:

1. Ὄρος τῆς Ἑλλάδος.
3. Ἐνδιαφέρουν πάντοτε τοὺς δικηγόρους.
5. Μία ἀπὸ τὶς πρῶτες λέξεις τῆς προσευχῆς μας — Γυναικεῖον ὄνομα.
7. Ζοῦν ἀπὸ αἰώνων πλάνητα βίον
9. Χαρακτηρίζει τὸν καλὸν χριστιανόν.

Καθέτως:

1. Εὐρωπαϊκὴ ὀροσειρά.
3. Εἶμαι πτωχός. — Σύνδεσμος.
5. Ἰαπωνικὸν νόμισμα. — «Τὸν.... ποὺ δὲν σὲ βοηθᾷ νὰ μὴ τὸν προσκυνᾷς» (παροιμ.).
7. Ἡ μισὴ μυῖγα μας. — Ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Γαλλίας.
9. Τῶν νεύρων ἢ μυῶν συστολή.

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 348

Ὁριζοντίως: 1. Καφηρεύς, 3. Καταιγίδα, 5. Συναλλαγή, 7. Παραγουάη, 9 Ὁ ἀσταθής.

Καθέτως: 1. Ἑκάς, —Πρό, 3. Ἄρταν —Ρίς, 5. Ἡμιπληγία, 7. Ἐπὶ—Ἀμυχή, 9. Σία—Ἥβης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΜΕΛΛΟΝΙΩΝ ΓΑΜΩΝ

Γνωστοποιεῖται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1369 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον τελεσθησόμενον ἐν Νικαίᾳ.

Ὁ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΙΛΕΟΣ γεννηθεὶς εἰς Λάγια Λακωνίας, κάτοικος Νικαίας, υἱὸς τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Καλλιόπης τὸ γένος Πιερράκου καὶ ἡ ΡΟΖΙΚ ΑΚΤΑΡΙΑΝ, γεννηθεῖσα ἐν Σμύρνῃ Μικρᾶς Ἀσίας, κάτοικος Νικαίας, θυγάτηρ τοῦ Καραμπὲτ καὶ τῆς Λουσῆς τὸ γένος Μενεξιελάν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Πέτρος Κ. Ράνος, ἐκδότης, βιβλιοπώλης—Βάσω Ἐπισκοπάκη, ἐμνηστεύθησαν. Εὔχομαι ταχεῖαν τὴν στέψιν. Δ. Κώτσου

ΓΑΜΟΙ

Νῖκος Στρατηγάκης — Ἄρτεμις Παπαδιαμάντη, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των τὴν 28—10—47.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Πρὸς τὴν «Ἐλευθερίαν»

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κύριε Διευθυντά,

Ἐπιτρέψατέ μου ν' ἀποταθῶ εἰς τὴν ἔγκριτον ἐφημερίδα σας, πρὸς τὴν ὁποίαν ἔχω ἰδιαιτέραν ἐκτίμησιν, διὰ τὴν εὐθυκρισίαν καὶ καυστικὴν ἀρθρογραφίαν της καὶ ἐρωτήσω ποίου εἴδους Δικαιοσύνη ἐξασκεῖται εἰς τὸν δυστυχῆ αὐτὸν τόπο μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι καὶ ἰδίως κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας.

Πῶς κρίνετε σεῖς τὸ φαινόμενον τῶν ἐκτελέσεων κατὰ δεκάδας κοινῶν ἐγκληματιῶν, ἀνταρτῶν κλπ. ἐνῷ παραμένουν ἀκόμη ἀνεκτέλεστοι καὶ ἐν περιωπῇ ἴσως διαβιοῦντες, οἱ καταπροδόσαντες, κατατυραννήσαντες καὶ παραδόσαντες ἑκατοντάδας ὁλοκλήρους εἰς τοὺς κατακτητὰς Γερμανοὺς περιβόητοι ἥρωες(!!!) Λάμπου καὶ συντροφία; Μήπως αὐτοὶ στὰ ψέμματα κατεδικάσθηκαν τόσες φορὲς εἰς θάνατον;

Ποία Δικαιοσύνη διέπει τὸν τόπον αὐτόν, ὅταν οἱ συνεργάτες τοῦ ἐχθροῦ, χαμερπῆ καὶ συχαμερὰ ἑρπετά, θεωροῦνται ἥρωες καὶ πατριῶται καὶ ἐγκληματίαι, κακοῦργοι, οἱ ἀντισταθέντες καὶ πολεμήσαντες διαφοροτρόπως τοὺς κατακτητάς;

Εἶμαι 75 ἐτῶν, ἀνήκω εἰς τοὺς Φιλελευθέρους, ἄκρος φίλος τοῦ Μεγάλου μας Βενιζέλου καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι διατηρῶ ἀκόμη ἁγνὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα. Ὁμολογῶ ὅτι ἡ κατάστασίς μας γενικῶς μὲ συντρίβει καὶ μὲ ἔχει βυθίσει εἰς ψυχικὴν ὀδύνην συλλογιζόμενος τὸ κατάντημά μας. Διεπράχθησαν τεράστια σφάλματα διὰ τὸ κατάντημα αὐτό, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἐκαυτηριάσατε καὶ τὰ ὁποῖα μᾶς ἔφεραν στὸν φοβερὸ ἀλληλοσπαραγμό. Ἕνα ἀπὸ τὰ οὐσιώδη σφάλματα ὑπῆρξε καὶ ἡ μονόπλευρος Δικαιοσύνη καὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψις ἰσοπολιτείας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Ἐξ αὐτῶν ἐδημιουργήθη τὸ ἀδιέξοδον, ὅπως ἦτο ἑπόμενον, τὸ ὁποῖον Κύριος οἶδε πότε θὰ λήξῃ καὶ ποίας φοβερὰς συνεπείας θὰ ἔχῃ γιὰ τὴ δυστυχισμένη πατρίδα μας.

Ἀθῆναι 25)10)47.

Μετὰ τιμῆς
Γ. Ν. Σ.
Παρεπίδημος

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Τὸ πρωτάθλημα ποδοσφαίρου

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Συνεχίσθησαν τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς οἱ ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες διὰ τὸ πρωτάθλημα Ἀθηνῶν. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων αὐτῶν εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Παναθηναϊκός — Ἀθηναϊκὸς 1—0, ΑΕΚ—Ἀπόλλων 0—0, Φωστὴρ—Πανιώνιος 3—1. Δάφνη—Ἀστὴρ 2—0.

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ —

Διὰ τὸ ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα τοῦ Πειραιῶς ἔγιναν οἱ ἑξῆς ἀγῶνες:

Πανελευσινιακὸς — Νεάπολις 3—0, Ἄρης—Ἄμυνα 4—3, Ὀλυμπιακὸς—Ἀτρόμητος 2—0, Ἐθνικὸς — Προοδευτικὴ 5—1.

ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διὰ τὸ ποδοσφαιρικὸν κύπελλον τῆς Ἑλλάδος ἔγιναν τὴν Κυριακὴν συναντήσεις μὲ τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

Ἀτρόμητος — Μικρασιατικὴ 4—4, Α.Ο. Κηφισιᾶς — Ἐθνικὸς Ἀστὴρ 4—3, Ἠλυσσιακὸς — Φίλαθλοι 3—1, Νίκη Ἀμπελοκήπων—Βικτώρια 4—2, Ἀττικὸς — Παγκράτι 2—1.

Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ

Σήμερον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Παναθηναϊκοῦ θὰ γίνῃ ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν μὲ ἀντιπάλους τὰς μικτὰς ὁμάδας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑΤΑ

Ἐνδυμασιῶν, σχίσιμο, κόψιμο σκοροφάγωμα, ἐφθαρμένοι καβάλλοι, διορθώνονται δι' ὑφάνσεως παρ' εἰδικοῦ τεχνίτου σπουδάσαντος εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Γυρίζονται κοστούμια, παλτὰ καὶ καμπαρτίνες. Ραφεῖον «Νέα Οἰκονομία», Δώρου 5γ, (1ον πάτωμα), Ἀδελφοὶ Λώλη, Τηλέφωνον 55--314.

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ

κυκλοφόρησε

ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΡΙΤΗΝ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

Ἀφιερωμένος στὴν ἐπέτειο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου

ΜΕ 100

Πολύχρωμες καὶ πλουσία εἰκονογραφημένες ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΛΟΧΡΥΣΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Στὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ τεῦχος ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐπίκαιρα θέματα ποὺ ἐγράφησαν εἰδικῶς γιὰ τὸ Ἀλβανικὸν Ἔπος, ἀπὸ τοὺς γνωστοτέρους συγγραφεῖς μας καὶ δημοσιογράφους καὶ τὴν ἄλλη ἐκλεκτὴ ὕλη, ἀρχίζουν τέσσαρα νέα ἀναγνώσματα:

«Τὸ μαρτύριο μιᾶς ἀθώας»

Ἕνα συναρπαστικὸ δραματικὸ μυθιστόρημα τοῦ γνωστοῦ Γάλλου συγγραφέως ΞΑΒΙΕ ΝΤΕ ΜΟΝΤΕΠΕΝ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ... ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΠΕΦΤΟΥΝ...

Νέες αἰσθηματικὲς πονεμένες ἱστορίες τοῦ ΒΕΡΘΕΡΟΥ.

«Τὰ περίεργα τῆς φύσεως»

Μία σειρὰ ἐκλαϊκευμένων ἐπιστημονικῶν ἄρθρων γιὰ τὶς πιὸ παράξενες συνήθειες ἀπὸ τὴν τὴν ζωὴν τῶν ἐντόμων, τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων, γραμμένη ἀπὸ τὸν διακεκριμένον καθηγητὴν τῶν φυσικῶν κ. Π. Γ. ΤΣΙΛΗΘΡΑ.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΠΟΥ ΠΕΤΥΧΑΝ ΣΤΗ ΖΩΗ

Ἕνα ζωντανὸ ρεπορτὰζ γιὰ τοὺς Ἀμερικανοὺς ποὺ ἅρπαξαν τὴν τύχη ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ δημιούργησαν μεγάλας περιουσίας.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ καλλιτεχνικῆς ἐκδόσεως

Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ Πανηγυρικὸς ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 1.500

ΕΞΗ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΕΝ ΓΚΡΑΙΗΣ ΚΑΡΛΑΪΛ

44ον

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶναι ἀδύνατο.—Καὶ ἡ φωνή της ἔγινε πάλι σκληρή.— Ὁ Ἄρτση δὲ σκέπτεται παρὰ τὴ Ντόρις. Ἐγὼ τοῦ εἶπα πὼς ἂν ἡ Ντόρις εἶναι τὸ δικό του παιδί, ὁ Μπόμπυ εἶναι τὸ δικό μου καὶ μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸν στερηθῶ.

Κατεβήκαμε στὸν κῆπο καὶ σὲ λίγο σταμάτησε μπροστὰ στὴν πόρτα ἕνα αὐτοκίνητο καὶ βγῆκε ἡ Ντόρις. Ἡ πρώτη της κουβέντα ἦταν:

—Θὰ μπορέσῃ νἄρθῃ ὁ μπαμπᾶς;

—Εἶπε πὼς θἄρθῃ.

Τὸ πρόσωπό της φωτίστηκε γιὰ μιὰ στιγμή, ὕστερα ἔγινε πάλι σκεπτική. Κάτι τὴν ἀνησυχοῦσε.

—Θὰ πάω νὰ ντυθῶ, εἶπε.

Ἡ Ντόρις ἔφυγε μὲ τὴν γκουβερνάντα της. Ἡ καμαριέρα ἑτοίμασε τὸ τραπέζι καὶ ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἡ Ντόρις ξαναγύρισε. Φοροῦσε ἕνα χαριτωμένο γαλάζιο φουστάνι καὶ μιὰ κορδέλλα στὶς ξανθές της μποῦκλες. Φαινόταν νὰ ἔχῃ ξεχάσει τὴν ἀνησυχία της καὶ ἦταν πολὺ χαρούμενη.

Σὲ λίγο ἔφτασαν καὶ οἱ καλεσμένοι της, καμμιὰ δεκαριὰ παιδιά, ἀγόρια καὶ κορίτσια. Μὲ συστολὴ πρόσφεραν τὰ δῶρα τους καὶ ἡ μὶς Χάρτον, ἡ γκουβερνάντα τῆς Ντόρις, τὰ ὑποδεχόταν καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὰ κάνῃ νὰ αἰσθανθοῦν ἄνετα καὶ εὐχάριστα. Ἡ πρώτη μισὴ ὥρα στὶς παιδικὲς δεξιώσεις εἶναι πάντα δύσκολη. Μόλις ἄρχισαν νὰ ξαναβρίσκουν τὴ φυσική τους διάθεση, νὰ παίζουν καὶ νὰ κρυφοκοιτάζουν τὰ τραπέζια μὲ τὰ φαγητὰ καὶ τὰ γλυκά.

Ἐπιτέλους ἔφτασε καὶ ὁ Ἄρτση.

—Ὤ, ἡ Ρούθ! Καλῶς τὴ Ρούθ εἶπε καὶ μοῦ ἔσφιξε καὶ τὰ δυὸ χέρια. Ἡ ἴδια πάντα ἡ καλή μας Ρούθ, δὲν ἄλλαξες καθόλου.

—Λίγο πιὸ παχειά, εἶπα.

— Εἶσαι ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ μποροῦν νὰ παχύνουν χωρὶς νὰ χαλάσουν καθόλου.

Ὁ Ἄρτση φαινόταν πιὸ κοντὰ στὰ πενήντα παρὰ στὰ τριάντα. Τὰ μαλλιά του στοὺς κροτάφους εἶχαν ἀρχίσει νὰ ἀσπρίζουν. Τὸ πρόσωπό του ἦταν αὐλακωμένο ἀπὸ βαθειὲς ρυτίδες καὶ ἡ ἔκφρασή του εἶχε μιὰ σκληράδα ποὺ δὲν τὴν εἶχε πρὶν — κι' ἂς ἦταν πάντα χαμογελαστὸς καὶ ἐγκάρδιος.

Ἡ Ντόρις, μόλις τὸν ἄκουσε, ἄφησε τοὺς καλεσμένους της κι' ἔτρεξε καταπάνω του. Ἐκεῖνος τὴ σήκωσε ψηλὰ — κι' ἂς ἦταν δώδεκα χρονῶν κοπέλλα — καὶ τὴ φίλησε. Τὄβλεπε κανεὶς πὼς ἡ Ντόρις τὸν λάτρευε καὶ πὼς καὶ γιὰ κεῖνον τὸ παιδὶ αὐτὸ ἦταν τὸ πᾶν. Ὁ Ἄρτση ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα πακετάκι κι' ἀφοῦ τὴ βασάνισε λίγο νὰ μαντέψῃ τί εἶναι, τῆς τὄδωσε.

—Ἔχει τόσο πολλὰ πράγματα, εἶπε ἡ Μάϊντα εὔθυμα, ποὺ δὲ βρίσκω πιὰ τί δῶρο νὰ τῆς κάνω. Τῆς χάρισα λοιπὸν ἕνα καινούργιο φουστάνι.

Ἡ Ντόρις ἄνοιξε τὸ πακέτο της. Ἦταν μιὰ λεπτὴ χρυσῆ ἁλυσσιδούλα μ' ἕνα μενταγιόν, ἕνα χρυσὸ μενταγιὸν μὲ σαπφείρους.

— Εἶναι βενετσιάνικο, ἐξήγησε ὁ Ἄρτση.

Ἡ Ντόρις ἦταν στὸν ἕβδομο οὐρανό.

Ὁ Ἄρτση ἄνοιξε τὸ μενταγιόν. Εἶχε τὴ φωτογραφία του.

—Ἔχει κι' ἄλλη μιὰ θέση γιὰ τὴ φωτογραφία τῆς μαμᾶς, εἶπε.

Ἡ Μάϊντα τὸ κοίταξε καὶ ὕστερα τῆς τὸ ξανάδωσε.

—Πολὺ ὄμορφο, εἶπε.

Ἡ Ντόρις ἔτρεξε νὰ τὸ δείξῃ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἡ μὶς Χάρτον μάζεψε πάλι τὰ παιδιὰ καὶ τἄβαλε νὰ χορέψουν καντρίλλιες.

Καὶ τότε ξαφνικὰ ἀκούστηκε μιὰ φοβερὴ κραυγὴ ἀγωνίας, ἕνα οὔρλιασμα, ποὺ ἔπνιξε τὸν εὔθυμο σκοπὸ τοῦ πιάνου καὶ τὰ γέλια τῶν παιδιῶν. Τὰ παιδιὰ σταμάτησαν τρομαγμένα καὶ γύρισαν τὰ μάτια τους στὰ ὀρθάνοιχτα παράθυρα. Ἡ Μάϊντα ἔφυγε τρέχοντας. Ὁ Ἄρτση στυλώθηκε, κατακίτρινος μὲ τὶς γροθιὲς σφιγμένες. Τὸ οὔρλιασμα ἐξακολουθοῦσε. Ἔμοιαζε σὰν τὸ οὔρλιασμα ἑνὸς ζώου ποὺ πονεῖ.

Ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ποὺ μοῦ φάνηκαν αἰῶνας, ἡ φωνὴ σταμάτησε. Ἀκολούθησε μιὰ φρικτὴ σιωπή.

— Τοῦ ἔδωσε τὸ ὀπιό του, εἶπε ὁ Ἄρτση ἥσυχα ἂν καὶ τὰ χείλη του ἦταν ἀκόμη σφιγμένα. Ἔχει σπασμούς.

Ἡ Ντόρις εἶχε κολλήσει στὸν πατέρα της καὶ τοῦ κρατοῦσε σφιχτὰ τὸ χέρι. Τότε μόνο κατάλαβα γιατὶ ἦταν τόσο ἀνήσυχη στὴν ἀρχή. Φοβόταν μήπως γίνῃ αὐτὸ ποὺ ἔγινε.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

Ἐλευθεροστομίες

ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947

ΑΠΟ τοὺς πρωταγωνιστὰς τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ συναγερμοῦ μπορεῖ νὰ καυχηθῇ ὅτι ἦταν καὶ τὸ ἑλληνικὸ θέατρο. Ἡ ἐπιθεώρηση προπάντων ἔσπευσε πρώτη ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ τὰ πυρὰ ποὺ ἐκσφενδόνιζε ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα γιὰ τὸν ἐχθρό, ὅσο κι' ἂν ἔξυνε τὴ μάχη της ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ ὅσο κι' ἂν περιοριζόταν σὲ ἐκπυρσοκροτήσεις ἀπό... γέλοια. Αὐτὲς ὅμως ἀκριβῶς οἱ ἐκπυρσοκροτήσεις εἶχαν φοβερὸ ἀποτέλεσμα. Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ περίφημοι κοκκορόφτεροι μαδήθηκαν ἀπὸ τὸ ἀμείλικτο πνεῦμα τῶν ἀθηναϊκῶν ἐπιθεωρήσεων, ὅλοι οἱ λύκοι καὶ οἱ «κένταυροι» ἔγιναν... ἀρνάκια, ὅλες οἱ πόζες, οἱ χειρονομίες καὶ οἱ κραυγὲς τοῦ Ντοῦτσε κατέληγαν σὲ ἠθικὴ ἐκμηδένιση τοῦ ἀντιπάλου, καὶ ὁ λαϊκὸς ἐνθουσιασμὸς δυνάμωνε ἀκόμα πιὸ πολὺ μὲ τὰ πειράγματα καὶ τὰ συνθήματα τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου, ποὺ πάντα εἶχε συμμετοχή, μὲ τὸν τρόπο του βέβαια, στοὺς ἐθνικούς μας ἀγῶνες. Ξεχνιῶνται ποτὲ οἱ μεγάλες ἐπιτυχίες τῶν ἐπιθεωρήσεων τοῦ 1912 καὶ τοῦ 1913; Καὶ δὲν ἔρχονται ἀκόμη καὶ τώρα στὰ χείλη πολλὰ ἀπὸ τὰ πολεμικὰ τραγουδάκια τους; Ἀλήθεια, ἐργάστηκε ὅσο λίγοι ἄλλοι παράγοντες ἡ ἑλληνικὴ ἐπιθεώρηση γιὰ τὴν ὀργάνωση τοῦ ἐσωτερικοῦ μετώπου.

ΑΛΛΑ καὶ ὁ καλλιτεχνικός μας κόσμος δὲν ἀπουσίασε ἀπὸ τὴ μεγάλη ἑλληνικὴ μάχη. Τὸ σχέδιο καὶ τὸ χρῶμα ἐπρόσφεραν ὅ,τι τοὺς ἐζήτησαν. Καὶ μερικοὶ ζωγράφοι καὶ γλύπτες μας ἔφτασαν ὡς τὴν πρώτη γραμμή. Ἕνας μάλιστα, ἀπὸ τοὺς γνωστότερους, ὁ καθηγητὴς κ. Θ. Ἀργυρός, ἐπῆρε τὴν παλέττα του, ἐπῆγε στὰ ἀλβανικὰ βουνά, ἔμεινε ἐκεῖ ὅλο τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1941,—μαζί του καὶ ὁ ἀλησμόνητος γλύπτης Φωκίων Ρώκ,—κ' ἐγύρισε μὲ μιὰν ὁλόκληρη συλλογὴ πολεμικῶν πινάκων, ποὺ δὲν τοὺς ἐσκόρπισε μὲ πωλήσεις σὲ ἐκθέσεις καὶ τοὺς προορίζει γιὰ τὸ Πολεμικὸ Μουσεῖο τῆς Ἑλλάδος.

ΕΝΑ χαριτωμένο ἀνέκδοτο ἀπ' τὸ ἀλβανικὸ μέτωπο: Μιὰ ὁμάδα ποὺ ἔκανε μεταφορές, εἶχε στὴ διάθεσή της ἀρκετὰ ἄλογα. Ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἦταν ἄσπρο. Μόλις λοιπὸν φαινόταν κανένα ἰταλικὸ ἀεροπλάνο, ἡ ὁμὰς στεκόταν καὶ ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ κρυφτῇ ἢ νὰ καμουφλαριστῇ κατὰ ἕνα πρόχειρο τρόπο. Τὸ μεγαλύτερο ἐμπόδιο ὅμως, ἦταν τὸ ἄσπρο ἄλογο. Ὁ στρατιώτης ποὺ τὸ εἶχε, κάθε φορὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ σκεπάζῃ μὲ μιὰ κουβέρτα. Μόλις φαινόταν ἀεροπλάνο οἱ ἄλλοι τοῦ φώναζαν:

— Καμουφλάρισε τὸ ψωρίλο σου συνάδελφε.

Οἱ μέρες περνοῦσαν κι' ὁ χειμῶνας ἦλθε βαρύς. Χιόνισε. Ἡ ὁμάδα προχωροῦσε στὸ μέτωπο. Φάνηκε ἕνα ἀεροπλάνο. Ἀπὸ συνήθεια, κάποιος φώναξε:

— Καμουφλάρισε τὸ ψωρίλο σου συνάδελφε.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ περίμενε, γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ:

— Τὰ δικά σας τὰ κακομοίρικα καμουφλάρετε. Τὸ δικό μου εἶναι ἀπὸ φυσικοῦ καμουφλαρισμένο.

Ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ Σύλλογος «Ἀθήναιον» θὰ ἑορτάσῃ τὴ σημερινὴ ἐπέτειο μὲ τὴν ἐναρκτήριο συγκέντρωση τῆς ἐφετεινῆς περιόδου τῶν μαθημάτων του στὶς 6.30 μ.μ. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Τ. Παπατζώνης κι' ὁ κ. Γ. Θεοτοκᾶς θὰ μιλήσουν γιὰ τὴ σημασία τῆς ἡμέρας, ὁ κ. Στ. Ξεφλούδας θὰ διαβάσει ἀνέκδοτο κείμενο μὲ τὸν τίτλο «Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν Ἀλβανία 1940—41» κι' ὁ κ. Σ. Καράντινος θὰ ἀπαγγείλῃ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ κ. Ὀδ. Ἐλύτη «Ἆσμα Ἡρωϊκὸ καὶ Πένθιμο γιὰ τὸ χαμένο ἀνθυπολοχαγὸ τῆς Ἀλβανίας».

Ἀπὸ αὔριο θ' ἀρχίσουν τὰ τακτικὰ μαθήματα τῆς Α' περιόδου τῆς Σχολῆς Ἐλευθέρων Σπουδῶν τοῦ «Ἀθηναίου» μὲ ὁμιλητὲς τοὺς κ. κ. Θρ. Σταύρου, Ε. Παπανούτσου, Κ. Δημαρᾶν, Μ. Σακελλαρίου, Β. Τατάκην, Μ. Δούνιαν καὶ Χρ. Καρούζον.

ΤΟ ἐπάγγελμα τοῦ μουσικοῦ μαστίζεται ἀπὸ δεινὴ κρίσι. Ὁ Πανελλήνιος Μουσικὸς Σύλλογος, μᾶς γράφει τὶς αἰτίες αὐτῆς τῆς κρίσεως: Πρῶτα τὸ θέατρο: Κατὰ τὴν θερινὴ περίοδο λειτουργοῦσαν στὴν πρωτεύουσα δέκα μουσικὰ θέατρα. Κατὰ τὴ χειμερινή, λειτουργεῖ μόνον ἕνα — τοῦ «Παπαϊωάννου» — ἔναντι τριῶν ποὺ ὑπῆρχαν πέρσυ τὸ χειμῶνα. Καὶ ἔπειτα ἡ ἔλλειψις ὀρχήστρας ἀπὸ πολλὰ κέντρα πολυτελείας, τὰ ὁποῖα προσφέρουν τὰ πάντα στὴν πελατεία τους, ἐκτὸς ἀπὸ μουσική. Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς κρίσεως τοῦ μουσικοῦ ἐπαγγέλματος, ὁ Πανελλήνιος Μουσικὸς Σύλλογος προτείνει τὰ ἑξῆς:

1ον) Ν' ἀπαγορευθῇ στοὺς ἰδιοκτήτας ἀκινήτων, ποὺ λειτουργοῦν ὡς θέατρα ἀπὸ τοῦ 1940, νὰ τὰ μετατρέπουν σὲ κινηματογράφους.

2ον) Νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ κινηματογράφοι νὰ προσλάβουν ὀρχῆστρες γιὰ νὰ παίζουν στὰ διαλείμματα, ὅπως γίνεται στὸ ἐξωτερικό.

3ον) Νὰ ὑποχρεωθοῦν ὅλα τὰ κέντρα πολυτελείας, νὰ ἔχουν μουσική, τὰ ἔξοδα τῆς ὁποίας, ἄλλως τε δὲν ἐπιβαρύνουν τὶς ἐπιχειρήσεις ἀλλὰ τὴν πελατεία, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δίδει τὸ δικαίωμα στοὺς ἐπιχειρηματίας ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ ἔχουν ὀρχήστρα, ν' αὐξάνουν τὸ τιμολόγιό τους κατὰ 15—20%.

Αὐτὰ τὰ μέτρα ὑποδεικνύει ὁ Πανελλήνιος Μουσικὸς Σύλλογος, τὰ περισσότερα μέλη τοῦ ὁποίου μένουν χωρὶς ἐργασία. Ἐὰν αὐτὰ τὰ μέτρα εἶναι ἐφαρμόσιμα ἢ ὄχι, ἐναπόκειται στὸ ὑπουργεῖο Ἐργασίας νὰ κρίνῃ καὶ ν' ἀποφασίσῃ. Ὁπωσδήποτε κάτι πρέπει νὰ γίνῃ, γιὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ δουλειὰ σὲ ἕναν ὁλόκληρο κόσμο συμπαθῶν ἐπαγγελματιῶν, ποὺ ἔχουν πληγῇ καιρίως ἀπὸ τὴν κονσερβοποιημένη μουσική.

ὁ Ἐλευθερόστομος

Ἂν σᾶς πέσῃ τὸ λαχεῖο!..
ΑΘ

χαρὰ στὴν τύχη σας!

Ἂν σᾶς πέσουν ὅμως τὰ μαλλιά σας..... κλάφτε τα. Γιὰ νὰ προλάβετε αὐτὸ τὸ κακό, ἀπὸ τώρα δυναμῶστε τὶς ρίζες τους καὶ σταματῆστε τὴν ΤΡΙΧΟΠΤΩΣΙ μὲ τὸ ΤΟΝΩΤΙΚΟ ΤΩΝ ΜΑΛΛΙΩΝ

PETROLE Cana

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ - ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

ΣΗΜΕΡΟΝ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Εἴσοδος διὰ προσκλήσεων — Ἔναρξις 7 μ. μ.

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΣ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Η ΟΠΕΡΕΤΤΑ ΤΟΥ ΦΡ. ΛΕΧΑΡ

ΕΥΘΥΜΗ ΧΗΡΑ

Τηλέφ. Ταμείου 24—377
Ὥρα ἐνάρξεως παραστάσεων 6.30 μ. μ.

ΤΡΙΤΗ, 28 Ὀκτωβρίου 1947

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἀνεξάρτητος πρωϊνὴ ἐφημερίς

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΙΝ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΤΟΥ

Ο κ. ΝΤΕ ΓΚΩΛ ΖΗΤΕΙ ΔΙΑΛΥΣΙΝ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΕΚΛΟΓΑΣ

μὲ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα

Η ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ ΑΠΩΛΕΣΕ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΕΔΡΑΣ

ΟΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΑΙ ΕΝΙΣΧΥΘΗΣΑΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 27 Ὀκτωβρίου (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία)

Αἱ χθεσιναὶ συμπληρωματικαὶ ἐκλογαὶ ἐπεβεβαίωσαν εἰς τὰς γενικὰς γραμμὰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς προηγουμένης Κυριακῆς μὲ κύριον χαρακτηριστικὸν τὴν συσπείρωσιν τῆς δεξιᾶς περὶ τὸν στρατηγὸν Ντὲ Γκὼλ. Σημαντικὸν ἐπίσης χαρακτηριστικὸν εἶναι ἡ ἀξιόλογος μείωσις τῆς κομμουνιστικῆς δυνάμεως καὶ ἡ ἀπροσδόκητος ἐνίσχυσις τῶν σοσιαλιστῶν. Τονίζεται δὲ ἰδιαιτέρως ἡ φθορὰ τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν οἱ κομμουνισταὶ εἰς τὰ περίχωρα τῶν Παρισίων καὶ εἰς τὴν βιομηχανικὴν περιοχὴν τῆς Βορείου Γαλλίας ὅπου ἦσαν ἄλλοτε αἱ βάσεις τῆς κομμουνιστικῆς δυνάμεως.

Ἐν τῷ μεταξὺ, ὁ στρατηγὸς Ντὲ Γκὼλ, ἐνισχυμένος καὶ ἀπὸ τὰ χθεσινὰ ἀποτελέσματα ἐπενέβη σήμερον ἐνεργῶς εἰς τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα ζητήσας διὰ δηλώσεών των τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς καὶ τὴν διενέργειαν ἐκλογῶν μὲ πλειοψηφικὸν σύστημα. Ὁ στρατηγὸς ἐπιμένει εἰς τὴν βασικὴν ἀρχὴν τῆς πολιτικῆς του κινήσεως ἤτοι τὴν ἀνάγκην μεταρρυθμίσεως τοῦ συντάγματος ὥστε νὰ δοθῇ μεγαλυτέρα δύναμις εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ὁ στρατηγὸς τονίζει ὅτι οἱ βουλευταὶ ὀφείλουν νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ «Συναγερμοῦ τοῦ Γαλλικοῦ Λαοῦ» ἥτις δεικνύει τὰς διαθέσεις τῆς χώρας καὶ νὰ ψηφίσουν τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς».

Ὁ συνεργάτης τοῦ γαλλικοῦ πρακτορείου κ. Ροτβὰν ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι εἶναι ἀμφίβολον νὰ εὑρεθῇ πλειοψηφία τῶν δύο τρίτων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διὰ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν διάλυσίν της.

«Τὸ ζήτημα αὐτὸ—συνεχίζει—τὸ ὁποῖον θέτει ὁ στρατηγὸς Ντὲ Γκὼλ, θὰ προκαλέσῃ ζωηρὰς ἀντιγνωμίας. Πολλοὶ φρονοῦν ὅτι ἐν πρώτοις, προτοῦ ληφθῇ ἀπόφασις διὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ παρέλθῃ προθεσμία 18 μηνῶν, ὑπολογιζομένη ἀπὸ τῶν τελευταίων γενικῶν ἐκλογῶν καὶ νὰ γίνουν δύο ὑπουργικαὶ κρίσεις. Ἐξ ἄλλου, ὁ στρατηγὸς δὲν ζητεῖ μόνον τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος ἀλλὰ καὶ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος.

«Ὁ σημερινὸς ἐκλογικὸς νόμος ἐπεκρίθη συχνότερον ἀπὸ τὸ Σύνταγμα, τινὲς δὲ κατηγορησαν τὸν στρατηγὸν ὅτι στρέφει τὰς ἐπικρίσεις του ἐπὶ κακοῦ στόχου, ἐπικρίνων τὸ Σύνταγμα ἐνῷ θὰ ἔδει νὰ ἐπικρίνῃ τὸν ὑφιστάμενον ἐκλογικὸν νόμον».

Κατόπιν τούτου ἀναμένεται μὲ ἐνδιαφέρον ἡ αὐριανὴ (σημερινὴ) σύγκλησις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Σήμερον συνῆλθε τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Ὠριόλ, προκειμένου νὰ καταρτίσῃ τὰς κυβερνητικὰς δηλώσεις αἱ ὁποῖαι θὰ γίνουν εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν.

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ὑπάρχει σαφὴς εἰκὼν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χθεσινῆς Κυριακῆς διότι αἱ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν εἰς 14.800 κοινότητας μὲ ποικίλοντα πληθυσμόν, μικροῦ δὲ ποσοστοῦ ἐγνώσθησαν τὰ ἀποτελέσματα. Τὰ μέχρι τοῦδε ὅμως γνωσθέντα ἐπιβεβαιοῦν τὰ τῆς προηγουμένης Κυριακῆς, μὲ ἐντονωτέραν μείωσιν τῆς κομμουνιστικῆς δυνάμεως καὶ ἐνίσχυσιν τῶν σοσιαλιστῶν. Οἱ κομμουνισταὶ ἀπώλεσαν εἰς τὰς δημοτικὰς περιοχὰς τοῦ διαμερίσματος Σηκουάνα— Οὐὰζ πλέον τῶν ἡμίσεων ἑδρῶν τὰς ὁποίας εἶχον, διατηρήσαντες μόνον 31 ἕδρας ἔναντι 64, τὰς ὁποίας εἶχον προηγουμένως.

Οἱ σοσιαλισταὶ ἐξησφάλισαν εἰς τὰς ἐκλογικὰς αὐτὰς περιοχὰς 36 ἕδρας, ἔναντι τῶν 32 τὰς ὁποίας εἶχον προηγουμένως. Οἱ ντεγκωλισταί, οἱ ριζοσπάσται καὶ τὸ κόμμα τῆς δεξιᾶς ἐκέρδισαν τὰς ἄλλας ἕδρας.

Εἰς τὸ προάστειον Ζουβιστί, οἱ ντεγκωλισταὶ ἐκέρδισαν καὶ τὰς 23 ἕδρας ἀποτυχόντων ὅλων τῶν κομμουνιστῶν. Προηγουμένως ὁλόκληρον τὸ συμβούλιον ἦτο κομμουνιστικὸν μὲ δήμαρχον τὸν ἡγέτην τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος Μωρὶς Τορρές.

Εἰς τὴν ἀνθρακοφόρον περιοχὴν τῆς βορείου Γαλλίας οἱ κομμουνισταὶ ἔχασαν 10 δημαρχίας, τὰς ὁποίας ἐκέρδισαν οἱ σοσιαλισταί. Οἱ ντεγκωλισταὶ ἐξησφάλισαν δύο δημαρχίας εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Εἰς τὴν γενέθλιον πόλιν τοῦ Μωρὶς Τορὲζ, Γκοντὸλ Νουβὲλ ἄλτε Πὰ Ντὲ Καλαί, ἀπέτυχον ὅλοι οἱ ὑποψήφιοι τῶν κομμουνιστῶν καὶ τὴν δημαρχίαν ἐξησφάλισαν οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι τοῦ λαϊκοῦ προοδευτικοῦ κόμματος.

Εἰς τὴν πόλιν Ἀρνὲ Λὲ Ντύκ, οἱ κομμουνισταὶ ὑποψήφιοι, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ βουλευτοῦ Πιὲρ Μενιέ, ἀπέτυχον καὶ τὴν δημαρχίαν καταλαμβάνουν οἱ σοσιαλισταί.

Ὁ σοσιαλιστὴς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ντεμπρὲ ἐπανεξελέγη δήμαρχος τοῦ προαστείου [illegible] τῶν Παρισίων διὰ μιᾶς ψήφου, τῇ ὑποστηρίξει τῶν νεωστὶ ἐκλεγέντων ντεγκωλιστῶν συμβούλων.

Τὰ πλήρη ἀποτελέσματα τοῦ διαμερίσματος τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ροδανοῦ, ὅπου περιλαμβάνεται ἡ Μασσαλία καὶ τὰ πέριξ, δεικνύουν ὅτι οἱ κομμουνισταὶ ἡττήθησαν ἀπὸ τοὺς σοσιαλιστάς. Ἐπὶ 117 κοινοτήτων μὲ 1.314 συμβούλους, οἱ σοσιαλισταὶ ἐξέλεξαν 695, οἱ κομμουνισταὶ 364 καὶ τοὺς λοιποὺς ἐξέλεξαν αἱ ὁμάδες τοῦ κέντρου καὶ τῆς δεξιᾶς.

Τὸ διαμέρισμα αὐτὸ ἦτο προηγουμένως τὸ ἔρεισμα τῶν κομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχον πλειοψηφίαν εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς Μασσαλίας καὶ ἴδικον των δήμαρχον.

Εἰς τὰς περιοχὰς τοῦ διαμερίσματος Μοζέλα, οἱ ντεγκωλισταὶ ἔσχον μεγάλην ἐπιτυχίαν ἐκλέξαντες 93 δημοτικοὺς συμβούλους ἐπὶ 292, ἐνῷ οἱ κομμουνισταὶ ἐκέρδισαν μόνον 2 ἕδρας.

Εἰς πολλὰς περιπτώσεις, οἱ σοσιαλισταὶ δήμαρχοι ἐξελέγησαν τῇ ὑποστηρίξει τῶν ὑποψηφίων τοῦ ντεγκωλικοῦ κόμματος. Τοῦτο δεικνύει ὅτι οἱ σοσιαλισταί, ἐν τῷ συνόλῳ των, ἐνδιαφέρονται περισσότερον νὰ κρατήσουν ἔξω τοὺς κομμουνιστὰς, παρὰ νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὴν στάσιν τοῦ ἐπισήμου κόμματός των, τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ περὶ «κινδύνων καισαρισμοῦ».

Εἴς τινας περιοχὰς ἐσημειώθησαν μικροεπεισόδιά τινα, ἰδίᾳ μετὰ τὴν γνῶσιν τῶν ἀποτελεσμάτων.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 8ην ΣΕΛΙΔΑ

ΜΙΑ ἀπὸ τὰς πλέον συγκινητικὰς τελετὰς κατὰ τὴν χθεσινὴν ἔναρξιν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Οἱ ἀνάπηροι τοῦ ἀλβανικοῦ μετώπου, προσέρχονται εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, διὰ νὰ καταθέσουν στέφανον

ΕΛΕΥΘΕΡΑ

Η 28 Ὀκτωβρίου, ἡ ἡμέρα τοῦ ΟΧΙ, τὸ ὁποῖον ἡ χώρα αὐτὴ ἀντέταξε πρὸς τὰς ἀσυγκρίτως ὑπερτέρας δυνάμεις τοῦ σκότους καὶ τῆς βίας, ἐνσαρκώνουσα τὴν θέλησιν μυριάδων ἀνθρώπων ἀνὰ τὴν ὑφήλιον, νὰ ζήσουν καὶ νὰ ἐξελιχθοῦν ἀδούλωτοι, δὲν θὰ χάσῃ ποτὲ τὴν ἀπόλυτον ἠθικὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν περιέχει ἐν ἑαυτῇ. Διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ὅμως ἡ μεγάλη ἐπέτειος, ὕστερα ἀπὸ μίαν ἀτελεύτητον σειρὰν θυσιῶν καὶ ἀγώνων, ἀποτελεῖ καὶ κάτι περισσότερον: εἶναι ἡ πρώτη Ἡμέρα. ἐκείνη ἡ ὁποία συμβολίζει καὶ περιέχει ὅλας τὰς ἄλλας, ποὺ ἠκολούθησαν, ἡμέρας θριάμβων καὶ πόνου καὶ αἵματος καὶ ἱδρῶτος. Ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτήν, κοινὴν πλέον συνείδησιν τῶν Ἑλλήνων, διαπνέεται τὸ σημερινὸν πανηγυρικὸν φύλλον τῆς «Ἐλευθερίας».

ΟΣΟΝΔΗΠΟΤΕ καὶ ἂν ἔχῃ χάσει τὴν ἀξίαν της ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἡ ἀνθρωπίνη ζωή, εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ σύλησις τῶν νεκρῶν. Διὰ τον λόγον αὐτὸν δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ ἐπικροτήσωμεν τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀρχῶν νὰ συλλάβουν καὶ νὰ τιμωρήσουν αὐστηρῶς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐνόμισαν ὅτι θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποκομίσουν κέρδη ἀπὸ τὸν θάνατον τεσσάρων καὶ πλέον δεκάδων ἀνθρώπων. Ἡ τιμωρία τῶν δραστῶν τῆς συλήσεως τῶν θυμάτων τοῦ προχθεσινοῦ ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος πρέπει νὰ εἶναι αὐστηρά, διότι ἡ πρᾶξις ἀντιβαίνει ὄχι μόνον πρὸς πᾶσαν ἔννοιαν πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἑλληνικὰς παραδόσεις.

ΕΝ ὄψει κινδύνου χολέρας καὶ τοῦ ἐκδηλωθέντος ἐνδιαφέροντος τοῦ Δήμου νὰ τὴν προλάβῃ δι' ὑγειονομικῶν μέτρων, γράφεται τὸ σημείωμα αὐτό. Εἰς τὴν παρὰ τὴν Στέγην Πατρίδος ὁδὸν Μ. Μελᾶ μένουν ἀπὸ καιροῦ ἀκάλυπτοι δύο βόθροι ἀποτελοῦντες ἐργοστάσιον πλουσίας παραγωγῆς μικροβίων. Δεύτερον, εἰς τὴν ὁδὸν Χερσῶνος — τέρμα τῆς ὁδοῦ Σίνα — καὶ εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μέτρων ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, ἐκχύνεται ὁ βόθρος τῆς παρακειμένης λαϊκῆς πολυκατοικίας, ἀποτελῶν ἑτέραν νοσογόνον ἑστίαν, ἂν καὶ θὰ ἤρκουν 30 μέτρα πηλίνων σωλήνων διὰ τὴν ἀποχέτευσιν εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ὑπόνομον τῆς ὁδοῦ Χερσῶνος. Τρίτον, ἀρκετὰ ὑδρόμετρα τῆς Ἑταιρίας Ὑδάτων διαρρέουν ἐξ ἐλαττωματικῆς συνδέσεως σχηματίζοντα αὐλάκια γέμοντα κωνώπων, χωρὶς ἡ Ἑταιρία νὰ λαμβάνῃ κανὲν μέτρον ἂν καὶ ἐπανειλημμένως ὀχληθεῖσα. Ἂς τεθῇ, λοιπόν, ἐπὶ τὸ ἔργον ὁ Δῆμος. Εἶναι ὁ μόνος τρόπος νὰ πεισθοῦν οἱ ἰδιῶται νὰ ἀκολουθήσουν τὰς περὶ καθαριότητος παραινέσεις του.

ΤΟ ὑπουργεῖον Τ. Τ. Τ. ἀναφερόμενον εἰς σημείωμα τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς τῆς 10ης Ὀκτωβρίου τ. ἔ., μᾶς γνωρίζει ὅτι γίνονται δεκταὶ συνδιαλέξεις τηλεφωνικαὶ ὄχι μόνον μὲ τὴν πόλιν τοῦ Λονδίνου, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΜΕΝ εἰς τὸν κ. Ζέρβαν τὰς δύο ὑποσχέσεις του, πρῶτον ὅτι θὰ μηνύσῃ τὸν κ. Πόρτερ καὶ δεύτερον ὅτι θὰ πάρῃ τὰ βουνά. Ὁ «Ναπολέων» ὅταν δίδῃ ὑποσχέσεις πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ τὰς τηρῇ. Καὶ ὑποθέτομεν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀθετήσεως ὑποσχέσεως — διότι ὁ στρατηγὸς δὲν τὰ συνηθίζει αὐτὰ — ἀλλὰ περὶ ἀντιξοοτήτων ποὺ θὰ παρουσιάσθησαν τὴν τελευταίαν στιγμήν. Πῶς θὰ ἠθέλαμεν ὅμως νὰ μάθωμεν τί εἴδους εἶναι αὐταὶ αἱ ἀντιξοότητες. Διότι πολλὰ ψιθυρίζονται.

Ο κ. ΜΙΚΟΛΑΓΙΕΤΣΙΚ ΕΔΡΑΠΕΤΕΥΣΕΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΑΡΣΟΒΙΑΝ

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς πολωνικῆς ἀντιπολιτεύσεως μεταβαίνει εἰς Λονδῖνον

ΚΑΤΗΓΟΡΕΙΤΑΙ ΗΔΗ ΩΣ ΠΡΑΚΤΩΡ ΞΕΝΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 27 Ὀκτωβρίου (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία)

Καὶ ἄλλος ἀγροτικὸς ἡγέτης ἐδραπέτευσε ἀπὸ τὸ Σιδηροῦν Παραπέτασμα, φοβούμενος, ὡς πιστεύεται, ὅτι θὰ εἶχε τὴν τύχην τοῦ Πετκώφ. Κατὰ τὰς ληφθείσας ἐνταῦθα πληροφορίας ἐδραπέτευσε πρὸ ἑβδομάδος ἐκ Βαρσοβίας ὁ ἡγέτης τοῦ πολωνικοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος κ. Μικολάγιετσικ, πρωθυπουργὸς τῆς ἐν Λονδίνῳ πολωνικῆς κυβερνήσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, ὁ ὁποῖος, κατόπιν συμφωνίας μὲ τὸν Στάλιν, ἐδέχθη νὰ συνεργασθῇ μὲ τὴν ὑπὸ ρωσικὴν προστασίαν πολωνικὴν κυβέρνησιν.

Αἱ ὑπάρχουσαι πληροφορίαι ὅτι ὁ Μικολάγιετσικ μετὰ τριῶν ἐκ τῶν συνεργατῶν του, τῶν συζύγων των καὶ τοῦ γραμματέως του ἐπεβεβαιώθησαν σήμερον ὑπὸ ἐκπροσώπου τοῦ κόμματος τούτου, εἰς Βαρσοβίαν.

Τὴν δραπέτευσιν τοῦ Μικολάγιετσικ κατήγγειλεν εἰς τὸν Πολωνὸν πρωθυπουργὸν ὁ γραμματεὺς τοῦ κόμματος, τὸ δὲ ἐπίσημον ὄργανον γράφει ὅτι τὸ κόμμα ἀποδοκιμάζει τὸν δραπετεύσαντα ἀρχηγόν.

Οἱ ἐν Λονδίνῳ φίλοι τοῦ Πολωνοῦ ἡγέτου λέγουν ὅτι προφανῶς οὗτος θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου εὑρίσκεται ἡ οἰκογένειά του. Οἱ αὐτοὶ κύκλοι λέγουν ὅτι ὁ Μικολάγιετσικ ἐδραπέτευσε πρὸ τῆς σημερινῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς πολωνικῆς Βουλῆς, διότι εἶχε πληροφορίας ὅτι θὰ τοῦ ἀφῃρεῖτο ἡ κοινοβουλευτικὴ ἀσυλία, ὅπως συνέβη εἰς τὴν Βουλγαρίαν μὲ τὸν Πετκὼφ καὶ εἰς τὴν Ρουμανίαν μὲ τὸν κ. Μανίου.

Τὸ «Νταίηλυ Μαίηλ» γράφει ὅτι ἡ κ. Μικολάγιετσικ, ἡ ὁποία διαμένει εἰς προάστειον τοῦ βορείου Λονδίνου, μετέβη ἐσπευσμένως κατὰ τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος εἰς τὸ Τρίνιτι Κόλετζ τοῦ Καίμπριτζ διὰ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν υἱόν της, ὁ ὁποῖος σπουδάζει ἐκεῖ, ὅτι ὁ πατήρ του πιθανῶς νὰ φθάσῃ εἰς Λονδῖνον συντόμως. Τὸ «Νταίηλυ Μαίηλ» πιστεύει ὅτι ὁ κ. Μικολάγιετσικ θὰ μεταβῇ εἰς Οὐάσιγκτων διὰ νὰ μετάσχῃ τῆς Διεθνοῦς Ἀγροτικῆς Ὀργανώσεως, τὴν ὁποίαν ἵδρυσεν ὁ ἐν ἐξορίᾳ Οὔγγρος ἀγροτικὸς ἡγέτης κ. Νάγκυ.

Ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μέϊχιου, ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν τοῦ συντηρητικοῦ βουλευτοῦ σὲρ Τόμας Μπίο, «ἂν λόγῳ τῆς τύχης τοῦ πατριώτου Πετκὼφ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ τῆς ἀδυναμίας τῆς βρεταννικῆς κυβερνήσεως νὰ προλάβῃ τὸν δικαστικὸν αὐτὸν φόνον, θὰ προσέφερεν ἄσυλον εἰς τὸν κ. Μικολάγιετσικ, ἡγέτην τοῦ πολωνικοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος, ὁ ὁποῖος κινδυνεύει νὰ ἔχῃ τὴν ἰδίαν τύχην». ἀπήντησεν ὅτι «ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις θὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως βρεταννικὴν πολιτικὴν παροχῆς ἀσύλου ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ εἰς πολιτικοὺς φυγάδας».

Νεώτερα τηλεγραφήματα ἐκ Βαρσοβίας ἀναφέρουν ὅτι ἐκπρόσωπος τῆς πολωνικῆς κυβερνήσεως ἐδήλωσεν ὅτι ὑπάρχουν ἀποδείξεις ὅτι τὴν δραπέτευσιν τοῦ Μικολάγιετσικ ὑπεβοήθησε ξένη Δύναμις. Αἱ φιλικῶς διακείμεναι πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐφημερίδες τῆς Βαρσοβίας ἰσχυρίζονται σήμερον ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη ὁ κ. Μικολάγιετσικ ἔδρα ἐν Πολωνίᾳ ὡς πράκτωρ ξένων συμφερόντων.

ΒΟΗΘΕΙΑ 332 ΕΚ. ΘΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΙΝΑΝ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, 27. (Ἰδ. ὑπ.) Αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι ὑπέγραψαν σήμερον εἰς Νανκὶν συμφωνίαν μετὰ τῆς κινεζικῆς κυβερνήσεως, προβλέπουσαν τὴν παροχὴν βοηθείας 332 ἑκατομ. δολλαρίων εἰς τὴν Κίναν. Ἡ βοήθεια θὰ συνίσταται εἰς τρόφιμα, ἐνδύματα, φαρμακευτικὰ εἴδη κλπ., θὰ διανεμηθῇ δὲ ἄνευ διακρίσεως φυλῆς, θρησκείας ἢ πολιτικῶν πεποιθήσεων.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 27. (Ἰδ. ὑπ.).— Τηλεγραφοῦν ἐκ Βέρνης ὅτι αἱ πρῶται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς λήξεως τοῦ πολέμου βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ ἐν Ἑλβετίᾳ δὲν ἀναμένεται ὅτι θὰ ἐπιφέρουν σοβαρὰς μεταβολὰς εἰς τὸ Ἑλβετικὸν Ὁμοσπονδιακὸν Κοινοβούλιον. Μόνον μία ὁμὰς εἰς τὴν Βουλὴν θὰ εἶναι φιλοκομμουνιστική, ἡ τοῦ Ἐργατικοῦ κόμματος. Αὐτὴ μετὰ τῆς ὁμάδος τῆς ἄκρας δεξιᾶς, ἐπὶ 5 ἔτη, ἀπὸ τὸ 1940 δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ οὐδεμίαν ἕδραν.

Σήμερον τὸ Ἐργατικὸν κόμμα ἐλπίζει τουλάχιστον 5 ἐκ τῶν 194 ἑδρῶν τῆς Κάτω Βουλῆς, ὅπως δυνηθῇ οὕτω νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς κοινοβουλευτικὰς ἐπιτροπάς.

Τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν πόλιν τῆς Βασιλείας δὲν φαίνονται ἐνισχύοντα τὰς ἐλπίδας τῆς κομμουνιστικῆς ἐργατικῆς ὁμάδος. Ἐνῷ ἐπερίμενε μετὰ βεβαιότητος νὰ ἐπιτύχῃ δύο ἕδρας, ἐκέρδισε μόνον μίαν.

Ἀναμένεται γενικῶς ὅτι τὸ Ἐργατικὸν κόμμα θὰ κερδίσῃ ἕδρας ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ Σοσιαλιστικοῦ, τῆς μεγαλυτέρας ὁμάδος ἐν τῇ Κάτω Βουλῇ.

Αἱ χθεσιναὶ ἐκλογαὶ εἰς τὴν Ἑλβετίαν δὲν ἐχαρακτηρίζοντο ὑπὸ ἐξαιρετικῆς προσελεύσεως ἐκ μέρους τῶν ἐκλογέων. Ἐκ τοῦ 1.400.000 ἐκλογέων ἐγγεγραμμένων εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους μόνον τὰ 60% ἐψήφισαν.

ΑΦΙΚΝΕΙΤΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ Ο κ. Σ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Σήμερον ἀφικνεῖται εἰς Πειραιᾶ διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «Κυρηνεία», προερχόμενος ἐξ Αἰγύπτου ὁ ἀρχηγὸς τῶν Βενιζελικῶν — Φιλελευθέρων κ. Σ. Βενιζέλος. Ὁ κ. Βενιζέλος θὰ ὑποχρεωθῇ ἀφικνούμενος εἰς Πειραιᾶ νὰ ὑποστῇ τὴν πενθήμερον κάθαρσιν.

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

28η Ὀκτωβρίου

ΗΡΧΙΣΕΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΧΘΕΣ Ο ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ

ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΠΑΡΕΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς χθὲς ἤρχισεν ὁ τριήμερος πανηγυρισμὸς τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, μὲ γενικὸν σημαιοστολισμὸν τῆς πόλεως, συγκεντρώσεις, παρελάσεις καὶ τελετάς. Ἡ ἔναρξις τοῦ ἑορτασμοῦ ἔγινεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, εἰς τὰ προπύλαια τοῦ ὁποίου συνεκεντρώθησαν τὴν 9ην π. μ. ἀντιπροσωπεῖαι τῶν σπουδαστῶν τῶν ἀνωτάτων Σχολῶν, τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν ἄλλων σχολείων καὶ ἔστεψαν τοὺς πρὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνδριάντας. Ἀκολούθως, ἡ Πρυτανεία τοῦ Πανεπιστημίου, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν πρύτανιν κ. Δοντᾶν, οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ ἀκαδημαϊκοί, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὰς ἀντιπροσωπείας τοῦ σπουδαστικοῦ κόσμου, κατηυθύνθησαν εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ὅπου καὶ κατέθεσαν στέφανον. Στεφάνους ἐπίσης κατέθεσαν ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Παπαδῆμος καὶ οἱ δρομεῖς οἱ μετασχόντες τῆς εἰδικῆς διοργανωθείσης σκυταλοδρομίας, ἡ ὁποία ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν.

Πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου, εἶχον παραταχθῇ τὰ θύματα καὶ οἱ ἀνάπηροι πολέμου ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται καὶ οἱ παλαιοὶ πολεμισταί. Ἐκ μέρους τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν, κατέθεσε στέφανον ὁ ἀρχιστράτηγος κατὰ τὸν ἑλληνοϊταλικὸν πόλεμον στρατηγὸς κ. Παπάγος.

Μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν στεφάνων, παρήλασαν οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτάτων σχολῶν καὶ τῶν σχολῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ στρατοῦ ὅλων τῶν ὅπλων καὶ ἀντιπροσωπεῖαι διαφόρων ὀργανώσεων, προσκόπων κλπ.

ΕΙΣ ΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

Τὴν μεσημβρίαν συνεκεντρώθησαν εἰς ὅλα τὰ ὑπουργεῖα οἱ ὑπάλληλοι, πρὸς τοὺς ὁποίους ὡμίλησαν οἱ ὑπουργοὶ καὶ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, ἐξάραντες τὴν σημασίαν τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας, τῆς 28 Ὀκτωβρίου. Συγκεντρώσεις ἐπίσης ἐγένοντο εἰς ὅλα τὰ κρατικὰ καὶ κοινωνικὰ ἱδρύματα, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, τὰς Τραπέζας κλπ.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΠΑΡΑΣΗΜΩΝ

Ἐπὶ τῇ 7ῃ ἐπετείῳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου 1940—41, ὁ βασιλεὺς Παῦλος ὑπέγραψε χθὲς διατάγματα διὰ τῶν ὁποίων ἀπονέμονται παράσημα τῶν Ταγμάτων Γεωργίου καὶ Φοίνικος εἰς ὅλους τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον ἀξιωματικοὺς ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καὶ χωροφυλακῆς μονίμους καὶ ἐφέδρους.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου ἐχάρισε τὰς μέχρι διμήνου φυλακίσεως πειθαρχικὰς ποινὰς εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τοῦ στρατοῦ. Τὰς πειθαρχικὰς ποινὰς ἐχάρισαν ἐπίσης εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας τοῦ ναυτικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας οἱ ἁρμόδιοι ὑπουργοί.

ΤΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Ψηφίσματα ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἐξέδωσαν ἡ «Ἐθνικὴ Κυπριακὴ Ἕνωσις», ἡ «Ἕνωσις Ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως», ἡ «Πανελλήνιος Ἕνωσις Οἰκογενειῶν Ἐκτελεσθέντων Πατριωτῶν περιόδου Κατοχῆς 41—44», ἡ «Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγῶνος», ἡ «Βενιζελικὴ Φιλελευθέρα Νεολαία», ἡ «Ἕνωσις Κυπρίων Φοιτητῶν Ἑλλάδος», ἡ «Πανελλήνιος Ἕνωσις Κυπρίων», ἡ «Πανηπειρωτικὴ Συνομοσπονδία» καὶ ἄλλαι ἐθνικαὶ ὀργανώσεις.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

Τὴν 6 μ. μ. χθὲς εἰς τὴν αἴθουσαν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐγένετο πανηγυρικὴ ἑορτὴ τῶν ἀνωτάτων πνευματικῶν ἱδρυμάτων, καθ' ἣν ἔγιναν καὶ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ βασιλέως Γεωργίου Β΄. Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, μέλη τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πολιτικοὶ ἀρχηγοί, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἄλλοι ἐπίσημοι καὶ ἀρκετοὶ φοιτηταί.

Ἐν ἀρχῇ ἐψάλη τὸ «τῇ ὑπερμάχῳ» καὶ ἀκολούθως ὡμίλησεν ὁ πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου περὶ τῆς σημασίας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ νίκης. ἀνεφέρθη εἰς τὸν Γεώργιον Β΄ καὶ ἐκάλεσε τὸν βασιλέα Παῦλον νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν προτομήν.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΑ Τ.Τ.Τ.

Μετὰ σεμνότητος καὶ ἐθνικῆς ἐξάρσεως ἑωρτάσθη ἡ 28 Ὀκτωβρίου εἰς τὸ ὑπουργεῖον Τ.Τ.Τ. εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον καὶ εἰς τὰ Τ.Τ.Τ. Πειραιῶς.

Τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν 12.30 εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ τὴν 1 μ. μ. εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Κεντρικοῦ Ταχυδρομείου, ἐν συγκεντρώσει ἅπαντος τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, ἐγένοντο πατριωτικαὶ ὁμιλίαι καὶ ἐξῆρθη τὸ αἰώνιον ἑλληνικὸν πνεῦμα, ἡ αἰωνία ἑλληνικὴ ψυχή, ἡ δημιουργὸς τοῦ ἔπους τῆς Ἀλβανίας.

Ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου κ. Ι. Μπαλάσκας προλογίζων εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ εἰς τὸ κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον, ἐξῆρε τὰς ἀπὸ πέντε καὶ πλέον αἰώνων προετοιμασίας τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ἥτις μὲ τὰς ἐπιθετικὰς ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐντεῦθεν προσπαθείας της, ἐπέτυχε τὴν ἀποκατάστασίν της εἰς τὰ αἰώνια λίκνα της.

Ἀπέτισε φόρον τιμῆς εἰς τοὺς συντελεστὰς τοῦ ἀλβανικοῦ ἔπους καὶ εἰς τὴν ἀθάνατον ἑλληνικὴν ψυχήν.

Ὑπηρεσιακοὶ ὁμιληταὶ ἐτόνισαν τὴν πολύτιμον συμβολὴν τῆς τριατατικῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸν ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ἐξοπλισμόν της, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ μεγαλειώδους ἀγῶνος τοῦ ἔθνους.

Ὁ ὑπουργὸς κ. Μπιράκης παραστὰς καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας συγκεντρώσεις ἀπηύθυνε πατρικὰς συμβουλὰς καὶ παραινέσεις εἰς τὸ προσωπικόν του, ἐτόνισεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ὁμονοοῦσα θαυματουργεῖ καὶ τὸ ἀπέδειξε πάντοτε. Ἐκάλεσε τοὺς συγκεντρωμένους εἰς ἐθνικὸν συναγερμὸν ὁμονοίας, ἀγάπης, ἀλληλεγγύης, κατανοήσεως διὰ νὰ συντελεσθῇ ταχέως τὸ [illegible] ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ ἔθνους [illegible] τὸ ὁποῖον ἡ προσπάθεια θὰ εἶναι μεγάλη καὶ μακρά.

ΟΙ ΑΝΑΠΗΡΟΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ

Οἱ ἀνάπηροι, συνοδευόμενοι ἀπὸ τὰς νοσοκόμους των, παρήλασαν χθὲς μὲ τὰ καρροτσάκια των ἀπὸ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν, ἡ δὲ ἐμφάνισίς των ἔγινεν ἀφορμὴ ζωηρῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τῶν ἡρώων τοῦ Ἀλβανικοῦ μετώπου.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΝ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

ΤΟ ΣΟΥΗΔΙΚΟΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ ΣΥΝΕΤΡΙΒΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΜΗΤΤΟΥ

Οἱ 44 ἐπιβάται ἐφονεύθησαν

ΠΡΟΣΕΚΡΟΥΣΕΝ Η ΕΠΛΗΓΗ ΥΠΟ ΚΕΡΑΥΝΟΥ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΕΩΣ

ΕΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΧΘΕΣΙΝΗΣ ΘΥΕΛΛΗΣ

Τραγικὸν καὶ πολύνεκρον ἀεροπορικὸν δυστύχημα, ἐκ τῶν σπανίων εἰς τὰς διεθνεῖς ἀεροπορικὰς συγκοινωνίας, συνέβη τὰς πρώτας ἑσπερινὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς πλησίον τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ τεράστιον ἀεροσκάφος τῆς σουηδικῆς Ἑταιρίας ἐναερίων συγκοινωνιῶν Λ.Β.Α., 52 θέσεων, συνετρίβη καὶ ἀπηνθρακώθη, τὴν 7.30΄ ἑσπερινὴν τῆς Κυριακῆς. Ἐκ τῶν 44 ἐπιβαινόντων τοῦ ἀεροπλάνου οὐδεὶς διεσώθη. Τὸ δυστύχημα, τοῦ ὁποίου τὰ αἴτια δὲν ἐξηκριβώθησαν ἀκόμη, συνέβη εἰς τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τοῦ Ὑμηττοῦ, πλησίον τοῦ ἀεροδρομίου τοῦ Χασανιοῦ καὶ ἐνῷ τὸ ἀερόπλοιον ἐλάμβανε κατεύθυνσιν διὰ νὰ προσγειωθῇ.

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ δυστυχήματος, ἐκ τῶν συγκεντρωθέντων ἕως χθὲς στοιχείων, ἔχουν ὡς ἑξῆς : Τὸ σουηδικὸν ἀερόπλοιον, τύπου «Σκαϊμάστερ», 52 θέσεων (8 πληρώματος καὶ 44 ἐπιβατῶν), τετρακινητήριον ἐκ τῶν καλυτέρων καὶ μεγαλυτέρων ἀεροσκαφῶν τῶν χρησιμοποιουμένων δι' ἀεροπορικὰς συγκοινωνίας, ἐκτελοῦν τὸ κανονικόν του δρομολόγιον, προσεγειώθη εἰς τὸ Χασάνι τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς καὶ μετὰ βραχεῖαν σταθμευσιν ἐξηκολούθησε τὸ δρομολόγιόν του εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἐκεῖθεν ἀπεγειώθη πάλιν τὴν 3ην μ. μ. τῆς Κυριακῆς εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ δρομολογίου του, τὸ ὁποῖον ἦτο Ἀθῆναι, Ρώμη, Γενεύη, Φραγκφούρτη, Στοκχόλμη. Τὴν 7.28΄ τὸ ἀερόσκαφος, εὑρισκόμενον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ Γραφεῖον Ἐλέγχου Πτήσεων (Φλαϊκοντρὸλ) τοῦ ἀεροδρομίου Ἑλληνικοῦ, ἀνήγγειλεν ὅτι ἑτοιμάζεται διὰ προσγείωσιν. Ὁ βόμβος τῶν κινητήρων τοῦ ἱπταμένου μεγαθηρίου ἠκούσθη εἰς τὸ Ἑλληνικό, παρὰ τὸν σφοδρότατον ἄνεμον ποὺ ἔπνεε. Τί διημείφθη μεταξὺ ἀεροσκάφους καὶ ἀεροδρομίου δὲν εἶναι ἀκόμη γνωστόν, διότι ἡ διοίκησις τοῦ ἀεροδρομίου τηρεῖ ἐπίμονον σιγὴν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου. Ἐγνώσθη μόνον ὅτι ἐξαπελύθησαν καὶ ρουκέττες ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιον καὶ τὸ ἀεροπλάνον δὲν προσεγειώθη ἀλλ' ἐξηφανίσθη ὄπισθεν τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου τοῦ Ὑμηττοῦ.

Παρῆλθον δέκα, εἴκοσι λεπτά, ἡμίσεια ὥρα. Τὸ ἀερόσκαφος οὔτε ἐνεφανίσθη ἐκ νέου ὑπὲρ τὸ ἀεροδρόμιον, οὔτε ἔδωσε σῆμα διὰ τοῦ ἀσυρμάτου του, οὔτε ἀπήντα εἰς τὰς κλήσεις τοῦ Φλαϊκοντρόλ. Ἡ ἀνησυχία μετεβλήθη εἰς ἀγωνίαν. Μία ἐναπέμενεν ἐλπίς. Ὅτι τὸ ἀερόσκαφος, μὴ δυνηθὲν νὰ προσγειωθῇ εἰς τὸ Χασάνι λόγῳ τῆς θυέλλης ἥτις ἐμαίνετο, ἐσυνέχισε τὴν πτῆσιν του καὶ προσεγειώθη εἰς τὴν Ρώμην. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ρώμη, ἐρωτηθεῖσα, ἀπήντησεν ὅτι τὸ ἀεροπλάνον οὔτε εἶχε φθάσει ἐκεῖ, οὔτε εἶχε δώσει σῆμα. Αἱ ἐλπίδες περιωρίσθησαν εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ἴσως τὸ ἀεροπλάνον νὰ εἶχε προσγειωθῇ κάπου ἀνωμάλως, νὰ εἶχε βλαβῇ τὸ σύστημα τηλεπικοινωνίας του καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ μὴν ἦτο εἰς θέσιν νὰ δώσῃ πληροφορίας. Κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ πιστεύσῃ τὴν συμφοράν...

Ἐφόσον ἡ νὺξ παρήρχετο χωρὶς καμμίαν πληροφορίαν, αἱ ἀρχαὶ διέταξαν ἀναζητήσεις παντοῦ. Ἡ φοβερὰ ὅμως κακοκαιρία ἠμπόδιζε πᾶσαν προσπάθειαν ἀνευρέσεως τοῦ ἀεροπλάνου.

Χθὲς τὴν αὐγήν, μὲ τὴν βελτίωσιν τοῦ καιροῦ, αἱ ἀναζητήσεις ἐσυστηματοποιήθησαν. Ἑλληνικὰ καὶ ἀγγλικὰ ἀεροπλάνα ἤρχισαν πτήσεις ἀναζητήσεως, ἐνῷ ὁμάδες χωροφυλάκων καὶ πολιτῶν ἤρχισαν ἀνερχόμεναι πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ, τόσον ἀπὸ τῆς πρὸς Ἀθήνας πλευρᾶς, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ Μεσόγεια. Κάτοικοι τῶν χωρίων τῶν Μεσογείων παρέσχον τὴν πληροφορίαν ὅτι χθές, δηλ. τὴν Κυριακήν, βράδυ, τὴν ὥραν ποὺ οἱ κεραυνοὶ ἔπιπταν ἀλληλοδιαδόχως, κάπου ἐκεῖ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ, ἐφάνη μία φλόγα διαρκείας ἑνὸς περίπου τετάρτου. Ἐνῷ τὰ συνεργεῖα ἀναζητήσεως ἔσπευδον πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχε φανῆ ἡ φλόγα, ἓν ἀγγλικὸν ἀεροπλάνον ἐκ τῶν ἐρευνώντων εἰδοποίησε, περὶ ὥραν 11ην πρωϊνήν, ὅτι παρετήρησε συντρίμματα ἀεροπλάνου εἰς τὴν θέσιν «Εὔζωνας», τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ (ὑψόμετρον 1021). Αὐτοκίνητα μὲ εἰδικούς, δημοσιογράφους καὶ φωτορεπόρτερς ἔσπευσαν ἀμέσως ἐπὶ τόπου. Ἐχρειάσθησαν ἀπὸ τὸ σημεῖον ὅπου κατῆλθον τῶν αὐτοκινήτων μέχρις ὅτου φθάσουν ἐκεῖ ὅπου εἶχε γίνει τὸ δυστύχημα δύο ὁλοκλήρους ὥρας.

Ὅταν ἔφθασαν ἐκεῖ εὑρέθησαν πρὸ τραγικοῦ πράγματι θεάματος. Μία βραχώδης καὶ ἀπόκρημνος ἔκτασις ἄνω τῶν πεντακοσίων μέτρων ἦτο ἐσπαρμένη ἀπὸ ἀνθρώπινα μέλη καὶ συντρίμματα τοῦ ἀεροπλάνου. Ἀλλοῦ αἱ μηχαναί, ἀλλοῦ αἱ πτέρυγες, κατακερματισμέναι, ἀλλοῦ τὰ πηδάλια τοῦ ἱπταμένου κολοσσοῦ. Καὶ κάπου ἐκεῖ τσακισμένο, ἀνοιγμένο καὶ ἡμιαποτεφρωμένον τὸ τεράστιον σκάφος τοῦ ἀεροπλάνου μὲ ἀπηνθρακωμένα πτώματα μέσα. Χέρια, πόδια, κεφάλια, σώματα ξεσχισμένα, μὲ τὰ ἔντερα πεταγμένα ἔξω, ἐκάλυπτον τὴν τραχεῖαν καὶ βραχώδη ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους. Οὔτε ἕνα πτῶμα εὑρέθη εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν ἀναγνώρισίν του. Τὸ μόνον πτῶμα ποὺ ἀνεγνώρισε τὸ προσωπικὸν τοῦ πρακτορείου τῆς Α. Β. Α. ἦτο μιᾶς μικρῆς ξανθῆς Σουηδῆς «κα-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 8ην ΣΕΛΙΔΑ

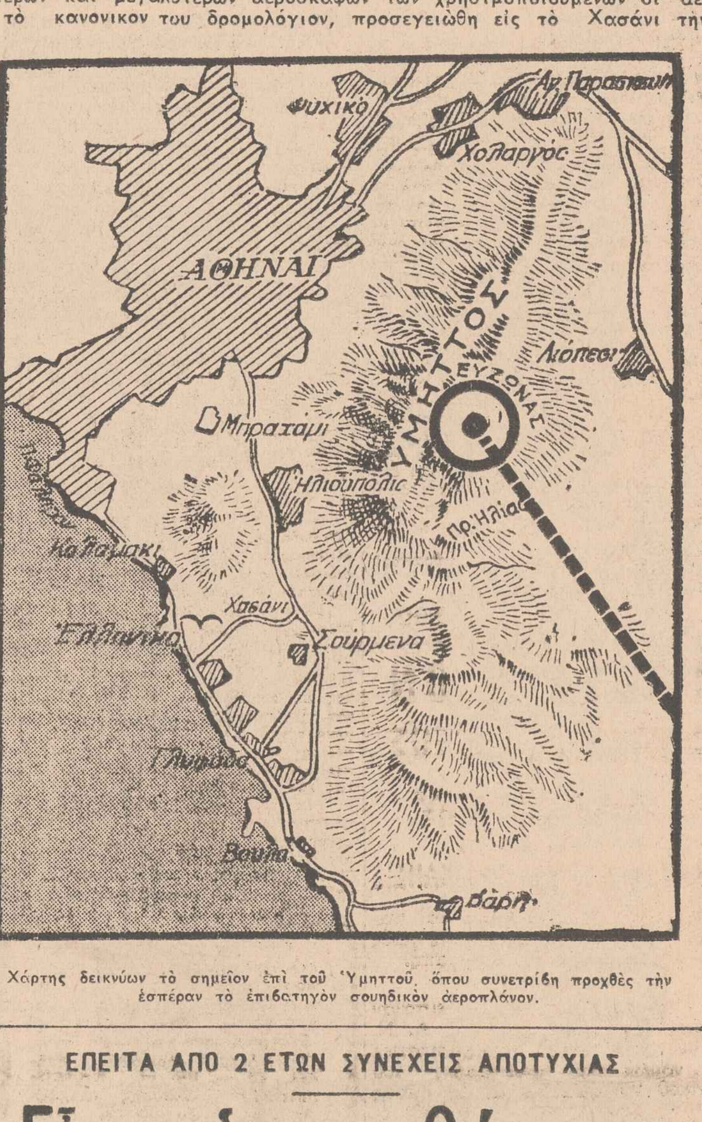

Χάρτης δεικνύων τὸ σημεῖον ἐπὶ τοῦ Ὑμηττοῦ, ὅπου συνετρίβη προχθὲς τὴν ἑσπέραν τὸ ἐπιβατηγὸν σουηδικὸν ἀεροπλάνον.

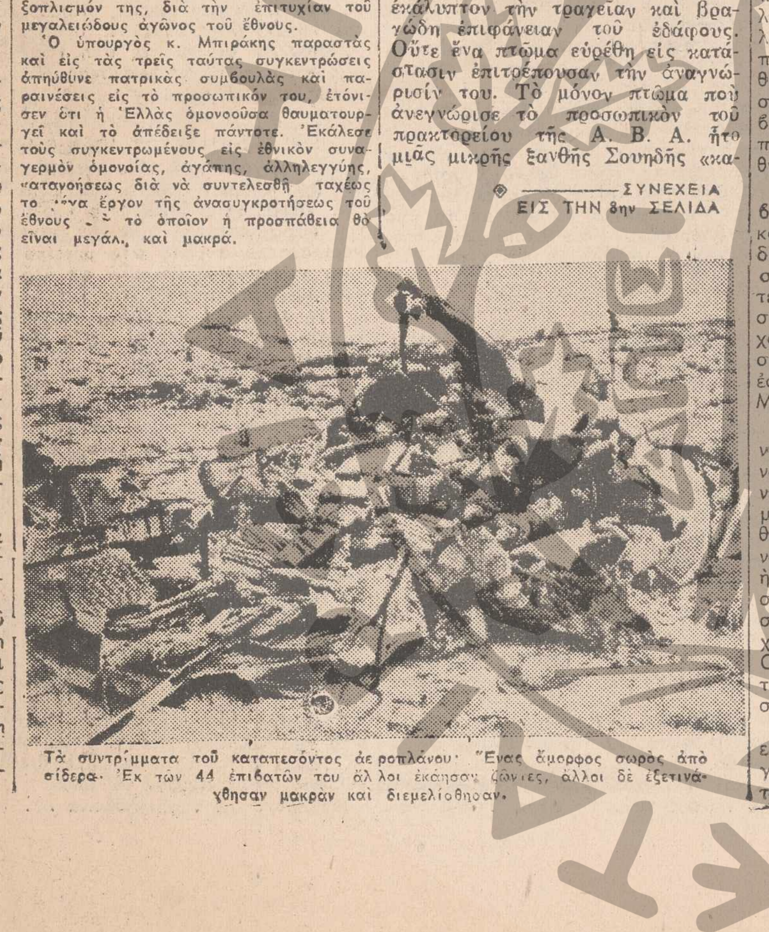

Τὰ συντρίμματα τοῦ καταπεσόντος ἀεροπλάνου· Ἕνας ἄμορφος σωρὸς ἀπὸ σίδερα· Ἐκ τῶν 44 ἐπιβατῶν του ἄλλοι ἐκάησαν ζωντανοί, ἄλλοι δὲ ἐξετινάχθησαν μακρὰν καὶ διεμελίσθησαν.

ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ 2 ΕΤΩΝ ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΑΠΟΤΥΧΙΑΣ

Εἶναι ἑτοιμοθάνατα τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη;

ΑΙ ΛΑΝΘΑΝΟΥΣΑΙ ΚΑΙ ΦΑΝΕΡΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

ἐμποδίζουν τὸ ἔργον τῆς ΟΗΕ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΛΑ

2ον

Οἱ ἄνθρωποι προσεπάθησαν ἐπὶ 300 ἔτη νὰ εὕρουν ἐφαρμοσίμους καὶ ἀποτελεσματικοὺς τρόπους νὰ ζοῦν παρὰ τὸ πλευρὸν ἀλλήλων χωρὶς νὰ σφάζωνται περιοδικῶς μεταξύ των μὲ νέα καὶ καταστρεπτικώτερα διαρκῶς ὅπλα. Ὅταν τὰ μουσκέτα καὶ τὰ τηλεβόλα ἀντικατέστησαν τὰ ξίφη καὶ τὰ τόξα μετὰ τὸν 17ον αἰῶνα, οἱ στοχασταὶ τῆς Εὐρώπης κατήρτισαν σχέδια διὰ τὴν κατάργησιν τοῦ πολέμου. Ὑπῆρξαν τὰ σχέδια τοῦ Ἔμερικ Κρουσὲ, τοῦ Οὔγου Γκροτίου, τοῦ Οὐΐλλιαμ Πὲν, καὶ τοῦ ἀββᾶ Σαὶν—Πιὲρ, τῶν πνευματικῶν προγόνων τοῦ Οὐέντελ Οὐΐλκι. Τὸ «Μέγα Σχέδιον» τοῦ Ἄγγλου βασιλέως Ἐρρίκου Δ΄ διὰ μίαν ὁμοσπονδιακὴν Εὐρώπην, περιελάμβανε μάλιστα καὶ μίαν διεθνῆ ἀστυνομικὴν δύναμιν.

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀεροπλάνου, τὸ ὁποῖον ἐβράχυνε τὰς ἀποστάσεις καὶ ἔδωκεν εἰς τὰς λέξεις «κόσμος» καὶ «πόλεμος» νέας ἐννοίας μικρότητος καὶ φρίκης, ἠνάγκασε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καταβάλουν μίαν πρώτην προσπάθειαν ὅπως ὀργανώσουν τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰς μίαν εἰρηνικὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Ἡ ὀργάνωσις αὐτὴ ἀπέθανεν ὡς ἕνα εὐγενές, ἀλλ' ἀνεφάρμοστον πείραμα. Ἡ εἰρήνη παρέμεινε ποθητὴ πολυτέλεια. Ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, πολὺ πρὶν λήξῃ, ἀντελήφθη καὶ ἐδοκίμασε ὅλην τὴν φρίκην τοῦ νέου αὐτοῦ ὅπλου, τοῦ ἀεροπλάνου, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπεφάσισαν νὰ προσπαθήσουν ἐκ νέου νὰ ὀργανώσουν μίαν βιώσιμον παγκόσμιον κοινωνίαν ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Τότε, μίαν ἡμέραν, ἀτομικαὶ βόμβαι ἐξηφάνισαν τὴν Χιροσίμα καὶ τὸ Ναγκασάκι εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ποὺ χρειάζεσθε διὰ νὰ σβήσετε ἕνα σπίρτο, Ἡ εἰρήνη κατέστη ἀπαραίτητος ἀνάγκη. Ὅσοι ἐπέζησαν ἀπὸ τὸν πόλεμον ἐχαιρέτισαν τὴν ΟΗΕ μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν, τὸν ὁποῖον θὰ ἐδείκνυον ἐὰν ἐνεφανίζετο ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας.

Ἡ νέα αὐτὴ καὶ εὐρυτάτη Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ὑπέσχετο ὄχι μόνον νὰ «σώσῃ τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἀπὸ τὴν μάστιγα τοῦ πολέμου», ἀλλὰ καὶ νὰ προστατεύσῃ θεμελιώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα, νὰ προαγάγῃ μίαν καλυτέραν ζωὴν δι' ὅλους καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸ διεθνὲς δίκαιον. Ἔχει, ὅμως, πραγματοποιήσει ἡ ΟΗΕ τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά της ἢ ἐπέτυχε τοὺς ἀψόγους ἀντικειμενικοὺς σκοπούς της;

Τὰ γεγονότα δὲν εἶναι φανερὰ εἰς τὸν κοινὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος γνωρίζει μόνον ὅ,τι διαβάζει εἰς τὰς ἐφημερίδας ἢ ἀκούει εἰς τὸ ραδιόφωνον. Καὶ αὐτὰ τοῦ ὁμιλοῦν περὶ παραβιάσεων τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων εἰς τὴν Πολωνίαν καὶ ἀλλαχοῦ, περὶ πείνης εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ πτωχεύσεως τῆς Ἀγγλίας, περὶ περιφρονήσεως τοῦ διεθνοῦς δικαίου ἀπὸ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν καὶ περὶ αἱματοχυσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰνδονησίαν. Καὶ αἱ πληροφορίαι ἀπὸ τὸ Λέϊκ Σαξὲς, εἰς τὸ Λὸγκ Ἄϊλαντ, ὅπου ἡ ΟΗΕ ἑδρεύει προσωρινῶς εἰς ἕνα κτίριον ποὺ ἦτο ἄλλοτε ἐργοστάσιον κατασκευῆς ἀνταλλακτικῶν δι' ἀεροπλάνα, δὲν διαλύουν καθόλου τοὺς φόβους του. Ὅταν προσθέσῃ εἰς ὅλα αὐτὰ τὰς ἐπικεφαλίδας τῶν εἰδήσεων καὶ ὅ,τι λέγουν οἱ σχολιασταί, ὁ μέσος Ἀμερικανὸς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἡ ΟΗΕ, ὅπως ἡ προκάτοχός της Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, εἰς τὴν Γενεύην, εἶναι ἴσως μόνον ἕνα οὐτοπικὸν ὄνειρον. Παρὰ ταῦτα ὁ μέσος ἄνθρωπος δὲν ἐννοεῖ νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτὸ τὸ ὄνειρον. Ὁ ἐνθουσιασμός του διὰ τὴν ἰδέαν νὰ ἔχῃ μίαν παγκόσμιον ὀργάνωσιν, ἡ ὁποία νὰ διακανονίζῃ τὰς διενέξεις μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πάντοτε ἰσχυρός. Τοῦτο ἀποδεικνύεται σταθερῶς ἀπὸ τὰς συχνὰς σφυγμομετρήσεις τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτον Γκάλλοπ: κατὰ τὰ δημοψηφίσματα αὐτὰ οἱ Ἀμερικανοί, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκ παραδόσεως ἀντιδιεθνιστῶν τῶν μέσων δυτικῶν Πολιτειῶν, ἐψήφισαν ὑπὲρ τῆς συνεχίσεως τῆς ΟΗΕ καὶ τῆς συμμετοχῆς τῶν Ἡν. Πολιτειῶν εἰς αὐτήν.

Ὑπάρχει ὅμως αὔξουσα δυσαρέσκεια διὰ τὸν τρόπον ποὺ ἡ ΟΗΕ χειρίζεται τὴν παγκόσμιον ὑπόθεσιν. Τὸ τελευταῖον δημοψήφισμα τοῦ Ἰνστιτούτου Γκάλλοπ ἔδειξεν ὅτι ἐπὶ 100 Ἀμερικανῶν οἱ 50 ἦσαν δυσηρεστημένοι σαφῶς ἀπὸ τὴν πρόοδον τῆς ΟΗΕ, οἱ 26 μόνον ἦσαν ἱκανοποιημένοι καὶ οἱ 29 δὲν εἶχον γνώμην. Ὅ,τι λέγουν διὰ τὴν ΟΗΕ οἱ Ἀμερικανοί, κατὰ τὸ Ἰνστιτοῦτον Γκάλλοπ, ἀντανακλᾷ δυσαρέσκειαν περισσότερον ἔντονον ἀπὸ ὅ,τι λέγουν αἱ στατιστικαί. Θεωροῦν τοὺς διπλωμάτας τοῦ Λέϊκ Σαξὲς ὡς «παρέαν πολιτικῶν, ποὺ παίζουν τὸ παιγνιδάκι τους» καὶ παραπονοῦνται δι' «ὑπερβολικὰς διχονοίας μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων».

Ποῖος πρέπει νὰ κατηγορηθῇ; Οἱ Ἀμερικανοὶ ἔχουν σχηματίσει ὁριστικὴν γνώμην ἐπὶ τούτου. «Οἱ Ρῶσοι — ἀπήντησαν εἰς τὰ ἐρωτήματα τοῦ Ἰνστιτούτου Γκάλλοπ —προσπαθοῦν νὰ ἐπιβάλουν τὰς ἀπόψεις των εἰς ὅλους καὶ νὰ ἀποσπάσουν ὅσα ἠμποροῦν περισσότερα».

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

Η μεγάλη μέρα
ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΕΣ...

Τὸ ἔθνος σύσσωμο, ἑνωμένο ἐναντίον τοῦ εἰσβολέως. — Ἡμέρες δόξης μεγάλης αὐτοθυσίας καὶ ἐθνικῆς ἐξάρσεως

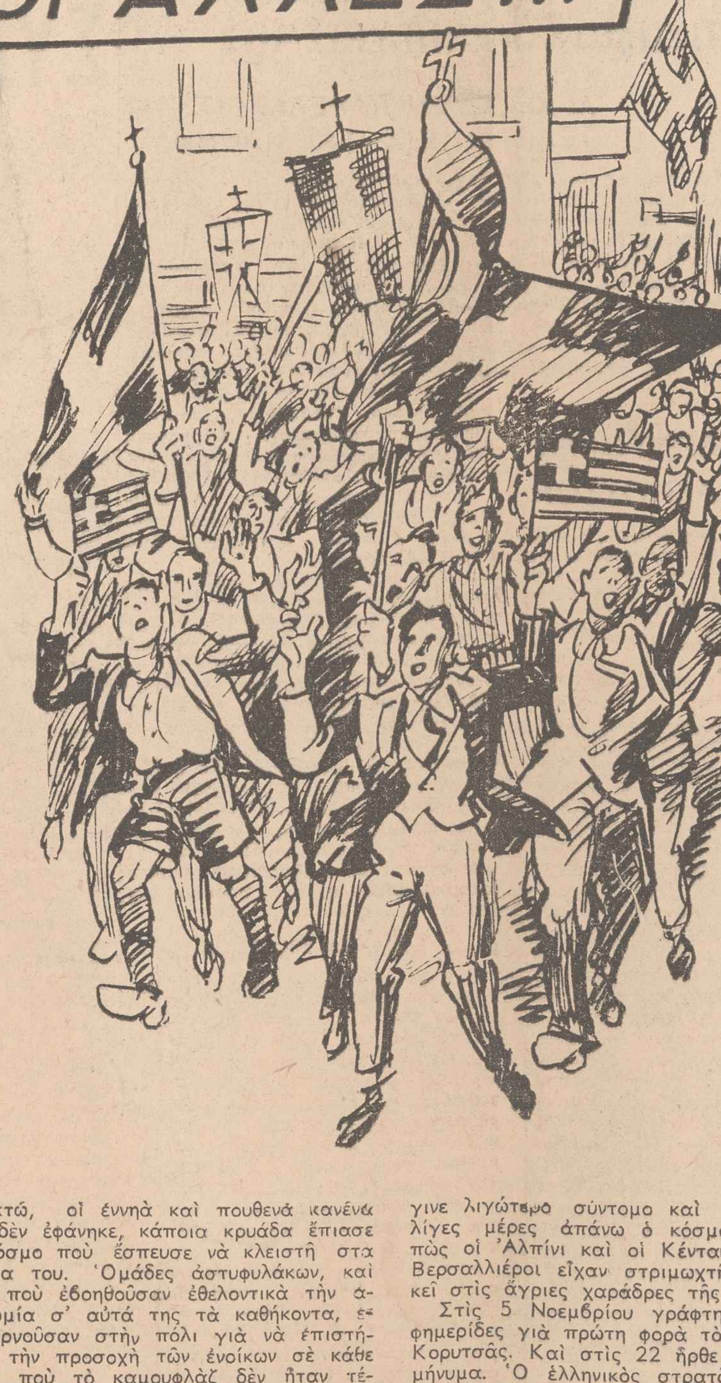

ΕΠΤΑ χρόνια συμπληρώνονται ἀπὸ τότε. Καὶ κάθε χρόνος ποὺ περνᾶ προσθέτει κάτι στὸ μεγαλεῖο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ποὺ σύσσωμος, σὰν ἕνας ἄνθρωπος πάλαιψε μὲ ὅ,τι εἶχε στὴ διαθεσί του καὶ μὲ τὰ νύχια του ἀκόμα, προασπίζοντας τὴν ἐλευθερία του. Ὅσο ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐκείνη μέρα, τόσο καθαρώτερα φαίνεται τὸ ὑψηλὸ κατόρθωμα ποὺ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐπετέλεσε χωρὶς κανένα στόμφο—«μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη», ὅπως τόσο ἀκριβῶς ἀπέδωσε τὸ λαϊκὸ τραγοῦδι. Γιατὶ οἱ Ἕλληνες στὸ συναγερμὸ ἐκεῖνο ἀγωνίσθηκαν γιὰ ἰδεώδη ποὺ ὑπάρχουν ἀφότου καὶ οἱ κάτοικοι τῆς πετρώδους αὐτῆς γωνίας τῆς γῆς. Καὶ ἡ ὑπεράσπισις τῶν ἰδεωδῶν αὐτῶν ἦταν καὶ εἶναι πάντοτε μέσα στὸ πλαίσιο τῶν πρωταρχικῶν καθηκόντων τους ποὺ πολλὲς φορὲς τὰ ἐκτελοῦν κι' ἀπὸ συνήθεια ἀκόμα. Σκέφθηκε ποτὲ μιὰ μητέρα τὸν ὄγκο καὶ τὴ δύναμη ἐκείνου ποὺ ὁρμᾶ νὰ τῆς ἁρπάξη τὸ παιδί της; Ἄλλο τόσο λογάριασαν καὶ ζύγισαν οἱ Ἕλληνες ἐδῶ κι' ἑπτὰ χρόνια τὴ δύναμη καὶ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐπιτιθεμένων.

Βαρειὰ ἦταν ἡ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ καιρὸ τώρα. Ἀφότου «ἀγνώστου ἐθνικότητος» ὑποβρύχιο εἶχε κτυπήσει τὴν «Ἕλλη» στὴν Τῆνο, κάθε Ἕλληνας περίμενε τὴν ἐπίθεση μέρα μὲ τὴ μέρα. Ἦταν ἄλλωστε τόσο εὐνοϊκὸ τὸ διεθνὲς κλίμα τότε γιὰ κείνους ποὺ εἶχαν κατακτητικὰ σχέδια! Φυσικὰ μέσα στὰ ἑπτάμισυ ἑκατομμύρια ψυχὲς ποὺ ἀποτελοῦν τὸν ἑλληνικὸ λαὸ ὑπῆρχαν καὶ κεῖνοι ποὺ λογάριαζαν τὸν ἑαυτούλη τους. Σχέδια φυγῆς εἶχαν καταστρωθῆ, κομποδέματα εἶχαν γίνει, ὅλα εἶχαν ἑτοιμασθῆ μόλις θὰ ἔφθανε ἡ στιγμή, πού, ὅπως ὅλη τὄβλεπαν καθαρά, ἦταν ἀναπόφευκτη.

*

Καὶ ἡ μεγάλη στιγμὴ ἦρθε. Νά τὰ ξαναλέμε; Ὅλοι τὴν ἔχουν ζήσει. Κι' αὐτὰ ἀκόμα τὰ παιδιὰ ποὺ τώρα εἶναι παλληκάρια τὴν ἔζησαν τὴ στιγμὴ ἐκείνη ποὺ ἐσήμαινε τὴν ἀπαρχὴ μιᾶς νέας μεγάλης περιόδου στὴν ἱστορία τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ τόπου μας. Μιᾶς περιόδου ποὺ ἀκόμα δὲν ἔκλεισε.

Δευτέρα πρωΐ, 28 Ὀκτωβρίου 1940. Ὅσοι εἶχαν ξυπνήσει πιὸ πρωῒ καὶ τραβοῦσαν γιὰ τὶς δουλειές τους παρατήρησαν κάποια ἐξαιρετικὴ κίνησι. Αὐτοκίνητα κυβερνητικὰ καὶ πρὸ πάντων μοτοσυκλέττες — τότε δὲν ἦταν ὅσο σήμερα κοινόχρηστες — ἔτρεχαν βιαστικά, μὰ πολὺ βιαστικὰ ἀπάνω-κάτω. Οἱ ἀστυφύλακες στοὺς δρόμους ἦταν περισσότεροι καὶ μπροστὰ στὰ τυπογραφεῖα, οἱ ἐφημεριδοπῶλες συγκεντρωμένοι περίμεναν ἀνυπόμονα, μὰ — παρὰ τὴ συνήθειά

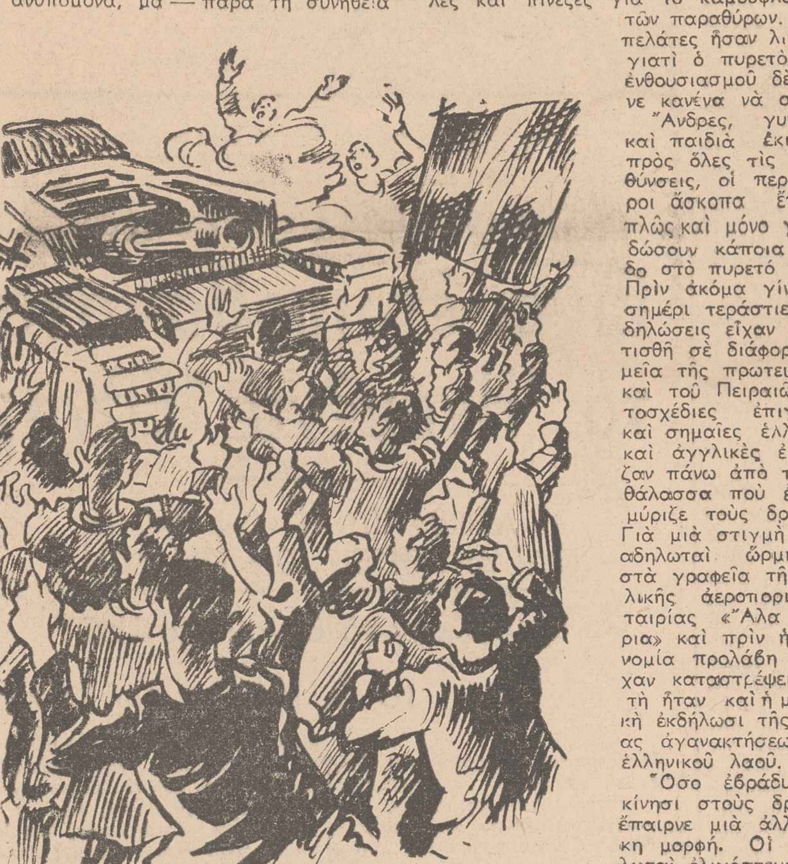

τους σιωπηλὰ νὰ πάρουν φύλλα. Τὰ πιεστήρια βογγοῦσαν τὸ μονότονο βογγητό τους τυπώνοντας. Ἡ αὐγὴ ἐκείνης τῆς φθινοπωρινῆς ἡμέρας ἦταν πιὸ κρύα ἀπ' ὅτι δικαιολογοῦσε ὁ ἀττικὸς οὐρανὸς ποὺ ἦταν κατακάθαρος. Καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν μιὰ — τὴν ἴδια θάλεγε κανεὶς ὅλοι τους—μιὰ παράξενη ἔκφρασι περιέργειας καὶ ἐκπλήξεως μαζί. Ἐλάχιστοι ἤξαιραν στὶς 6 τὸ πρωῒ τὸ μυστικὸ ποὺ μᾶς ἄνοιγε ξανὰ τὸ δρόμο γιὰ νὰ γίνουμε, μιὰ ἀκόμα φορά, οἱ κοσμολάλητοι Ἕλληνες.

Τὰ τηλέφωνα κτυποῦσαν συχνά, οἱ ἄνθρωποι στοὺς δρόμους ἐπύκνωναν, τὰ τρὰμ ἔτρεχαν κουβαλῶντας τὶς μᾶζες τῶν ἐργαζομένων. Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ἡ εἴδησι, ἁπλώνοντας ἀστραπιαία τὰ φτερά της, ἔτρεχε ἀπὸ τὸ ἕνα σπίτι στὸ ἄλλο, στὸ ἐργοστάσιο, στὸ καλύβι, στὸ δρόμο. Καὶ ξαφνικὰ ἀντήχησαν ἄγριες οἱ φωνὲς τῶν ἐφημεριδοπωλῶν. Δὲν διαλαλοῦσαν τὸ ἐμπόρευμά τους. Καθένας τους ἦταν κι' ἕνας μουεζίνης, ἕνας «κήρυξ» τῆς ἀρχαίας Ἀθήνας ποὺ ἀνήγγειλε τὴν «Ἐπίθεσιν τῶν βαρβάρων» καὶ «συνήγειρε τοὺς πολίτας τοῦ ἄστεος».

*

ΤΟΤΕ ἡ πρωϊνὴ κρυάδα ἔσπασε. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἔγινε χλιαρή, εὐχάριστη, φιλική. Ὁρμητικὰ ἄνοιγαν τὰ παράθυρα κι' οἱ πόρτες ἔμεναν ἀνοιχτὲς ἀπὸ τὴ βιασύνη ἐκείνων ποὺ ἔφευγαν. Ποῦ πήγαιναν; Νὰ μάθουν, νὰ πολεμήσουν. Πουθενὰ φόβος. Οὔτε τρομάρα. Ἔκπληξι καὶ ὕστερα μῖσος. Σιγὰ-σιγὰ ὁ ψίθυρος ἔγινε φωνή, ὀχλοβοή, πολεμικὴ ἰαχή! Ὅσοι κι' ὅσες πήγαιναν στὴ δουλειά τους ἄλλαξαν δρόμο. Ἄγνωστοι μεταξύ τους ἄνθρωποι ἀγκαλιάστηκαν κεῖνο τὸ πρωῒ στὸν εἰλικρινέστερο ἐναγκαλισμό. Κι' ἔτσι ὅταν ὁ ἥλιος εἶχε λιγοστὸ σηκωθῆ, ἡ Ἀθήνα ὁλόκληρη, νοῦς καὶ καρδιὰ τῆς Ἑλλάδος, διαδήλωνε πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις καὶ σ' ὅλες τὶς ἄκρες τοῦ κόσμου τὴν ἀπόφασί της νὰ πολεμήση.

Ὅσοι εἶχαν ἑτοιμασθῆ νὰ φύγουν μόλις θὰ ξεσποῦσε ἡ μπόρα, ἐλησμόνησαν τὴν ἀπόφασί τους. Καὶ ὅσοι ἐδείλιαζαν στὴν ἰδέα τοῦ πολέμου ἔγιναν σὲ λίγες ὧρες παλληκάρια ἀτράνταχτα! Στὶς 9 τὸ πρωῒ τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940, τὰ πράγματα ἦσαν καθαρά: Οἱ Ἕλληνες τὸ εἶχαν ἀποφασίσει. Καὶ θὰ πολεμοῦσαν ὅπως πολέμησαν γιὰ ν' ἀναγκάσουν σὲ λίγο φίλους κι' ἐχθροὺς νὰ ἀποκαλυφθοῦν μπροστά τους. Σὲ λίγες μέρες ἡ ἀτμόσφαιρα ὅλης τῆς γῆς θὰ πλημμυρίση ἀπὸ ἔκπληξη, θαυμασμό, σεβασμὸν ὅλου τοῦ κόσμου γιὰ τοὺς λίγους, τοὺς φτωχούς, τοὺς πεινασμένους καὶ ἄοπλους ποὺ σταμάτησαν, ἀνέτρεψαν καὶ κυνήγησαν τὶς μεραρχίες, τὰ σύγχρονα ὅπλα τὰ τὰνκς καὶ τὰ ἀεροπλάνα τῆς φοβερῆς, ὡς τότε, αὐτοκρατορίας τοῦ Ντοῦτσε.

*

Ὥρα ἑπτὰ τὸ πρωΐ. Οἱ σειρῆνες, ποὺ μόνο σὲ γυμνάσια τῆς παθητικῆς ἀεραμύνης εἴχαμε ἀκούσει, ἀρχίζουν νὰ σκορποῦν τὸ φοβερό τους οὐρλιαχτό. Οἱ ὁμάδες ποὺ εἶχαν σχηματισθῆ κάνουν νὰ διαλυθοῦν. Οἱ ἀστυφύλακες προτρέπουν τὸν κόσμο νὰ καλυφθῆ. Ἐλάχιστοι συμμορφώθηκαν. Οἱ πολλοὶ στάθηκαν κάτω ἀπὸ τοὺς τσίγγους τῶν καταστημάτων κυττάζοντας στὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ δοῦν τοὺς φοβεροὺς ἀετοὺς τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας ποὺ θὰ μᾶς ἔκαιγαν μὲ τὶς βόμβες τους. Μὰ πουθενὰ δὲν φάνηκαν... Βιαστικὰ πέρασαν χωρὶς τάξι καὶ σχηματισμὸ μερικὰ ἀεροπλάνα σὲ μεγάλο ὕψος. Ἔρριξαν στὸ Τατόϊ μερικὲς βόμβες ποὺ ἔπεσαν χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπὸ κάθε στόχο κι' ἔσπευσαν νὰ ἐξαφανισθοῦν γιὰ ν' ἀκούσωμε τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ Μπάρι τὸν περίφημο Ἄλκιμο Ρωμαῖο νὰ μᾶς περιγράφη τὴ χθεσινὴ καταστρεπτικὴ ἐπιδρομή. Κι' αὐτὸ κράτησε ὅσο καὶ ἡ ἰταλικὴ ἐκστρατεία...

Ὅσο προχωροῦσε ἡ μέρα τόσο ὁ πυρετὸς τοῦ κόσμου ἀνέβαινε. Ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς ποὺ ἀηδιαστικὰ μᾶς διάβαζε στερεότυπα εὐχαριστήρια καὶ δηλώσεις ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν πρῶτο ἐργάτη, πρῶτο.... πρῶτο.... κλπ., μονομιᾶς μεταβλήθηκε. Θούρια, ἐμβατήρια, τραγούδια. Καὶ στ' ἀναμεταξὺ ἔδιδε ὁδηγίες: Πῶς θὰ καμουφλάρουμε τὰ φῶτα μας τὸ βράδυ. Πῶς θὰ σβύνουμε τὶς πυρκαϊὲς ἀπὸ τοὺς βομβαρδισμούς, πῶς θὰ καλυπτώμεθα ἀπὸ τὶς ἐπιδρομὲς καὶ—τὸ σπουδαιότερο—ποιὲς κλάσεις καλοῦνται ποῦ καὶ πότε θὰ παρουσιασθοῦν. Ὡς τὸ ἀπόγεμα χιλιάδες παιδάκια πουλοῦσαν σὲ κάθε γωνιὰ τῆς Ἀθήνας μπλὲ κόλλες καὶ πινέζες γιὰ τὸ καμουφλάρισμα τῶν παραθύρων. Μὰ οἱ πελάτες ἦσαν λιγοστοὶ γιατὶ ὁ πυρετὸς τοῦ ἐνθουσιασμοῦ δὲν ἄφηνε κανένα νὰ σκεφθῆ.

Ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδιὰ ἐκινοῦντο πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις, οἱ περισσότεροι ἄσκοπα ἔτσι ἁπλῶς καὶ μόνο γιὰ νὰ δώσουν κάποια διέξοδο στὸ πυρετό τους. Πρὶν ἀκόμα γίνη μεσημέρι τεράστιες διαδηλώσεις εἶχαν σχηματισθῆ σὲ διάφορα σημεῖα τῆς πρωτευούσης καὶ τοῦ Πειραιῶς. Αὐτοσχέδιες ἐπιγραφὲς καὶ σημαῖες ἑλληνικὲς καὶ ἀγγλικὲς ἐκυμάτιζαν πάνω ἀπὸ τὴ λαοθάλασσα ποὺ ἐπλημμύριζε τοὺς δρόμους. Γιὰ μιὰ στιγμὴ οἱ διαδηλωταὶ ὥρμησαν στὰ γραφεῖα τῆς ἰταλικῆς ἀεροπορικῆς ἑταιρίας «Ἄλα Λιτόρια» καὶ πρὶν ἡ ἀστυνομία προλάβη τὰ εἶχαν καταστρέψει. Αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ μοναδικὴ ἐκδήλωσι τῆς δικαίας ἀγανακτήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὅσο ἐβράδυαζε ἡ κίνησι στοὺς δρόμους ἔπαιρνε μιὰ ἀλλοιώτικη μορφή. Οἱ διαδηλωταὶ ἐλιγόστευαν καὶ αὔξαιναν αὐτόματες στρατιωτικὲς παρελάσεις. Ἦσαν οἱ ἔφεδροι ποὺ πηγαίνοντας νὰ παρουσιασθοῦν ἀποτελοῦσαν τετράδες καὶ μὲ τραγούδια ἔκαναν αὐτοσχέδιες παρελάσεις. Κάθε τέτοια ἐμφάνισι προκαλοῦσε παραληρήματα ἐνθουσιασμοῦ καὶ μικροδιαδηλώσεις ἀκολουθοῦσαν τοὺς ἐφέδρους ὡς τὰ κέντρα παρουσιάσεώς των.

Ἔτσι ἔφθασε ἡ νύκτα. Ἡ πρώτη πολεμικὴ νύκτα. Ὅταν ἐπέρασαν οἱ ἑπτά, οἱ ὀκτώ, οἱ ἐννηὰ καὶ πουθενὰ κανένα φῶς δὲν ἐφάνηκε, κάποια κρυάδα ἔπιασε τὸ κόσμο ποὺ ἔσπευσε νὰ κλειστῆ στὰ σπίτια του. Ὁμάδες ἀστυφυλάκων, καὶ νέων ποὺ ἐβοηθοῦσαν ἐθελοντικὰ τὴν ἀστυνομία σ' αὐτά της τὰ καθήκοντα, ἐτριγυρνοῦσαν στὴν πόλι γιὰ νὰ ἐπιστήσουν τὴν προσοχὴ τῶν ἐνοίκων σὲ κάθε σπίτι ποὺ τὸ καμουφλὰζ δὲν ἦταν τέλειο. Κουβέρτες κρεμάστηκαν στὰ παράθυρα ὡς αὔριο ποὺ θὰ πάρουν κατάλληλα χαρτιά. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐδείπνησαν καὶ κοιμήθηκαν κεῖνο τὸ βράδυ χωρὶς φῶς. Τοὺς ἀρκοῦσε τὸ ὅραμα τῆς Νίκης ποὺ καθαρὰ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὸ εἶδε μπροστά του κάθε Ἕλληνας. Κι' ὁ πιὸ μικρὸς καὶ ταπεινός, περισσότερο αὐτός....

*

ΣΟΛΗ τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου μὲ τοὺς Ἰταλοὺς κι' ὕστερα μὲ τοὺς Γερμανοὺς καὶ κατόπιν στὰ μαῦρα χρόνια τῆς κατοχῆς ἡ Ἀθήνα ὑπῆρξεν ἡ καρδιὰ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος. Ἐδῶ εὕρισκαν τὴν ἀπήχησί τους ὅλα τὰ γεγονότα ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο, τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου ὡς τὸ συγκλονιστικώτερο, τῆς ἀπελευθερώσεως...

Ὅταν τὸ πρῶτο εἰκοσιτετράωρο τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς ἀναταραχῆς ἐπέρασε, ἡ ζωὴ στὴν πρωτεύουσα εἶχε κιόλας προσαρμοσθῆ εἰς τὰς νέας συνθήκας. Τὸ καμουφλὰζ ἦταν παραδειγματικό. Οἱ ἀστυνομικὲς διαταγὲς ἐτηρήθησαν ὅσο καμμιὰ ἄλλη φορά. Καὶ παρ' ὅλο ποὺ χιλιάδες ἔλλειψαν ἀπὸ τὶς δουλειές τους, τὰ πάντα εἰργάζοντο κανονικά. Γιὰ δεκαπέντε περίπου ἡμέρες ἡ Ἀθήνα ἐτράφηκε μὲ μελιτζάνες. Τὰ τραῖνα καὶ τὰ αὐτοκίνητα, ἀπασχολημένα στὴ μεταφορὰ στρατοῦ καὶ πολεμοφοδίων δὲν εἶχαν τὸν καιρὸ νὰ κουβαλήσουν τρόφιμα. Ἀλλ' αὐτὸ κανεὶς δὲν τὸ πρόσεξε.

Ἐκεῖνο ποὺ συγκινοῦσεν ὅλους ἦταν τὸ ἀνακοινωθέν. Αὐτὸ περίμενεν ὁ κόσμος μ' ἀγωνία, ἀλλὰ καὶ πεποίθησι. Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀνακοινωθέντα ὑπῆρχε καὶ μιὰ φράσι γιὰ «κινήσεις ἐπὶ τῇ βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου» ἐπροκάλεσε ἀρκετοὺς μορφασμούς. Τί δηλαδή; Δὲν πᾶμε καλά; Εἶναι δυνατόν; Ἀκολούθησαν μερικὰ εἰκοσιτετράωρα ἀγωνίας. Κάτι μαθεύτηκε ὅτι ἐλέχθη εἰς τὸ ὑπουργικὸ συμβούλιο γιὰ τὰ Γιάννενα. Κανένας ὅμως δὲν τὸ δέχθηκε.

Καὶ τὰ πράγματα ἐδικαίωσαν τὴ διαίσθησι τοῦ λαοῦ. Πέρασε μιὰ βδομάδα. Χαρούμενα μυστικὰ ἄρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν. Τ' ὄνομα τοῦ Δαβάκη περνοῦσε ἀπὸ χείλη σὲ χείλη. Κι' ἄλλων ἀκόμα ἀξιωματικῶν. Καὶ μαζὶ ἀκούστηκε ὁ Σμόλικας καὶ ὁ Γράμμος. Τὸ ἀνακοινωθὲν ἔγινε λιγώτερο σύντομο καὶ σφικτό. Σὲ λίγες μέρες ἀπάνω ὁ κόσμος μάθαινε πὼς οἱ Ἀλπίνι καὶ οἱ Κένταυροι καὶ οἱ Βερσαλλιέροι εἶχαν στριμωχτῆ κάπου ἐκεῖ στὶς ἄγριες χαράδρες τῆς Πίνδου.

Στὶς 5 Νοεμβρίου γράφτηκε στὶς ἐφημερίδες γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ὄνομα τῆς Κορυτσᾶς. Καὶ στὶς 22 ἦρθε τὸ μεγάλο μήνυμα. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἀφοῦ ἀνέτρεψε τὶς πολυώνυμες στρατιὲς τοῦ Ντοῦτσε, τὶς κυνηγοῦσε. Οἱ φαντάροι μας σκαρφάλωσαν στὴ μαύρη Μόροβα, ἐκυρίευσαν τὸ ἄγριο Ἰβὰν καὶ μπῆκαν στὴν Κορυτσᾶ! Χιλιάδες οἱ αἰχμάλωτοι, ἄπειρο τὸ πολεμικὸ ὑλικό. Οἱ Ἕλληνες ποὺ πήγαιναν πεζοὶ ἔφτιαξαν κι' αὐτοὶ τὸ πρῶτο τους μηχανοκίνητο ἀπὸ τὶς 1.500 μοτοσυκλέττες ποὺ πῆραν ἀπὸ τοὺς Ἰταλούς. Ἡ μεγάλη εἴδησι ξεσήκωσε τὴν Ἀθήνα σ' ἕνα ἐνθουσιασμὸ χωρὶς προηγούμενο. Πρωτοφανὴς ἀναστάτωσι. Οἱ συνοικίες κι' οἱ συνοικισμοὶ πλημμύρισαν τὸ Σύνταγμα, τὴν Ὁμό-

πλημμύρισαν τὸ Σύνταγμα, τὴν Ὁμό-

νοια, τοὺς κεντρικοὺς δρόμους. Φιλιὰ ἀνταλλάζονταν στὸ δρόμο καὶ δάκρυα χαρᾶς κυλοῦσαν στὰ μάγουλα. Ἡ Ἑλλάδα περήφανη καμάρωνε!....

Ἐδῶ μᾶς ἦρθαν οἱ πρῶτοι Ἰταλοὶ αἰχμάλωτοι, ἐδῶ δοκιμάσαμε τὴ συγκίνησι τῶν πρώτων τραυματιῶν ποὺ κατέβαιναν ἀπὸ τὴν Ἀλβανία. Ἐδῶ γιορτάσαμε τὸ Τεπελένι, τὴν Ἐρσέκα, τὸ Πόγραδετς, τοὺς Ἁγίους Σαράντα, τὸ Ἀργυρόκαστρο. Ἐδῶ διαβάσαμε μὲ περηφάνεια τὴ διαταγὴ τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου πρὸς τὰ καράβια του «ὅπως ἄρουν μέγαν σημαιοστολισμὸν» ὅταν ὁ «Παπανικολῆς», βούλιαξε ἔξω ἀπὸ τὸν Αὐλῶνα τὴν ἰταλικὴ νηοπομπή.

*

ΕΤΣΙ ἐπέρασαν οἱ μέρες καὶ οἱ μῆνες. Οἱ λυσσασμένες ἰταλικὲς ἀντεπιθέσεις τοῦ Μαρτίου δὲν μετακίνησαν οὔτε ἕνα στρατιώτη μας. Ἀπὸ καιρὸ ὅμως μεγάλες γερμανικὲς δυνάμεις κατέβαιναν στὴ Βουλγαρία κι' ἔφθαναν στὰ σύνορά μας. Ἦταν φανερὸ πὼς σὲ λίγο τὰ ἑπτὰ ἑκατομμύρια τῶν Ἑλλήνων θὰ εἶχαν ἀπέναντί τους τὰ ἑκατὸν δέκα ἑκατομμύρια τῶν Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν μαζί. Τὴν ἐπανάστασι στὴ Γιουγκοσλαυΐα κατὰ τοῦ γερμανοφίλου καθεστῶτος—25 Μαρτίου—δὲν προλάβαμε νὰ τὴ χαροῦμε.

Τὴν αὐγὴ τῆς 6ης Ἀπριλίου ἄρχισε ταυτοχρόνως ἡ τρομακτικὴ γερμανικὴ ἐπίθεσι. Ἐναντίον μας καὶ ἐναντίον τῆς Γιουγκοσλαυΐας. Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ Πειραιᾶς ἐβομβαρδίσθη ἀνελέητα. Καὶ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἐφαίνονταν οἱ φλόγες τῶν

◆ ——— ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ

ΝΥΝ ΥΠΕΡ

ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ
Τὸ πνεῦμα τῆς Λεβεντιᾶς
Τὸ πνεῦμα τῆς Θυσίας ...

Ἡ ἀντίστασις εἰς τὴν Μ. Ἀνατολὴν εἶναι ἡ ἐπίσημος μορφὴ τῆς καθολικῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἄξονος. Ἀξιόλογα τμήματα στρατοῦ, ἐκτὸς τοῦ ναυτικοῦ καὶ τῆς ἀεροπορίας, ἐσχηματίσθησαν, τὰ ὁποῖα συνέχισαν τὴν ἡρωϊκὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν εἰς τὰς ἀφρικανικὰς ἐρήμους καὶ τὰ ἰταλικὰ ὑψίπεδα. Ἐλ Ἀλαμέϊν, Τυνισία, Ρίμινι, τρεῖς μεγάλαι συμμαχικαὶ νῖκαι ἐπετεύχθησαν διὰ τῆς συμβολῆς καὶ ἑλληνικῶν δυνάμεων. Ἡ 1η ταξιαρχία εἰς τὸ Ἀλαμέϊν, ἡ 3η ταξιαρχία εἰς τὸ Ρίμινι καὶ ὁ Ἱερὸς Λόχος εἰς τὴν Τυνισίαν. Αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις δὲν ἦσαν μεγάλαι. Ἐπετέλεσαν ὅμως εἰς κάθε περίπτωσιν δυσχερεῖς ἀποστολάς, τὰς ὁποίας τοὺς ἀνέθεσε τὸ Συμμαχικὸν Στρατηγεῖον μὲ ἀπόλυτον ἐπιτυχίαν.

Ἐξ ὅλων τῶν ἑλληνικῶν δυνάμεων τῆς Μ. Ἀνατολῆς ὁ Ἱερὸς Λόχος παρουσιάζει συνέχειαν εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις. Μετὰ τὴν Τυνισίαν ἡ Δωδεκάνησος καὶ ἔπειτα αἱ ἐπιδρομαί του εἰς τὰς κατεχομένας ἑλληνικὰς νήσους. Δικαίως δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ μονὰς φορεὺς τοῦ πνεύματος τῆς ἀντιστάσεως, τὸ ὁποῖον ἐνέπνεε καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἑλληνικὰ στρατιωτικὰ τμήματα τῆς Μ. Ἀνατολῆς, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀντίξοοι περιστάσεις δὲν ἄφησαν νὰ ἀποδώσουν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν μὲ τὸν Ἱερὸν Λόχον.

ΩΡΓΑΝΩΘΗΚΕ τὸ 1942, τὶς ὧρες ποὺ ὁ Ρόμμελ ἔφτανε ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια. Ἀπὸ ἀξιωματικούς, ποὺ κάναν ὅλες τὶς δουλειές. Ὁ ταξίαρχος Τσιγάντες ἦταν λοχαγός. Ὁ σμήναρχος Γ. Ἀλεξανδρῆς ἦταν δεκανεὺς τῶν διαβιβάσεων. Ὁ πλοίαρχος Ματθαῖος ὁδηγὸς τοῦ διοικητοῦ. Ὁ συνταγματάρχης Καλίνσκης εἶχε τὸ πεδίον βολῆς καὶ ὁ ἀντισυνταγματάρχης τῆς ἐπιμελητείας Φαρδέλλος ἦταν στὸ τζὶπ βοηθὸς τοῦ λοχαγοῦ Σαπκαρᾶ.

Ἑπτὰ ὧρες τὴν ἡμέρα σωματικὴ ἀγωγή, ἀλεξίπτωτα, λαστιχόβαρκες, κολύμπι μὲ τὰ ροῦχα, πορεία 60 χιλιομέτρων — σὲ μιὰ νύχτα — στὴν ἄμμο.

Μὲ βάρκες στὴν Βεγγάζη, γιὰ νὰ ἀποβιασθοῦν στὰ μετόπισθεν τοῦ Ρόμμελ. Μὲ τζὶπ στὴν Σαχάρα, γιὰ νὰ συναντήσουν τὸν Λεκλὲρ καὶ νὰ κατεβοῦν ἀπὸ τὴν χώρα τῶν τρωγλοδυτῶν νὰ κυκλώσουν τὴν γραμμὴ Μαρὲτ, στὴν Τύνιδα. Ὁ συνταγματάρχης Τριανταφυλλάκος ἦτανε γιὰ λίγες μέρες ἀγγελιαφόρος. Ἤξερε καλὰ γαλλικὰ καὶ ἦταν τυχερός. Περνοῦσε τὰ ναρκοπέδια χωρὶς ἀνίχνευσι, χωρὶς ζημιά. Καὶ ὅταν ἤθελαν ἀκριβῆ προσδιορισμὸ σημείου, τὰ ἐπιτελεῖα, ὁ πλοίαρχος Ματθαῖος ἔστηνε τὸ θεοδόλιχο, τοὺς ἀστρονομικοὺς πίνακας καὶ τοὺς λογαρίθμους καὶ ἔδινε ἀκρίβεια ἀπόλυτη, ὅσο καὶ ἂν ἦταν ἐνοχλητικὰ τὰ στοῦκας.

Στὴν Σοῦσσα τῆς Τύνιδος μπῆκαν πρῶτοι οἱ Ἱερολοχῖτες. Ζητωκραύγαζαν τὴν «Ἐλευθερώτρια Ἑλλάδα» κλαίοντες οἱ Γάλλοι, ὅταν εἶδαν τὴν γαλανόλευκη σημαιούλα ποὺ ἐξοικονόμησε ὁ Ματθαῖος ἀπὸ τὰ ἀσπρόρρουχα μιᾶς Γαλλίδος κυρίας στὸ Γκαμπές. Ἀφῆκαν στὴν Μπαρμπαριὰ καὶ στὸ Τουνὲζ πλῆθος δικούς τους. 25 τοῖς ἑκατὸν ἀπώλειες.

ΓΥΡΙΣΑΝ πίσω ὅταν οἱ ἄλλοι τρώγονταν στὴν Μέση Ἀνατολή. Καὶ πέσαν τὸ 1943 στὴν Σάμο οὐρανοκατέβατοι, τραγουδῶντας καθὼς πέφτανε ἀπὸ τὰ ἀλεξίπτωτα τὴν Σαμιώτισσα. Καὶ ὅταν τοὺς διέταξαν νὰ μποῦν στὰ ἀντιτορπιλλικὰ γιὰ νὰ πᾶνε στὴν Λέρο, τραγουδοῦσαν καὶ πάλι. Κι' ἂς ἦταν ἡ ἐπιχείρησι, ἐπιχείρησι θυσίας. Καὶ ἂς ἤξεραν πὼς δὲν θὰ γύριζαν ζωντανοί. Ἀμίλητοι ἐβγῆκαν ἀπὸ τὰ ἀντιτορπιλλικά, ὅταν ματαιώθηκε ἡ ἐπιχείρησις, γιατὶ εἶχε πέσει ἡ Λέρος. Στὴν Σάμο ἀκολούθησαν καὶ οἱ βοηθητικοί. Ὁ πενηντάρης μάγερας, οἱ σχεδὸν ἀνάπηροι τεχνίτες.

Ξανάρχισε σύντονη, ἀπίστευτα σκληρὴ ἡ ἐκπαίδευσις. Ἀλεξίπτωτα, βάρκες, ἀναρρίχησι στοὺς βράχους, χιονοδρομία. Σκληρὴ—τρεῖς νεκροὺς ἐστοίχισε ἡ ἐκπαίδευσις στὸ βουνὸ καὶ κάθε μέρα τραυματίες στὰ νοσοκομεῖα, μὲ σπασμένα πόδια καὶ πλευρά, μὲ σπασμένα κεφάλια, μὲ ἀναπηρίες. Μὰ τὸ κῦμα τῶν ἐθελοντῶν ἦταν συνεχές. Ἐκεῖ δὲν μιλούσανε γιὰ φρονήματα.

ΧΕΙΜΩΝΑ ξεκίνησαν κουρσάροι μὲ καΐκια. Ἀρμένιζαν στὶς σκιὲς τῶν βουνῶν τῆς Ἰωνίας καὶ κούρσευαν —στεριᾶς καὶ πελάγου.

Τοὺς πῆραν τῶν Γερμανῶν καΐκια ὡπλισμένα, μὲ φρουρά, κάνοντας ρεσάλτο μὲ τὸ μαχαίρι. Τοὺς πῆραν καὶ ἕνα καταδιωκτικό. Στὴ στεριὰ βγαίνανε νύχτα στὰ νησιά. Καὶ καίγανε καΐκια καὶ ἀποθῆκες, χάλαγαν φυλάκια, πιάναν αἰχμαλώτους γιὰ πληροφορίες. Εἶχαν ἀσύρματο μέσα στὸ κάστρο τῆς Λέρου, καὶ παντοῦ στὰ Δωδεκάνησα καὶ στὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου καὶ στὶς Κυκλάδες, χάλασαν Γερμανούς, τοὺς πῆραν τοὺς ἀσυρμάτους καὶ τοὺς κώδικες, ἔστρεψαν τοὺς πληθυσμούς.

Στὴν Μυτιλήνη ὁ Καλλίνσκης καθάρισε τὴν Γκεσταπὸ καὶ ἐλευθέρωσε τοὺς ὁμήρους. Στὴν Χίο ὁ Βαφειόπουλος ἔκαψε τὰ καΐκια στὸ μῶλο, ἀνάμεσα ἀπὸ Γερμανούς. Ὁ Τριανταφυλλάκος πῆρε τὴν Σύμη μὲ γιουροῦσι, κάνοντας αἰχμαλώτους διπλοὺς ἀπὸ τὴ δύναμί του. Στὴν Ἀλόννησο φτάσανε καὶ στὰ Γιοῦρα. Μὲ τὰ τρεχαντηράκια τοῦ Λόντου, μὲ τὰ δικά τους κυριευμένα καΐκια, μὲ μπενζινοῦλες καναδικὲς καὶ μὲ λαστιχόβαρκες. Δυὸ φορὲς πήρανε τὴν Τῆλο. Στὴ Μύκονο ἄνοιξανε δρόμο στὰ ναρκοπέδιο. Στὴν Σάμο ὁ Τσιγάντες μὲ δεκατρεῖς Ἱερολοχῖτες καὶ διακόσιους ἀντάρτες ἔπιασε χίλιους αἰχμαλώτους. Στὴν Λῆμνο ὁ Ροῦσος μὲ ἄλλους δυό, προτρέχοντες, πρόφθασαν νὰ ρίξουν χειροβομβίδα στὰ καΐκια τῶν Γερμανῶν. Στὴ Νίσυρο εἶναι θαμμένος ἕνας ἀετός. Ὁ Χατζηευαγγέλου. Σκοτώθηκε ὅταν τὴν ἐλευθέρωσε, μῆνες πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνακωχή. Στὴ Μῆλο, καμμιὰ πενηνταριά, εἴχανε πολιορκημμένους 700 Γερμανοὺς ὡπλισμένους μὲ πυροβολικὸ καὶ μὲ βαρειὰ πολυβόλα.

Τὶς δύο Μαΐου τοῦ 1945 ὁ Μεσσηνόπουλος καὶ ὁ Παπαγεωργόπουλος μὲ νεοσύλλεκτα Κρητικόπουλα τοῦ Ἱεροῦ Λόχου βγῆκαν στὴν Ρόδο καὶ στὴν Ἀλιμνιά. Χαλάσαν ἑβδομῆντα Γερμανούς, τοὺς πῆραν πενῆντα αὐτόματα, κατέστρεψαν τέσσερα κανόνια, ὅλη ἡ νοτιοδυτικὴ φρουρὰ τοῦ νησιοῦ ἔφυγε πανικόβλητη. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ στρατηγὸς Βάγκενερ, ποὺ ἀπειλοῦσε νὰ ἀντισταθῆ, ζήτησε νὰ παραδοθῆ χωρὶς ὅρους.

«ΚΑΝΕΝΑ τμῆμα, ἂν ὑπάρχη κανένα, δὲν ἔχει ἐπιτελέσει ὅσα ὁ Ἱερὸς Λόχος», εἶπε ὁ στρατηγὸς Πάτζετ ὅταν τὸν ἀποχαιρετοῦσε, τὸν Ἰούλιο τοῦ 1945, σὲ λαμπρὴ παράταξι στὸ Κάϊρο. Καὶ παρόμοια εἶπε στὴ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων ὁ Τσῶρτσιλ.

Τριῶν χρόνων κατορθώματα, περίπου ἀπίστευτα, εἶναι ἀκόμη ἀνιστόρητα. Ἁρμόζει στὰ παλληκάρια ἡ σεμνότης. Καὶ δὲν τὴν θέλει τὴν διαφήμισι καὶ ἡ Παράδοσις, «τὸ Πνεῦμα τοῦ Ἱεροῦ Λόχου», ὅπως ἔλεγαν τὰ παιδιά, οἱ εὐέλπιδες: ὁ «κύριος» Μπίσιας, ὁ «κύριος» Κύρκας. Ἦτανε τὸ πνεῦμα τῆς Λεβεντιᾶς καὶ τῆς Θυσίας—αὐτὸ ποὺ ὅταν τὸ θυμοῦνται, κάνει τοὺς Ἕλληνας πρώτους καὶ καλύτερους.

Ε. Φ.

Ὁ Ἄγγλος στρατηγὸς σὲρ Μπέρναρντ Πάτζετ ἐπιθεωρεῖ ἄνδρας τοῦ Ἱεροῦ Λόχου εἰς τὸ Κάϊρον.

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΑΣ
Ἡρωϊκή, ἀδιάκοπη προσπάθεια τῶν ναυτῶν μας εἰς τοὺς ὠκεανούς

ΙΣΩΣ, νὰ ἔχουν δίκηο ὅσοι ὑποστηρίζουν πὼς στὴν προσπάθειά μας λείπει ἡ συνέχεια. Ἀλλὰ πρέπει ν' ἀναγνωρισθῆ ὅτι, τὸ Ἑλληνικὸ Ναυτικὸ — τόσο τὸ πολεμικὸ ὅσο καὶ τὸ Ἐμπορικὸ — ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐξαιρέσεις αὐτοῦ τοῦ κανόνος, ἰδίως μάλιστα στὸν τελευταῖο πόλεμο.

Ἡ ἔντασις τῆς προσπαθείας ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ «ἐμφυλίου» ἱσπανικοῦ πολέμου.

Τὰ μικρὰ ἀντιτορπιλλικά μας θαλασσοδερνόντουσαν περιπολῶντας στὸν Κάβο—Μαληᾶ καὶ στὸν Κάβο—Ντόρο, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν—δῆθεν — τὴν «μὴ ἐπέμβασιν» στὴν Ἱσπανία. Ἔτσι ἐπέβαλεν ἡ «Συμφωνία τῆς Νυόν».

Τὴν ἴδια ἐποχή, λογῆς-λογῆς Ἑλληνικὰ βαπόρια, διασποῦσαν μὲ κίνδυνο τὸν ἀποκλεισμὸ τῶν ἱσπανικῶν παραλίων γιὰ ν' ἀνεφοδιάσουν εἴτε τοὺς «κόκκινους», εἴτε τοὺς «μαύρους». Ἀλήθεια εἶναι πὼς δὲν τὰ παρακινοῦσεν οὔτε ἡ ἰδεολογία, οὔτε κανένα ἄλλο ὑψηλὸ αἴσθημα. Μόνο τὸ συμφέρον. Ἀλλὰ μήπως καὶ στὸν καιρὸ τῶν πολέμων τοῦ Ναπολέοντος, τὰ ἑλληνικὰ καΐκια, μὲ τὸ ἴδιο κίνητρο καὶ στὶς ἴδιες θάλασσες, δὲν ἑτοιμαζόντουσαν ἔστω καὶ ἀκούσιά τους, γιὰ τὴ μεγάλη ἐποποιΐα τοῦ 21;

*

Ἔτσι μᾶς βρῆκε ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος στὰ 1939. Καὶ φυσικά, οἱ δοκιμασίες τῶν καραβιῶν μας ἄρχισαν ν' αὐξάνουν καὶ ἡ προσπάθεια νὰ ἐντείνεται ἀκόμα περισσότερο.

Τὰ ἑλληνικὰ φορτηγὰ — ὅπως δείχνουν καὶ τὰ γερμανικὰ ἔγγραφα ποὺ τώρα τελευταῖα βγῆκαν στὸ φῶς— ἀποτελοῦσαν περιζήτητους στόχους τῶν ναζί. Μέσα καὶ κοντὰ στὰ ἀγγλικὰ λιμάνια τὰ ρήμαζαν οἱ βομβαρδισμοὶ καὶ οἱ μαγνητικὲς νάρκες. Στὸν ὠκεανὸ οἱ τορπίλλες. Ἄλλως τε καὶ στὶς νηοπομπὲς—λὲς καὶ ἦταν καμωμένα ἐπίτηδες—τὰ βαπόρια μας εἶχον τὶς πιὸ ἐπικίνδυνες θέσεις καὶ τὰ πιὸ ἐπίφοβα φορτία.

Τὰ πολεμικά μας, σκορπισμένα τὸν περισσότερο καιρὸ σὲ ἐρημικοὺς ὅρμους, ταλαιπωριόντουσαν ἄδικα, γιατὶ ἡ διασπορὰ ἦταν ὄχι μόνο στρατηγικὰ ἄσκοπη, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνη, ὅπως καὶ τὰ πράγματα τὸ ἀπέδειξαν μεταγενέστερα.

Οἱ βομβαρδισμοὶ τῶν πλοίων τοῦ στόλου καὶ τῶν ἀκτοπλοϊκῶν, καθὼς καὶ ἡ δολοφονία τῆς «Ἕλλης» σφραγίζουν αὐτὴ τὴν περίοδο.

Προστέθηκε ὅμως καὶ ὁ ἐξευτελισμός, ν' ἀναφέρωμε προκαταβολικὰ — δύο ἡμέρες πρὶν — στὸν Ἰταλὸ ναυτικὸν ἀκόλουθο, τὶς κινήσεις ὅλων τῶν πλοίων μας μέσα στὰ νερά μας. Ἀκόμα καὶ γιὰ τὴν «Τρίγλια» ποὺ ἔκανε τὴ συγκοινωνία Πειραιῶς—Πόρου, δίναμε ἀναφορά. Καὶ ἐπὶ πλέον πληρώναμε τὰ τηλεγραφικὰ ἔξοδα γιὰ νὰ εἰδοποιοῦνται οἱ ἀφέντες στὴ Ρώμη, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ μᾶς κτυποῦν μὲ περισσότερη ἄνεσι.

*

Καὶ ἔφθασεν ἡ 28 Ὀκτωβρίου.

Τὸ μεγαλύτερο τότε κατόρθωμα τοῦ ναυτικοῦ μας, δὲν ἔχει ἐξαρθῆ ἀρκετὰ καὶ μένει σχεδὸν ἄγνωστο. Δηλ. ὅτι, χάρις στὶς θαλάσσιες κυρίως μεταφορές, καὶ χωρὶς τὴν παραμικρότερη ἀπώλεια, εἴχαμε στὰ τέλη Νοεμβρίου περισσότερο στρατὸ στὸ μέτωπο ἀπὸ τοὺς Ἰταλούς. Ἡ τιμὴ γι' αὐτὸ ἀντανακλᾶ σὲ ὁλόκληρο τὸ πολεμικὸ ναυτικὸ καὶ στὰ ποσταλάκια μας.

Τὸ δεύτερο κατόρθωμα τὸ ἔκαναν τὰ καΐκια. Τὰ «πολεμικὰ σχέδια» ἀνέθεσαν στὸ ναυτικὸ τὴν εὐθύνη νὰ ἀνεφοδιάζη μία μόνο μεραρχία, ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι. Καὶ ἐν τούτοις τὰ καϊκάκια, σχεδὸν μόνα τους, κατώρθωσαν ν' ἀνεφοδιάζουν, ἀπὸ τὴν Πρέβεζα καὶ τοὺς Ἁγίους Σαράντα, πάνω ἀπὸ δύο Σώματα στρατοῦ, ἰδίως στὴν ἐποχὴ ποὺ τὰ χιόνια εἶχαν κλείσει τὸ δρόμο τοῦ Μετσόβου.

Ἔπειτα ἐρχόντουσαν οἱ ἐντυπωσιακὲς μπραβοῦρες ποὺ ἐνθουσίαζαν τὸν κόσμο. Οἱ περισσότερες ἦταν ἀξιόλογες. Καὶ ἀπὸ τὶς καλύτερες ἦταν τοῦ ἡρωϊκοῦ ὑποβρυχίου «Πρωτεὺς» ποὺ ὑπῆρξε καὶ τὸ πρῶτο θῦμα στὸν θαλάσσιο ἀγῶνα.

Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ γίνουν, βασίζονταν στὸ μόχθο, στὴ συνεχῆ προσπάθεια καὶ στὸ ριψοκίνδυνο τοῦ συνόλου.

*

Μὲ τὴν καταστροφὴ τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1941, οἱ θυσίες τοῦ ναυτικοῦ φθάνουν στὸ κατακόρυφο.

Μέσα σὲ μιὰ ἑβδομάδα βουλιάζει ἡ «Ὕδρα», τὰ «Ψαρρά», ὅλα σχεδὸν τὰ μικρὰ ἀντιτορπιλλικὰ καὶ ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ τορπιλλοβόλα καὶ τὰ βοηθητικὰ τοῦ στόλου. Τραυματίζονται βαρειὰ—γιὰ νὰ βουλιάξουν κι' αὐτὰ ἔπειτα ἀπὸ λίγο—ὁ «Γεώργιος» καὶ ὁ «Λέων».

Στὴν ἴδια ἑβδομάδα χάνεται σχεδὸν ὅλη ἡ ἀκτοπλοΐα μας. Τὰ καΐκια παθαίνουν θραῦσι. Ἕνα—ἕνα τὰ κυνηγοῦσαν οἱ αἰθέριοι τεύτονες, ἀφοῦ ἄνανδρα [illegible] τὰ πλωτὰ νοσοκομεῖα μας.

Καὶ παρ' ὅλα αὐτά, ὅ,τι ἀπόμεινε ἀπὸ τὸν στόλο ἔφθασε στὴν Ἀλεξάνδρεια, καὶ σιγὰ—σιγὰ κατέβηκε ἐκεῖ καὶ ὅλο σχεδὸν τὸ ναυτικὸ προσωπικό.

Ἀπὸ ὅλους τοὺς κρατικοὺς ὀργανισμοὺς καὶ ἀπὸ ὅλες τὶς κοινωνικὲς καὶ ἐπαγγελματικὲς τάξεις τὸ προσωπικὸ τοῦ ναυτικοῦ ἔχει τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ—καὶ μὲ σημαντικώτατη διαφορὰ — αὐτῶν ποὺ ἐνεργὸ συνέχισαν τὴν ἀντίστασι στὸν κατακτητή.

Καὶ προβάλλει αὐθόρμητα τὸ θλιβερὸ ἐρώτημα, χωρὶς ὅμως τὴν πρόθεσι νὰ πειράξη κανέναν: Ἂν ὅλοι εἶχαν νὰ παρουσιάσουν τὸ ποσοστὸ τοῦ ναυτικοῦ στὴν ἐνεργὸ ἀντίστασι, δὲν θὰ ἦταν σήμερα πολὺ καλλίτερη ἡ κατάστασι στὸν τόπο μας;

*

Τὰ τριάμισυ χρόνια τῆς ξενιτειᾶς τοῦ ναυτικοῦ, ἀκόμα καὶ ὅταν γίνονται ἀναπόφευκτα καὶ μονότονα, εἶναι πάλι ἡ συνεχὴς προσπάθεια καὶ ἡ Θυσία τὰ χαρακτηρίζει. Ἀλλὰ καὶ τὰ στεφανώνει καὶ ἡ Δόξα.

Δὲν ὑπάρχει ὠκεανὸς ποὺ νὰ μὴ ταξιδεύουν καὶ νὰ μὴ προσφέρουν ἑκατόμβες τὰ ἑλληνικὰ φορτηγά.

Μὲ μικρὰ ἑλληνικὰ ἀκτοπλοϊκὰ γίνεται τὸ μεγαλύτερο ὁ ἀνεφοδιασμὸς τοῦ πολιορκημένου Τομπρούκ.

Τὰ ἑλληνικὰ ἀντιτορπιλλικά, οἱ κορβέττες, τὰ ὑποβρύχια, τὰ ναρκαλλιευτικά, ἀκόμα καὶ τὰ καΐκια ἀνανεώνονται καὶ ὀργώνουν τὴν Μεσόγειο, τὸν Ἰνδικὸ ὠκεανὸ καὶ τὸν Ἀτλατικό. Καὶ ὁ «Γέρο-«Ἀβέρωφ» ἀκόμα δὲν ὑστερεῖ.

Μονότονες, κουραστικὲς καὶ ἐπικίνδυνες συνοδεῖες καὶ περιπολίες εἶναι συνήθως οἱ ἀποστολές τους.

Ἀλλὰ—λὲς σὰν ἀνταμοιβὴ — ἔρχονται καὶ ἐξαιρετικὲς καὶ ἀξέχαστες περιπέτειες.

Τὸ πρῶτο ναρκαλιευτικὸ ποὺ μπαίνει [illegible] ἦταν ἑλληνικό.

Τὸ κλέος τῆς «Ὄλγας» ἀρχίζει ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ βοηθοῦσε τὴν προέλασι τῆς 8ης Στρατιᾶς στὴν Ἀφρικὴ [illegible] τῆς Λέρου, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο.

Ἑλληνικὰ εἶναι τὰ ἀντιτορπιλλικὰ ποὺ μπαίνουν πρῶτα στὰ ἰταλικὰ λιμάνια κατὰ τὴν ἀπόβασι τῆς Σικελίας.

Μέσα στὰ συμμαχικὰ πλοῖα ποὺ ὁδηγοῦν τὸν ἰταλικὸ στόλο πρὸς τὴ Μάλτα [illegible] ἑλληνικά.

Τὸ φθινόπωρο τοῦ 43—μὲ τὶς ἐπιχειρήσεις τῶν Δωδεκανήσων—φαίνεται πὼς ἀρχίζει νὰ πραγματοποιεῖται τὸ ὄνειρο τῆς ἀπελευθερώσεως. Ἀλλ' οἱ ἀπώλειες τῶν ἑλληνικῶν καὶ τῶν συμμαχικῶν πλοίων γίνονται βαρειές. [illegible]

Τὰ Δωδεκάνησα πέφτουν καὶ ἡ Σάμος ξαναπέφτει στὴ δουλεία. [illegible]

Στὸ Ἄντσιο, ἑλληνικὸ εἶναι τὸ ἀντιτορπιλλικὸ ποὺ [illegible]

Καὶ ἑλληνικὰ πολεμικὰ παίρνουν μέρος στὴν ἀπόβασι στὶς ἀκτὲς τῆς Γαλλίας.

Τὰ ὑποβρύχιά μας ἐντείνουν τὶς ἐπιθετικὲς περιπολίες στὰ ἑλληνικὰ νερά, [illegible]

Στὰ τριάμισυ χρόνια τῆς ξενιτειᾶς [illegible]. Χάθηκε ἡ «Ὄλγα» καὶ 4 ὑποβρύχιά μας. Ὁ «Κατσώνης», ἡ «Νηρεύς», ὁ «Τρίτων» καὶ ὁ «Γλαῦκος». [illegible]

Σὲ κανέναν ἄλλον πόλεμο — μέσα στὶς τρεῖς χιλιάδες χρόνια τῆς ἱστορίας του—τὸ ναυτικὸ δὲν εἶχε τόσες ἀπώλειες, ὅσες στὸν τελευταῖο.

Πελώριες μαρμάρινες πλάκες [illegible]

◆ ——— ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ

ΠΑΝΤΩΝ Ο ΑΓΩΝ

Κατοχή... τὸ ἀδούλωτο ἔθνος συνεχίζει τὸν ἀγῶνα εἰς τὰς πόλεις καὶ τα βουνά

> «Περισσότερον ἴσως ἀξία θαυμασμοῦ ἀπὰ τὴν ὑπερήφανη ἀπάντηση ποὺ ἔδωσε εἰς τοὺς ἐπιδρομεῖς, εἶναι ἡ σημερινὴ στάσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ποὺ συνεχίζει τὸν ἀγῶνα ὅπου καὶ ὅπως μπορεῖ, ἀψηφῶν ὅλας τὰς θυσίας. Ἡ στάσις αὐτὴ ἀποτελεῖ φωτεινὸν παράδειγμα δι' ὅλα τὰ ἔθνη».
>
> Φ. Ρούζβελτ

ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ

Ἀθήνα 25.3.43

Μὲ αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐχαιρετοῦσεν ὁ Δίκαιος τὴν ἔνδοξον ἐπέτειον τῆς 28 Ὀκτωβρίου, τὸ 1942, ὅταν ὁ πόλεμος τοῦ 1940 συνεχίζετο ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ ἄλλην μορφήν.

Μὲ τὴν ἀπαράμιλλον ἐποποιΐαν τῶν μετώπων τῆς Ἀντιστάσεως οἱ Ἕλληνες ἀπεδείκνυον ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἀπόγονοι μεγάλων προγόνων, ἀλλ' ὅτι εἶναι οἱ ἴδιοι ἕνας ἀνώτερος λαός, ποὺ ἔχει τὰς ἱκανότητας νὰ χαράσσῃ νέους δρόμους πρὸς τὴν Δόξαν, παρέχων οὕτω αὐτὸν ὡς πρότυπον εἰς τοὺς ἄλλους. Καὶ δὲν μπορεῖ πράγματι παρὰ νὰ προέρχωνται ἀπὸ ἕνα μεγάλον λαὸν ἐκεῖνοι οἱ ἀγωνισταὶ τῶν μυστικῶν πολέμων οἱ ὁποῖοι ἔζοῦσαν μὲ τοὺς κανόνας τῶν ἀρχαίων ἡρώων, σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ πεθάνουν τὴν ἄλλη στιγμή, ἢ σὰν νὰ ἦσαν ἀθάνατοι — (διότι καὶ τὰ δύο ὑποχρεώνουν τὸν ἄνθρωπο νὰ ζῇ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο) — ἕτοιμοι ἀνὰ πᾶσαν ὥραν «ν' ἀσκήσουν τὴν ἀρετὴν μέχρι θανάτου» γράφοντες ἱστορίαν μὲ τὰς πράξεις των, καὶ συχνὰ μὲ τὸ αἷμα των, ἀπτόητοι ἐξ ἴσου ἐνώπιον οἱουδήποτε θανάτου, ὅπως καὶ ἐνώπιον οἱασδήποτε ζωῆς. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἦσαν παιδιὰ μεταξὺ εἴκοσι καὶ τριάντα χρονῶν. Σεμνοὶ ὅπως ὅλοι οἱ γενναῖοι. Ἁπλοῖ καὶ ὅμως τόσον μεγάλοι. Χωρὶς νὰ ἔχουν καὶ οἱ ἴδιοι ἐπίγνωσιν τοῦ μεγαλείου των καὶ τοῦ πόσον ἔπρεπε νὰ ἦσαν δυνατοὶ ἄνδρες, διὰ νὰ παίρνουν καὶ νὰ ἐφαρμόζουν καθημερινῶς, ἔτσι, ἀπέριττα, σιωπηλά, σχεδὸν μοναχικά, τὶς πλέον ἡρωϊκὲς καὶ παράτολμες ἀποφάσεις.

Ἡ Ἀντίστασις ἀπεκάλυψε τοὺς ἀνεκτίμητους θησαυροὺς τῆς λαϊκῆς ψυχῆς, ἀπελευθερωμένης ἀπὸ ὅλα τὰ δεσμά της, ἐφανέρωσε τὶς δημιουργικὲς δυνατότητες τῆς λαϊκῆς πρωτοπορείας καὶ ἔδειξεν εἰς τοὺς κατακτητὰς τὴν ἀληθινὴ ὄψι τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1941—44, ὄχι ἐκείνης ποὺ ἔβλεπαν εἰς τοὺς προθαλάμους τῶν κατοχικῶν κυβερνήσεων, ἀλλὰ τῆς νέας Ἑλλάδος, ποὺ συνήντησαν στὴν Κλεισούρα καὶ στὸ Ἰστίμπεη καὶ ποὺ συναντοῦσαν πάλι τώρα, στὸ μέτωπον τῆς Ἀντιστάσεως.

Ἕνα κίνημα σὰν αὐτὸ τῆς ἑλληνικῆς Ἀντιστάσεως, κυοφορούμενον ἐπὶ ἔτη εἰς τὰ λαϊκὰ σπλάχνα, γεννηθὲν μέσα στοὺς σπασμοὺς μιᾶς ἐθνικῆς καὶ μιᾶς παγκοσμίου συμφορᾶς, ταυτοχρόνως μὲ τὴν ἔλευσι στὸν κόσμο μιᾶς νέας ἐποχῆς, ἕνα λαϊκὸ κίνημα, ποὺ ἐπροχώρησε τόσο πολὺ εἰς ἔκτασι καὶ εἰς βάθος (διὰ λόγους ποὺ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ἄρθρου νὰ ἐξετάσῃ) καὶ καθώρισε ἄλλοτε θετικῶς καὶ ἄλλοτε ἀρνητικῶς, τὰ σημαντικώτερα τῶν προσφάτων γεγονότων τῆς χώρας, ἕνα τέτοιο κίνημα—εἶναι ἑπόμενο—νὰ παρουσιάζῃ τόσες πλευρές, νὰ προσφέρῃ τόσο πλούσιες πηγὲς ἱστορικοῦ ὑλικοῦ, νὰ προκαλῇ τόσες ἐμπνεύσεις καὶ νὰ ἐπιδέχεται τόσες ἀντιφατικὲς κρίσεις καὶ ἑρμηνεῖες, ὥστε τὸ θέμα των νὰ ἀνήκῃ εἰς ἐκεῖνα διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι εὔκολον νὰ γραφοῦν δύο τόμοι καὶ δύσκολον νὰ γίνουν ἕνα ἄρθρον.

Περιορίζομαι κατ' ἀνάγκην σὲ μερικὰ μόνον σημεῖα τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἐποποιΐας τοῦ ἔθνους εἰς τὴν μνείαν τινῶν ἐκ τῶν γενικῶν χαρακτηριστικῶν της, χωρὶς ν' ἀναφέρω πολλὰ ἀπὸ τὰ κυριώτερα συστατικά της στοιχεῖα.

……

Ἡ Ἀντίστασις διεξήχθη δι' ἑνὸς διφυοῦς ἀγῶνος ταυτοχρόνου περίπου ἐκδηλώσεως ἐν στενῇ καὶ ἀμοιβαίᾳ ἐπιδράσει καὶ ἐξαρτήσει. Τοῦ ἀγῶνος τῶν πόλεων καὶ τοῦ ἀγῶνος τῶν βουνῶν. Μυστικὸς πόλεμος καὶ Ἀνταρτικόν.

Αἱ ὀργανώσεις ἀντιστάσεως εἰς τὰς πόλεις ἐξυπηρέτουν πολλαπλοὺς σκοπούς. Ἀναλόγως τοῦ μεγέθους καὶ τῆς σημασίας των ἐξυπηρέτουν ἕναν ἢ περισσοτέρους ἐκ τῶν ἑπτὰ τομέων τοῦ ἀγῶνος, οἵτινες ἦσαν:

1) Ἡ Προπαγάνδα. (Παράνομος ἐφημερίς. Προκηρύξεις. Δελτία ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν. Τοιχογραφήματα. Τοιχοκολλήσεις. Παραπειστικὰ ἔντυπα εἰς γερμανικὴν καὶ ἰταλικὴν γλῶσσαν καὶ εἰκονογραφήματα διὰ τὸν κλονισμὸν τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἐχθρικῶν στρατευμάτων). Ἐξεδόθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας περὶ τὰς 120 ἐφημερίδες καὶ ἄλλαι εἰς τὰς κυριωτέρας ἐπαρχιακὰς πόλεις. Ὀλίγαι ἐξ αὐτῶν ἐσημείωσαν συνεχῆ καὶ ἀξιόλογον ἔκδοσιν, κυρίως, μόνον, ὅσαι ἀνῆκον εἰς μεγάλας ὀργανώσεις.

2) Αἱ ὑπηρεσίαι πληροφοριῶν (Κατασκοπεία τῶν προθέσεων, τῶν κινήσεων καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐχθροῦ. Κέντρα αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Θεσσαλονίκη. Περιοδεύοντες συνεργάται καὶ ἀνταποκριταὶ ἐκάλυπτον ὅλην τὴν Ἑλλάδα).

3) Οἱ σταθμοὶ ἀσυρμάτων. (Διαβιβάσεις καὶ συνεννόησις μετὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Σμύρνῃ Συμμαχικῶν ἀρχῶν καὶ ὑπηρεσιῶν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἐξωτερικοῦ. Ἐλειτούργησαν περὶ τοὺς δέκα σταθμοὶ ἐν Ἀθήναις καὶ 4 ἐν Θεσσαλονίκῃ, καὶ ἀλληλοδιαδόχως ἢ τμηματικῶς καὶ ταυτοχρόνως. Ἔκτακτοι ἀπεσταλμένοι εἰργάσθησαν εἰς τὰ παράλια καὶ εἴς τινας νήσους, εἴτε ἀποβιβασθέντες δι' ὑποβρυχίων εἴτε πεσόντες δι' ἀλεξιπτώτων. Τὰ ἀνταρτικὰ συγκροτήματα εἶχον ἰδικούς των σταθμούς. Τὰ πέριξ τῶν Ἀθηνῶν ἐβοήθησαν ἀποτελεσματικῶς τὴν λειτουργίαν πολλῶν πομπῶν μεταφερθέντων εἰς ἀνταρτοκρατουμένας περιοχὰς τῆς Ἀττικῆς ὅταν αἱ κατοχικαὶ ἀρχαὶ εἶχον ἀπαγορεύσει τὴν χρῆσιν κεραιῶν ραδιοφώνων καὶ ἡ παρακολούθησις εἶχε γίνει πιεστική)

4) Αἱ διαφυγαί. Ἀποστολαὶ καὶ Ἀποδράσεις. (Φυγάδευσις πολιτῶν ἢ ἀξιωματικῶν εἰς Αἴγυπτον, ἀποστολὴ ἄλλων εἰς τὰ ἀνταρτικὰ σώματα, ἀποδράσεις κρατουμένων ἀπὸ τὰς φυλακάς).

5) Ἡ περίθαλψις καὶ ἡ ἐπιμελητεία. (Μισθοδοσίαι καὶ συνταξιοδοτήσεις οἰκογενειῶν ἀγωνιστῶν καὶ θυμάτων πολέμου καὶ ἀντιστάσεως). Προμήθειαι ἐφοδίων εἰς τὰς ἀνταρτικὰς ὁμάδας.

6) Αἱ καταστροφαὶ ἐχθρικοῦ ὑλικοῦ. (Ἀνατινάξεις, φθοραί, ὑπονομεύσεις, ἀλλοιώσεις, ἐλαττωματικαὶ κατασκευαί, σιδηροδρομικῶν γεφυρῶν. φορτηγῶν, κτιρίων, τροχῶν, ἀεροπορικοῦ ὑλικοῦ κλπ. κλπ.).

7) Αἱ λαϊκαὶ κινητοποιήσεις. (Ἀπεργίαι, διαδηλώσεις).

Ὁ τύπος ἐκράτησεν ἀκμαῖον τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, τὴν πίστιν εἰς τὴν νίκην, καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ ἔθνους. Χάρις εἰς τὰς ὑπηρεσίας πληροφοριῶν οἱ Γερμανοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ κρατήσουν μυστικὸν ἀπὸ τὰ συμμαχικὰ ἐπιτελεῖα. Οἱ ἀσύρματοι κατήργουν τὴν ἀπόστασιν καὶ τὴν εὐχέρειαν τῆς ἐπαφῆς. Καὶ τὰ τρία μαζύ, ἦσαν οἱ ὀφθαλμοί, τὰ ὦτα καὶ τὰ χείλη τῶν συμμάχων ἐν Ἑλλάδι. Αἱ ὑπηρεσίαι διαφυγῶν καὶ ἀποστολῶν ἦσαν ἀπαραίτητοι διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἀνταρτικὸν καὶ διὰ νὰ ὀργανωθοῦν νέαι ἑλληνικαὶ ἔνοπλοι δυνάμεις εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ περίθαλψις καὶ ἡ ἐπιμελητεία συνεπλήρωναν τὸν ὡς ἄνω σκοπόν.

Ὅπως ὁ ἀνταρτικὸς ἀγὼν ἀπησχόλησε σημαντικὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, οὕτω καὶ ὁ μυστικὸς πόλεμος τῶν πόλεων, ἡ ἄμυνα κατὰ τῆς προπαγάνδας, τῆς κατασκοπείας καὶ τῶν σαμποτὰζ ἀπησχόλησαν μεγάλον ἀριθμὸν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐχθροῦ, αἱ ὁποῖαι τοῦ ἦσαν χρήσιμοι εἰς ἄλλα μέτωπα. Τέλος, αἱ λαϊκαὶ κινητοποιήσεις ἔργον τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ μετώπου (διαμαρτυρίαι, ἀποδοκιμασίαι ἀντεθνικῶν γεγονότων ἢ ἀντιλαϊκῶν μέτρων ἢ ἀπαιτήσεις διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐπιβιώσεως τοῦ λαοῦ) συνετέλεσαν ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν ἀποσόβησιν τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως, ἐματαίωσαν τὴν ἀποστολὴν περισσοτέρων ἐργατῶν εἰς τὴν Γερμανίαν, συνήγειραν τὸν λαὸν ἐναντίον τῆς βουλγαρικῆς κατοχῆς, τῶν ἐκτελέσεων καὶ ἄλλων ἐγκλημάτων καὶ ἐμβάλλουσαι εἰς ἀνησυχίαν τοὺς κατακτητάς, ὑπεχρέωσαν αὐτοὺς νὰ συγκρατηθοῦν.

Αἱ ἔξη ἡμερομηνίαι τῶν μεγαλυτέρων λαϊκῶν διαδηλώσεων τοῦ 1943 ἐξισοῦνται πρὸς τὰς ἐπετείους ἐνδόξων μαχῶν τῆς ἱστορίας μας. Ὄχι μόνον εἰς οὐδὲν ὑστεροῦν ἀπὸ αὐτάς, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν νεκρῶν καὶ τῶν τραυματιῶν, οἱ ἐπιδειχθέντες ἡρωϊσμοὶ καὶ ἡ ἔννοιά των, τὰς κατατάσσουν μεταξὺ τῶν λαμπροτέρων ἐθνικῶν νικῶν καὶ ἐπιβεβαιώνουν τὰς ἱστορικὰς μαρτυρίας διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ψυχῆς ἐπὶ τῆς ὕλης, εἰς ὅλους τοὺς ἀγῶνας. Αὐτὸ τὸ συμπέρασμα προκύπτει ἀπὸ τὸν συσχετισμὸν τῶν δυνάμεων εἰς τὰς συναντήσεις μεταξὺ ἀόπλου λαοῦ καὶ ἐξοπλισμένων μὲ φοβερὰ ὅπλα δυναστῶν. Νομίζω ὅτι δὲν μπορῶ νὰ κλείσω τὸ κεφάλαιον αὐτό, τὸ ἀναφερόμενον τόσον συνοπτικῶς εἰς τὸν μυστικὸν πόλεμον, χωρὶς ν' ἀναφέρω ὀλίγα λόγια διὰ «τὸν» Ἀγωνιστήν, —ἂς ποῦμε τὸν Ἄγνωστον Στρατιώτην τῆς Ἀντιστάσεως. Αὐτὸν ποὺ στωϊκὰ καὶ μὲ περιφρόνησιν παρακολουθεῖ σήμερα — ὅπως καὶ ὁ Ἄλλος — τὴν ἀηδιαστικὴν πομπὴν τῶν Φιλισταίων, τῶν Καπήλων καὶ τῶν γελωτοποιῶν τῆς Ἀντιστάσεως, νὰ πλαστογραφοῦν τὴν ἱστορίαν καὶ νὰ ἀσχημονοῦν ἐπάνω εἰς τοὺς βωμοὺς καὶ τὰ ἱερά της. Ὅσοι ἐπὶ κατοχῆς εἶχαν γράψει στὴν ψυχή τους τὴν λέξι «Ἀντίστασις» θὰ τὰ καταλάβουν καλύτερα. Ὅσοι τυχὸν «ἔζησαν» εἰς γερμανικὴν πολεμικὴν φυλακὴν χωρὶς ὁμιλίαν καὶ κίνησιν, χωρὶς ἀκοὴν καὶ ὅρασιν, τὸν φρικτὸν κύκλον τῆς ἀσιτίας καὶ τῆς ἀϋπνίας, τοῦ ψύχους καὶ τοῦ καύσωνος, τῆς θλίψεως διὰ τὴν ἀχρήστευσίν των καὶ τῆς ἀγωνίας διὰ τὴν τύχην τῶν ἄλλων συνεργατῶν καὶ φίλων, αὐτοὶ ἴσως καὶ νὰ τὰ περιμένουν. Γιατὶ ὅποιος δὲν ἔζησε παρόμοιες ὧρες, δύσκολα θὰ ἐννοήσῃ τί σημαίνει νὰ μεταβάλλεται κανεὶς ἀπὸ ἄνθρωπον εἰς ἀλυσοδεμένο καὶ δερόμενον ζῶον, τί σημαίνει νὰ τὸν θέτουν πρὸ τοῦ διλήμματος τῶν βασάνων ἢ τῆς ἀτιμώσεως, ὅποιος δὲν ἐδοκίμασε τὸ ρῖγος τῆς αἰφνιδιαστικῆς συλλήψεως συνεπείᾳ προδοσίας, δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ πόσον ἀλάνθαστα γνωρίζει ὁ προδοθεὶς τὸν καταδότην του, δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ ὁ καθεὶς τί σημαίνει νὰ εὑρεθῇ κανεὶς ἀπὸ μίαν στιγμὴν εἰς τὴν ἄλλην, εἰς χεῖρας τῆς Γερμανικῆς Μυστικῆς Ἀστυνομίας— μόνος, ἀκινητοποιημένος, ἐν μέσῳ τοῦ ἐχθρικοῦ ἀπείρου, μὲ τὴν συναίσθησιν βαρυτάτης ἐνοχῆς, καὶ βαρυτάτων εὐθυνῶν διὰ τὴν ζωὴν τόσων ἄλλων γνωστῶν του ἀγωνιστῶν, ἢ συνεργατῶν, ἢ διὰ τὴν τύχην τῆς ὁμάδος του, μὲ μόνην ἱκανοποίησιν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του καὶ τὴν σταθερότητα εἰς τὴν σιωπὴν καὶ τὴν ἄρνησιν, καὶ μὲ μόνην παρηγορίαν, νὰ εὐχαριστῇ τὴν Πρόνοιαν διότι ὁ ἐχθρὸς δὲν εὗρῆκεν ἀποδείξεις τῆς ἐνοχῆς του, ἢ νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεὸν τῶν Προδομένων.

Ὁ τακτικὸς στρατιώτης προστατεύεται ἐν περιπτώσει αἰχμαλωσίας ἀπὸ τὴν στολήν του καὶ ἀπὸ τοὺς διεθνεῖς νόμους. Σχεδὸν ποτὲ δὲν εἶναι μόνος. Γνωρίζει πάντοτε ποῦ εἶναι ὁ ἐχθρὸς καὶ ποῦ εἶναι οἱ συμμαχηταί του. Ζῇ μίαν ὁμαδικὴ ζωή. Ὅταν λήξῃ ἡ μάχη ἐπιστρέφει σὲ μιὰ σχετικὴ ἀμεριμνησία. Ἡ πολεμικὴ ἐνέργεια ἑκάστου ἀτόμου σ' ἕνα

◆ ——ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ

Ἀλβανία

Ἀλαμεΐν

Τυνισία

Ρίμινι

Ἀλβανία, Δυτικὴ Ἔρημος, Τυνισιακὴ ἐκστρατεία, Ἰταλία... Εἰς ὅλα τὰ μεσογειακὰ μέτωπα αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις ἐπολέμησαν μὲ ἡρωϊσμὸν καὶ αὐτοθυσίαν, συμβάλλουσαι εἰς τὴν κοινὴν συμμαχικὴν προσπάθειαν. Μετὰ τὴν νίκην τῆς Ἀλβανίας καὶ τῶν Μακεδονικῶν ὀχυρῶν, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς συνέχισε τὸν ἀγῶνα εἰς τὰ μέτωπα, τὰς πόλεις καὶ τὰ βουνά.

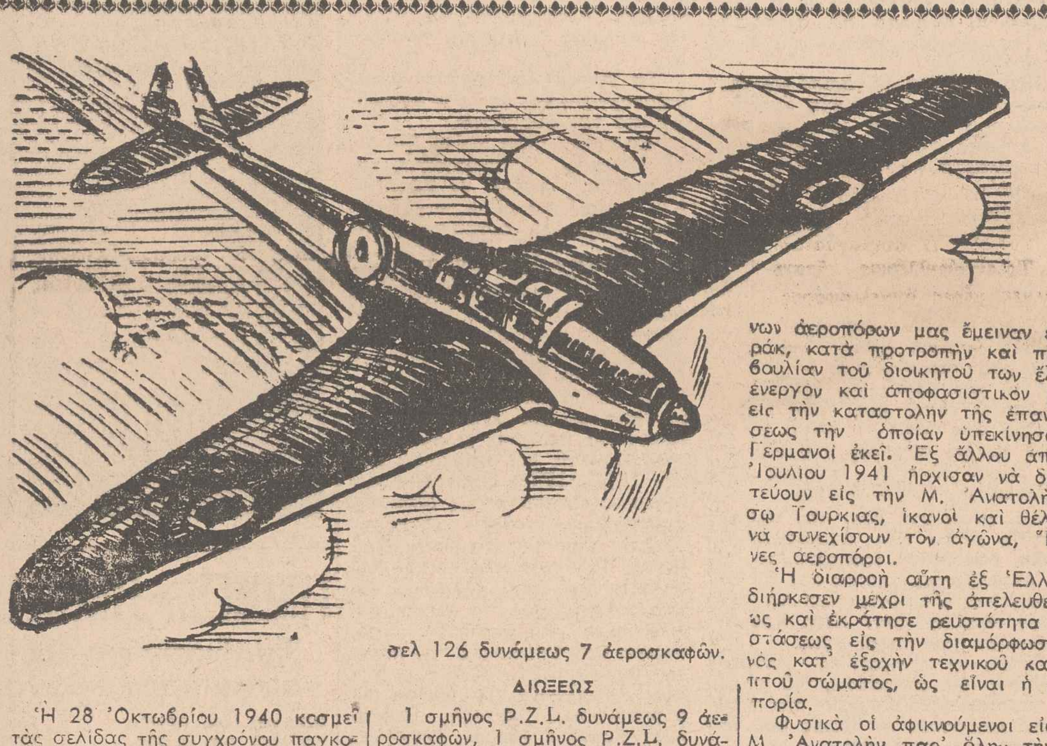

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Εἰς τοὺς οὐρανοὺς τῆς Ἀλβανίας τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Μεσογείου ἕνας μικρὸς ἀεροπορικὸς στόλος ἀναλαμβάνει τὰς κινδυνωδεστέρας καὶ ἡρωϊκωτέρας ἀποστολάς.

Ἡ 28 Ὀκτωβρίου 1940 κοσμεῖ τὰς σελίδας τῆς συγχρόνου παγκοσμίου ἱστορίας ὡς μία κριτικὴ καὶ συμβολικὴ ἡμερομηνία διὰ τὴν τύχην τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ της. Ἵσταται δὲ ἡ ἡμερομηνία αὐτὴ σεμνὴ καὶ ὑπερήφανη δίπλα εἰς τὰς ἄλλας ἡμερομηνίας, ποὺ ἔκριναν τὴν ἔκβασιν τοῦ πολέμου, ὅπως ἡ Μάχη τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Στάλινγκραντ, τοῦ Πέρλ Χάρμπορ, τοῦ Ἐλ Ἀλαμέϊν καὶ τῆς Νορμανδίας.

Ἀσφαλῶς ἡ 28 Ὀκτωβρίου δύναται νὰ συγκριθῇ εἰς σημασίαν διὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ κόσμου μὲ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων κατὰ τῶν βαρβάρων Περσῶν ἐπιδρομέων. Μὲ τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1940 καὶ τὴν 6ην Ἀπριλίου 1941 ἤνοιξε μία περίοδος κατὰ τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλεμον, ποὺ χαρακτηρίζεται ὡς Μάχη τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τῶν συγχρόνων βαρβάρων ἐπιδρομέων.

Εἰς τὴν Μάχην αὐτήν, ὅπως καὶ κατὰ τὴν συνέχειάν της εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν, ὁ ρόλος τῆς Ἀεροπορίας μας ὑπῆρξεν ἀπαράμιλλος.

Ἂς ἔχουν δὲ αἱ γραμμαὶ αὐταὶ θέσιν μνημοσύνου 60 περίπου φονευθέντων ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ 100 περίπου φονευθέντων ἀπὸ τῆς καταρρεύσεως καὶ ἐντεῦθεν ἀεροπόρων. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀντιπροσωπεύει τὰ 60% τῶν πολεμησάντων ἀεροπόρων.

Εἰς τὸ Ἀλβανικὸν καὶ εἰς τὸ Μακεδονικὸν μέτωπον οἱ ἀεροπόροι μας πολεμισταὶ ἐπετέλεσαν διὰ τῆς τόλμης καὶ αὐτοθυσίας των πραγματικῶς ἐπικὰ κατορθώματα. Ἐξ ἀτομικῆς πρωτοβουλίας καὶ ἡρωϊσμοῦ ἔκαμαν τὸν ἐχθρὸν νὰ αἰσθανθῇ κατὰ πικρὸν τρόπον τὴν ὕπαρξιν ἀντιπάλου ἀεροπορίας ἐκεῖ ὅπου, κατὰ πρόβλεψιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων του, οὐδαμῶς τὴν ἀνέμενεν. Ἐπραγματοποίησαν συνολικῶς περὶ τὰς 3.000 ἐξόδους ἐπιχειρήσεων συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν πτήσεως 9.000 περίπου. Οἱ βομβαρδισταὶ μὲ τὰς καθέτους ἐφορμήσεις των, οἱ διῶκται οἱ ὁποῖοι ὅταν δὲν ἠμποροῦσαν νὰ καταρρίψουν ἄλλως τοὺς ἀντιπάλους των συνεκρούοντο μαζύ των, αἱ παράτολμοι πτήσεις ἀναγνωρίσεως καὶ ναυτικῆς συνεργασίας, ἔγραψαν τὸ ἀεροπορικὸν ἔπος τῆς Ἀλβανίας. Καὶ ἔγραψαν τὸ ἔπος αὐτὸ μὲ κάκιστα ἐφόδια καὶ προπαρασκευήν. Τὸ χρησιμοποιηθὲν πολεμικὸν ὑλικὸν κατὰ ἰδιοτύπους μικρὰς μονάδας ἦτο:

ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΥ — ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ

1 σμῆνος Μπλενχάϊμ δυνάμεως 8 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Ποτὲζ 63 δυν. 9 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Φαιρεῦ Μπάτλ δυνάμεως 9 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Χένσελ 126 δυνάμεως 7 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Χένσελ 126 δυνάμεως 7 ἀεροσκαφῶν.

ΔΙΩΞΕΩΣ

1 σμῆνος P.Z.L. δυνάμεως 9 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος P.Z.L. δυνάμεως 9 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος P.Z.L. δυνάμεως 9 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Β. Χ. Λὸχ δυνάμεως 6 ἀεροσκαφῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΣ

1 σμῆνος Μπρεγκὲ XIX δυνάμεως 8 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Μπρεγκὲ XIX δυνάμεως 8 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Ποτὲζ XXV δυνάμεως 8 ἀεροσκαφῶν.

ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

1 σμῆνος Ἀβρὸ—Ἀνσὰν δυνάμεως 10 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Φαίρυ III δυνάμεως 10 ἀεροσκαφῶν, 1 σμῆνος Ντορνιὲ XXII δυνάμεως 10 ἀεροσκαφῶν.

Ἅπαντα τὰ σμήνη ταῦτα ἀφ' ἧς ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος δὲν διέθετον οὐδεμίαν ἐφεδρείαν ἀεροσκαφῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον 1940 διετέθησαν ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ ἕτερα 17 Κλαντιέϊτορ Μ.Κ.Ι. καὶ 6 Μπλένχαϊμ Μ.Κ.ΙΙΙ.

Οὐδεμία οὐσιαστικὴ ἐκπαίδευσις δι' ἐπιχειρήσεις εἶχε δοθῇ εἰς τὰ πληρώματα ποὺ θὰ ἐρρίπτοντο εἰς τὴν μάχην. Καὶ ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ ἀεροπορικὸν ἔπος ἐγράφη εἰς τὴν Ἀλβανίαν κατὰ τρόπον προκαλέσαντα κατάπληξιν καὶ θαυμασμόν, καὶ μὲ συνέπειαν ὑπερβολικὸν ποσοστὸν ἀπωλειῶν.

Συλλαμβανόμενοι Ἰταλοὶ αἰχμάλωτοι περίτρομοι ὡμίλουν περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀεροπορίας καὶ τῶν ἑλληνικῶν στούκας.

Μετὰ τὴν ἧτταν του εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὴν προσωρινὴν νίκην τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Μουσσολίνι εἰς τὸν μέγαν ἀπολογιστικὸν λόγον του, ἀνεβίβασεν εἰς τὸ ἑξαπλάσιον τῆς πραγματικῆς της ἀριθμητικῆς δυνάμεως τὴν δύναμιν τῆς ἑλληνικῆς ἀεροπορίας καὶ ἐξεδήλωνε τὴν ἀπορίαν του διὰ τὸ ποιόν της εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον, ποὺ διέψευσε τὰ στοιχεῖα του.

Ἀλλὰ ἡ πλέον βαρυσήμαντος καὶ ἐπιγραμματικὴ κριτικὴ σκιαγραφία ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ὑποπτεράρχου Ντ. Ἀλμπὰκ ἀρχηγοῦ τῆς ΡΑΦ ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν περίοδον 1940—41, εἰς τὴν γνωστὴν ἐπίσημον ἔκθεσίν του περὶ τῶν συμμαχικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἀνατολικῇ Μεσογείῳ.

Καὶ ἦτο μία ἐπίσημος ἐκδήλωσις θαυμασμοῦ διὰ τοὺς ἀεροπόρους μας ποὺ ἠγωνίσθησαν μὲ ἐξαιρετικῶς γλίσχρα μέσα.

⁂

Κατὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ ἐν Ἑλλάδι μετώπου ἀριθμὸς νεαρῶν ἀεροπόρων ἐξεπαιδεύετο, τῇ προσκλήσει τῆς ΡΑΦ, εἰς Χαμπάναν τοῦ Ἰράκ. Ἐξ αὐτῶν ὡρισμένοι διεπεραιώθησαν εἰς Κρήτην καὶ ἐκεῖθεν εἰς Μ. Ἀνατολήν. Τέσσαρα «Ἀβρὸ - Ἄνσον» καὶ δύο ἐκπαιδευτικὰ «Ἀβρὸ» ὡδηγήθησαν ὑπ' αὐτῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ὅσοι ἐκ τῶν μετεκπαιδευομένων ἀεροπόρων μας ἔμειναν εἰς Ἰράκ, κατὰ προτροπὴν καὶ πρωτοβουλίαν τοῦ διοικητοῦ των ἔλαβον ἐνεργὸν καὶ ἀποφασιστικὸν μέρος εἰς τὴν καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως τὴν ὁποίαν ὑπεκίνησαν οἱ Γερμανοὶ ἐκεῖ. Ἐξ ἄλλου ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1941 ἤρχισαν νὰ δραπετεύουν εἰς τὴν Μ. Ἀνατολὴν μέσῳ Τουρκίας, ἱκανοὶ καὶ θέλοντες νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα, Ἕλληνες ἀεροπόροι.

Ἡ διαρροὴ αὐτὴ ἐξ Ἑλλάδος, διήρκεσεν μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐκράτησε ρευστότητα κατὰ στάσεως εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἑνὸς κατ' ἐξοχὴν τεχνικοῦ καὶ λεπτοῦ σώματος, ὡς εἶναι ἡ ἀεροπορία.

Φυσικὰ οἱ ἀφικνούμενοι εἰς τὴν Μ. Ἀνατολὴν παρ' ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν δὲν ἦσαν ὅλοι ἱκανοὶ νὰ προσφέρουν θετικὴν καὶ δὴ ἐναέριον πολεμικὴν ὑπηρεσίαν.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως τὸν Αὔγουστον τοῦ 1941 ἐπὶ ὑπουργίας τοῦ ὑποστρατήγου Π. Νικολαΐδη, ἤρχισε νὰ συγκροτῆται καὶ ὀργανοῦται ἡ ἀεροπορία μας εἰς τὴν Μ. Ἀνατολήν. Καὶ συνεκροτήθη τότε τὸ ἡρωϊκὸν σῶμα μὲ βάσιν τὸ ἐκπαιδευτικὸν συγκρότημα τοῦ Χαμπάνκας, τὰ ἔξη ἐκπαιδευτικὰ ἀεροπλάνα καὶ μὲ τὸ προσφυγικῶς συγκεντρούμενον ἐξ Ἑλλάδος προσωπικόν, ἀκόμη δὲ καὶ δι' ἐπιστρατεύσεως Αἰγυπτιώτου καὶ γενικῶς ἀποδήμου ἑλληνισμοῦ.

Ἔτσι ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1942 ἡ ἀεροπορία μας ἤρχισε τὴν δρᾶσιν της μετὰ τῶν ἤδη δρωσῶν συμμαχικῶν ἀεροποριῶν, ἀφοῦ μὲ τὴν βοήθειαν τῆς ΡΑΦ εἰς τὴν ὁποίαν ἐνετάχθη δι' ἐπιχειρήσεις, ἐξησφάλισε ἐφοδιασμὸν καὶ ἐκπαιδευτικὰ κέντρα. Ἤδη μέχρι τοῦ τέλους 1941 ἡ ἀεροπορία περιλαμβάνει: Ὑπουργεῖον Ἀεροπορίας, καὶ τὴν ἐκπαιδευτικὴν μοῖραν διώξεως.

Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν αἱ πολεμικαί μας μοῖραι 335, Διώξεως καὶ 13η ναυτικῆς συνεργασίας ἐνήργησαν πολυαρίθμους ἐξόδους εἰς ἀποστολὰς προστασίας καὶ καλύψεως εὐπαθῶν περιοχῶν καὶ ἀναχαιτίσεως ἐχθροῦ, ἀνθυποβρυχιακὰς ἐρεύνας καὶ συνοδείας νηοπομπῶν εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ἐπίσης ἡ 335η μοῖρα Διώξεως λαβοῦσα ἐνεργὸν μέρος κατὰ τὴν μάχην τοῦ Ἐλ Ἀλαμέϊν ἀπέσπασε συμμαχικοὺς ἐπαίνους διὰ τὴν χαρακτηριστικὴν καὶ μετ' αὐτοθυσίας δρᾶσιν της, σχοῦσα εἰς τὸ ἐνεργητικόν της καὶ καταρρίψεις ἐχθρικῶν ἀεροσκαφῶν.

Ἐφόσον ὁ χρόνος παρέρχεται ἡ ἑλληνικὴ ἀεροπορία αὐξάνει καὶ ἐπεκτείνεται. Οὕτω κατὰ τὴν περίοδον 1943—1944 περιλαμβάνει: τὸ ὑπουργεῖον Ἀεροπορίας, τὴν 13ην Μ.Ν.Σ., μὲ ἀεροσκάφη τύπου Μπλενχάϊμ καὶ ἔπειτα Βαλτιμόρ, τὴν 335ην Μ. Δ. μὲ ἀεροσκάφη τύπου Χαρρικαίην καὶ ἔπειτα Σπιτφάϊρ, τὴν 336ην Μ. Δ., τὴν Ε.Ε.Τ.Ν.Ρ. μὲ ἀεροσκάφη τύπου Μάθ, Χάριαρντ καὶ Ὄξφορντ, τὴν Ε.Ε.Τ.Ν.Α., τὴν 71 Ε.Μ.Ε.Δ., τὴν 75 Ε.Μ.Γ.Α., τὴν Μ. Σ. Γάζης, τὴν Μ.Σ.Ε. Κασφαρίτ, τὰς τεχνικὰς παραγωγικὰς μονάδας, τὰς τεχνικὰς ἐκπαιδευτικὰς μονάδας καὶ τὸ ἑλληνικὸν τμῆμα ἐντὸς μονάδος τῆς ΡΑΦ μεταφορᾶς ἀεροσκαφῶν, ἔτι δὲ καὶ ἑλληνικὸν τμῆμα μεταφορικῆς ἀεροπορίας ἐντὸς μονάδος τῆς ΡΑΦ μὲ ἀεροπλάνα Ντακότα.

Καὶ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν αἱ πολεμικαί μας μοῖραι 335 Μ. Δ., 336 Μ. Δ. καὶ 13 μοῖρα γενικῆς ἀναγνωρίσεως ἐσυνέχισαν τὰς ἀποστολάς των, ἐνέτειναν θαυμασίως τὴν δρᾶσιν των, ἀποσπάσασαι συγχαρητήρια καὶ εὐφήμους μνείας παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΡΑΦ Μεσογείου καὶ ἐνήργησαν βομβαρδισμοὺς ἐπὶ στόχων τῆς Κρήτης, Πελοποννήσου καὶ Δωδεκανήσου. Εἰς τὴν ἰδίαν περίοδον πρὸ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης τῆς Λέρου ἀνετέθησαν εἰς τὰς 335 καὶ 336 μοίρας Διώξεως καὶ εἴς τινας τῆς ΡΑΦ αἱ πλέον παράτολμοι καὶ ἐπικίνδυνοι ἀποστολαί. Οἱ πιλότοι μας ἐτίμησαν κατὰ τρόπον θρυλικὸν τὰ ἑλληνικὰ πτερὰ καὶ ἀπέσπασαν τὸν θαυμασμὸν τῶν Ἄγγλων συναδέλφων των. Αἱ μοῖραι μας ἐπρώτευσαν ἀσυγκρίτως εἰς ἀπόδοσιν σχοῦσαι καὶ τὰς σοβαρωτέρας ἀπωλείας. Ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῆς ΡΑΦ Μεσογείου ἐσημείωσε εἰδικῶς τὸ γεγονὸς τοῦτο εἰς γενικὴν διαταγὴν ἐπιχειρήσεων τῆς Μεσογείου καὶ ηὐχαρίστησε καὶ συνεχάρη μὲ θαυμασμὸν τὴν ἀεροπορίαν μας.

Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ 1944—1945 ἡ 13η μοῖρα γενικῆς ἀναγνωρίσεως δι' ἀποκτήσεως ἑλληνικοῦ τμήματος, εἰς ἐκπαιδευτικὴν μονάδα ἐπιχειρήσεων βομβαρδισμοῦ προεβιβάσθη εἰς καθαρῶς βομβαρδιστικὴν μοῖραν καὶ μετεστάθμευσεν εἰς τὸ Ἰταλικὸν μέτωπον ὅπου ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Β. Ἰταλίας καὶ τοῦ Βαλκανικοῦ μετώπου. Ἡ μοναδικὴ αὐτὴ βομβαρδιστικὴ μοῖρα μας ἐνήργησε πλῆθος ἐπιτυχεστάτων βομβαρδιστικῶν ἀποστολῶν καὶ διεκρίθη μεταξὺ τῶν συμμαχικῶν ὡς ἡ καλυτέρα. Τὰς ἐπιτυχίας της αὐτὰς προσηύξησαν μὲ ἐπικὰς ἀποστολὰς καὶ αἱ προβιβασθεῖσαι εἰς μοίρας Σπιτφάϊρ 335 καὶ 336 μοῖραι μας Διώξεως αἵτινες τὴν ἀκολούθησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

★

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΡΑΦ Μεσογείου, ὑπήγαγε καὶ τὰς τρεῖς μοίρας μας ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ΡΑΦ Ἑλλάδος ὅστις ἀνέθεσεν εἰς αὐτὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὸν τομέα τῶν γερμανοκρατουμένων Νήσων Μήλου—Κρήτης καὶ Δωδεκανήσου.

Αἱ νῆσοι αὐταὶ ἀπηλευθερώθησαν τελικῶς περὶ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1945 μὲ ἀεροπορικὴν συμβολὴν μόνον τῶν τριῶν ἐκ τῶν ἑλληνικῶν μοιρῶν αἵτινες καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ἔσχον ἀρκετὰς ἀπωλείας.

Ἐνῶ ἔκλειε καὶ αὐτὸ τὸ μέτωπον διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ μετ' ὀλίγον ἡ Νίκη καὶ αἱ μοῖραι μας προωρίζοντο νὰ ἀποσταλοῦν καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἐν ἐνεργείᾳ μέτωπα, ἡ ἀεροπορία μας ἐπαναπατρισθεῖσα εἰς τὴν κατεστραμμένην Ἑλλάδα, ὅπου δὲν ὑπῆρχον ἐγκαταστάσεις καὶ ἀεροδρόμια ἐπετέλεσε τὸν ἆθλον τῆς ὀργανώσεως ἀεροδρομίων ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

Ἦτο δὲ πραγματικὸς ἆθλος, διότι μὲ παντελῆ ἔλλειψιν μέσων καὶ καθ' ἣν ἐποχὴν ἔπρεπε νὰ ἐπαναπατρισθοῦν καὶ ἀπολυθοῦν οἱ ἐκ τῆς ξένης Ἕλληνες οἵτινες ἀπετέλουν τὸ πλεῖστον τοῦ συγχρόνου εἰδικευμένου προσωπικοῦ ἐδάφους τῆς ἀεροπορίας μας αὐτὴ παρέδωσεν εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὰς ἐκλογὰς κυβέρνησιν τέλειον πυρῆνα μὲ βάσεις ἀναπτύξεως μιᾶς ΡΑΦ ἐν σμικρογραφίᾳ.

★

Αὐτὴ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἑξῆς τμημάτων: Τρεῖς μοίρας Διώξεως, τὰς 335, 336 καὶ 337 ἐκ Σπιτφάϊρ ΜΚ ΙΧ μὲ 16 ἀεροσκάφη ἑκάστη καὶ μὲ τὰς ἐφεδρείας των καὶ μὲ πληρώματα ἐξ 21 διωκτῶν ἐν ἑκάστῃ μοίρᾳ μετ' ἐφεδρειῶν. Μία βομβαρδιστικὴ μοῖρα τῶν 16 ἀεροσκαφῶν ποὺ θὰ ἀνεφοδιάζετο μὲ τὰ ταχύτατα τέλεια βομβαρδιστικὰ Μοσκίτο, ἱκανὰ δι' ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις ἀκόμη καὶ διώξεως. Μία μοῖρα μεταφορικῆς ἀεροπορικῆς ἢ γενικῆς ἀναγνωρίσεως τῶν 16 ἀεροσκαφῶν μὲ Ἀβρὸ Ἄνσον καὶ μία μοῖρα μεταγωγικῶν τῶν 16 ἀεροσκαφῶν μὲ Ντακότα, ὅλαι μετὰ τῶν ἐφεδρειῶν των. Ἐπίσης μὲ σχολὰς ἀεροπορίας διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἱπταμένου, τεχνικοῦ καὶ λοιποῦ εἰδικευμένου προσωπικοῦ καὶ μὲ τὰς ὑπολοίπους πλαισιωτικὰς μονάδας. Καὶ παρέδωσε μίαν ἀεροπορίαν θρῦλον, πολεμήσασαν διὰ τὴν συμμαχικὴν νίκην, διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰς ἐθνικάς μας διεκδικήσεις, χωρὶς νὰ τὴν βαρύνῃ οὐδεμία σκιὰ ἀφοῦ ἡ θαυμαστή της δρᾶσις ἦτο ἀδιάλειπτος καὶ δὲν ἀνεμίχθη οὔτε τὴν ἐπηρέασε οὐδὲν ἀπὸ τὰ κινήματα τῆς Μ. Ἀνατολῆς, οὔτε καὶ αὐτὸ ἀκόμη τοῦ Ἀπριλίου ποὺ ἦτο καθολικὸν καὶ εἰς τὸ ναυτικόν μας. Μίαν ἀεροπορίαν 24.000 ἐξόδων, ἐπιχειρήσεων συνολικοῦ ἀριθμοῦ 75.000 ὡρῶν πτήσεων, 200.000 ὡρῶν ἐκπαιδευτικῶν πτήσεων καὶ γενικοῦ συνόλου ὡρῶν πτήσεων ὑπερβαίνοντος τὰς 300.000. Ἐβοήθησε δὲ εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ ἄθλου αὐτοῦ ἡ ὑποδοχὴ καὶ ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἀγάπη τοῦ ἔθνους πρὸς τὴν ἀεροπορίαν του, ὅταν τὴν ὑπεδέχθη κατὰ τὸν ἐπαναπατρισμόν της, παρελαύνουσαν ἐναερίως καὶ ἐπιγείως σεμνὴν καὶ ὑπερήφανον πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ὅπου ἐτέλεσεν σεμνὸν μνημόσυνον τῶν ἐνδόξων νεκρῶν της, τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Μ. Ἀνατολῆς.

Ὑπῆρξαν πολλαὶ αἱ συμφοραὶ καὶ ἀφάνταστα τὰ ἐρείπια κατὰ τὸν πόλεμον καὶ τὴν κατοχήν. Ἀναρίθμητοι αἱ εὐθῦναι καὶ αἱ ἀντιθέσεις. Ἀπὸ τὴν μακρὰν ὅμως ἐθνικὴν περιπέτειαν ὑψώθη σύμβολον ἀνδρείας, ἀδελφωσύνης, τιμῆς καὶ ἤθους ἡ ἑλληνικὴ ἀεροπορία. Χωρὶς δευτέραν γνώμην ὑπῆρξεν ἡ ἀρτιωτέρα ἔκφρασις τῆς Ἑλλάδος ὄχι μόνον εἰς παράθεσιν ἡρωϊκῶν πράξεων, ἀλλὰ καὶ ἐποικοδομητικῶν προσπαθειῶν, ὅπως ἀνακτήσῃ τὸ ἔθνος ἕνα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἄρτιον μαχητικὸν καὶ ἀνεπίληπτον Σῶμα. Καὶ ἀσφαλῶς ἡ ἀεροπορία μας συνεκέντρωσε χωρὶς καμμίαν σκιὰν τὸν ἀνυπόκριτον θαυμασμὸν καὶ τὴν συμπαράστασιν τοῦ ἔθνους.

Β.

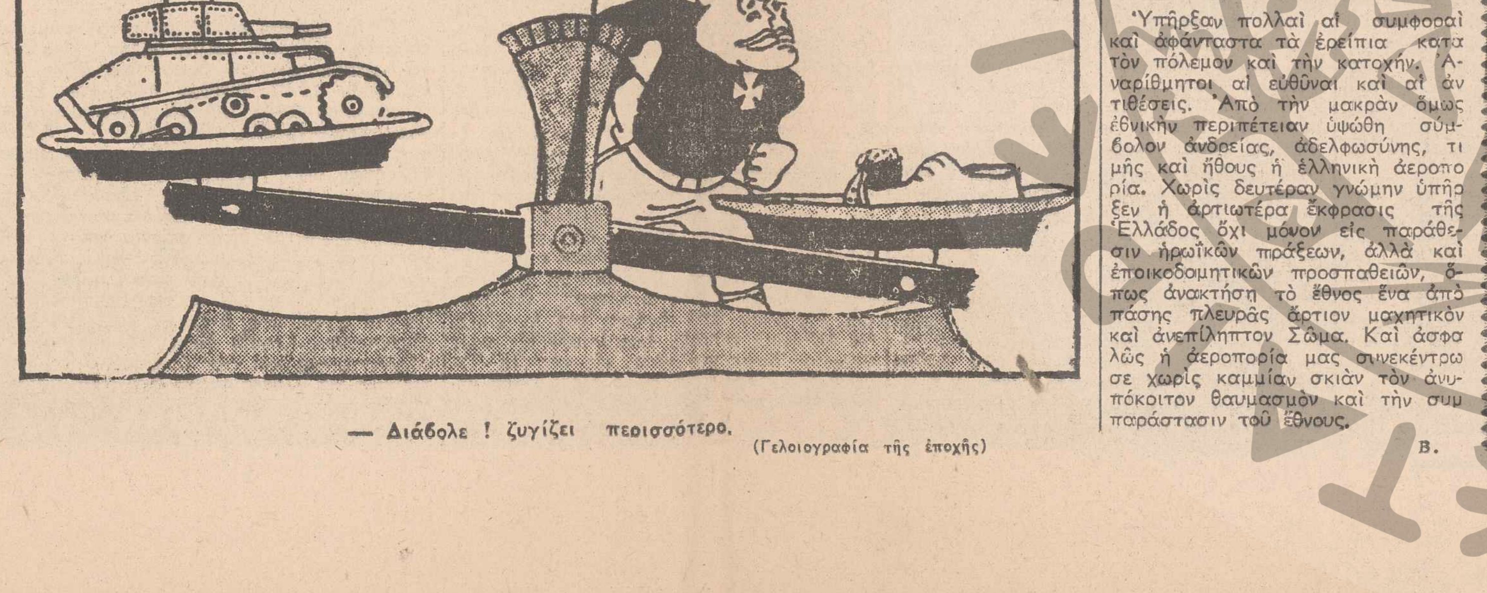
— Διάβολε ! ζυγίζει περισσότερο.

(Γελοιογραφία τῆς ἐποχῆς)

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΔΕΚΑΞΗ

(Ἀπὸ τὴν ἐποποιΐαν τοῦ Ἀλβανικοῦ)

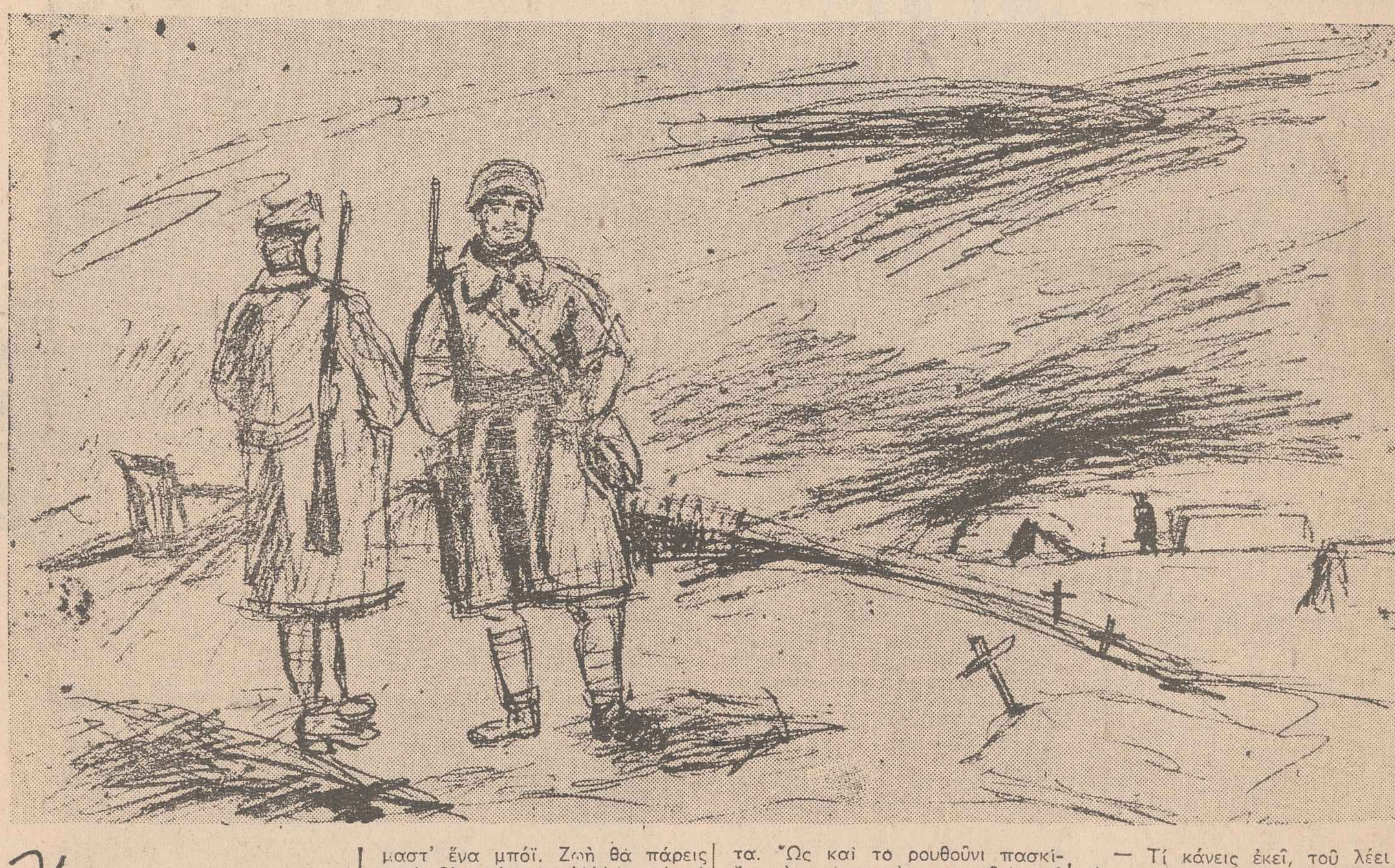

ΧΙΟΝΙΖΕΙ. Βουβὸ κι ἀνάλαφρο τὸ χιόνι πέφτει μέσ στὸ χαράκωμα κάτασπρο κρυο σάβανο στὶς ματωμένες λάσπες. Οἱ νεκροὶ θάφτηκαν ἀπ' τὸ πρωΐ ἀνάμεσα στ' ἀνάρια ἀντίσκηνα τῆς διμοιρίας. Τώρα πιὰ τάφοι κι' ἀντίσκηνα δὲν ξεχωρίζουνε. Εἶν' ὅλα ἴδια ἥσυχα, ἀσάλευτα κάτ' ἀπ' τὸ παγωμένο τους σκέπασμα. Οἱ θαμμένοι λησμονηθηκαν καὶ ἡσύχασαν· κι' οἱ ζωντανοὶ ξυλιάσανε κι' ἐκεῖνοι νεκρικά.

Μοναχὰ οἱ σκοποὶ πᾶνε κι' ἔρχουνται μὲ τὸ πάσσο τους, ταράζοντας πότε-πότε τοὺς ὤμους γιὰ νὰ πέφτει τὸ χιόνι ἀπὸ τὶς πλάτες. Ποῦ καὶ ποῦ κανένας τους φέρνει τὸ μπράτσο στὴν κόχη τοῦ κράνους καὶ κοιτάει προσεχτικὰ κατὰ πέρα. Χαμένος κόπος. Τὸ μάτι εἶν' ἀνίκανο νὰ σκίσει τ' ἀπέραντο τοῦλι, ποὺ χορεύει κυματιστό, δίχως σταματημό. Ἀπ' τὴ μιά, δεξιά κάτω χαμηλὰ τὸ Πόγδραδετς κι' ἀπ' τὴν ἄλλη ἡ τεράστια πλάτη τοῦ Τομόρι κι' ὁ ματωβαμένος Τεκές, χαμένα ὅλα μεσ' στ' ἀτέλειωτο θαμπό... Καὶ τὸ χιόνι πέφτει.

⁂

Ὁ λόχος ἔχει πάρει διαταγὴ ν' ἀφίσει τὸ μέτωπο. Θὰ φύγει μὲ τὰ πρῶτα σκοτάδια, μὰ θὰ μείνει μιὰ διμοιρία γιὰ τὰ «μπόσικα». Ἡ «σύμπτυξις» γίνεται κανονικά, μὲ σχέδιο κι' ἡ κάθε μονάδα πρέπει ν' ἀφίσει κάποιους, νὰ προστατέψουν, ἂν χρειαστεῖ, τὴν ἀποχώρησή της. Ἔτσι ὁ λαχνὸς ἔπεσε στὴν 3η Διμοιρία. Εἴτανε κάποτε ἡ Διμοιρία τούτη ἀκέρηα, μὰ τώρα ἔχουνε μείνει Δεκάξη ὅλοι κι' ὅλοι κι' αὐτοὶ σακατεμμένοι κι' ἄρρωστοι. «Τί νὰ γίνει;... ποὺ νὰ βρεθοῦνε οἱ γεροὶ νὰ κάτσουνε»

Ὁ διμοιρίτης ἔχει πάρει βόλτα τὸ χαράκωμα νὰ κανονίσει τὴ θέση τοῦ καθενός. Μ' ἕνα κοτζάμου πλατύγυρο κι' ἀνάβαθο κράνος ποὺ μοιάζει σὰ νἄχει στὸ κεφάλι ταψί, εἶναι «μιὰ μπουκιὰ» παιδὶ ποὺ φτάνει καὶ δὲ φτάνει τὰ εἴκοσι. Εἶναι ἔφεδρος ἀνθυπολοχαγός, ἀλλὰ δὲν ἔχει οὔτε γαλόνια, οὔτε διακριτικό. Κάνει ἀστεῖα μὲ τοὺς φαντάρους καὶ φυλάει σκοπὸς διπλάσιες ὧρες ἀπὸ δαύτους. Ὅλοι τους τ' ἀγαπᾶνε καὶ τὸ φωνάζουνε «Πιτσιρῖκο».

⁂

Πῆρε καὶ σκοτείνιαζε πιὰ σὰ συγκεντρώθηκ' ὁ λόχος νὰ ξεκινήσει. Οἱ διμοιρίες μαζεύτηκαν ὄξω ἀπ' τ' ἀμπρὶ τοῦ λοχαγοῦ.

—Λοιπόν; Ἕτοιμοι;

—Ἄντε μπρός...

Αὐτοὶ ποὺ νικούσανε, ροβολᾶνε τώρα μπουλούκι κατὰ τὴν «Κομμένη Πέτρα».

Ὁ Πιτσιρῖκος, ὀλόρθος ἀπ στὸ χιόνι, ἀφουγκράζεται τὸ σούρσιμο, ποὺ σβύνει σιγὰ-σιγὰ στὴν κατηφοριά.

— Ὅλοι στὰ χαρακώματα, παιδιά!

Ξαφνικά, τὸ χιόνι, ποὺ σκεπάζει τάφους κι' ἀντίσκηνα μαζί, σκάει ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ πετιοῦνται μὲ μιᾶς Δεκάξη Φαντάσματα, ποὺ δὲν ξέρεις ἂν βγῆκαν ἀπ' τοὺς τάφους ἢ ἀπ' τ' ἀντίσκηνα. Δεκάξη σακατεμμένοι κι' ἄρρωστοι γίνανε τώρα Δεκάξη θερία ζωντανά, ποὺ πιάσανε τὸ χαράκωμα κι' ἄμα θέλει ὁ θάνατος ἃς περάσει.

ΝΥΧΤΑ. Καταχνιά οὔτε ἀνάσα. Ἂν ξημερώσει τὸ πρωΐ θἄναι τοῦ Βαγιοῦ. Μὰ ἡ γῆς, παιρνοντας τὸ φῶς καὶ τὸ σκοτάδι μαζί της ξεκόλλησ' ἀπὸ τοῦτα τὰ βουνὰ καὶ τ' ἄφισ' ἐδῶ μοναχά τους. Κάνει τὶς στροφὲς της ἐκείνη καὶ τοῦτα μένουνε ἀσάλευτα ἴδια μὲ μάτια νεκροῦ. Ἀπάνω τους ἔκατσε ἕνα ποῦσι βαρύ, πηχτὸ καὶ κεῖνο ἀσάλευτο. Τὸ φῶς χάθηκε χωρὶς νὰ γίνει σκοτάδι. Ἕνα γκρίζο, μόνο, σὰν τὴν ἄβυσσο, σὰν τὸ χάος. Οἱ Δεκάξη βρυκολακιάσανε. Φύγαν ἀπ' τὸν Κάτω Κόσμο κι' ὁ Ἀπάνω δὲν τοὺς δέχεται. Ἕνα πικρὸ παράπονο στὴν ψυχή τους ἔχει κατασταλάξει σὲ μιὰ ἄγρια ἀπόφαση, ποὺ δὲ λογαριάζει χάρο. Τὸ παράπονό τους δὲν εἶναι γιατὶ φύγαν' οἱ ἄλλοι καὶ δὲν τοὺς εἶπαν οὔτε γειά σας. Τέτοιες ὧρες κανεὶς δὲν τὸ λέει. Κι' ἀπ' τὴν ἄλλη, αὐτὴ ἡ δουλειὰ ἔχει καὶ χασομέρι. Μὰ σάματις ξέρουνε κι' οἱ ἴδιοι τ' εἶναι τὸ παράπονό τους; Μπορεῖ νἄναι γιατὶ τοὺς ἔπεσε ὁ κλῆρος. Ἔτσι, κι' ἀλλιῶς, ἐτοῦτοι δὲν εἶν' ἀπ' αὐτοὺς ποὺ λένε: «γραφτὸ μας εἴτανε» καὶ τρέμουν μπροστὰ στὸ χάρο, σὰν τὸ φυλλοκάλαμο. Εἶν' ἀπὸ κείνους ποὺ τὸν κοιτᾶνε κατάματα καὶ τοῦ λένε: «εἴμαστε ἴσα, εἴμαστ' ἕνα μπόϊ. Ζωὴ θὰ πάρεις ψυχὴ δὲν πέρνεις. Ἀλλὰ καὶ τὴ ζωὴ ὡς ποὺ νὰ τὴν πάρῃς θὰ φτύσεις αἷμα· δὲ θὰ σοῦ ποῦμε: πάρτηνε».

Τὰ Δεκάξη ἐτοῦτα ρετάλια δὲν εἶναι ἥρωες γιὰ στεφάνωμα. Τὰ στεφάνια καὶ τὰ μπιχλιμπίδια ἂς τὰ φορᾶνε ἄλλοι. Χάρισμά τους. Εἶναι σκυλιὰ στὸ «ἀπίκου» νὰ δαγκώσουνε μέχρι τὸ κόκκαλο καὶ στέκουνται στὸ «τσάκα» νὰ μαλώσουνε μὲ τὸ χάρο λεονταρίσια. Ἀλλιώτικα δὲ γίνεται.

Τὸ χαράκωμα εἶναι σκαμμένο στὸ χιόνι. Χιόνι ἀπ' τὴ μιὰ κι' ἀπ' τὴν ἄλλη, καὶ κεῖ ποὺ πατιέται χιόνι. Γιὰ νὰ φτάσεις στὴ γῆς πρέπει νὰ σκάψεις κάνα-δυὸ μπόγια ἀκόμα. Ὅποιος μείνει ἐδῶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ βρωμίσει.

Δεκάξη κεφάλια, ἀνάρια τό 'να 'πο τἄλλο, καρφωμέν' ἀκίνητα, μοιάζουνε σὰν κομμένα, μπηγμένα, κεῖ στὸ χιόνι. Πότε-πότε ἕν' ἀπὸ δαῦτα ξεκολλάει ἀπ' τὴ θέση του κι' ἀρχίζει νὰ πηγαίνει ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ τελευταῖο. Εἶν' ὁ Πιτσιρῖκος. Σταματάει στὸν καθένανε γιὰ λίγο κι' ἔπειτα τραβάει γιὰ τὸν πάρα-κάτου.

Τὸ ποῦσι ἔχει γίνει ἔτσι πηχτό, ποὺ δὲ βλέπεις τὴ μύτη σου. Τὸ μάτι παλεύει ἀνίσχυρο νὰ τὸ σκίσει καὶ κάπου-κάπου κάνα χέρι ἀσυνείδητα, κάνει νὰ σκορπίσει τὴν κάπνα, ποὺ μπῆκ' ἐμπόδιο. Τ' αὐτί, καὶ κεῖνο ἔχει στήσει καρτέρι μά... τίποτα. Τὸ χιόνι πνίγει τὰ πατήματα. Ὡς καὶ τὸ ρουθοῦνι πασκίζει νὰ πιάσει τὴ μυρουδιὰ τοῦ θανάτου, τὴν κρύα ἀνάσα τοῦ χάρου.

—Ἂν τὴν πάρουνε χαμπάρι τὴ δουλειὰ οἱ Ἰταλοὶ καὶ κάνουνε κατὰ δῶ, θὰ βρεθοῦμε μούρη μὲ μούρη μὲ δαύτους λέει ὁ Πιτσιρῖκος σ' ἕναν ποὔχει ἀκουμπήσει τὸ σαγόνι του στὸ στημένο ὁπλοπολυβόλο του καὶ φαίνεται σὰν νὰ κοιμᾶται.

Ὁ ἄλλος σηκώνει τὸ κεφάλι του ἀπ' τὸ κοντάκι ἀργὰ καὶ ζυγώνοντας τὴ μούρη του στ' αὐτὶ τοῦ Πιτσιρίκου, τοῦ λέει σιγά:

—Μακάρι...

Εἴτανε ὁ Φτώχης ὁ Παναγιώτης. Τὸ πρωΐ εἶχε θάψει τὸν ἀδερφό του μὲ τὰ χέρια του. Τὸν κουβάλησε τὴ νύχτα ἀπὸ τὸ χαράκωμα στ' ἀντίσκηνο βαρειὰ τραυματισμένο καὶ κεῖ πέθανε. Εἴτανε ὁ μόνος ποὺ πέθανε σὰ «χριστιανός». Κάποιος βρέθηκε νὰ τοῦ κλείσει τὰ μάτια καὶ νὰ τοῦ σταυρώσει τὰ χέρια.

— Μακάρι, ξανάπε κι' ἔβγανε μιὰ βαθειὰ ἀνάσα σὰ νὰ περιμένει κάτι μὲ λαχτάρα μὰ ποὺ δὲν ἐλπίζει πὼς θαρθεῖ.

Ὁ Πιτσιρῖκος ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ τὸ «Ταψὶ» τοῦ κατέβηκε ὡς στὰ μάτια. Ἕνας κόμπος τοῦ στάθηκε στὸ λαιμὸ καὶ ἕνα σφίξιμο στὰ μελίγγια, ποὺ πᾶν νὰ κρεπάρουνε. Δάγκωνε τὰ χείλια γιὰ νὰ μὴ βάνει τὰ κλάμματα σὰ μικρὸ παιδί. Γιὰ νὰ ξεσπάσει ἔβγαλε ν' ἀνάψει τσιγάρο, βαρῶντας ἕνα τσακουμάκι μὲ φυτῆλι, ποὺ δὲν ἄναβε.

— Τί κάνεις ἐκεῖ, τοῦ λέει ὁ Φτώχης, φωτιά;... ὄχι δὲν κάνει, θά...

—Μακάρι!... βάνει μιὰ φωνὴ πεισμωμένα ὁ Πιτσιρῖκος καὶ τὸ τσιγάρο τοῦ φεύγει ἀπὸ τὸ στόμα.

Σὰν ἀπάντηση ἕνα σφύριγμα κι' εὐθὺς μιὰ «ἐγκαιροφλεγής», σκάει πάν' ἀπ' τὰ κεφάλια τους, ἀφίνοντας ἕναν κρότο, κουδουνιστό, ποὺ σοῦ τρυπάει τ' αὐτιά.

—Ἄστους, ἄστους... λέει ὁ Φτώχης πασπατεύοντας τὸ «χότσκις».

Ἡ πρώτη εἴτανε σὰ σύνθημα. Σὲ λίγο ἄλλο σφύριγμα κι' ἄλλο κι' ἄλλο. Μὰ ἀπ' ὅσες πέφτουνε στὸ χιόνι, πολὺ λιγοστὲς σκάνε. Τὸ χιόνι εἶναι μπόγια παχὺ καὶ πάνε ἄπατες, σὰ νὰ πέφτουνε σὲ σωρὸ ἀπὸ στάρι. Οἱ ἄλλες ὅμως, ποὺ σκάνε στὸν ἀγέρα τοὺς ἔχουνε ξεκουφάνει.

—Ἔχουνε καὶ πεδινό, λέει ὁ Πιτσιρῖκος. Βλέπεις ἀπὸ κείνη τὴ μεριὰ εἶναι τὸ Βεράτι καὶ ὑπάρχει ὁ ἀμαξιτός... Τί λές, Παναγιώτη, δὲν τοὺς ρίχνουμε καὶ μεῖς καμμιὰ ριπή;

— Ἄστους, ἄστους Πιτσιρῖκο...

Ξαφνικὰ τὰ πυρὰ σταματήσανε.

— Γιατὶ κοπήκανε ἔτσι ἀπότομα; λέει κάποιος ἀπὸ πιὸ πέρα. Λὲς νἄχουμε τίποτα νταραβέρια; Πρέπει νἄχουμε τὰ μάτια μας τέσσερα.

— Σταθῆτε σεῖς, κάνει ὁ Πιτσιρῖκος.

Πετάει τὴν κάπα, δίνει μιὰ καὶ πηδάει ἀπάνω στὸ χαράκωμα. Κάνει νὰ προχωρήσει, ἀλλὰ μιὰ «γουροῦνα» τῶν «Εἰκοσιδύο» πέφτει μπροστά του καὶ χώνεται στὸ χιόνι. «Νά ποὺ ἔχει καὶ τὰ καλά του τὸ χιόνι. Ἂν δὲν ἦταν αὐτὸ «αἰωνία σου ἡ μνήμη» Πιτσιρῖκο. Θὰ πήγαινες καὶ σὺ ὑπὲρ... τώρα τὴ γλύτωσες φτηνά. Μόνο μὲ πιτσίλες ἀπ' τὸ χιόνι». Μὰ καὶ μὲ τὶς πιτσίλες φουρκίστηκ' ὁ Πιτσιρῖκος.

—Ρῖχτε τους μωρέ, λέει θυμωμένα. Τοὺς κερατάδες!...

Πύρινες γλωσσίτσες ἀρχίζουν νὰ μπαινοβγαίνουν ἀπ' τὰ τρία ὁπλοπολυβόλα, σὰ νὰ κοροϊδεύουν. Κοφτοὶ θυμωμένοι σμπάροι σὰ νὰ φτύνουν κατὰ κεῖθε.

Λίγες ριπὲς καὶ σταματᾶνε. Περιμένουν ἀπάντηση, ἀλλὰ τίποτα.

⁂

Πάλι ἁπλώθηκ' ἡ νέκρα καὶ πέρνει μάκρος ἀξημέρωτο, δίχως τελειωμό. Κανείς τους δὲν ξέρει πόσες ὧρες περάσανε.

⁂

Σκυφτοὶ κι' ἀμίλητοι οἱ Τελευταῖοι Δεκάξη, σακατεμμένοι κι' ἄρρωστοι ἀφίνουνε τὸ χαράκωμα. Ἐκεῖνο ἄδειο, μὲ στόμ' ἀνοιχτό, τοὺς κοιτάζει ποὺ φεύγουνε. «Γιὰ κοίταξε κεῖ πῶς χάσκει! Γιατί; ἀπορεῖ, γιὰ πεινάει; Δὲ χόρτασε μὲ τόσους ποὺ ἔφαγε;»

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ

ΟΔΙΣΥ

Πωλοῦνται εἰς ἐλευθέραν πώλησιν Ρυμουλκούμενα δίτροχα μὲ πνευστὰ ἐλαστικά.

α) 750—20 ἀπὸ Δραχ. 1.100.000 μέχρι Δραχ. 1.600.000

β) 600—16 Δραχ. 1.300.000 παράδοσις ἄμεσος.

Πληροφορίαι: ὁδὸς Ἐλ. Βενιζέλου 39 (Μέγαρον Πεσματζόγλου 2ος ὄροφος).

Ἡ πρώτη ἡμέρα

ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΕΣ...

◈ ——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 4ης ΣΕΛΙΔΟΣ

πυρκαϊῶν ποὺ ἔσπειραν μὲ τὶς βόμβες τους οἱ ναζί. Μὰ πάλι οἱ Ἕλληνες δὲν ἐδειλίασαν. Ἡ ἴδια ἀρχή, ἁπλῆ σὰν τὴν ἀλήθεια, καθώριζε τὰς πράξεις των: Σὲ κανένα καὶ μὲ κανένα λόγο δὲν θὰ ὑποταχθοῦμε. Μόνον μὲ τὴ Βία. Τὰ γεγονότα ἐξελίχθηκαν γοργά. Ἔσπασε ἡ Γιουγκοσλαυΐα. Οἱ Γερμανοὶ πέρασαν. Κατέλαβαν τὴ Θεσσαλονίκη. Ἀλλὰ οἱ μαχητὲς τῶν ὀχυρῶν ἐξακολουθοῦσαν νὰ μάχωνται. Καὶ οἱ νικηταὶ τῆς Ἀλβανίας καθὼς ὑποχωροῦσαν παρακολουθούμενοι διστακτικὰ ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς «ἀνέστρεφον» — ὅπως ἔλεγε τὸ ἀνακοινωθὲν — κάπου-κάπου γιὰ νὰ πιάσουν 300, 400 ἢ καὶ παραπάνω αἰχμαλώτους.

Ἀλλὰ ἡ τύχη τῆς μάχης αὐτῆς εἶχε κριθῆ. Σὲ λίγο πέρασαν ἀπὸ δῶ τὰ λείψανα τῶν καναδικῶν σχηματισμῶν ποὺ στὶς Θερμοπύλες πολέμησαν ἐναντίον τῶν Βαρβάρων. Καὶ τὰ γερμανικὰ στούκας ἐβύθιζαν κάθε σκάφος ποὺ ὑπῆρχε στὶς ἑλληνικὲς θάλασσες. Τὸ σκοτάδι τῆς σκλαβιᾶς σκέπασε σὲ λίγο τοὺς Ἕλληνες καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Τσολάκογλου ἐσυνθηκολόγησε. Ὄχι ὅμως οἱ Ἕλληνες.

Ἦρθαν οἱ μῆνες τῆς πείνας ποὺ ἦταν φοβερώτερη ἐδῶ ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος τῆς χώρας μας. Ἀλλ' ἀκριβῶς μέσα στὴν κόλαση τοῦ χειμῶνα Ἐκείνου τοῦ 1941—42 ἄρχισε νὰ ὀργανώνεται ἡ ἀντίστασι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐδῶ στὴν Ἀθήνα. Ἀπὸ δῶ ξεκινοῦν οἱ ἀγγελιαφόροι πρὸς τὴν Μ. Ἀνατολὴ καὶ τὴ λοιπὴ Ἑλλάδα καὶ πρὸς τὰ ἐδῶ κατευθύνονται.

Σὲ λίγο, μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 1942, μέρα μεσημέρι ὁ Περρίκος μὲ τοὺς συντρόφους του θὰ τινάξουν στὸν ἀέρα τὰ γραφεῖα τῆς προδοτικῆς ΕΣΠΟ. Ἐνῶ γυρίζει ὁ κόσμος ἀπὸ τὴ δουλειὰ—ἡ ὥρα εἶναι 1 — ἕνας τρομακτικὸς κρότος ἀκούεται ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Ὁμονοίας. Τεράστιες στῆλες μαύρου πηχτοῦ καπνοῦ σκεπάζουν τὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Πατησίων κι' ἀκολουθοῦν φλόγες ποὺ μονάχα τὸ μῖσος τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τοῦ κατακτητοῦ κι' ὁ ἔρωτας πρὸς τὴν Ἐλευθερία ἠμποροῦσαν ν' ἀνάψουν. Τὸ μεσημέρι ἐκεῖνο ὅλες οἱ καρδιὲς ἐγέλασαν καὶ τὸ ψωμὶ τῆς σκλαβιᾶς δὲν ἦταν τόσο πικρό....

✪

Τὸ νέο μᾶς ἦρθε ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο. (Λίγοι εἶναι οἱ Ἕλληνες ποὺ δὲν κρυφάκουγαν στὴν κατοχή): Ἑκατὸν εἰκοσιπέντε μεταγωγικὰ —εἶπε τὸ Λονδῖνον —ποὺ μὲ τὰ πλοῖα συνοδείας ἀπάρτιζαν μιὰ ἀρμάδα ἀπὸ πεντακόσια καράβια, ἔκαναν ἐπιτυχῆ ἀπόβασι στὴ Βόρειο γαλλικὴ Ἀφρική. Ἦταν Νοέμβριος. Ἡ ἐλπίδα ποὺ δὲν εἶχε σβύσει οὔτε τὴν ἡμέρα τῆς εἰσόδου τῶν Γερμανῶν στὴν Ἀθήνα, τώρα ἐγιγαντώθηκε. Ἔγινε βεβαιότης. Λίγο νωρίτερα ὁ Ρόμμελ, ὁ Ναπολέων τῆς Ἀφρικῆς, εἶχε γονατίσει μπροστὰ στὸ Ἔλ Ἀλαμέϊν κι' εἶχε ἀρχίσει νὰ ὀπισθοχωρῆ, ἐνῶ στὸ Στάλινγκραντ ὁ φὸν Πάουλους ἔχανε κι' αὐτὸς τὸ παιχνίδι. Ὁ κάθε Ἕλληνας καταλάβαινε πὼς τὸ δρᾶμα βαδίζει πρὸς τὴ λύσι του. Οἱ μαυραγορῖτες φοβήθηκαν ὅτι θὰ τοὺς μείνουν τὰ τρόφιμα ποὺ εἶχαν ἀποθηκιάσει. Καὶ ἔγινε τότε ἐκεῖνο τὸ ἀξέχαστο ποὺ σὲ μιὰ νύκτα, ἡ ἀγορά, ἡ ὁδὸς Ἀθηνᾶς, ἡ ὁδὸς Θεμιστοκλέους ἐγέμισαν ἀπὸ κάθε λογῆς τρόφιμα, ποὺ οἱ ἰδιοκτῆται τους τὰ διαλαλοῦσαν μὲ τὸ περίφημα «Βάστα Ρόμμελ!...». Περίεργο μῖγμα ἐμπορικῆς διαφημίσεως καὶ ἐθνικοῦ χιοῦμορ...

✪

Ἐν τούτοις τὸ τέρμα δὲν ἦταν τόσο κοντά, ὅσο ὅλοι μας εἴχαμε νομίσει. Ἐχρειάσθηκαν δυὸ ὁλόκληρα χρόνια ἀκόμη ἕως ὅτου ἐλευθερωθοῦμε. Καὶ ὑπῆρξαν τὰ δυὸ αὐτὰ χρόνια τὰ τραγικώτερα, ἀλλὰ καὶ τὰ μεστότερα σὲ γεγονότα ποὺ ἀπέδειξαν τὸ ἀκατάβλητο φρόνημα τῶν Ἑλλήνων. Τὰ βουνὰ ἐγέμισαν ἀντάρτες, πού, ἀκολουθῶντας τὸ παράδειγμα τῶν κλεφτῶν προτίμησαν «μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή...». Ὁ ἀντίλαλος ἀπὸ τὴν ἀνατίναξι τοῦ Γοργοποτάμου, ἐδυνάμωσε τὴν ἐλπίδα καὶ ἀτσάλωσε τὰ νεῦρα ἐκείνων ποὺ εἶχαν μείνει στὶς πόλεις. Οἱ φλόγες ἀπὸ τὸ μεγαλειῶδες σαμποτὰζ τοῦ μεγάλου ἀεροδρομίου εἰς τὴν Μεσαρὰ τῆς Κρήτης ἐθέρμαναν τὶς καρδιὲς ὅλων τῶν Ἑλλήνων. Καὶ οἱ ἀθρόες ἐκτελέσεις ποὺ οἱ Γερμανοὶ διέτασσαν ὅλο καὶ συχνότερα καὶ σὲ μεγαλύτερους ἀριθμοὺς δὲν κατώρθωσαν νὰ κλονίσουν τὴν πίστι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὸ δρόμο ποὺ μόνος του εἶχε διαλέξει καὶ ἀκολουθοῦσε.

Στὴ Ρωσία οἱ γερμανικὲς στρατιὲς ἐδεκατίζοντο ἀπὸ τὶς ρωσικὲς ἐπιθέσεις καὶ τὶς κακουχίες. Ὅλη ἡ ὑπόδουλη Εὐρώπη εἶχε στείλει στὸ ἀνατολικὸ μέτωπο ἄνδρες της νὰ πολεμήσουν. Ὅλη ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἡ μικρὴ Ἑλλὰς ἐπίμονα εἶχεν ἀρνηθῆ νὰ πάρῃ τὸ ὅπλο ἐναντίον τῶν συμμάχων. Καὶ αὐτὸ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ μᾶς τὸ συγχωρήσουν οἱ κατακτηταὶ τῆς Εὐρώπης. Ἔτσι ἡ «κυβέρνησις» ποὺ αὐτοὶ εἶχαν ἐγκαταστήσει, ἐκήρυξε τὴν πολιτικὴν ἐπιστράτευσιν, πρόδρομον τῆς στρατιωτικῆς. Τότε ὁ ἀθηναϊκὸς λαὸς ἔδειξεν ὅλο τὸ μεγαλεῖον του. Εἰς τὰς 7 Ἰουλίου τοῦ 1943 ἔγινεν ἡ ἱστορικὴ διαδήλωσις ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως. Οἱ δρόμοι ἐγέμισαν ἀπὸ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἡ ἑλληνικὴ σημαία ἐκυμάτισεν εἰς τοὺς δρόμους ὅπως καὶ τότε, εἰς τὰς 28 Ὀκτωβρίου. Ἀλλὰ τώρα οἱ διαδηλωταὶ εἶχαν νὰ κάμουν μὲ τοὺς Γερμανούς.... Τάνκς πελώρια καὶ θωρακισμένα αὐτοκίνητα ἐκινήθησαν εἰς τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν διὰ ν' ἀποκόψουν τοὺς διαδηλωτὰς καὶ νὰ εὐκολύνουν τὴν «ἐκκαθαριστικὴν» δρᾶσιν τοῦ πεζικοῦ ποὺ ἀκολουθοῦσε. Οἱ διαδηλωταὶ δὲν εἶχαν ὅπλα. Καὶ τὰ τάνκς ὅλο καὶ ἐσυμπίεζαν τὰς μάζας. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ κάπου πετάχτηκε μιὰ κουβέρτα ποὺ κάποιος ἄγνωστος καὶ ἀνώνυμος, διαδηλωτὴς τὴν ἔχωσε ἀνάμεσα στὴν ἑρπύστρια τοῦ πλησιέστερου τάνκς ἀκινητώντας το. Οἱ διαδηλωταὶ ἐξέσπασαν σὲ ζητωκραυγὰς καὶ οἱ Γερμανοὶ ἄνοιξαν πῦρ. Ἡ ἀθηναϊκὴ ἄσφαλτος ἐποτίσθηκε μὲ αἷμα, ἐνῶ ἄλλο αἷμα τουφεκισμένων ἔτρεξε στὴν Καισαριανή. Ἡ μάχη ὅμως εἶχε κερδηθῆ. Ὁ πόλεμος ἐτελείωσε καὶ οὔτε ἕνας Ἕλλην δὲν εἶχε πολεμήσει ἐναντίον τῶν συμμάχων.

Ἀκόμη ἐνωρίτερα, τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ ἰδίου ἔτους, ὁ ἀθηναϊκὸς λαὸς εἶχε ἐπιχειρήσει μιὰ μεγαλειώδη ἐξόρμησι καὶ εἶχε διαδηλώσει τὴν πίστιν του εἰς τὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα. Μηχανοκίνητα γερμανικὰ καὶ ἰταλικὸ ἱππικὸ εἶχαν ἐπιδράμει ἐναντίον τῶν διαδηλωτῶν, ποὺ ἀκλόνητοι ἀντιμετώπισαν εἰς τοὺς δρόμους τῆς δοξασμένης πόλεως, ἄοπλοι αὐτοί, τὰ ὅπλα τῶν κατακτητῶν μὲ ζητωκραυγάς.

✪

Ἑπτὰ χρόνια συμπληρώνονται σήμερα ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἐκείνη ἡμέρα. Τὰ φῶτα ποὺ ἐσβύσθησαν τὸ βράδυ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἄναψαν πάλι τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1944 διὰ νὰ φωτίσουν ἐρείπια, καταστροφάς, πληγάς... Ἀλλὰ καὶ τὰ πρόσωπα τῶν Ἑλλήνων — ὅσων ἐπέζησαν ἀπὸ τὴν φοβερὴ δοκιμασία — ἱκανοποιημένων διότι δὲν ἔπαυσαν οὔτε στιγμὴν νὰ πιστεύουν καὶ νὰ πολεμοῦν... Συμπληρώνονται ἑπτὰ χρόνια καὶ ἡ μεγάλη παράγραφος ποὺ ἄνοιξεν εἰς τὴν ἱστορίαν μας ἡ Μεγάλη ἐκείνη ἡμέρα δὲν ἔκλεισεν ἀκόμη, ἐνῶ οἱ πληγὲς ποὺ μᾶς ἀφῆκεν ὁ φοβερὸς ἀγὼν ἐξακολουθοῦν νὰ αἱμάσσουν. Κανεὶς ὅμως ἂς μὴν ἀμφιβάλλῃ—ὅπως καὶ δὲν ἀμφιβάλλει — ὅτι τελικῶς θὰ κερδίσωμεν καὶ τὴν μάχην τῆς εἰρήνης. Ἐμεῖς ποὺ ἐνικήσαμε εἰς τὴν μάχην τῶν ὅπλων...

ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

31 Ὀκτωβρίου ὥραν 8 1)2 πρωϊνὴν ἀρχίζουν αἱ κληρώσεις τοῦ

Ἐθνικοῦ Λαχείου

49.500

ΑΡΙΘΜΟΙ ΚΕΡΔΙΖΟΥΝ

6.829.000.000

Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τῆς Α' Κληρώσεως

ΚΕΡΔΙΖΕΙ	20.000.000
ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ	25.000.000
ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ	30.000.000
ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ	35.000.000

καὶ τῆς Πέμπτης

Ο ΠΡΩΤΟΣ	140.000.000
Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ	60.000.000
Ο ΤΡΙΤΟΣ	30.000.000

ΚΑΙ ΤΟ ΔΩΡΟΝ

210.000.000

Ἡ ὠμορφιά εἶναι κυρίως ζήτημα ΥΓΕΙΑΣ

Κάμω τὴ μαγειρική μου μὲ προϊόντα "ΕΛΑΪΣ"

"ΣΤΕΡΕΟΛ" ἀντὶ λυωμένο βούτυρο

"ΒΙΤΑΜ" ἀντὶ φρέσκο βούτυρο μὲ σταθερὴ ποσότητα βιταμινῶν Α. καὶ D.

ἠγγυημένα γιὰ τὴν ἁγνότητά τους.

Κατάλληλα καὶ γιὰ τὸ πλέον εὐαίσθητο στομάχι

ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ 1/2 ΤΟΥ ΒΟΥΤΥΡΟΥ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΤΟΠΩΛΗΝ ΣΑΣ

ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ

..Τὸ Γαλλικόν..

Δ. ΧΑΤΟΥΠΗ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ 9

Πλάϊ Καφενείου ΑΘΗΝΑΙΟΝ

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΑΣ

◈ ——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 4ης ΣΕΛΙΔΟΣ

βολο τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ στὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ στὰ κενοτάφια τῆς Ἑλλάδος, γιὰ νὰ χωρέσουν τὰ ὀνόματα τῶν ἑκατοντάδων τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν τοῦ ναυτικοῦ.

Καὶ οἱ ψυχὲς δὲν ἔχουν κἄν τὴν ἱκανοποίησι, ὅτι ἡ θυσία ἐχρησίμευσε γιὰ νὰ γίνῃ κάτι τὸ καλλίτερο ἀπὸ πρίν. Τοὺς μένει μόνο ἡ ἐλαφρὴ παρηγορία ὅτι, μὲ τὴ θυσία τους συνετέλεσαν νὰ μὴν ἐπικρατήσῃ κάτι τὸ πολὺ χειρότερο. Ἡ γερμανικὴ ἐπιβολή.

⁂

Ὅλα αὐτὰ τὰ λεβεντόπαιδα, μὲ τὴ ζωή τους καὶ μὲ τὸν θάνατό τους, ἔδειξαν πὼς εἶχαν μιὰ μεγάλη ἀνδρικὴ ἀρετή: Τὴν διάρκεια στὴν προσπάθεια.

Αὐτὴ τὴν ἀρετὴ τὴν χρειάζεται σήμερα ὁ τόπος μας, ἴσως περισσότερο ἀπὸ κάθε τί ἄλλο. Εἶναι ὅμως φυσικὸ πὼς δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ μάλιστα σὲ ὑψηλὸ βαθμό.

Καὶ μέσα στὴ δίνη ποὺ τὸν τελευταῖο καιρὸ μᾶς στριφογυρίζει ὅλους μας, εἶναι ἀναπόφευκτο — σὲ ὁποιαδήποτε μερίδα καὶ ἂν ἀνήκουν—νὰ φθείρωνται καὶ νὰ πέφτουν, κυρίως ὅσοι εἶναι προικισμένοι μὲ τὴν ἀρετὴ αὐτή.

Ἔτσι, οἱ ἐξαιρετικοὶ ἄνθρωποι ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα τῆς προόδου, καταντοῦν οἱ φορεῖς καὶ τὰ θύματα τῆς συμφορᾶς.

Αὐτὸ εἶναι σήμερα τὸ μεγαλύτερο δρᾶμα μας.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

Ἀμερικανὶς κυρία ἐπιθυμεῖ νὰ ἐνοικιάσῃ δι' ἓν ἔτος μικρὸν διαμέρισμα εἰς Πλάκαν ἢ Κολωνάκι, μὲ τραπεζαρίαν, ὑπνοδωμάτιον, κουζίνα, μπάνιο καὶ δωμάτιο ὑπηρεσίας. Ἐπιπλωμένον εἰ δυνατόν. Ἀπὸ Νοεμβρίου 15. Γράψατε ἢ τηλεφωνήσατε: δίδα REMER, Ἀμερ. Ὑπηρεσ. Πληροφοριῶν, Τσῶρτσιλ 29. Τηλ. 30-161.

Δρ. Α. ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ, ἰατρὸς εἰδικευθεὶς ἐν Παρισίοις καὶ Βερολίνῳ. Δερματικὰ — Ἀφροδίσια — Σεξουαλικὰ νοσήματα. Κολοκοτρώνη 22, 8—1½ καὶ 7 — 8 μ. μ. Τηλέφ. 21-854.

ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ

◈ ——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 5ης ΣΕΛΙΔΟΣ

τακτικὸ στρατὸ εἶναι προκαθωρισμένη. Ὁ ἡρωϊσμὸς διαφημίζεται καὶ ἐν πολλοῖς εἶναι ὁμαδικός. Ὁ «παράνομος» εἶναι μόνος. Καὶ ὁ ἐχθρὸς καιροφυλακτεῖ παντοῦ. Γίνεται ἥρως πολλὲς φορές, ἀλλὰ δὲν ἔχει μάρτυρας. Ἐὰν κάμῃ λάθος, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ἐὰν συλληφθῇ κανεὶς δὲν τὸν προστατεύει. Εἶναι συνεχῶς ἀνήσυχος καὶ ποτὲ δὲν εἶναι ἀσφαλής. Καὶ ἐπὶ πλέον εἶναι ἐθελοντὴς εἰς τὴν θυσίαν καὶ ἀνώνυμος εἰς τὴν δόξαν.

★

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἐξετασθῇ ἕνα ἄλλο σημεῖον.

Ἀναφέρεται ἐνίοτε ὅτι διετέθησαν ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν ἀρχῶν διὰ τὸν μυστικὸν πόλεμον τῶν πόλεων μεγάλα χρηματικὰ ποσά. Εἶναι φυσικὸν ἕνας ἀγὼν τοιαύτης ἐκτάσεως καὶ δυσχερείας, ν' ἀπῄτει οἰκονομικὰ μέσα. Πιθανώτατα αὐτά, ἐβοήθησαν τὴν ἀνάπτυξίν του. Εἶναι ἀδύνατον, ἔστω καὶ μερικῶς ν' ἀποδοθῇ ἡ ὕπαρξις τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν χορηγίαν τῶν μέσων.

Καὶ πρέπει ἀκόμη νὰ τονισθῇ ὅτι οἰκονομικὰ μέσα δὲν ἐχορηγήθησαν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ μόνον ἀφοῦ εἶχεν ἱκανῶς ἀναπτυχθῆ ὁ ἀγών, καὶ τότε, δὲν ἐξευρίσκοντο οὔτε εὐκόλως οὔτε πάντοτε.

Πιθανῶς ἀπὸ ὅσους ἔκαμαν Ἀντίστασιν, ὅλοι νὰ μὴ ἦσαν ἁγνοί, καὶ ὅλοι νὰ μὴ ἦσαν γενναῖοι. Καὶ εἰς τὰς ἐπιστρατεύσεις καὶ εἰς τοὺς πολέμους ὅλοι δὲν εἶναι ἄξιοι τῆς πατρίδος.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλοὶ ἀγωνισταὶ ἠμείβοντο. Ὅταν ἡ ἀμοιβὴ δὲν ὑπερβαίνει τὸ ὅριον τῆς λογικῆς συντηρήσεως δὲν ὑπάρχει ἰδιοτέλεια. Οἱ βαθμοφόροι ἑνὸς τακτικοῦ στρατοῦ μισθοδοτοῦνται καὶ οἱ ὁπλῖται συντηροῦνται ἀπὸ τὸ κράτος.

Εἰς μίαν ἐποχήν, ὅπως ἐκείνη τοῦ 1941—1944, ὅπου ὁ πρῶτος τυχὼν μεταπράτης ἐκέρδιζεν εὐχερῶς ἀρκετὰς χρυσᾶς λίρας μηνιαίως, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ὠργάνωσαν, διηύθυναν καὶ ἐπλαισίωσαν τὸν μυστικὸν πόλεμον τῶν πόλεων, διαθέτοντες κατὰ τεκμήριον σημαντικὰς ἱκανότητας, θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξασκήσουν ἄνευ κινδύνων ἕνα ὁποιοδήποτε ἐμπόριον καὶ νὰ ἔχουν χρήματα καὶ ἄνετον ζωήν. Διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Ἀντίστασιν, ἔπρεπε νὰ κινοῦνται ἀπὸ εὐγενέστερα ἐλατήρια.

★

Τὸ Ἀνταρτικὸν προέκυψεν βαθμιαίως καὶ αὐθορμήτως ἀπὸ τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν κατοίκων, συντρεχουσῶν ἐντοπίως ὅλων τῶν συνθηκῶν διὰ τὴν ἄνδρωσίν του. Ὑπεβοηθήθη ἀπὸ τὴν ὀρεινὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Ἐτροφοδοτήθη ἀπὸ τὸν ζωηρὸν λαϊκὸν πόθον τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς συντριβῆς τοῦ φασισμοῦ. Ἐνισχύθη ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς τῶν κατακτητῶν — καὶ ἀπὸ τὴν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως προδοτικῶν στοιχείων, ἀνάγκην τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν πόλεων. Ἀνταπεκρίθη εἰς ριζωμένην παλαιὰν ἱστορικὴν παράδοσιν.

Τὸ Ἀνταρτικόν, πρῶτον αὐτοδημιουργήθη καὶ ὕστερον ἐβοηθήθη ὑπὸ τῶν συμμάχων.

Ἐνισχύθη, διότι τοῦτο ἦτο εἰς τὸ πλαίσιον τῆς διεξαγωγῆς τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος ἐν Εὐρώπῃ. Καὶ ἴσως διότι οὕτω πως ἠλπίζετο ἐπιρροὴ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἡ χειραγώγησίς του. Ἡ συμμαχικὴ βοήθεια συνήντησε τὸν ἀνταρτικὸν ἀγῶνα ἐν ἀναπτύξει. Ὅταν ἀνεγνωρίσθη ἦτο ἤδη μία βαρύνουσα πραγματικότης, καὶ θὰ ἐξελίσσετο περαιτέρω, οὕτως ἢ ἄλλως, μετὰ ἢ ἄνευ βοηθείας.

Ὁ ἀνταρτικὸς ἀγὼν ὑπῆρξε συνέχεια καὶ φυσικὴ συνέπεια τοῦ ἀμυντικοῦ πολέμου, ὁ ὁποῖος ἐπεβλήθη εἰς τὴν πατρίδα μας τὴν 28)10)1940. Προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς ὅλην τὴν συμμαχικὴν ὑπόθεσιν, διακηρυχθείσας ἐπισημότατα ἐπανειλημμένως. Τὸ ἀνταρτικὸν κίνημα διεφύλαξεν ἐλευθέραν, ἑλληνικὴν καὶ ἐπαναστατημένην τὴν ψυχὴν τῶν πληθυσμῶν τῆς ὑπαίθρου. Ἐπολέμησε καὶ ἐτιμώρησε τὴν τάσιν τῆς συνεργασίας καὶ τὰς προδοσίας. Ἐκλόνιζε τὸ ἠθικὸν τῶν στρατευμάτων κατοχῆς. Προκάλεσεν ἐμπόδια, φθοράς, ἀπωλείας, μετακινήσεις καὶ ταλαιπωρίας εἰς τὸν ἐχθρικὸν στρατόν. Ἀπησχόλησεν ὑπὲρ τὰς 10 μεραρχίας τοῦ ἄξονος. Ἐξήρθρωσε τὸ κατοχικὸν κράτος. Ἀπετέλεσε τὴν ἔμπράγματον ἀπάντησιν εἰς τὴν προδοσίαν τῶν Κουΐσλιγκς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς «τάξεως» τῶν κατακτητῶν, τῶν δοσιλόγων καὶ τῶν μαυραγοριτῶν. Ἀπετέλεσεν ἐπίσης τὸ καταφύγιον καὶ τὴν διέξοδον διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπηρετήσουν τὸν κατακτητὴν καὶ τοὺς προδότας. Ὑπῆρξεν, εἰς μίαν λέξιν, τὸ ἀντίρροπον τοῦ κατοχικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον καμμία ἐθνικὴ ἀνάγκη ἢ σκοπιμότης δὲν δικαιολογεῖ, δεδομένου ὅτι διὰ τὸν ἐπισιτισμὸν καὶ τὴν ὑγιεινὴν ἀρκοῦν κοινοτικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ δημοτικαὶ ὑπηρεσίαι.

★

Ὁ ἀνταρτικὸς ἀγὼν ἀπετέλεσε τὴν ἄρνησιν εἰς τὰς δύο μορφὰς τῆς δουλείας. Τὴν ὑποταγὴν εἰς τὸν κατακτητήν. Καὶ τὴν ἀναμονὴν τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τρίτους.

Παρατηρεῖται ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἠδύνατο — καὶ δὲν ἀπηλευθερώθη διὰ τῶν ἰδίων της δυνάμεων. Καὶ ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἀνταρτικὸς ἀγὼν ποὺ ἔφερε τὴν ἀπελευθέρωσιν. Ἀλλ' ἡ συμμαχικὴ προέλασις.

Καὶ τὸ 1821, ὁ ἔνοπλος ἀγὼν δὲν εἶχε φέρει τὴν ἀπελευθέρωσιν. Ἀλλὰ τὸ Μεσολόγγι ἔφερε τὸ Ναυαρῖνον. Διότι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγῶνος εἶχε νικήσει καὶ τότε. Αἱ θυσίαι φέρνουν πάντοτε καρπούς. Πάντοτε ὅμως δὲν φαίνονται οἱ καρποὶ τῶν θυσιῶν.

Τὸ 1944, τὸ ἀνταρτικὸν δὲν ἀπελευθέρωσε ὅλην τὴν χώραν. Εἶχεν ὅμως ἀπελευθερώσει τὸ 1)3 αὐτῆς. Χωρὶς τὸ ἀνταρτικὸν καὶ χωρὶς τὴν Ἀντίστασιν ὁ Ἄξων θὰ εἶχε 10 μεραρχίας διαθεσίμους, καί, τὸ χειρότερον, ἑλληνικὰ σώματα θὰ ἐμάχοντο εἰς τὸ μέτωπον ἐναντίον τῶν συμμάχων. Πρὶν ἢ μᾶς ἐπιστρατεύσει ὁ ἐχθρὸς διὰ νὰ πλήττωμεν ἑαυτούς, εἴχομεν ἐπιστρατεύσει ἑαυτοὺς διὰ νὰ πλήξωμεν τὸν ἐχθρόν.

Αὐτὸ ἔκαμε ὁ ἀγὼν τῶν βουνῶν καὶ ὁ ἀγὼν τῶν πόλεων. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀπηλευθερώθη διὰ τῶν ἰδίων της δυνάμεων, ἀλλὰ ἀπηλευθερώθη καὶ διὰ τῶν ἰδίων της δυνάμεων, ὅπως οἱ ζωντανοὶ λαοὶ οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν ὅτι ἡ ἐλευθερία δὲν χαρίζεται, —καὶ τὴν κατακτοῦν.

Ἐξ ἄλλου, τόσον τὸ ἀνταρτικόν, ὅσον καὶ ὁ μυστικὸς πόλεμος, πρέπει, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσίν των, νὰ ἐξετάζωνται ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ὅταν 'πεφασίζετο ὁ ἀνταρτικὸς ἀγὼν καὶ ὁ μυστικὸς πόλεμος, ἡ διάρκεια καὶ ἡ ἔκβασις τοῦ πολέμου ἦσαν ἄδηλα καὶ ἀστάριστα στοιχεῖα.

Μόνον ὑπ' αὐτὸ τὸ πρῖσμα μπορεῖ ν' ἐκτιμηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Ἀντιστάσεως καὶ ἡ συμβολὴ εἰς αὐτήν. Καὶ τὸ ἀνταρτικὸν καὶ ὁ μυστικὸς ἀγών, προκαλέσαν θυσίας ἀνθρώπων καὶ ζημίας ἀγαθῶν. Ὅπως κάθε πόλεμος. Συνέχεια τοῦ πολέμου ἦσαν ἀμφότερα. Ἐξέθετον εἰς ἀντίποινα. Ὅπως κάθε πόλεμος. Ἀλλὰ μήπως ἡ ὑποταγὴ δὲν θὰ ἐξέθετε εἰς ἄλλας ζημίας καὶ ἄλλας θυσίας, Καὶ εἰς ἄλλα ἀντίποινα; Ἔτσι, πολλοὶ ἐχάσαν τὰ πάντα πλὴν τῆς τιμῆς. Δὲν θὰ ἦτο βαρύτερον καὶ ἀφόρητον νὰ ἔχωμεν χάσει τὰ πάντα, καὶ τὴν τιμήν;

Τὸ ζήτημα ἔγκειται ἀλλαχοῦ. Ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἀξιοποιήθησαν οὔτε αἱ θυσίαι τοῦ πολέμου οὔτε αἱ θυσίαι τῆς Ἀντιστάσεως. Ἀλλὰ τὸ θέμα ἐκφεύγει—ὅπως καὶ πολλὰ ἄλλα σημεῖα τῶν πλαισίων τοῦ ἄρθρου μου.

Δὲν πρέπει ἀκόμη νὰ χρησιμοποιῆται ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἡ αὐτοχὴ τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἡ ψυχικὴ καὶ ἡ ὑλική, ἐδῶ ἐκρίνοντο. Ὅτι ἐδῶ, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέτωπον, ἦτο τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος τοῦ ὅλου ἀγῶνος.

Κατακτηταί. Προσπάθειαι εἰς τὰς Ἰονίους νήσους, τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Μακεδονίαν διὰ τὴν ἀλλοίωσιν τῆς ἐθνολογικῆς συνθέσεως. Τρεῖς πηγαί. Ἡ μαύρη ἀγορὰ διὰ τὸν ἄρρενα. Ἡ σωματεμπορία διὰ τὸν θῆλυν πληθυσμόν. Ἡ συνεργασία μὲ τὸν ἐχθρόν. Δύο ὅπλα. Ἡ πεῖνα. Καὶ ὁ τρόμος.

Ἡ Ἀντίστασις ἀνεχαίτισε τὰς ἀπειλάς, τὸ κῦμα τῆς ἀθλιότητος ποὺ ἐπλησίαζε, καὶ μετέτρεψε τὴν καθεστωτικὴν κατάρρευσιν τῶν φυγάδων τοῦ 1941, σὲ λαϊκὴ ἐξέγερσι τοῦ 1942.

Ἔτσι ἀπεδεικνύετο πόσον ἦτο ἀληθὲς ὅτι ἡ αὐγουστιανὴ δικτατορία εἶχε προωθήσει τὸ ἔθνος δι' ἕνα καθεστὼς Τσολάκογλου ἢ Ράλληδων. Ὁ πόλεμος τοῦ 1940, πρὸς τὸν ὁποῖον τὸ καθεστὼς ἦτο ξένον, διότι ὁ πόλεμος τοῦ 1940 διεθήχθη «ἐκ τῶν κάτω», εὑρῆκε τὴν φυσικήν του συνέχεια εἰς τὴν Ἀντίστασι καὶ εἰς τὸ Ἀνταρτικόν. Ἀμφότερα ἀνεπήδησαν ἀπὸ τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους, μέσα ἀπὸ τὸ μεγάλο λαϊκὸ κίνημα τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ.

Ἐὰν τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου εἶχεν ἄλλην πλὴν τῆς τυπικῆς σχέσεως μὲ τὸ ὄχι τῆς 28 Ὀκτωβρίου, θὰ εἶχε προετοιμάσει καὶ θὰ εἶχεν ἐνισχύσει τὴν Ἀντίστασιν καὶ τὸ Ἀνταρτικόν.

Μόνον ὅταν τὸ ἑλληνικὸν κράτος γίνει ἀντάξιον τοῦ λαοῦ, θὰ δικαιωθῇ ἡ Ἀντίστασις. Διότι μόνον τότε θὰ ἔχῃ ἐκπληρωθῇ αὐτὸς ὁ ὅρος ποὺ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ κινήματος τῆς Ἀντιστάσεως.

⁂

Αἰκ. Καραγιάννη

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

PIGIER, GUERRELAVIGNE & DAVDOU FILS

ΚΟΠΤΙΚΗ ΡΑΠΤΙΚΗ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ ἢ ΝΙΚΗΣ 54

Ἔναντι Ἀγγλικῆς ἐκκλησίας

ΤΗΛ. 33-398

ΓΥΝΑΙΚΕΣ... ΓΥΝΑΙΚΕΣ...

Ἐφοδιασθῆτε ἀμέσως γιὰ τὸ χειμῶνα

Κάλτσες γυν. μεταξ.	6.000
Κάλτσες γυν. ζωϊκὲς	10.000
Κάλτσες Νάϋλον Νο 51	32.000
Κάλτσες γυν. λινὲς Α'	4.000
Κάλτσες γυν. Μπαρολὲ	2.000
Κομπιναιζὸν μεταξωτὰ	6.000
Κομπιναιζὸν Σατινὲ	15.000
Κομπιναιζὸν Μοτὶφ Κλὸς	22.000
Κυλόττες βαμβακ. Α'	2.000
Κυλόττες μεταξωτὲς Α'	4.000
Σοσόνια γυναικῶν	1,200

Ὑποκάμισα, φανέλλες, κάλτσες ἀνδρῶν, μπλοῦζες κλπ. εἴδη πάμφθηνα.

Σ. ΣΩΤΗΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Πώλησις Χονδρικὴ — Λιανικὴ

52 ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 52

ΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Ο «ΜΕΤΩΝ»

Λειτουργοῦν τέσσαρες τεχνικαὶ σχολαὶ α') μηχανικὴ ἁρμοδιότητος πολιτικοῦ μηχανικοῦ, β') ἠλεκτρομηχανουργικὴ ἁρμοδιότητος μηχανολόγου-ἠλεκτρολόγου, ἀμφότεραι μὲ ΤΡΙΕΤΗ τεχνικὴν φοίτησιν, γ') Κλωστοϋφαντουργικὴ καὶ δ') φυσικοχημικὴ μὲ ΔΙΕΤΗ τεχνικὴν φοίτησιν, προσλαμβάνουσαι ἅπασαι μαθητὰς καὶ μαθητρίας τελειοφοίτους Γ' τουλάχιστον (ἢ καὶ Δ', Ε' καὶ ΣΤ') γυμνασ. τάξεως, κατόπιν ἐξετάσεων.

Παρὰ τὰς τεχνικὰς σχολὰς λειτουργοῦν καὶ τρεῖς κοιναὶ ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ τάξεις προσλαμβάνουσαι ἐκ τοῦ δημοτ. σχολείου καὶ τῆς Α' καὶ Β' γυμνασίου τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ προπαρασκευασθοῦν εἰδικῶς διὰ τὰς τεχνικὰς σχολὰς τοῦ Μέτωνος» καὶ νὰ εἰσαχθοῦν εἰς αὐτὰς ἄνευ ἐξετάσεων.

Ἐπίσης λειτουργεῖ καὶ ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΝ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ, προσλαμβάνον ἄνευ ἐξετάσεων καὶ προσόντων μαθητὰς καὶ μαθητρίας πρὸς θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν τεχνικὴν κατάρτισιν αὐτῶν ἐν τῷ Ὑφαντουργείῳ διὰ ἄμεσον ἐξάσκησιν ὑφαντουργικοῦ ἐπαγγέλματος, καθὼς καὶ ὑφαντουργοὺς τεχνίτας καὶ ἐργάτας πρὸς μετεκπαίδευσιν διὰ τὴν τελειοποίησιν τῆς τέχνης των καὶ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Πληροφορίαι 6—8 μ. μ. εἰς τὰ γραφεῖα, ὁδὸς Χέϋδεν—Ἀχαρνῶν.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ Σ.Ε.Κ.

Τὴν 18ην Νοεμβρίου 1947 ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11—12 οἱ ΣΕΚ δέχονται ἐνσφραγίστους προσφορὰς δεόντως χαρτοσεσημασμένας διὰ τὴν προμήθειαν ἀμιάντου, συμφώνως πρὸς τοὺς παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Προμηθειῶν κατατεθειμένους ὅρους ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον καὶ ὥραν 11—13.

Ἀθῆναι τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1947

ΕΚ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΤΩΝ ΣΕΚ

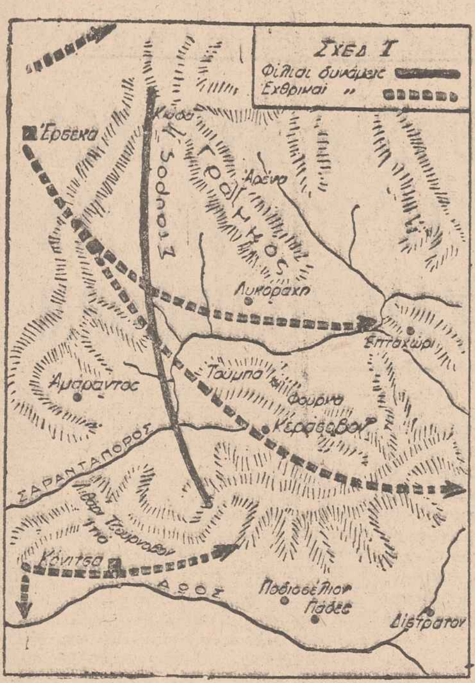

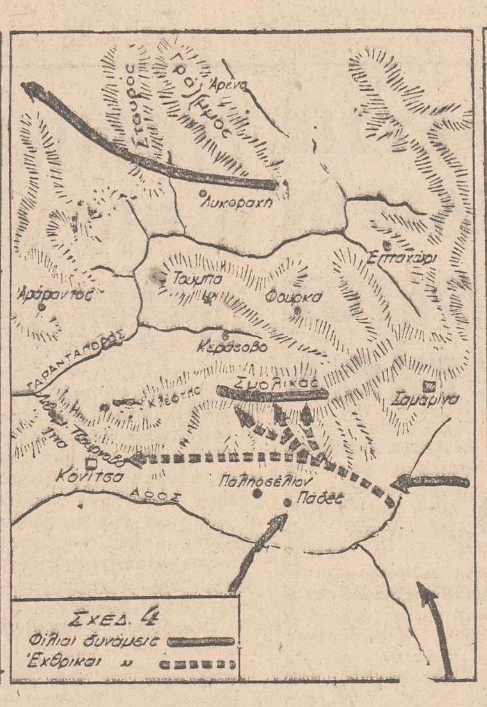

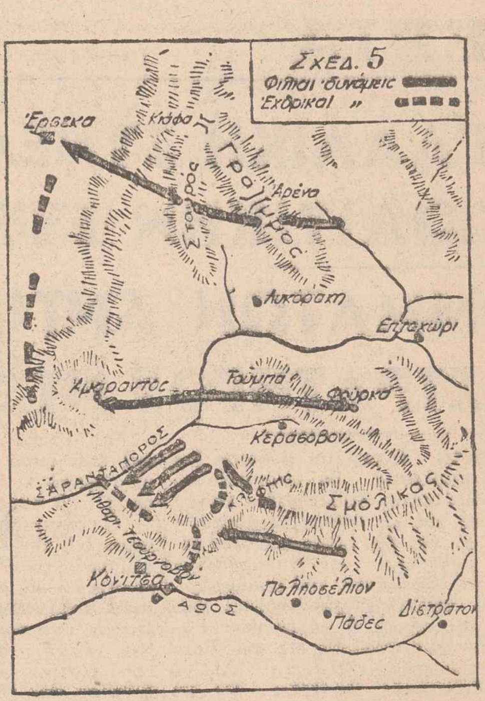

ΠΙΝΔΟΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

κὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιτυχίας, λόγῳ τῆς σημερινῆς διατάξεως τῶν ἰταλικῶν στρατευμάτων αἰφνιδιαζομένων οὕτως, ἐπιτυγχάνουσα δὲ θὰ καταρρίψῃ πλήρως τὸ ἠθικόν των καὶ θὰ δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι θὰ προκαλέσῃ τὴν ἔναρξιν διαλύσεώς των.

Οὕτω τὸ Β΄ Σ. Στρατοῦ ὡμίλει τότε περὶ δυνατότητος διαλύσεως τοῦ ἰταλικοῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος.

Η ΕΙΣΒΟΛΗ

Τὴν 28ην Ὀκτωβρίου ἀπὸ τῆς 4 ὥρας ἤρξατο ἡ ἰταλικὴ εἰσβολή, ἡ ὁποία διὰ τῆς Πίνδου ἐλάμβανε τὴν μορφὴν τὴν ὁποίαν προεμάντευσεν ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Δυτικῆς Μακεδονίας (Β΄ Σ. Στρατοῦ).

Ἡ Μεραρχία Τζούλια ἐνισχυμένη μὲ τάγματα Βερσαλιέρων καὶ Φασιστῶν ἐξορμᾷ ἐκ τῆς περιοχῆς Ἐρσέκας καὶ ἀνατρέπει τὸ ἐπὶ τῆς Πίνδου καὶ ἐπὶ τῆς τοποθεσίας Σταυρὸς — Τζομπάνι ἀπόσπασμα τοῦ συνταγματάρχου Δαβάκη. Τὴν 28ην καὶ 29ην Ὀκτωβρίου αἱ εἰσβαλοῦσαι ἰταλικαὶ δυνάμεις εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Πίνδου προχωροῦσιν ἀκάθεκτοι. (Σχέδ. 1).

Αἱ ἐπὶ τῆς Πίνδου διασκορπισθεῖσαι μικραὶ ὁμάδες τοῦ ἀποσπάσματος Δαβάκη δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διατηρήσωσι τὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων καὶ ἕνεκα τούτου δὲν εἶναι γνωστὸν ποίαν κατεύθυνσιν ἔλαβον αἱ ἐχθρικαὶ δυνάμεις, τουτέστιν ἂν κατηυθύνοντο αὗται πρὸς Μέτσοβον ἢ πρὸς Καστοριάν.

Τὸ Γενικὸν Στρατηγεῖον τὴν 29ην ἑσπέρας διατάσσει ὅπως τὸ Β΄ Σῶμα Στρατοῦ ἀναχωροῦν ἐκ Λαρίσης ἔνθα διεξῆγε τὴν ἐπιστράτευσιν, μεταβῆ εἰς Κοζάνην καὶ ἀναλάβῃ αὐτὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ ἰδίᾳ τῆς Πίνδου. Τὸ Β΄ Σ. Στρατοῦ λαβὸν τὴν ἐντολὴν ταύτην καὶ ἔχον ὑπ' ὄψιν του τὴν κεντρικήν του ἰδέαν: α) νὰ καταλάβῃ τὴν περιοχὴν Κερασόβου, ἔστω καὶ ἂν τὴν κατέλαβεν ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἐχθρός. β) νὰ ἐπιτύχῃ ἀντὶ πάσης θυσίας συγκέντρωσιν πολλῶν δυνάμεων, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὑρίσκωνται αὗται, ἵνα ἀποκτήσῃ συντριπτικὴν ὑπεροχὴν εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν προσπάθειαν, ἀποφασίζει καὶ διατάσσει τὰ κάτωθι: ἡ συγκέντρωσις αὐτὴ νὰ λάβῃ χώραν εἰς Ἐπταχώριον, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ ἐγίνετο ἡ ἐξόρμησις πρὸς ἀνακατάληψιν τῆς περιοχῆς Κερασόβου. Διατάσσει τὸ ἱππικὸν Λαρίσης μὲ μόνον τοὺς κληρωτούς του νὰ ἀχθῇ τὸ ταχύτερον διὰ συντόνου πορείας πρὸς Κοζάνην, τὸ 7ον σύνταγμα πεζικοῦ ὅπερ εὑρίσκετο εἰς Καλαμπάκαν νὰ κινηθῇ πρὸς Ἐπταχώριον, ὅλα τὰ τάγματα ἅτινα εἰργάζοντο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀπὸ μεθορίου μέχρι Πηνειοῦ νὰ κινηθοῦν πρὸς Ἐπταχώριον, τάγματα τῆς Ε΄ ταξιαρχίας ἅτινα εἶχον φθάσει εἰς Ἀμύνταιον νὰ κινηθοῦν πρὸς Ἐπταχώριον διὰ πορειῶν νύκτα καὶ ἡμέραν, τέλος ἀφαιροῦνται τάγματα ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν τῆς 9ης μεραρχίας καὶ κινοῦνται πρὸς Ἐπταχώριον. Αἱ δύο μοῖραι αὐτοκινήτων αἱ ὁποῖαι ἐχρησίμευον διὰ τοὺς ἀνεφοδιασμοὺς εἰς τρόφιμα καὶ πυρομαχικά, κατετμήθησαν εἰς οὐλαμούς, οἱ ὁποῖοι ἐκινοῦντο ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ἐλάμβανον μέρος τῶν κινουμένων πεζῇ τμημάτων, τὰ μετέφερον εἰς τὸ τέρμα τῶν ὁδῶν εἰς Μόρφην καὶ ἐπανήρχοντο καὶ παρελάμβανον ἄλλους καὶ οὕτω καθεξῆς.

Διὰ τοὺς ἀνεφοδιασμοὺς ἐλλείψει αὐτοκινήτων καὶ ζώων ἡμιονηγῶν, τὸ Σ. Στρατοῦ κάμνει ἔκκλησιν πρὸς τοὺς μὴ στρατευθέντας γέρους, παῖδας καὶ γυναῖκας νὰ διαθέσωσι τὰ μὴ ἐπιταχθέντα ὑποζύγιά των καὶ ἑαυτοὺς διὰ τὰς τοιαύτας μεταφοράς.

Πάντες προσέτρεξαν μὲ ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν τοιαύτην ἔκκλησιν.

Η ἀντεπίθεσις καὶ ἀνακατάληψις τοῦ Κερασόβου 30 Ὀκτωβρίου — 4 Νοεμβρίου 1940 (Σχέδ. 2)

Ὁ ἐχθρὸς μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς περιοχῆς τοῦ Κερασόβου ὑπερήφανος προχωρεῖ πρὸς Σαμαρίναν. Αἱ συγκεντρωνόμεναι ἡμέτεραι δυνάμεις δὲν ἀναμένουν νὰ συμπληρωθῇ πλήρως ἡ συγκέντρωσίς των καὶ ἐκτοξεύουσι τὴν κατὰ Φούρκας—Κερασόβου ἐπίθεσίν των. Διεξάγεται τριήμερος μάχη καὶ ἡ περιοχὴ περιέρχεται εἰς χεῖρας τῶν ἡμετέρων, ἡ μεραρχία Τζούλια ἀποκόπτεται εἰς δύο, τὸ δεύτερον ἥμισύ της διαλύεται καὶ αἰχμαλωτίζεται ολόκληρον. Τὸ ἕτερον ὅμως πρῶτον ἥμισυ δὲν ἀποθαρρύνεται καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν προχώρησίν του πρὸς Σαμαρίναν, τὴν ὁποίαν καταλαμβάνει.

Ἡ Μάχη Σκούρτζας 1 Νοεμβρίου 1940

Τὴν μηχανοκίνητον ταξιαρχίαν ἱππικοῦ, ἣν κατόπιν ἐπιμόνων ἀπαιτήσεών του ἀναλαμβάνει τὸ Β΄ Σ. Στρατοῦ, τὴν κατευθύνει εἰς Σκούρτσαν πρὸς κάλυψιν τῆς πρὸς Γρεβενὰ κατευθύνσεως ὡς καὶ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς 1ης μεραρχίας. Ταυτοχρόνως θὰ ἀπειλῇ τὰ νῶτα τοῦ πρὸς Δίστρατον προχωροῦντος ἐχθροῦ. Ἐκεῖ δύο ἐχθρικὰ τάγματα ὁρμώμενα ἐκ Σαμαρίνας ἐπιτίθενται ἵνα τὴν καταλάβωσιν. Τῇ ἐπεμβάσει καὶ 3 ἀεροπλάνων μπρεγκὲ ἀπεκρούσθη ἡ ἐπίθεσις αὐτή, τὴν δὲ νύκτα ἡ ταξιαρχία ἐνισχύθη ὑπὸ ἄλλων δυνάμεων ἱππικοῦ καὶ πεζικοῦ.

Μάχη Διστράτου 5—8 Νοεμβρίου 1940 (Σχέδ. 3)

Ὁ ἐχθρὸς καὶ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπιθέσεώς του εἰς Σκούρτσαν, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀλαζὼν καὶ νὰ πιστεύῃ ὅτι δύναται νὰ φθάσῃ εἰς Μέτσοβον, ὅπως ἦτο τὸ σχέδιον τοῦ στρατηγοῦ Πράσκα. Ὁρμώμενος ἐκ Σαμαρίνης, κατευθύνεται πρὸς Δίστρατον, ἔνθα ἑνωθεὶς μετ' ἄλλων δυνάμεων κατερχομένων ἐκ Κονίτσης, ἐξακολουθεῖ νὰ κατέρχεται πρὸς Μέτσοβον, εὐρύνων τὴν κάθοδόν του διὰ τῆς καταλήψεως τῆς Ἀβδέλας καὶ τοῦ Περιβολίου, τὰ ἀεροπλάνα του μάλιστα ἔρριψαν τρόφιμα εἰς Μέτσοβον, νομίζοντα ὅτι ἔφθασαν τὰ στρατεύματά των ἐκεῖ.

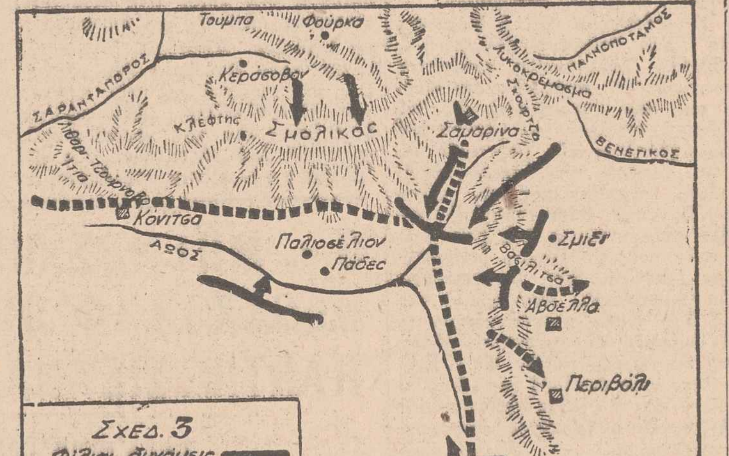

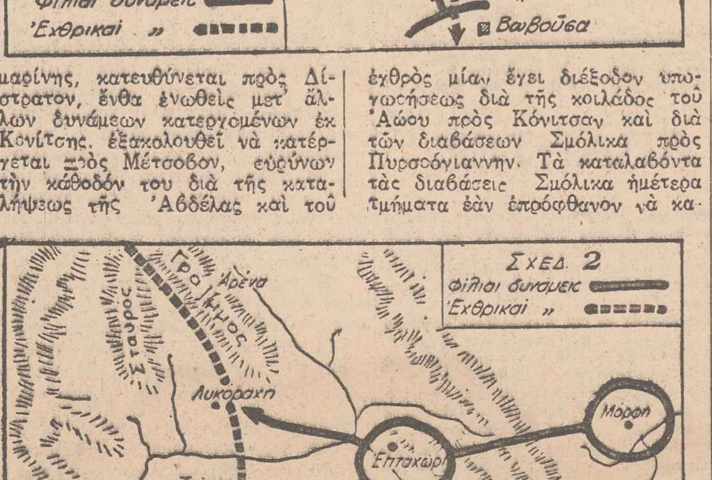

Τὸ Β΄ Σ. Στρατοῦ διὰ τῆς ταξιαρχίας ἱππικοῦ ἐνισχυθείσης, διατάσσει τὴν καταδίωξίν των, δι' ἄλλων δὲ τμημάτων ἐκ Πανοράματος καὶ Βασιλίσσης ὡς καὶ διὰ τῆς καταλήψεως τῶν διαβάσεων τοῦ Σμόλικα, ἐπιδιώκει τὴν κύκλωσιν καὶ αἰχμαλωσίαν των. Τοῦτο ἀντελήφθη ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐνεργεῖ ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ δεξιοῦ τῆς ταξιαρχίας ἱππικοῦ ὅπερ ἤρξατο καμπτόμενον. Τῇ ἐπεμβάσει καὶ πάλιν μέχρις ἀφίξεως νέων ἐνισχύσεων 3 ἀεροπλάνων Μπρεγκὲ, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν κατεστράφη ἀπὸ τὴν ἰταλικὴν δίωξιν, κατωρθώθη νὰ ἀποτραπῇ ὁ κίνδυνος καὶ νὰ συσφίγγεται ἔτι περισσότερον ὁ ἐχθρός.

Μάχη Σμόλικα 9—11 Νοεμβρίου 1930 (Σχέδ. 4)

Ὁ κυκλωθεὶς εἰς Δίστρατον ἐχθρὸς μίαν ἔχει διέξοδον ὑποχωρήσεως διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Ἀώου πρὸς Κόνιτσαν καὶ διὰ τῶν διαβάσεων Σμόλικα πρὸς Πυρσόγιαννην. Τὰ καταλαβόντα τὰς διαβάσεις Σμόλικα ἡμέτερα τμήματα ἐὰν ἐπρόφθανον νὰ κατέλθουν εἰς Παλαιοσέλιον, Πάδες, ὅλος ὁ ἰταλικὸς στρατὸς τοῦ Διστράτου θὰ ἠχμαλωτίζετο. Τόση ἦτο ἡ βία μεθ' ἧς ἐξεκένου τὸ Δίστρατον ὁ ἰταλικὸς στρατός, ὥστε ἀφῆκεν ἐκεῖ τὸ ἐν Διστράτῳ νοσοκομεῖον του μὲ ὅλους τοὺς τραυματίας καὶ ἰατρούς, οἵτινες περιῆλθον εἰς χεῖρας μας. Μέρος τοῦ ἰταλικοῦ στρατοῦ διέφυγε πρὸς Κόνιτσαν, τὸ μεγαλύτερον ὅμως μέρος ἠθέλησε νὰ διαφύγῃ διὰ τῶν διαβάσεων Σμόλικα. Ἐκεῖ εὑρέθη πρὸ τῶν ἡμετέρων καὶ ὑπέστη πανωλεθρίαν. Μεταξὺ τῶν φονευθέντων ὁ διοικητὴς ἑνὸς συντάγματος καὶ μεταξὺ τῶν λαφύρων ὀρειβατικὰ πυροβόλα καὶ ἡ σημαία τοῦ συντάγματος.

Μάχη Κονίτσης 14—16 Νοεμβρίου 1940 (Σχέδ. 5)

Μετὰ τὴν μάχην Σμόλικα δὲν ὑφίσταται πλέον ἡ μεραρχία Τζούλια. Τὸ Σῶμα Στρατοῦ κινεῖται πρὸς ἀνακατάληψιν τῆς μεθορίου. Ὁ ἐχθρὸς ἀποστέλλει ἐσπευσμένως τὴν μεραρχίαν Μπάρι. Τμήματα αὐτῆς συναντοῦν τὰ τμήματα τοῦ Β΄ Σ. Στρατοῦ πρὸ τῆς Κονίτσης ἔνθα συνάπτεται διήμερος ἀγών. Ἀποτέλεσμα τῆς μάχης εἶναι ἡ διάλυσις καὶ τῶν τμημάτων τούτων.

Μετὰ ταῦτα ἐπακολουθεῖ ἡ κατάληψις τῆς Ἐρσέκας, Μπόροβας, Λεσκοβικίου καὶ τὴν 24ην Νοεμβρίου τὸ Β΄ Σῶμα Στρατοῦ προχωρεῖ πέραν τῆς ἐγκαρσίας Κονίτσης—Λεσκοβικίου.

Ἀποτελέσματα Μάχης Πίνδου

Οὕτως ἔληξεν ἡ μάχη τῆς Πίνδου, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν: 1) τὸ σταμάτημα τῆς εἰσβολῆς τοῦ ἐχθροῦ (τοῦτο ἐπετεύχθη δι' ἐπιθετικῆς ἐνεργείας κατὰ τοῦ Κερασόβου, καίτοι ὁ ἐχθρὸς ἐκινεῖτο πρὸς Μέτσοβον), 2) ἡ καταδίωξίς του καὶ ἀνακατάληψις ὁλοκλήρου τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους καὶ 3) ἡ προετοιμασία διὰ τὰς περαιτέρω ἐπιθετικὰς ἐπιχειρήσεις ἐντὸς πλέον τοῦ ἀλβανικοῦ ἐδάφους.

Ὑπεράνω ὅμως τῶν τακτικῶν τούτων ἀποτελεσμάτων ὑπάρχουν ἄλλα μεγαλύτερα, στρατηγικά:

1) Μετέβαλον γενικῶς τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ ἐπιτιθέμενον εἰς ἀμυνόμενον. Διὰ τῆς καταστροφῆς τῆς μεραρχίας Τζούλια κατεστράφη ὅλος ὁ ἑλιγμὸς τοῦ ἀντιπάλου, τὸ σχέδιον ἐκστρατείας του ἀποτυγχάνει καὶ ὁ Ἰταλὸς ἀρχιστράτηγος ἀντικαθίσταται.

2) Ἀνεπτερώθη τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ ἀπαξάπαντος καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὥστε κατέστη τοῦτο ἐνθουσιασμὸς συνεχὴς καὶ ἀκατάπαυστος.

3) Διήνοιξε τὴν κατεύθυνσιν πρὸς ἐπιθετικὰς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐνεργείας, αἵτινες προοιώνιζον τὴν διάλυσίν του, τὴν ὁποίαν εἰς τὸ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1940 ὑποβληθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2722 ἀναφορᾶς του ὑπόμνημα προεμάντευε τὸ Β΄ Σ. Στρατοῦ.

Εἶναι ἡ μάχη τῆς Πίνδου ἡ πρώτη νικηφόρος μάχη τῶν συμμάχων κατὰ τοῦ ἄξονος.

«ΚΗΡΥΞ»

BRAATHENS
SOUTH-AMERICAN & FAR EAST AIRTRANSPORT A/S
S·A·F·E

ΝΟΡΒΗΓΙΚΗ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΙΑ

Προσεχεῖς ἀναχωρήσεις
ΤΕΤΡΑΚΙΝΗΤΗΡΙΩΝ SKYMASTER 40 ΘΕΣΕΩΝ

Διὰ ΛΥΝΤΑ (Παλαιστίνη)
28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Διὰ ΛΥΝΤΑ — ΣΑ·Ι·ΜΠΑ ΚΑΡΑΤΣΙ — ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ — ΜΠΑΓΚ-ΚΟΓΚ — ΣΑ·Ι·ΓΚΟΝ—ΧΟΓΚ ΚΟΓΚ (μὲ ἀνταπόκρισιν αὐθημερὸν ΙΑΠΩΝΙΑ)

4, 6 καὶ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
4 καὶ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.
Διὰ ΡΩΜΗΝ — ΓΕΝΕΥΗΝ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ — ΟΣΛΟ (μὲ ἀνταπόκρισιν αὐθημερὸν ΛΟΝΔΙΝΟΝ — ΠΑΡΙΣΙ— ΒΡΥΞΕΛΛΑΣ)
ΠΑΡΙΣΙ — ΒΡΥΞΕΛΛΑΣ)
30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
15 καὶ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
1, 15 καὶ 29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Διὰ πληροφορίας καὶ εἰσιτήρια ἀπευθύνεσθε εἰς τὸν Γεν. Πράκτορα ΑΛΛΑΛΟΥΦ καὶ Σία Πραξιτέλους 33, τηλέφ. 27-784, εἰς τὰ Γραφεῖα Ταξιδίων ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΚΙΟΛΜΑ, Πλατεῖα Συντάγματος τηλ. 30-068, 29-381 καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀνεγνωρισμένα Γραφεῖα Ταξιδίων.

SUIDAIR
INTERNATIONAL AIRWAVS LTD

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ:
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ
ΑΦΩΝ ΓΚΙΟΛΜΑ
Πλατεῖα Συντάγματος Τηλέφωνα: 30-068, 29-381.

Ἀεροπορικαὶ Ἀναχωρήσεις ἀνὰ Δεκαήμερον
ΑΘΗΝΑΙ ΓΙΟΧΑΝΝΕΣ-ΜΠΟΥΡΓΚ
ΑΘΗΝΑΙ ΣΑΛΙΣΜΠΟΥΡΗ
» ΝΤΟΛΑ
» ΝΑ·Ι·ΡΟΜΠΗ
» ΤΖΟΥΜΠΑ
» ΧΑΡΤΟΥΜ
» ΛΟΝΔΙΝΟΝ
» ΠΑΡΙΣΙ
» ΡΩΜΗ

ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ — ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑ
(ἀνικανότης) νοσήματα. Ἰατρὸς Α. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ. Δέχεται 9—2 καὶ 4—7½. Βηλαρᾶ 7 (πλατ. Ἁγ. Κωνσταντίνου). Τηλέφ. 85-367.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

τῆς πληροφορίας διὰ νὰ συνεχίσω τὴν παρελκυστικὴν τακτικήν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπίστευα ὅτι κάτι τὸ ὠφέλιμον θὰ προέκυπτε καὶ ἐπρότεινα εἰς τὸν Ἄλτεμπουργκ νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ τὴν ἐπομένην. Ἀλλὰ ὁ Γερμανὸς πληρεξούσιος ἐπέμενε καὶ μοῦ ἐπέδειξε σχέδιον κοινοῦ ἀνακοινωθέντος. Εἰς τοῦτο ἀντέταξα ἀντισχέδιον, περιέχον τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι δὲν θὰ ἐγίνετο πολιτικὴ ἐπιστράτευσις, καὶ τοῦ ἐδήλωσα κατηγορηματικῶς: «Πάρτε το ἀπόφαση, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστράτευσις δὲν γίνεται. Καὶ ἐὰν ἐπιμείνετε, ὅλος ὁ λαὸς θὰ ξεχυθῇ εἰς τὰ βουνὰ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον»

Ὁ Γερμανὸς δυνάστης, ἀντιληφθεὶς ὅτι περαιτέρω προσπάθειά του θὰ ἀπέβαινεν ὄχι μόνον ἄσκοπος, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος διὰ τὰς ἀρχὰς κατοχῆς, καὶ κατόπιν τηλεφωνικῆς συνεννοήσεως μὲ τὸ Βερολῖνον, συγκατετέθη εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνακοινωθέντος κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, φοιτητικαὶ ὀργανώσεις μὴ λαβοῦσαι ἐγκαίρως γνῶσιν τοῦ ἐπελθόντος ἀποτελέσματος, ὠργάνωναν διαδήλωσιν διὰ τὴν 4ην μ. μ. Τοῦτο ἐπληροφορήθησαν αἱ γερμανικαὶ ἀρχαὶ καὶ ὀλίγον πρὸ μεσημβρίας ὁ Ἄλτεμπουργκ ἐκάλει τηλεφωνικῶς τὸν Μακαριώτατον, ὅστις ἐπικοινωνήσας μὲ τοὺς ἁρμοδίους, ἐπληροφορήθη παρ' αὐτῶν ὅτι ἡ φοιτητικὴ διαδήλωσις δὲν ἐπρόκειτο νὰ πραγματοποιηθῇ. Τοῦτο καὶ μετέδωσεν ἀμέσως εἰς τὸν Γερμανὸν δυνάστην, ὁ ὁποῖος ὅμως ἔδωσεν ἄλλην ἑρμηνείαν εἰς τὰ πράγματα. Καὶ ἀπαντῶν εἰς τὸ τηλεφώνημα τοῦ Μακαριωτάτου, τοῦ εἶπε:

— Ὁρίστε, λοιπόν, ὅτι ἔχετε τὴν δύναμιν νὰ ἀρχίζετε καὶ νὰ τελειώνετε ἐπαναστάσεις κατὰ βούλησιν.

Ὁ Μακαριώτατος ἐνθυμεῖται ἀκόμη ζωηρότατα τὴν περίπτωσιν τοῦ Ἄγγλου λοχαγοῦ τῆς μυστικῆς ὑπηρεσίας Φρὰνκ Μακάσκυ, ἤδη ἀνταποκριτοῦ τῶν «Ταῖμς» τοῦ Λονδίνου εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ Μακάσκυ, δραπέτης καὶ κατάδικος εἰς θάνατον ἀπὸ τὰς ἀρχὰς κατοχῆς, ἐκρύπτετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Οἱ Γερμανοί, ἔχοντες ὑποψίας, ἐνήργησαν ἔρευναν εἰς τὸ μέγαρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐπέφερον σημαντικὰς καταστροφάς. Ἀλλ' ὁ Μακάσκυ δὲν εὑρέθη, διότι ἐκρύπτετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μακαριωτάτου. Τὴν ἐπομένην ἑσπέραν, ἕνα αὐτοκίνητον, τοῦ ὁποίου ἐπέβαινον Γερμανοὶ ἀξιωματικοί, ἐσταμάτησε πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ὅλοι ἐπίστευσαν ὅτι εἶχεν ἔλθει τὸ τέλος ὄχι μόνο τοῦ Μακάσκυ, ἀλλὰ καὶ τοῦ Μακαριωτάτου. Ποία ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις ὅταν οἱ Γερμανοὶ ἀξιωματικοὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ... τοῦ ἐζήτησαν συγγνώμην διὰ τὴν βαρβαρότητα τῶν Γερμανῶν στρατιωτῶν. Ὁ Μακαριώτατος, ὄχι μόνον ἐδέχθη τὰς ἐξηγήσεις των, ἀλλὰ καὶ τοὺς διετύπωσε θερμὴν παράκλησιν «νὰ μὴ τιμωρηθῇ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους τῶν βανδαλισμῶν». Οἱ Γερμανοὶ ἀνεχώρησαν κατάπληκτοι πρὸ τῆς ἀνεξικακίας τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἔμενε κατάπληκτος ποὺ ἔσωσε τὴν κεφαλήν του.

Καὶ ἡ συνομιλία μὲ τὸν Μακαριώτατον ἔληξε μὲ τὴν ἀνάμνησιν τῶν ζωηρῶν συγκινήσεών του ἀπὸ τὰς ἐκτελέσεις. Ὅλαι τοῦ ἦσαν γνωσταὶ ἐκ τῆς προηγουμένης, ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ Γερμανοὶ ἐζήτουν ἱερεῖς διὰ τὰς τελευταίας στιγμάς. Τὸ δρᾶμα ἐπέτεινον οἱ συγγενεῖς τῶν μελλοθανάτων, οἱ ὁποῖοι ἐπισκεπτόμενοι τὴν Ἀρχιεπισκοπήν, ἐζήτουν τὴν βοήθειαν τοῦ Μακαριωτάτου διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν προσφιλῶν των. Ἡ βοήθεια αὐτή, ἂν καὶ ἐδίδετο προθύμως δὲν ἦτο πάντοτε ἀποτελεσματική. Καὶ τὴν θλῖψιν τῶν ἀτυχῶν παρεμβάσεων διασκεδάζουν σήμερον ἀκόμη ἐπισκέψεις διασωθέντων, οἱ ὁποῖοι προσέρχονται εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Μακαριώτατον ποὺ τοὺς ἔσωσε τὴν ζωήν...

Α.

Λόγῳ πληθώρας ἐπικαίρου ὕλης ἡ συνέχεια τοῦ ἀναγνώσματός μας «ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΤΟΡΙΑ» ἀναβάλλεται δι' αὔριον

ΥΠΟ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗΝ ΑΡΧΗΓΙΑΝ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ
ΣΤΑΔΙΟΝ, Κυριακὴ 2 Νοεμβρίου 1947 3 μ.μ.
ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ

Παρέλασις, κατασκήνωσις, κατασκευὴ γεφυρῶν καὶ πύργων, κατάσβεσις πυρκαϊᾶς, ἐπίδειξις ὁμάδος ἀνεμοπορίας, ἀγωνίσματα, παιδιαί

Ἕνας ἐκδοτικὸς ΘΡΙΑΜΒΟΣ
ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟ Μ
100
ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ
ΡΟΜΑΝΤΣΟ
Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου μὲ θέματα ἐθνικοῦ περιεχομένου

Ἐκτὸς τῆς πλουσίας ὕλης του ΚΑΙ Η ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑ ΤΟΥ
Σᾶς προσφέρει ὡς ΔΩΡΟΝ
ὁλόκληρον τὸ μυθιστόρημα τοῦ διασήμου συγγραφέως ΚΟΥΡΤ ΜΥΛΕΡ
ΠΟΥΛΗΜΕΝΑ ΚΟΡΜΙΑ
ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Ἐτησία Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Μετόχων

Τὸ Γενικὸν Συμβούλιον τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, συγκαλεῖ συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικὸν αὐτῆς καὶ τὴν δυνάμει τοῦ Ν.Δ. 391) 1947 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθ. 129.211 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1947, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 333 φύλλον τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1947 Ἐφημερ. Κυβερνήσεως (Δελτίον Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν) τοὺς Μετόχους τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς ἐτησίαν Γενικὴν Συνέλευσιν τὴν 22αν Νοεμβρίου 1947, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 12ην, ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπέζης.

Ἡ Ἡμερησία Διάταξις τῶν θεμάτων ἔχει ὡς ἑξῆς:

1. Κατάθεσις Ἰσολογισμῶν καὶ Ἀπολογισμῶν τοῦ ἔτους 1941 καὶ ἑκάστου τῶν ἐτῶν 1944 (μετὰ τῶν συνοδευουσῶν τὸν Ἰσολογισμὸν τοῦτον ἰσολογιστικῶν καταστάσεων τῶν ἐτῶν 1942 καὶ 1943), 1945 καὶ 1946.
2. Ἔκθεσις τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τῶν ἐτῶν 1941 ἕως 1946.
3. Ἔκθεσις Ἐλεγκτῶν ἐπὶ τῆς Διαχειρίσεως τῶν ἐτῶν 1941 ἕως 1946.
4. Ἔγκρισις Ἰσολογισμῶν καὶ Ἀπολογισμῶν τῶν ἐτῶν 1941 ἕως 1946.
5. Λῆψις ἀποφάσεως περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν νομίμων μελῶν τῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ πάσης προσωπικῆς εὐθύνης ἀποζημιώσεως διὰ τὰ πεπραγμένα τῶν ἐτῶν 1941 ἕως 1946.
6. Λῆψις ἀποφάσεως περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν ἐλεγκτῶν ἀπὸ πάσης προσωπικῆς εὐθύνης ἀποζημιώσεως.
7. Ἐπικύρωσις ἐκλογῆς Συμβούλων, γενομένης ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων.
8. Ἐκλογὴ ἐννέα Συμβούλων εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐξερχομένων, συμφώνως τῷ Α.Ν. 89)1945 καὶ καθορισμὸς σειρᾶς λήξεως θητείας αὐτῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 21 τοῦ Καταστατικοῦ.
9. Καθορισμὸς ἀμοιβῆς Ἐλεγκτῶν δι' ἔλεγχον Ἰσολογισμῶν χρήσεων τῶν ἐτῶν 1944, 1945 καὶ 1946.
10. Ἐκλογὴ τριῶν τακτικῶν καὶ δύο ἀναπληρωματικῶν Ἐλεγκτῶν, διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἔτους 1947 καὶ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν.
11. Προσδιορισμὸς ἀμοιβῆς μελῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου.
12. Ἀνακοίνωσις καὶ ἔγκρισις γενομένων τροποποιήσεων, διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ ὑπὸ α) τῶν Ν.Δ. 247)1941, 1991)1942, 2106 καὶ 2181)1943, Ν. 204) 1943 καὶ 1181)1944 τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς, β) τῶν Α.Ν. 3004 καὶ 3032)1941, 3325 καὶ 3332)1944, τῶν Ἐλευθέρων Κυβερνήσεων (Καΐρου κλπ.) καὶ γ) τῶν Ν. 18)1944, Α.Ν. 82,89 καὶ 233)1945, 936,971 καὶ 1015)1946, Ν.Δ. 127)1946 καὶ τοῦ Β.Δ. τῆς 6)9 Σεπτεμβρίου 1946.
13. Πρότασις περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 30, 36, 38, 39, 52, 55, 56, 62, 68 καὶ 73 τοῦ Καταστατικοῦ καὶ λῆψις σχετικῆς ἀποφάσεως.
14. Ἀνακοίνωσις συμβάσεων καὶ Νόμων ἀφορώντων εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὴν Συνέλευσιν ταύτην δικαιοῦνται νὰ λάβωσι μέρος καὶ ψηφίσωσιν εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπων, οἱ κάτοχοι 5 (πέντε) τοὐλάχιστον μετοχῶν, οἱ ὄντες ἐγγεγραμμένοι ὡς τοιοῦται εἰς τὰ βιβλία τῆς Τραπέζης τοὐλάχιστον πρὸ τριμήνου, ἤτοι τοὐλάχιστον μέχρι τῆς 22ας Αὐγούστου 1947 περιλαμβανομένης (ἄρθρον 13 τοῦ Καταστατικοῦ).

Οἱ οὕτω δικαιούμενοι νὰ μετάσχωσι τῆς Συνελεύσεως κ.κ. Μέτοχοι, παρακαλοῦνται ὅπως προσερχόμενοι εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Τραπέζης μέχρι τῆς 21ης Νοεμβρίου 1947 παραλάβωσι τὰ δελτία εἰσόδου των.

Μέτοχος δύναται νὰ μεταβιβάσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου αὐτοῦ μόνον εἰς ἕτερον Μέτοχον (ἄρθρον 16 τοῦ Καταστατικοῦ.).

Τὰ πληρεξούσια μεταβιβάσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου, κατατίθενται κατὰ τὸ Καταστατικὸν (ἄρθρον 17) παρὰ τῇ Γραμματείᾳ τῆς Τραπέζης, ἑπτὰ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς Συνελεύσεως, ἤτοι τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 15ης Νοεμβρίου 1947.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25η Ὀκτωβρίου 1947
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου
Διοικητὴς τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος
Γ. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ

ΔΙΑΝΟΜΑΙ ΔΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ Ἐφοδιασμοῦ διετάχθη ἡ διανομή, διὰ τῶν παιδικῶν δελτίων, εἰς τὴν περιοχὴν πρωτευούσης, τῶν κάτωθι τροφίμων:

Βουτύρου φρέσκου 1 κυτίου τῶν 3 ¾ οὐγγιῶν καὶ Σερεάλ (σούπας ἐκ βρώμης, ὀρύζης κλπ.) 1 κυτίου τῶν 5 οὐγγιῶν ἢ ½ κυτ. τῶν 10 οὐγγιῶν κατὰ μερίδα. Ξηρῶν τροφῶν C 8 (μπισκότα, σοκολατα, καραμέλες) 1 κυτίου μικτοῦ βάρους 80 δραμίων περίπου κατὰ μερίδα.

Τὰ ἐγγεγραμμένα εἰς τὰ λαϊκὰ συσσίτια παιδιά, θὰ μετάσχωσι τῶν διανομῶν τούτων μέσῳ τῶν οἰκείων ἑστιῶν.

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΑΛΒΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1947 ἐκυκλοφόρησαν τὰ «ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΑΛΒΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ» συλλογὴ Ἀντωνίου Γούναρη.

Μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες τῶν ἁπάντων τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου ξαναζῇ ὁλόκληρον τὸ Ἀλβανικὸν Ἔπος.

Μέρος τοῦ προϊόντος ἐκ τῆς διαθέσεως τοῦ βιβλίου τούτου ἐκ Δραχμῶν Πέντε χιλιάδων διατίθεται ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης Ἐράνου τῶν βορείων Ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, τὸ ἔνσημον δὲ τοῦ ἐράνου τούτου εἶναι ἐπικεκολλημένον ἐπὶ ἑκάστου τεύχους.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ἡ συντροφιὰ κάθε γυναίκας

κυκλοφόρησε τὸ Πανηγυρικὸ Φύλλο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ζητῆστε ὅλες ἀπὸ τὰ Περίπτερα

ΤΗΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΑΠ. Κ. ΡΑΠΗ
Γ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 3β τηλ. 22—336
ΝΕΑ ΤΜΗΜΑΤΑ Ἀστικοῦ Δικαίου, Πολ. Δικονομίας, Ἰδ. Διεθνοῦς, Ποινικοῦ καὶ Ἐμπ. Δικαίου ἀρχόμενα τὴν 3ην καὶ τὴν 20ὴν Νοεμβρίου.

ΚΩΝ. ΒΑΣ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ, δικηγόρος, δέχεται καθ' ἑκάστην 8—9 π. μ. καὶ 5—8 μ. μ. Καποδιστρίου 42. τηλ. 53-787.

ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ-ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ
ΕΙΔΙΚΟΝ ΙΑΤΡΕΙΟΝ
Δρος ΑΛΕΞ ΤΣΑΚΙΡΗ, Ἁγ. Κωνσταντίνου 28, 7 π.μ.—8 μ.μ. Τηλ. 54.224. Τὸ σύγγραμμα πλήρης ΣΕΞΟΛΟΓΙΑ—ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ —ΣΤΕΙΡΩΣΙΣ πωλεῖται ἢ στέλλεται στὴν ἐπαρχία μὲ ταχ. ἐπιταγὴ 20 χιλ. στὴ διεύθυνσί μου.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗΣ
ΜΑΡΙΚΑΣ Η. ΓΟΥΔΑ
Ἱδρυθεὶς τὸ 1915. Ἁγ. Ἀνδρέου 1· Ἔναντι Ἀρχιεπισκοπ. Ἀθηνῶν
Τὸ σύνθημά μας εἶναι ΗΘΙΚΗ—ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ —ΦΡΟΝΙΜΑΔΑ — ΑΦΘΑΣΤΗ ΤΕΧΝΗ.
ΟΙΚΟΣ βραβευθεὶς μὲ χρυσᾶ μετάλλια καὶ μεγαλόσταυρο εἰς τὰς Ἐκθέσεις Παρισίων — Λονδίνου. Τὸ ἀτελιέ μας λειτουργεῖ ὡς πάντοτε κανονικά. Πλῆρες οἰκοτροφεῖον — δίδακτρα προσιτὰ — εὐκολίαι πληρωμῆς.

ΜΕΤ' ΟΛΙΓΑΣ ΗΜΕΡΑΣ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΤΥΠΟΣ
ἡ μεγαλυτέρα ἑβδομαδιαία ἀνεξάρτητος ἐπιθεώρησις

ΣΥΝΔΙΑ,

Πραγματοποιεῖτε τὰ ὄνειρά σας
ΜΙΑ ΕΞΟΧΙΚΗ ΒΙΛΛΑ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ - ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ - ΨΥΓΕΙΟΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΜΑΝΣΙ
ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΕ ΚΑΙΝΟΥΡΓΗ ΕΠΙΠΛΑ
ΜΕ ΡΑΔΙΟΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟ
ΜΕ ΠΙΑΝΟ

Ἀγοράζοντες
τὸ ΕΘΝΙΚΟΝ ΛΑΧΕΙΟΝ
ΚΕΡΔΗ: 6.829.000.000
ΠΡΩΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 140.000.000 - ΔΩΡΟΝ 210.000.000
Κερδίζουν 49,500 Λαχεῖα

Ἡ ζωὴ τῆς πόλεως

ΤΟ «ΘΑΥΜΑ»

Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ δημιούργησε τὸ θαῦμα τῆς Ἀλβανίας; Ἀκούω τὶς στερεότυπες φράσεις, μὲ τὶς ὁποῖες συνθέτουν τὸν ἐνθουσιώδη πανηγυρικό τους οἱ ῥήτορες τῆς ἡμέρας:

— Τὸ ἡρωϊκὸν πνεῦμα τῆς φυλῆς!

— Ὁ ἔμφυτος καὶ ἁγνὸς πατριωτισμὸς τοῦ Ἕλληνος!

— Τὸ παράδειγμα τῶν ἀρχαίων μας προγόνων καὶ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21!

Σύμφωνοι. Ὅμως ὅλες αὐτὲς οἱ διαπιστώσεις δὲν εἶναι αἰτίες. Εἶναι ἀποτέλεσμα. Ἀποτέλεσμα τῆς ψυχικῆς ἰδιότητος τοῦ Ἕλληνος ποὺ λέγεται μὲ μιὰ λέξι: «Φιλότιμο». Σ' αὐτὸ τὸ ρωμέϊκο φιλότιμο, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου μεγάλες δόσεις σαρκασμοῦ καὶ εἰρωνείας δαπανῶνται ἐπιπολαίως, ὀφείλουμε ν' ἀναζητήσουμε καὶ τὸ θαῦμα τῆς Ἀλβανίας καὶ τὸ θαῦμα τοῦ 21 καὶ τὸ θαῦμα τοῦ Μαραθῶνος καὶ ὅλα τὰ θαύματα ποὺ ἔχουν θαμπώσει τὰ ἔκπληκτα μάτια τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς ἱστορίας ἀπὸ τ' ἀρχαῖα χρόνια ὥς σήμερα. Ὁ Ἕλλην εἶναι ἐκ φύσεως ἄνθρωπος καλὸς, ἀγαθὸς, εὐγενικὸς, αἰσθηματικὸς, φιλειρηνικὸς καὶ ποτὲ φιλοπόλεμος. Φτάνει νὰ μὴν τοῦ «πατήσης τὸν κάλο», ὅπου φαίνεται ὅτι ἑδρεύει τὸ φιλότιμό του. Ὅταν θὰ συμβῆ αὐτὸ, ὁ ἀμνὸς μεταβάλλεται σὲ λεοντάρι.

Ἔτσι ἔγινε καὶ τότε, στὶς 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Ὁ μακαρίτης Μπενῖτο, στηριζόμενος στὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια τῶν λογχῶν του, ἔκανε τὸ μοιραῖο λάθος νὰ πατήση τὸν κάλο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὸν ἔθιξε σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ, ἀλλὰ τόσο εὔθικτη χορδὴ, ποὺ λέγεται φιλότιμο. Καὶ τότε, αὐτὸς ὁ μικρὸς σὲ ἀριθμὸ λαὸς, ποὺ τὸν ἔβλεπε σὰν ἕνα σμῆνος ἀπὸ κουνούπια στὸν ὁρίζοντα τοῦ Ἰμπέρο, χωρὶς ἀεροπλάνα, χωρὶς τὰνκς, χωρὶς σύγχρονο ὁπλισμὸ, χωρὶς κάλτσες ἀκόμα, ξεχύθηκε στοὺς δρόμους μὲ μιὰ στεντόρεια κραυγή:

— Στὴ Ρώμη!

Καὶ ἔγινε τὸ θαῦμα: Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τῆς ζυγαριᾶς τὰ ἀεροπλάνα. Τὰ μηχανοκίνητα. Τὰ τάνκς. Τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια λόγχες. Τὰ φτερὰ τῶν καπέλλων. Τὸ γόητρο τῆς μεγάλης αὐτοκρατορίας. Τὸ ψεύτικο μεγαλεῖο τῆς Ρώμης. Τὸ δέος τοῦ φοβεροῦ συνεταίρου, μὲ τὶς ἀτελείωτες στρατιές του. Οἱ πρῶτοι θρίαμβοι τοῦ ἄξονος. Ἡ ἀριθμητική. Καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὸ φιλότιμο. Αὐτὴ ἡ ἄϋλη καὶ ἀόρατη ψυχικὴ οὐσία, ποὺ δὲν μετριέται μὲ ἀριθμητικὰ δεδομένα. Ποὺ δὲν τὴν λαμβάνουν ὑπ' ὄψι τους οὔτε τὰ ἐπιτελεῖα, οὔτε ἡ διπλωματία, οὔτε ἡ στατιστική. Καὶ νίκησε τὸ φιλότιμο. Μὲ μιὰ κραυγή: «Ἀέρα!». Γιατὶ ἕνας ἀέρας εἶναι τὸ φιλότιμο. Ἕνας ἀέρας ποὺ γίνεται σίφουνας καὶ συνεπαίρνει τὰ πάντα καὶ συντρίβει μεραρχίες κι' ἐξατμίζει αὐτοκρατορίες καὶ ξεσχίζει στρατηγικοὺς χάρτες καὶ κονιορτοποιεῖ μεγαλεπήβολα σχέδια καὶ στραβώνει ἐκείνους, ποὺ νομίζουν πὼς ἔχουν τὰ μάτια τους ἀνοιχτά...

Νὰ ποῦ ὀφείλεται τὸ θαῦμα τῆς Ἀλβανίας καὶ τὸ θαῦμα τῶν ὀχυρῶν καὶ ὅλα τὰ θαύματα ποὺ ἔχει δημιουργήσει αὐτὴ ἡ μικρὴ φυλὴ, ποὺ κατοικεῖ σ' ἕναν ξερὸ βράχο τῆς Εὐρώπης καὶ τρέφεται μὲ ψωμὶ κι' ἐληά.

— Γιὰ ἕνα φιλότιμο ζῆ ὁ ἄνθρωπος! λέει κάπου κάπου ὁ Ἕλλην.

Πολὺ περισσότερο ἕνας λαός.

EGO

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Πρὸς τοὺς ἐξ ἐνοικιάσεων καὶ πάσης ἄλλης αἰτίας ὀφείλοντας πρὸς κατοικοῦντας ἐν ἀλλοδαπῇ.

Ὑπενθυμίζομεν διὰ τελευταίαν φορὰν ὅτι κατ' ἄρθρ. 13 Α. Ν. 1704)1939 «περὶ τροποποιήσεως ... νόμων περὶ προστασίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος» αἱ ἐκ πάσης αἰτίας καταβλητέαι ἐν Ἑλλάδι ὀφειλαὶ πρὸς ἐγκατεστημένους ἐπαγγελματικῶς μονίμως ἐν ἀλλοδαπῇ ἢ κατοίκους ἀλλοδαπῆς, ἤτοι καὶ αἱ ἐξ ἐνοικίων ἑκάστοτε ὀφειλαὶ πρὸς αὐτοὺς ἐξοφλοῦνται ὑποχρεωτικῶς διὰ καταθέσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ εἰς δεσμευμένον λ)σμὸν παρὰ Τραπέζῃ ἐξουσιοδοτημένῃ ἢ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιούχου, ἐξ ἧς οὗτος ἄδεια τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος δύναται νὰ ἀποσύρῃ, ἄλλως αἱ γενόμεναι καταβολαὶ δὲν συνεπάγονται ἐξόφλησιν. Πάντες οἱ συνεργήσαντες εἰς τοιαύτην καταστρατήγησιν τοῦ νόμου (δικαιοῦχοι ἢ ὀφειλέται καὶ πληρεξούσιοι αὐτῶν, συνεργοὶ κλπ.) κατ' ἄρθρ. 14 ἰδίου νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 2 Α. Ν. 710 τῆς 7)12)1945 τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν ἀπὸ δύο μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν, μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ τοῦ διπλασίου μέχρι τοῦ δεκαπλασίου τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς παραβάσεως καὶ αὐτοδικαίως στεροῦνται τῆς προστασίας τοῦ ἐνοικιοστασίου, τοῦ εἰσαγωγικοῦ δικαιώματος κλπ., δύναται δὲ καὶ ἐκτόπισις νὰ ἐπιβληθῇ. Εἰς ἰδιώτας συντελοῦντας εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοιούτων παραβάσεων, μετὰ τὴν ἀμετάκλητον καταδίκην τῶν ὑπαιτίων, παρέχεται ἀμοιβὴ 5% τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς παραβάσεως.

Προκειμένου περὶ ἐνοικίων προσκαλοῦνται οἱ ὑπόχρεοι ὅπως συμμορφωθῶσι πρὸς τὰ ἀνωτέρω καὶ ἐν ταὐτῷ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος (Τμῆμα Καταθέσεων Ἰδιωτῶν) μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1947 ὑπεύθυνον δήλωσιν ἐν ᾗ θὰ καθορίζωνται:

α) τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰδιοκτήτου ἢ ὁπωσδήποτε δικαιούχου,

β) ἡ τοποθεσία τοῦ ἀκινήτου, ὁδὸς καὶ ἀριθμός,

γ) τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1944 μέχρι 30 Σ)βρίου 1947 ἐνοίκια (βάσει τοῦ κατ' Ὀκτώβριον 1940 βασικοῦ τοιούτου) ὡς καὶ τὰ νῦν εἰσπραττόμενα μηνιαίως.

δ) ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐνδεχομένως διετέθη μέρος τῶν ἐνοικίων ὡς καὶ τὸ ὄνομα τῆς Τραπέζης παρ' ᾗ εὑρίσκονται κατατεθειμένα.

Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς ἄνω προθεσμίας, (τῆς ὁποίας παράτασιν δύναται νὰ χορηγήσῃ δι' ἀποχρῶντας λόγους ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος), θέλει ἀσκηθῆ ποινικὴ δίωξις τῶν παραβατῶν βάσει καὶ τῶν ἀνὰ χεῖρας ἡμῶν καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος σχετικῶν στοιχείων ἐν οἷς καὶ οἱ συνταχθέντες ἀλφαβητικοὶ πίνακες βάσει τῶν φορολογικῶν καταλόγων οἰκοδομῶν ἀπὸ τῶν προπολεμικῶν ἐτῶν μέχρι σήμερον.

Διευκρινίζεται ὅτι οἱ ὀφειλέται μισθωταὶ δύνανται νὰ καταθέσωσι τὰ ὀφειλόμενα ἐνοίκια εἰς τὸν νόμιμον πληρεξούσιον τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δικαιούχου ἔναντι ἀποδείξεως βεβαιούσης ὅτι εἰσεπράχθη ὑπὸ τούτου τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν πρὸς κατάθεσιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δικαιούχου παρὰ Τραπέζῃ συμφώνως τῷ Νόμῳ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1947.

Ἡ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ Δημοσίας Τάξεως Ὑπηρεσία Προστασίας Ἐθνικοῦ Νομίσματος

ΟΔΟΝΤΩΝ
ἐξαγωγαί, θεραπεῖαι, προσθῆκαι χρυσῶν μεταλλικῶν καὶ ὀδοντοστοιχιῶν εἰς τιμὰς λαϊκὰς «ΑΙ. ΒΑΡΒΑΡΑ» Πατησίων — Χαλκοκονδύλη 20.

Συμφώνως τῷ ἄρθ. 6 § 1 Α.Ν. 1092)1938

Ἐκδότης: Ἐκδόσεις «Ἐλευθερία» Α. Ε.
Γραφεῖα: Ὁδὸς Καραγεώργη Σερβίας 10

Διευθυντής: Πάνος Β. Κόκκας
Κατοικία: Ὁδὸς Λυκαβηττοῦ ἀριθ. 1
Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: Βασίλειος Γ. Ἀραγιάννης, Ἀμησσοῦ 24, Ν. Σμύρνη

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

Ὥρα 7 Ἔναρξις—Ἑωθινὸν — Τὸ πρῶτον ἀνακοινωθὲν τοῦ πολέμου — Κανονιοβολισμοὶ —Κωδωνοκρουσίαι— Ἀκάθιστος Ὕμνος. 7.15 Εἰδήσεις. 7.30 Ἐμβατήρια καὶ θούρια. 8 Ἱστορικὸν χρονικόν. 8.10 Ἐθνικὰ ἑλληνικὰ τραγούδια. 8.30 Ἀπαγγελία ποιημάτων ἐμπνευσμένων ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔπος 1940—41. 8.40 Μουσικὴ διὰ μπάντα. 9 Ἐθνικὰ τραγούδια. 9.20 Ὁμιλία. 9.30 Ἐμβατήρια. 10 Μετάδοσις τῆς δοξολογίας. 10.30 Περιγραφὴ τῆς παρελάσεως ἀπὸ τὸν χῶρον τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. 12.30 Κρητικὰ τραγούδια. 12.45 Δωδεκανησιακὰ τραγούδια 1 Ἐμβατήρια. 1.15 Εἰδήσεις. 1.10 Πατριωτικὰ τραγούδια. 1.45 Ἀπαγγελία ποιημάτων. 1.50 Συμφωνικὰ ἔργα. 2.15 Εἰδήσεις. 2.30 «Ἀδούλωτοι σκλάβοι στὴν Βόρειον Ἤπειρο». Πατριωτικὴ σκηνή. 3.10 Ἐμβατήρια. 3.20 Ὁμιλία. 3.30 Τραγούδια τοῦ πολέμου. 5 Τραγούδια. 5.20 Ἐμβατήρια. 5.30 Διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος. 5.45 Ἐκπομπὴ γαλλική. 6 Μετάδοσις τῆς πανηγυρικῆς ἑορτῆς τῆς Ἀκαδημίας. 7 Νοτιοαφρικανικὴ ἐκπομπή. 7.15 Ἐμβατήρια. 7.30 Ἐκπομπὴ διὰ τὴν Βουλγαρίαν. 7.45 Ἐκπομπὴ διὰ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν. 8 Μουσική. 8.15 Εἰδήσεις. 8.30 Ἑλληνικὴ ραψωδία. 8.45 Δημοτικὰ τραγούδια. 9.15 Ἡ Ὥρα τῆς Βορείου Ἑλλάδος. 9.30 Ἐκπομπὴ ἀπὸ τὴν Ἀμερικήν. 9.45 Μουσική. 10 «Ἡ Ἑλλὰς» τοῦ Σέλλεϋ. 11 Δημοτικὰ τραγούδια. 11.15 Εἰδήσεις. 11.30 Μουσική. 12 Ἐμβατήρια. 12.30 Εἰδήσεις.

◆

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Ἁγ. Μαρκέλλα—Βοτανικοῦ, ἑώρτασαν τὴν ἐπέτειον τῆς ἐθνικῆς μας ἑορτῆς προχθὲς Κυριακήν, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ κατηχητὴς κ. Παναγιώτης Ξυνὸς ἐξάρας τὴν σημασίαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Ἡ ὡραία αὐτὴ τελετὴ ἔληξε μὲ τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον.

◆

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Εἰς ἕνα ὡραῖον τόμον ἐκ 400 πυκνοτυπωμένων σελίδων ἐκυκλοφόρησε κατ' αὐτὰς τὸ νέον βιβλίον τοῦ κ. Μάρκου Τσούρη, καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, μὲ τὸν τίτλον «Ὀργάνωση παιδείας καὶ λειτουργία σχολείων».

— Ἐκυκλοφόρησε τὸ 5ον τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου τῆς μηνιαίας ἐπιθεωρήσεως «Οἰκονομία καὶ Δίκαιον Ἐργασίας» μὲ ἐνδιαφέρουσαν ὡς πάντοτε ὕλην ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ἐργασίας.

Ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησεν εἰς λίαν ἐπιμελημένην ἔκδοσιν τὸ 2ον τεῦχος (Μαΐου—Αὐγούστου 1947) τοῦ περιοδικοῦ «Κρητικὰ Χρονικά», τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἐκδιδόμενον εἰς τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης μὲ σκοπὸν τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς φιλολογίας τῆς μεγαλονήσου. Τὸ τεῦχος τοῦτο, μὲ 240 σελίδας καὶ 10 πίνακας ἐκτὸς κειμένου, περιέχει ἀξιολόγους ἐπιστημονικὰς μελέτας καὶ βιβλιοκρισίας.

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐξελισσόμενον Δίκαιον», ἐξεδόθη παρὰ τοῦ ἐν Πάτραις δικηγόρου κ. Γεωργίου Δ. Θέμελη, βιβλίον περιέχον 14 διατριβὰς ἐπὶ πρωτοτύπων θεμάτων τοῦ Ἀστικοῦ καὶ Ποινικοῦ Δικαίου.

ΤΡΑΚΤΕΡ «ΖΕΤΟΡ» Ντῆζελ ἀκαθάρτου πετρελαίου, 25 πραγματικῶν ἵππων μετὰ δυΐνων ἀρότρων, ἄμεσος ἢ ταχεῖα παράδοσις. Πετρελαιομηχαναὶ ΣΛΑΒΙΑ Ντῆζελ 5—27 ἵππων ΓΟΥΪΛΣΩΝ ὁριζόντιοι Ντῆζελ 23 — 300 ἵπ. ΚΑΛΕΝΜΠΕΡΓΚ θαλάσσης Ντῆζελ 36—300 ἵππων βαρέος τύπου 320—360 στροφῶν ἀμεσοφόρτωτοι. Ἀποκλειστικοὶ ἀντιπρόσωποι Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀλκαμένους 76, τηλ. 82-827, Ἀθῆναι.

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΑΛΙΚΗΣ (Θέατρον Τέχνης): «Ἦταν ὅλοι τους παιδιά μου».
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ: «Δουλειές ἀνὰ κάνικες».
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ (Πειραιῶς): «Πέρσαι».
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ (Ρέξ): «Σβύσε τὸ φῶς».
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ (Λογοθετίδης): «Ἕνας ἥρως μὲ παντόφλες».
ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ: Ἑορτασμὸς 28ης Ὀκτωβρίου.
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: «Ἐλᾶτε χωρ[illegible]».

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΑΤΤΙΚΟΝ: Μπεντέλια.
ΑΠΟΛΛΩΝ: Πὲς πὼς μ' ἀγαπᾷ.
ΑΣΤΟΡ: Μεγάλες προσδοκίες.
ΑΣΤΥ: Στὴν κόψη τοῦ ξυραφιοῦ.
ΒΡΕΤΑΝΙΑ: Στὸ περιθώριο [illegible]
ΕΣΠΕΡΟΣ: Χίμαιρες.
ΙΝΤΕΑΛ: Φλεγόμενο Μαρόκο.
ΚΡΟΝΟΣ: Παιδιὰ τῆς Ἀθήνας.
ΜΟΝΤΙΑΛ: Ἀρχόντισσα τῆς ζούγκλας.
ΟΡΦΕΥΣ: Σεχραζάτ.
ΠΑΛΛΑΣ: Μαῦρος καθρέπτης.
ΠΑΝΘΕΟΝ: Παιδιὰ τῆς Ἀθήνας.
ΡΕΞ: Πριγκήπισσα καὶ πειρατής.
ΣΙΝΕΑΚ: Ἐπίκαιρα γεγονότα.
ΤΙΤΑΝΙΑ: Σεχραζάτ.
ΣΤΑΡ: Μπεντέλια.

Β' Προβολῆς.

ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ: Ὁδὸς Μαντελὲν 13.
ΑΛΑΣΚΑ: Ἄγγελοι καὶ δαίμονες.
ΑΡΗΣ: Ματωμένα χέρια.
ΑΣΤΗΡ: Βιρτζίνια.
ΑΤΘΙΣ: Λόφος τῆς συμφορᾶς.
ΓΡΑΝΑΔΑ: Θηλυκὸς σατανᾶς.
ΓΚΡΕΚΑ: Φανταστικὴ συμφωνία.
ΕΔΕΜ: Ἤρθες ἀργά.
ΕΤΟΥΑΛ: Κίτρινη κόλασις.
ΗΡΩΔΕΙΟΝ: Ἡ Κρήτη στὶς φλόγες.
ΘΗΣΕΥΣ: Κορβέτα Κ. 225.
ΙΡΙΣ: Κορίτσια τοῦ Πάουερ.
ΚΟΣΜΟΣ: Πειρασμὸς ἡδονῆς.
ΚΡΟΝΟΣ: Κοιλὰς τοῦ ἡλίου.
ΚΡΥΣΤΑΛ: Μεγάλη στιγμή.
ΜΟΝ ΣΙΝΕ: Πόνος τῆς ἀγάπης.
Ν. ΕΛΛΑΣ: Θρῦλοι τῆς Βαγδάτης.
Ν. ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ: Μαῦρος δράκος.
ΟΡΦΕΥΣ: Πῦρ.
ΠΑΛΛΑΣ: Ἐξιλέωσις.
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ: Ὁ λυτρωτής.
ΡΕΟ: Ἀκόμα πιὸ ψηλά.
ΣΠΟΡΤΙΓΚ: Μαργαριτάρι τοῦ Νότου.

(Πειραιῶς)

ΑΛΚΑΖΑΡ: Ζορὼ καὶ ἡ λεγεών του.
ΑΠΟΛΛΩΝ: Ἄγγελοι καὶ δαίμονες.
ΒΑΛΚΑΝΙΑ: Ὑπερφυσικὴ μπεμπέκα.
ΕΚΛΑΙΡ: Σταυροδρόμι τῆς Σαγκάης.
ΚΑΠΙΤΟΛ: Ταρζὰν καὶ ἡ γυναῖκα λεοπάρδαλις.
ΚΡΥΣΤΑΛ: Σαμποτέρ.
ΛΟΥΞ: Χόνγκυ—Τόνγκ.
ΟΡΦΕΥΣ: Κόλασις μαύρου χρυσοῦ.
ΠΑΛΛΑΣ: Μεγάλη ἀγάπη.
ΠΑΛΛΑΣ (Ταμπ.): Σύγκρουσις τιτάνων.
ΡΕΞ: Ἐξπρὲς Βομβάης.
ΣΠΛΕΝΤΙΤ: Μυστικὸ τῆς ὄπερας.
ΧΑΪ ΛΑΪΦ: Θρῦλοι τῆς Βαγδάτης.

◆

Η ΒΙΟΜΗΧ. ΣΧΟΛΗ

Τὰ μαθήματα τοῦ Β' καὶ Γ' ἔτους τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχ. Σπουδῶν ἄρχονται ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Τετάρτης 29 τρέχοντος.

◆

ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Γεννήσεις 47 (ἄρρ. 23, θῆλ. 24), Γάμοι 8. Θάνατοι 32. (ἄρρ. 18, θῆλ. 14). Νοσήματα: Φυματίωσις 7. Καρκῖνος 6, Καρδιακὰ 6, Διάφορα 13.

◆

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

28 Ὀκτωβρίου

Γερολυμᾶτος Σμὰτς 2, Πατεράκης Βύρωνος — Διον. Ἀρεοπαγίτου, Κουβέλης Ψαρρῶν 43, Λεμὸς Ἐλ. Βενιζέλου Ὁμόνοια, Σαφὸς Θεμιστοκλέους 80, Βαφίας Θερμοπυλῶν — Λεωνίδου, Φράγκος πλατ. Μεταξουργείου, Χρήστου 28ης Ὀκτωβρίου 174, Παπαϊωάννου Ἀχαρνῶν 110, Τσοπανάκης Ἐρατοσθένους 27, Ἰατρόπουλος συν. Δουργούτη Τ.Κ. 44, Σκουλικάρης Κηφισσίας 186 Ἐρ. Στ. Τσαφίστα Βουλιαγμένης 169.

ΟΙ «ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ»

Ἐκυκλοφόρησεν εἰς τρίτην ἔκδοσιν τὸ γνωστὸν ἔργον τοῦ κ. Μανώλη Κανελλῆ «Οἱ Βούλγαροι» καὶ πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ 1947

Ὅλα τὰ σπίτια ἐφέτος εἶναι καινούργια καὶ παραδοτέα

Ἐπὶ πλέον μερικὰ ἀπὸ τὰ σπίτια θὰ ἔχουν καί:
ΠΛΗΡΗ ΕΠΙΠΛΩΣΙΝ

ΔΗΛΑΔΗ:

Ὅλα τὰ ἔπιπλα
Ὅλα τὰ σκεύη
Χαλιὰ καὶ κουρτίνες
Ψυγεῖα καὶ ραδιόφωνα

Ὅλα καινούργια, ἐξαιρετικά, ἀμεταχείριστα

Θὰ παίρνετε δηλαδὴ ἕνα σπίτι ἕτοιμον γιὰ νὰ μπῆτε μέσα καὶ νὰ κατοικήσετε, ἢ νὰ τὸ δώσετε προῖκα στὸ παιδί σας, ἢ νὰ τὸ ἐνοικιάσετε μὲ ἐνοίκιον ποὺ θὰ σᾶς λύση τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς.

Ἡ παροῦσα ἀγγελία δημοσιεύεται μόνον κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν.

Ἡ κ. Βάσω Μανωλίδου, συνομιλοῦσα μετὰ τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ συγγραφέως Μάξουελ Ἄντερσον εἰς Νέαν Ὑόρκην. Ὡς γνωστόν, εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἄντερσον «Ἰωάννα τῆς Λωρραίνης», τὸ ὁποῖον θὰ ἀναβιβασθῆ προσεχῶς εἰς τὸ «Ρέξ», θὰ πρωταγωνιστήση ἡ ἐκλεκτὴ Ἑλληνὶς καλλιτέχνις.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡ. 349

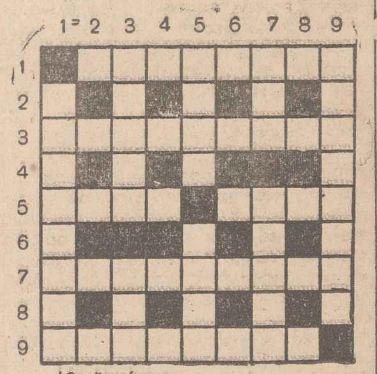

Ὁριζοντίως:
1. Ὄρος τῆς Ἑλλάδος.
3. Ἐνδιαφέρουν πάντοτε τοὺς δικηγόρους.
5. Μία ἀπὸ τὶς πρῶτες λέξεις τῆς προσευχῆς μας — Γυναικεῖον ὄνομα.
7. Ζοῦν ἀπὸ αἰώνων πλάνητα βίον
9. Χαρακτηρίζει τὸν καλὸν χριστιανόν.

Καθέτως:
1. Εὐρωπαϊκὴ ὀροσειρά.
3. Εἶμαι πτωχός. — Σύνδεσμος.
5. Ἰαπωνικὸν νόμισμα. — «Τὸν... ποὺ δὲν σὲ βοηθᾷ νὰ μὴ τὸν προσκυνᾷς» (παροιμ.).
7. Ἡ μισὴ μυῖγα μας. — Ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Γαλλίας.
9. Τῶν νεύρων ἢ μυῶν συστολή.

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 348

Ὁριζοντίως: 1. Καφηρεύς, 3. Καταιγίδα, 5. Συναλλαγή, 7. Παραγουάη, 9 Ὁ ἀσταθής.

Καθέτως: 1. Ἑκὰς, —Πρὸ, 3. Ἄρταν —Ρὶς, 5. Ἡμιπληγία, 7. Ἐπὶ—Ἀμυχή, 9. Σία—Ἥβης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΜΕΛΛΟΝΙΩΝ ΓΑΜΩΝ

Γνωστοποιεῖται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1369 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον τελεσθησόμενον ἐν Νικαίᾳ.

Ὁ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΙΛΕΟΣ γεννηθεὶς εἰς Λάγια Λακωνίας, κάτοικος Νικαίας, υἱὸς τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Καλλιόπης τὸ γένος Πιερράκου καὶ ἡ ΡΟΖΙΚ ΑΚΤΑΡΙΑΝ, γεννηθεῖσα ἐν Σμύρνῃ Μικρᾶς Ἀσίας, κάτοικος Νικαίας, θυγάτηρ τοῦ Καραμπὲτ καὶ τῆς Λουσῆς τὸ γένος Μενεξιελάν.

◆

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Πέτρος Κ. Ράνος, ἐκδότης, βιβλιοπώλης—Βάσω Ἐπισκοπάκη, ἐμνηστεύθησαν. Εὔχομαι ταχεῖαν τὴν στέψιν. Δ. Κώτσου

ΓΑΜΟΙ

Νῖκος Στρατηγάκης — Ἄρτεμις Παπαδιαμάντη, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των τὴν 28—10—47.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Πρὸς τὴν «Ἐλευθερίαν»

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κύριε Διευθυντά,

Ἐπιτρέψατέ μου ν' ἀποταθῶ εἰς τὴν ἔγκριτον ἐφημερίδα σας, πρὸς τὴν ὁποίαν ἔχω ἰδιαιτέραν ἐκτίμησιν, διὰ τὴν εὐθυκρισίαν καὶ καυστικὴν ἀρθρογραφίαν της καὶ ἐρωτήσω ποίου εἴδους Δικαιοσύνη ἐξασκεῖται εἰς τὸν δυστυχῆ αὐτὸν τόπο μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι καὶ ἰδίως κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας.

Πῶς κρίνετε σεῖς τὸ φαινόμενον τῶν ἐκτελέσεων κατὰ δεκάδας κοινῶν ἐγκληματιῶν, ἀνταρτῶν κλπ. ἐνῷ παραμένουν ἀκόμη ἀνεκτέλεστοι καὶ ἐν περιωπῇ ἴσως διαβιοῦντες, οἱ καταπροδόσαντες, κατατυραννήσαντες καὶ παραδόσαντες ἑκατοντάδας ὁλοκλήρους εἰς τοὺς κατακτητὰς Γερμανοὺς περιβόητοι ἥρωες(!!!) Λάμπου καὶ συντροφία; Μήπως αὐτοὶ στὰ ψέμματα κατεδικάσθηκαν τόσες φορὲς εἰς θάνατον;

Ποία Δικαιοσύνη διέπει τὸν τόπον αὐτὸν, ὅταν οἱ συνεργάτες τοῦ ἐχθροῦ, χαμερπῆ καὶ συχαμερὰ ἑρπετὰ, θεωροῦνται ἥρωες καὶ πατριῶται καὶ ἐγκληματίαι, κακοῦργοι, οἱ ἀντισταθέντες καὶ πολεμήσαντες διαφοροτρόπως τοὺς κατακτητάς;

Εἶμαι 75 ἐτῶν, ἀνήκω εἰς τοὺς Φιλελευθέρους, ἄκρος φίλος τοῦ Μεγάλου μας Βενιζέλου καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι διατηρῶ ἀκόμη ἁγνὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα. Ὁμολογῶ ὅτι ἡ κατάστασίς μας γενικῶς μὲ συντρίβει καὶ μὲ ἔχει βυθίσει εἰς ψυχικὴν ὀδύνην συλλογιζόμενος τὸ κατάντημά μας. Διεπράχθησαν τεράστια σφάλματα διὰ τὸ κατάντημα αὐτὸ, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἐκαυτηριάσατε καὶ τὰ ὁποῖα μᾶς ἔφεραν στὸν φοβερὸ ἀλληλοσπαραγμό. Ἕνα ἀπὸ τὰ οὐσιώδη σφάλματα ὑπῆρξε καὶ ἡ μονόπλευρος Δικαιοσύνη καὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψις ἰσοπολιτείας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Ἐξ αὐτῶν ἐδημιουργήθη τὸ ἀδιέξοδον, ὅπως ἦτο ἑπόμενον, τὸ ὁποῖον Κύριος οἶδε πότε θὰ λήξῃ καὶ ποίας φοβερὰς συνεπείας θὰ ἔχῃ γιὰ τὴ δυστυχισμένη πατρίδα μας.

Ἀθῆναι 25)10)47.

Μετὰ τιμῆς
Γ. Ν. Σ.
Παρεπίδημος

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Τὸ πρωτάθλημα ποδοσφαίρου

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Συνεχίσθησαν τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς οἱ ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες διὰ τὸ πρωτάθλημα Ἀθηνῶν. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων αὐτῶν εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Παναθηναϊκὸς — Ἀθηναϊκὸς 1—0, ΑΕΚ—Ἀπόλλων 0—0, Φωστὴρ—Πανιώνιος 3—1. Δάφνη—Ἀστὴρ 2—0.

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Διὰ τὸ ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα τοῦ Πειραιῶς ἔγιναν οἱ ἑξῆς ἀγῶνες:

Πανελευσινιακὸς — Νεάπολις 3—0, Ἄρης—Ἄμυνα 4—3, Ὀλυμπιακὸς—Ἀτρόμητος 2—0, Ἐθνικὸς — Προοδευτικὴ 5—1.

ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διὰ τὸ ποδοσφαιρικὸν κύπελλον τῆς Ἑλλάδος ἔγιναν τὴν Κυριακὴν συναντήσεις μὲ τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

Ἀτρόμητος — Μικρασιατικὴ 4—4, Α.Ο. Κηφισιᾶς — Ἐθνικὸς Ἀστὴρ 4—3, Ἠλυσσιακὸς — Φίλαθλοι 3—1, Νίκη Ἀμπελοκήπων—Βικτώρια 4—2, Ἀττικὸς — Παγκράτι 2—1.

Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ

Σήμερον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Παναθηναϊκοῦ θὰ γίνῃ ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν μὲ ἀντιπάλους τὰς μικτὰς ὁμάδας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑΤΑ
Ἐνδυμασιῶν, σχίσιμο, κάψιμο σκοροφάγωμα, ἐφθαρμένοι καβάλλοι, διορθώνονται δι' ὑφάνσεως παρ' εἰδικοῦ τεχνίτου σπουδάσαντος εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Γυρίζονται κοστούμια, παλτὰ καὶ καμπαρτίνες. Ραφεῖον «Νέα Οἰκονομία», Δώρου 5 γ, (1ον πάτωμα), Ἀδελφοὶ Λώλη, Τηλέφωνον 55--314.

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ
κυκλοφόρησε
ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΡΙΤΗΝ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ
Ἀφιερωμένος στὴν ἐπέτειο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου
ΜΕ
100
Πολύχρωμες καὶ πλούσια εἰκονογραφημένες
ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΟΧΡΥΣΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Στὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ τεῦχος ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐπίκαιρα θέματα ποὺ ἔγραψαν εἰδικὰ γιὰ τὸ «Ἀλβανικὸν Ἔπος» οἱ πιὸ γνωστοί [illegible] συγγραφεῖς μας καὶ δημοσιογράφοι, [illegible] τέσσαρα νέα ἀναγνώσματα:

«Τὸ μαρτύριο μιᾶς ἀθώας»
Ἕνα συναρπαστικὸ δραματικὸ μυθιστόρημα τοῦ μεγάλου συγγραφέως ΞΑΒΙΕ ΝΤΕ ΜΟΝΤΕΠΕΝ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ... ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΠΕΦΤΟΥΝ...
Νέες αἰσθηματικὲς [illegible] ἱστορίες τοῦ ΒΕΡΘΕΡΟΥ.

«Τὰ περίεργα τῆς φύσεως»
Μία σειρὰ ἐκλαϊκευμένων ἐπιστημονικῶν ἄρθρων γιὰ τὶς παράξενες συνήθειες ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν, γραμμένη ἀπὸ τὸν διακεκριμένο [illegible] φυσικὸ κ. Π. Γ. ΤΣΙΛΗΘΡΑ.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΠΟΥ ΠΕΤΥΧΑΝ ΣΤΗ ΖΩΗ
Ἕνα ζωντανὸ ρεπορτάζ γιὰ τοὺς Ἀμερικανοὺς ποὺ ἄρχισαν [illegible] μεγάλες [illegible].

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ καλλιτεχνικῆς ἐκδόσεως
Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ
Πανηγυρικὸς
ΘΗΣΑΥΡΟΣ
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 1.500

Ἐλευθεροστομίες

ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947

ΑΠΟ τοὺς πρωταγωνιστὰς τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ συναγερμοῦ μπορεῖ νὰ καυχηθῆ ὅτι ἦταν καὶ τὸ ἑλληνικὸ θέατρο. Ἡ ἐπιθεώρηση προπάντων ἔσπευσε πρώτη ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ τὰ πυρὰ ποὺ ἐκσφενδόνιζε ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα γιὰ τὸν ἐχθρὸ, ὅσο κι' ἂν ἔδινε τὴ μάχη της ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ ὅσο κι' ἂν περιοριζόταν σὲ ἐκπυρσοκροτήσεις ἀπὸ... γέλοια. Αὐτὲς ὅμως ἀκριβῶς οἱ ἐκπυρσοκροτήσεις εἶχαν φοβερὸ ἀποτέλεσμα. Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ περίφημοι κοκκορόφτεροι μαθήθηκαν ἀπὸ τὸ ἀμείλικτο πνεῦμα τῶν ἀθηναϊκῶν ἐπιθεωρήσεων, ὅλοι οἱ λύκοι καὶ οἱ «κένταυροι» ἔγιναν... ἀρνάκια, ὅλες οἱ πόζες, οἱ χειρονομίες καὶ οἱ κραυγὲς τοῦ Ντοῦτσε καθέληγαν σὲ ἠθικὴ ἐκμηδένιση τοῦ ἀντιπάλου, καὶ ὁ λαϊκὸς ἐνθουσιασμὸς δυνάμωνε ἀκόμα πιὸ πολὺ μὲ τὰ πειράγματα καὶ τὰ συνθήματα τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου, ποὺ πάντα εἶχε συμμετοχή, μὲ τὸν τρόπο του βέβαια, στοὺς ἐθνικούς μας ἀγῶνες. Ξεχνιῶνται ποτὲ οἱ μεγάλες ἐπιτυχίες τῶν ἐπιθεωρήσεων τοῦ 1912 καὶ τοῦ 1913; Καὶ δὲν ἔρχονται ἀκόμη καὶ τώρα στὰ χείλη πολλὰ ἀπὸ τὰ πολεμικὰ τραγουδάκια τους; Ἀλήθεια, ἐργάστηκε ὅσο λίγοι ἄλλοι παράγοντες ἡ ἑλληνικὴ ἐπιθεώρηση γιὰ τὴν ὀργάνωση τοῦ ἐσωτερικοῦ μετώπου.

ΑΛΛΑ καὶ ὁ καλλιτεχνικός μας κόσμος δὲν ἀπουσίασε ἀπὸ τὴ μεγάλη ἑλληνικὴ μάχη. Τὸ σχέδιο καὶ τὸ χρῶμα ἐπρόσφεραν ὅ,τι τοὺς ἐζήτησαν. Καὶ μερικοὶ ζωγράφοι καὶ γλύπτες μας ἔφτασαν ὡς τὴν πρώτη γραμμή. Ἕνας μάλιστα, ἀπὸ τοὺς γνωστότερους, ὁ καθηγητὴς κ. Θ. Ἀργυρὸς, ἐπῆρε τὴν παλέττα του, ἐπῆγε στὰ ἀλβανικὰ βουνά, ἔμεινε ἐκεῖ ὅλο τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1941,—μαζί του καὶ ὁ ἀλησμόνητος γλύπτης Φωκίων Ρώκ,—κ' ἐγύρισε μὲ μιὰν ὁλόκληρη συλλογὴ πολεμικῶν πινάκων, ποὺ δὲν τοὺς ἐσκόρπισε μὲ πωλήσεις σὲ ἐκθέσεις καὶ τοὺς προορίζει γιὰ τὸ Πολεμικὸ Μουσεῖο τῆς Ἑλλάδος.

ΕΝΑ χαριτωμένο ἀνέκδοτο ἀπ' τὸ ἀλβανικὸ μέτωπο: Μιὰ ὁμάδα ποὺ ἔκανε μεταφορές, εἶχε στὴ διάθεσή της ἀρκετὰ ἄλογα. Ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἦταν ἄσπρο. Μόλις λοιπὸν φαινόταν κανένα ἰταλικὸ ἀεροπλάνο, ἡ ὁμὰς στεκότανε καὶ ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ κρυφτῆ ἢ νὰ καμουφλαριστῆ κατὰ ἕνα πρόχειρο τρόπο. Τὸ μεγαλύτερο ἐμπόδιο ὅμως, ἦταν τὸ ἄσπρο ἄλογο. Ὁ στρατιώτης ποὺ τὸ εἶχε, κάθε φορὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ σκεπάζη μὲ μιὰ κουβέρτα. Μόλις φαινόταν ἀεροπλάνο οἱ ἄλλοι τοῦ φώναζαν:

— Καμουφλάρισε τὸ ψωρίλο σου συνάδελφε.

Οἱ μέρες περνοῦσαν κι' ὁ χειμώνας [illegible]. Χιόνισε. Ἡ [illegible] κάποτε [illegible] ἀεροπλάνο. Ἀπὸ [illegible] κάποιος φώναξε:

— Καμουφλάρισε τὸ ψωρίλο σου συνάδελφε.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ περίμενε, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ:

— Τὰ δικά σας τὰ κακομοίρικα καμουφλάρετε. Τὸ δικό μου εἶναι ἀπὸ φυσικοῦ καμουφλαρισμένο.

Ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ Σύλλογος «Ἀθήναιον» θὰ ἑορτάση τὴ σημερινὴ ἐπέτειο μὲ τὴν ἐναρκτήριο συγκέντρωση τῆς ἐφετεινῆς περιόδου τῶν μαθημάτων του στὶς 6.30 μ.μ. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Τ. Παπατζώνης κι' ὁ κ. Γ. Θεοτοκᾶς θὰ μιλήσουν γιὰ τὴ σημασία τῆς ἡμέρας, ὁ κ. Στ. Ξεφλούδας θὰ διαβάσει ἀνέκδοτο κείμενο μὲ τὸν τίτλο «Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν Ἀλβανία 1940—41» κι' ὁ κ. Σ. Καραντινὸς θὰ ἀπαγγείλη ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ κ. Ὀδ. Ἐλύτη «Ἄσμα Ἡρωϊκὸ καὶ Πένθιμο γιὰ τὸ χαμένο ἀνθυπολοχαγὸ τῆς Ἀλβανίας».

Ἀπὸ αὔριο θ' ἀρχίσουν τὰ τακτικὰ μαθήματα τῆς Α' περιόδου τῆς Σχολῆς Ἐλευθέρων Σπουδῶν τοῦ «Ἀθηναίου» μὲ ὁμιλητὲς τοὺς κ. κ. Θρ. Σταύρου, Ε. Παπανούτσου, Κ. Δημαρᾶν, Μ. Σακελλαρίου, Β. Τατάκην, Μ. Δούνιαν καὶ Χρ. Καρούζον.

ΤΟ ἐπάγγελμα τοῦ μουσικοῦ μαστίζεται ἀπὸ δεινὴ κρίσι. Ὁ Πανελλήνιος Μουσικὸς Σύλλογος, μᾶς γράφει τὶς αἰτίες αὐτῆς τῆς κρίσεως: Πρῶτα τὸ θέατρο: Κατὰ τὴν θερινὴ περίοδο λειτουργοῦσαν στὴν πρωτεύουσα δέκα μουσικὰ θέατρα. Κατὰ τὴ χειμερινή, λειτουργεῖ μόνον ἕνα — τοῦ «Παπαϊωάννου» — ἔναντι τριῶν ποὺ ὑπῆρχαν πέρσυ τὸ χειμῶνα. Καὶ ἔπειτα ἡ ἔλλειψις ὀρχήστρας ἀπὸ πολλὰ κέντρα πολυτελείας, τὰ ὁποῖα προσφέρουν τὰ πάντα στὴν πελατεία τους, ἐκτὸς ἀπὸ μουσική. Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς κρίσεως τοῦ μουσικοῦ ἐπαγγέλματος, ὁ Πανελλήνιος Μουσικὸς Σύλλογος προτείνει τὰ ἑξῆς:

1ον) Ν' ἀπαγορευθῆ στοὺς ἰδιοκτήτας ἀκινήτων, ποὺ λειτουργοῦν ὡς θέατρα ἀπὸ τοῦ 1940, νὰ τὰ μετατρέπουν σὲ κινηματογράφους.

2ον) Νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ κινηματογράφοι νὰ προσλάβουν ὀρχῆστρες γιὰ νὰ παίζουν στὰ διαλείμματα, ὅπως γίνεται στὸ ἐξωτερικό.

3ον) Νὰ ὑποχρεωθοῦν ὅλα τὰ κέντρα πολυτελείας, νὰ ἔχουν μουσική, τὰ ἔξοδα τῆς ὁποίας, ἄλλως τε δὲν ἐπιβαρύνουν τὶς ἐπιχειρήσεις ἀλλὰ τὴν πελατεία, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δίδει τὸ δικαίωμα στοὺς ἐπιχειρηματίας ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ ἔχουν ὀρχήστρα, ν' αὐξάνουν τὸ τιμολόγιό τους κατὰ 15—20%.

Αὐτὰ τὰ μέτρα ὑποδεικνύει ὁ Πανελλήνιος Μουσικὸς Σύλλογος, τὰ περισσότερα μέλη τοῦ ὁποίου μένουν χωρὶς ἐργασία. Ἐὰν αὐτὰ τὰ μέτρα εἶναι ἐφαρμόσιμα ἢ ὄχι, ἐναπόκειται στὸ ὑπουργεῖο Ἐργασίας καὶ κρίνη καὶ ν' ἀποφασίση. Ὁπωσδήποτε ὅμως τὸ ζήτημα [illegible] ἐπειγόντως, [illegible] τὴν κονσερβοποιημένη μουσική.

ὁ Ἐλευθερόστομος

Ἂν δὲν πέση τὸ λαχεῖο!..
χαρὰ στὴν τύχη σας!

Ἂν σᾶς πέσουν ὅμως τὰ μαλλιά σας..... κλάφτε τα. Γιὰ νὰ προλάβετε αὐτὸ τὸ κακό, ἀπὸ τώρα δυναμῶστε τὶς ρίζες τους καὶ σταματῆστε τὴν ΤΡΙΧΟΠΤΩΣΙ μὲ τὸ ΤΟΝΩΤΙΚΟ ΤΩΝ ΜΑΛΛΙΩΝ
PETROLE Cana
-ΑΘ-

ΕΞΗ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΕΝ ΓΚΡΑΙΗΣ ΚΑΡΛΑΪΛ

44ον

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶναι ἀδύνατο.—Καὶ ἡ φωνή της ἔγινε πάλι σκληρή.— Ὁ Ἄρτση δὲ σκέπτεται παρὰ τὴ Ντόρις. Ἐγὼ τοῦ εἶπα πὼς ἂν ἡ Ντόρις εἶναι τὸ δικό του παιδί, ὁ Μπόμπυ εἶναι τὸ δικό μου καὶ μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸν στερηθῶ.

Κατεβήκαμε στὸν κῆπο καὶ σὲ λίγο σταμάτησε μπροστὰ στὴν πόρτα ἕνα αὐτοκίνητο καὶ βγῆκε ἡ Ντόρις. Ἡ πρώτη της κουβέντα ἦταν:

—Θὰ μπορέση νἄρθη ὁ μπαμπᾶς;

—Εἶπε πὼς θἄρθη.

Τὸ πρόσωπό της φωτίστηκε γιὰ μιὰ στιγμή, ὕστερα ἔγινε πάλι σκεπτική. Κάτι τὴν ἀνησυχοῦσε.

—Θὰ πάω νὰ ντυθῶ, εἶπε.

Ἡ Ντόρις ἔφυγε μὲ τὴν γκουβερνάντα της. Ἡ καμαριέρα ἑτοίμασε τὸ τραπέζι καὶ ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἡ Ντόρις ξαναγύρισε. Φοροῦσε ἕνα χαριτωμένο γαλάζιο φουστάνι καὶ μιὰ κορδέλλα στὶς ξανθές της μποῦκλες. Φαινόταν νὰ ἔχη ξεχάση τὴν ἀνησυχία της καὶ ἦταν πολὺ χαρούμενη.

Σὲ λίγο ἔφτασαν καὶ οἱ καλεσμένοι της, καμμιὰ δεκαριὰ παιδιά, ἀγόρια καὶ κορίτσια. Μὲ συστολὴ πρόσφεραν τὰ δῶρα τους καὶ ἡ μὶς Χάρτον, ἡ γκουβερνάντα τῆς Ντόρις, τὰ ὑποδεχόταν καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὰ κάνη νὰ αἰσθανθοῦν ἄνετα καὶ εὐχάριστα. Ἡ πρώτη μισὴ ὥρα στὶς παιδικὲς δεξιώσεις εἶναι πάντα δύσκολη. Μόχισαν νὰ ξαναβρίσκουν τὴ φυσική τους διάθεση, νὰ παίζουν καὶ νὰ κρυφοκοιτάζουν τὰ τραπέζια μὲ τὰ φαγητὰ καὶ τὰ γλυκά.

Ἐπιτέλους ἔφτασε καὶ ὁ Ἄρτση.

—Ὤ, ἡ Ρούθ! Καλῶς τὴ Ρούθ εἶπε καὶ μοῦ ἔσφιξε καὶ τὰ δυὸ χέρια. Ἡ ἴδια πάντα ἡ καλή μας Ρούθ, δὲν ἄλλαξες καθόλου.

—Λίγο πιὸ παχειά, εἶπα.

— Εἶσαι ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ μποροῦν νὰ παχύνουν χωρὶς νὰ χαλάσουν καθόλου.

Ὁ Ἄρτση φαινόταν πιὸ κοντὰ στὰ πενήντα παρὰ στὰ τριάντα. Τὰ μαλλιά του στοὺς κροτάφους εἶχαν ἀρχίσει νὰ ἀσπρίζουν. Τὸ πρόσωπό του ἦταν αὐλακωμένο ἀπὸ βαθειὲς ρυτίδες καὶ ἡ ἔκφρασή του εἶχε μιὰ σκληράδα ποὺ δὲν τὴν εἶχε πρὶν — κι' ἂς ἦταν πάντα χαμογελαστὸς καὶ ἐγκάρδιος.

Ἡ Ντόρις, μόλις τὸν ἄκουσε, ἄφησε τοὺς καλεσμένους της κι' ἔτρεξε καταπάνω του. Ἐκεῖνος τὴ σήκωσε ψηλὰ — κι' ἂς ἦταν δώδεκα χρονῶν κοπέλλα — καὶ τὴ φίλησε. Τὤβλεπε κανεὶς πὼς ἡ Ντόρις τὸν λάτρευε καὶ πὼς καὶ γιὰ κεῖνον τὸ παιδὶ αὐτὸ ἦταν τὸ πᾶν. Ὁ Ἄρτση ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα πακετάκι κι' ἀφοῦ τὴ βασάνισε λίγο νὰ μαντέψη τί εἶναι, τῆς τὤδωσε.

—Ἔχει τόσα πολλὰ πράγματα, εἶπε ἡ Μάϊντα εὔθυμα, ποὺ δὲ βρίσκω πιὰ τί δῶρο νὰ τῆς κάνω. Τῆς χάρισα λοιπὸν ἕνα καινούργιο φουστάνι.

Ἡ Ντόρις ἄνοιξε τὸ πακέτο της. Ἦταν μιὰ λεπτὴ χρυσὴ ἁλυσσιδούλα μ' ἕνα μενταγιόν, ἕνα χρυσὸ μενταγιὸν μὲ σαπφείρους.

— Εἶναι βενετσιάνικο, ἐξήγησε ὁ Ἄρτση.

Ἡ Ντόρις ἦταν στὸν ἕβδομο οὐρανό.

Ὁ Ἄρτση ἄνοιξε τὸ μενταγιόν. Εἶχε τὴ φωτογραφία του.

—Ἔχει κι' ἄλλη μιὰ θέση γιὰ τὴ φωτογραφία τῆς μαμᾶς, εἶπε.

Ἡ Μάϊντα τὸ κοίταξε καὶ ὕστερα τῆς τὸ ξανάδωσε.

—Πολὺ ὄμορφο, εἶπε.

Ἡ Ντόρις ἔτρεξε νὰ τὸ δείξη σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἡ μὶς Χάρτον μάζεψε πάλι τὰ παιδιὰ καὶ τἄβαλε νὰ χορέψουν καντρίλλιες.

Καὶ τότε ξαφνικὰ ἀκούστηκε μιὰ φοβερὴ κραυγὴ ἀγωνίας, ἕνα οὔρλιασμα, ποὺ ἔπνιξε τὸν εὔθυμο σκοπὸ τοῦ πιάνου καὶ τὰ γέλια τῶν παιδιῶν. Τὰ παιδιὰ σταμάτησαν τρομαγμένα καὶ γύρισαν τὰ μάτια τους στὰ ὀρθάνοιχτα παράθυρα. Ἡ Μάϊντα ἔφυγε τρέχοντας. Ὁ Ἄρτση στυλώθηκε, κατακίτρινος μὲ τὶς γροθιὲς σφιγμένες. Τὸ οὔρλιασμα ἐξακολουθοῦσε. Ἔμοιαζε σὰν τὸ οὔρλιασμα ἑνὸς ζώου ποὺ πονεῖ.

Ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ποὺ μοῦ φάνηκαν αἰῶνας, ἡ φωνὴ σταμάτησε. Ἀκολούθησε μιὰ φρικτὴ σιωπή.

— Τοῦ ἔδωσε τὸ ὀπιό του, εἶπε ὁ Ἄρτση ἥσυχα ἂν καὶ τὰ χείλη του ἦταν ἀκόμη σφιγμένα. Ἔχει σπασμούς.

Ἡ Ντόρις εἶχε κολλήσει στὸν πατέρα της καὶ τοῦ κρατοῦσε σφιχτὰ τὸ χέρι. Τότε μόνο κατάλαβα γιατὶ ἦταν τόσο ἀνήσυχη στὴν ἀρχή. Φοβόταν μήπως γίνη αὐτὸ ποὺ ἔγινε.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ - ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ
ΣΗΜΕΡΟΝ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
Εἴσοδος διὰ προσκλήσεων — Ἔναρξις 7 μ. μ.
ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΣ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
Η ΟΠΕΡΕΤΤΑ ΤΟΥ ΦΡ. ΛΕΧΑΡ
ΕΥΘΥΜΗ ΧΗΡΑ
Τηλέφ. Ταμείου 24—377
Ὥρα ἐνάρξεως παραστάσεων 6.30 μ.